

YLIVIESKA

TILINPÄÄTÖS 2018

Kaupunginhallitus 25.3.2019

Kaupunginvaltuusto 10.6.2019

Sisällys

1 TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	4
1.2 KAUPUNGIN HALLINTO	5
1.3 HENKILÖSTÖRAPORTTI	9
1.4 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	24
1.5 YLIVIESKAN KAUPUNKIKEHITYS	26
1.6 YLIVIESKAN KAUPUNGIN TALOUDEN KEHITYS	29
1.7 VETOVOIMAINEN YLIVIESKA 2021 -HYVINVOINTIA KOKO ALUEELLE -KAUPUNKISTRATEGIAN TOTEUTUMINEN	37
1.8 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	38
1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	38
1.10 YMPÄRISTÖASIAT	41
1.11 MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	42
1.12 KAUPUNGINHALLITUKSEN SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	42
1.13 TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	44
1.14 KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ	44
1.15 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	45
1.16 TOIMINNAN RAHOITUS	47
1.17 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	50
1.18 KOKONAISTULOT JA -MENOT.....	53
2 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	54
2.1 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVÄT YHTEISÖT	54
2.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	54
2.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT VUONNA 2018	55
2.4 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	55
2.5 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	55
2.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT.....	56
3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	60
3.1 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	60
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	61
Vaalit	61
TARKASTUSLAUTAKUNTA	62
Tilintarkastus	62
KAUPUNGINHALLITUS.....	63
Yleishallinto.....	63
Elinkeinopalvelut	66
Pelastuspalvelut	70
Sosiaali- ja terveystalouden palvelut (Kallion oma toiminta)	71
Erikoissairaanhoidon, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	73
Muu sosiaali- ja terveydenhuolto	74
PELASTUSLAITOKSEN JOHTOKUNTA	75
Pelastustoimi / Jokilaaksojen pelastuslaitos	75
SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	81
Yleissivistävä koulutus.....	81
Varhaiskasvatustalouden palvelut	87
KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA	96
Kirjastopalvelut.....	96
Kulttuuripalvelut.....	100
MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA	106
Musiikkiopiston toiminta	106
KANSALAIKOPISTON JOHTOKUNTA	109
Kansalaisopiston toiminta	109
LIIKUNTALAUTAKUNTA	113
Liikuntapalvelut	113
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	119
Tekniset palvelut	119
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	129
Ympäristöpalvelut	129

Viemärlaitos.....	132
JÄTELAUTAKUNTA.....	135
3.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	138
3.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	138
3.2.2 Investointiosan toteutumisvertailu.....	142
3.2.3 Rahoitusosan toteutumisvertailu	146
3.2.4 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	148
4 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	152
5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	161
5.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	162
5.2 TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	162
5.3 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	163
5.4 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	164
5.5 TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	169
5.6 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUKSIJA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	172
5.7 HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	175

1 Toimintakertomus

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Ylivieskan pitkään jatkunut, vahva väestönkasvu taantui hieman kuluneena vuonna, ennakkotiedon mukaan väkiluku väheni 35 asukasta. Yhtenä taustatekijänä on ollut vaikuttamassa Centria-ammattikorkeakoulun päiväopetuksen loppuminen Ylivieskan yksikössä syksystä 2018 alkaen. Muuttotappiota on ollut erityisesti toukokuussa ja elokuussa. Erityisen huolestuttavaa on kuitenkin koko Jokilaaksojen kuntien yhteisen väestöpohjan väheneminen.

Ylivieskan kaupungin kokonaisinvestoinnit olivat ennätyselliset 13 miljoonaa euroa. Merkittävimmät niistä olivat ratapihan alitus ja peruskorjaus sekä VT 27:n liikennejärjestelyt Savarin alueella. Molemmat edellä mainitut ovat olleet yhteishankkeita Liikenneviraston kanssa. Lisäksi kaupunki jatkoi keskustan katujen kunnostamista, jotka edelleen jatkuvat vaihteittain seuraavina vuosina. Suurin talonrakennusinvestointi oli alkuvuodesta 2019 valmistunut Hakalahden päiväkodin laajennus. Nämä investoinnit ovat alkusoittoa Ylivieskan investointibuumille, muutaman vuoden aikana Ylivieska tulee käyttämään investointeihin yli 60 miljoonaa euroa sisältäen uuden yläkoulun ja Taanilan uuden yhtenäiskoulun rakentamisen.

Menneenä vuonna tuli kuluneeksi 150 vuotta Ylivieskan kirjaston perustamisesta. Kirjasto vietti juhla-vuottaan erilaisten vierailujen ja tapahtumien sekä työn ja uudistusten merkeissä. Kirjasto on ja on ollut merkittävä toimija lukutaidon edistämässä, unohtamatta kirjaston perinteistä tehtävää sivistyksen edistämässä. Ylivieskan kirjaston lainausmäärät ovat olleet kasvussa, erityisesti lastenosastolla, missä on tehty pientä remonttia ja uusittu kalusteita mm. esteettömyyden parantamiseksi. Myös kirjastoauto on ollut aktiivisessa käytössä. Kirjasto tarjoaa mm. kotipalvelua ja pitää yllä kokoelmia palvelutaloissa ja terveyskeskuksessa.

Vuoden toiminnallinen tulos on harmillisesti yli 7 miljoonaa euroa negatiivinen. Suurin yksittäinen tähän vaikuttava asia on vanhan Jokirannan koulun purkaminen ja sen taseessa olevan arvon alas kirjaaminen, minkä vaikutus on n. 3,4 miljoonaa euroa. Myös talousarvioon nähden verotulot kehittyivät negatiivisesti johtuen poikkeuksellisen suurista veronpalautuksista ja Kiky-sopimuksen vaikutuksista. Peruskoulun oppilasmäärän kasvu ja meneillään olevista remonteista ja rakentamisesta johtuvat poikkeusolot parakkeineen näkyvät myös erityisen suurina vuokratilustuksina. Kova investointitahti alkaa näkymään vuosittaisten poistojen kasvuna. Taseessa ollut n. miljoonan euron ylijäämä kääntyy yli 6 miljoonan euron alijäämäksi, jonka kattamiseen on aikaa seuraavat neljä vuotta. Toimintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Vuoden aikana maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu jatkui, vaikka sen toteutumisaikataulussa on epävarmuustekijöitä. Kaupungissa on kuitenkin valmistauduttu tulevaan uudistukseen mm. uudistamalla sisäisten vuokrien järjestelmää vastaamaan tulevan maakunnan vuokratasoa. Uudet sisäiset vuokrat otettiin käyttöön vuoden 2019 talousarviossa.

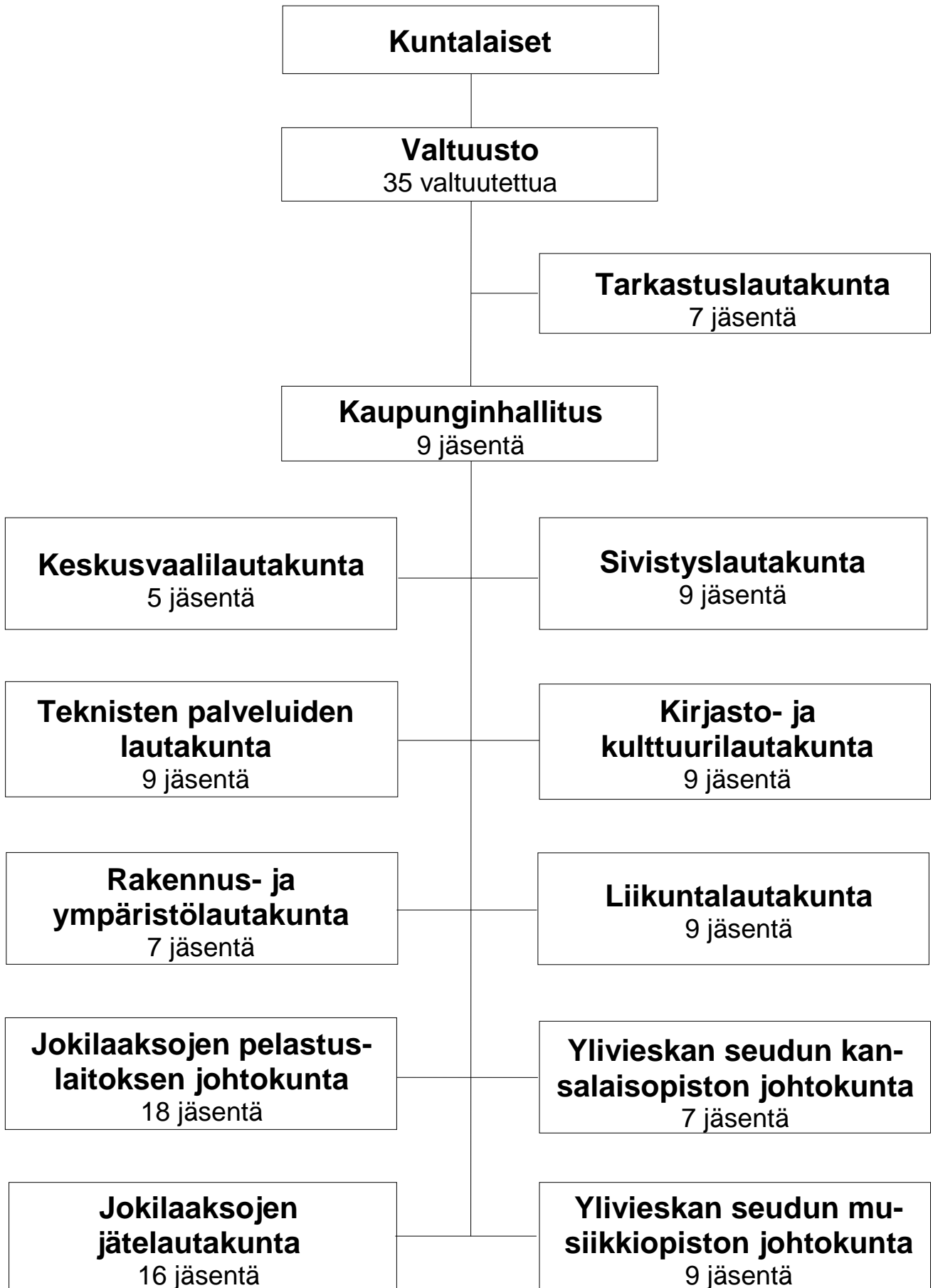
Syksyllä 2018 aloitettiin uuden kaupunkistrategian laatiminen. Työ alkoi kuntalais- ja yrittäjäkyselyllä ja on jatkunut erilaisten työpajojen ja seminaarien muodossa osallistavana koko syksyn. Valtuuston lisäksi valmistelussa on ollut tiiviisti mukana eri sidosryhmiä. Kaupunginvaltuusto on 25.2.2019 hyväksynyt uuden strategian, jonka visiona on ”Ylivieska – kasvun kaupunki”. Strategiassa tavoitellaan mm. 1000 uutta työpaikkaa Ylivieskaan vuoteen 2030 mennessä.

Haluan kiittää koko kaupungin henkilöstöä ja kaikkia luottamushenkilöitä kaupunkimme hyväksi tehdystä työstä, yhdessä olemme enemmän.

Maria Sorvisto
kaupunginjohtaja

1.2 Kaupungin hallinto

Luottamushenkilöorganisaatio vuonna 2018

Poliittiset voimasuhteet valtuustossa

Poliittiset voimasuhteet hallituksessa

	Paikka- luku	Miehiä	Naisia		Paikka- luku	Miehiä	Naisia
Kesk	19	12	7	Kesk	5	3	2
Kok	4	3	1	Kok	1	1	-
Sdp	4	2	2	Sdp	1	-	1
PS	3	2	1	PS	1	1	-
Vihr	3	1	2	Vihr	1	-	1
Krist	1	-	1				
Vas	1	1	0				
Yht.	35	21	14	Yht.	9	5	4

Kaupunginvaltuutetut toimikaudella 2017 – 2021:

Puheenjohtaja

Juha Pylväs, kansanedustaja, agronomi, Kesk

I varapuheenjohtaja

Markus Jaatinen, lääkäri, palomies, Kesk

II varapuheenjohtaja

Alpo Löytynoja, putkiasentaja, SDP, 10.9.2018 alkaen
Auli Mustikkamaa, etuuskäsittelijä, SDP, 10.9.2018 saakka

III varapuheenjohtaja

Antti Rantala, yrittäjä, Kok

Suomen Keskusta

Markku Autio, työnjohtaja
Kaisa Haapakoski, opettaja
Paula Haapakoski, proviisori
Jani Hautakoski, maatalouslomittaja, insinööri
Sanna Häggman, opettaja
Juha Isokoski, maatalousyrittäjä
Helena Isosalo, terveydenhoitaja
Juhani Isotalo, yrittäjä
Miika Kangaskorte, konemyyjä
Samuli Kärkinen, puuinsinööri
Kati Marjakangas, nuorten työpaikkaluotsi
Jani Palola, ajoneuvoasentaja
Sakari Rahkala, toimitusjohtaja, yrittäjä, 12.2.2018 alkaen
Hilkka Vuolteenaho, palveluesimies
Meri Vähäkangas, sairaanhoitaja
Tero Vähäkangas, veturinkuljettaja
Jouko Ylimäki, työnjohtaja
Heikki Yli-Olli, diplomi-insinööri, ero 1.1.2018

Kansallinen Kokoomus

Mikko Korkeakoski, vanhempi konstaapeli
Heta Myllymäki, opiskelija
Tapani Uusikylä, Art Director

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

Tiina Juntila, perushoitaja
Auli Mustikkamaa, etuuskäsittelijä
Ismo Viirimaa, työsuojeluvalltuutettu

Perussuomalaiset

Tarmo Hirvelä, autonkuljettaja
Tapio Rahkola, tuotantoinsinööri
Maria Sorvisto, postityöntekijä

Vasemmistoliitto

Ahti Törmälä, pintakäsittelijä

Vihreä liitto

Timo Ahvenainen, opettaja
Iina Matikainen, opettaja
Maija Pihlaja, medianomi, ero 1.1.2018
Eija-Liisa Pokki, freelancer, 12.2.2018 alkaen

Suomen Kristillisdemokraatit

Ulla Lehtikangas, luottamushenkilö

Kaupunginhallitus:

Puheenjohtaja

Kati Marjakangas, nuorten työpaikkaluotsi, Kesk

I varapuheenjohtaja

Samuli Kärkinen, puuinsinööri, Kesk

II varapuheenjohtaja

Mikko Korkeakoski, vanhempi konstaapeli, Kok

Muut jäsenet

Paula Haapakoski, proviisori, Kesk

Tarmo Hirvelä, autonkuljettaja, PS

Juha Isokoski, maatalousyrittäjä, Kesk

Tiina Junttila, perushoitaja, SDP

Iina Matikainen, opettaja, Vihr

Jouko Ylimäki, työnjohtaja, Kesk, 12.2.2018

Heikki Yli-Olli, diplomi-insinööri, ero 1.1.2018

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Terho Ojanperä 31.7.2018 saakka ja Maria Sorvisto 1.8.2018 lähtien.

Tilivelvollisia ovat kaupunginhallituksen jäsenten ja kaupunginjohtajan lisäksi kaupunginhallituksen alaiset johtavat viranhaltijat sekä lauta- ja johtokuntien jäsenet ja näiden alaiset johtavat viranhaltijat.

Kaupunginvaltuuston päätöksiä 2018:

- 12.2. Hyväksyttiin asemakaavamuutos, jolla muodostuu 10. kaupunginosan (Pyörreperä) korttelin 24 osa.
- 26.3. Päätettiin, että Taanilan alueelle rakennetaan noin 400 oppilaan yhtenäiskoulu ja Jokirannan koulu uudistetaan noin 500 oppilaan kouluksi ensisijaisena toteuttamistapana elinkaarimalli.
- Hyväksyttiin asemakaavamuutos, jolla muodostuu 1. kaupunginosan (Keskusta) korttelit 7 ja 27 sekä katu- ja rautatiealuetta ja 3. kaupunginosan (Koskipuhto) puisto- ja rautatiealuetta (Asemanseutu 1. vaihe).
- Päätettiin hankkia tilintarkastuspalvelut vuosille 2018 – 2021 Talvea Oy:ltä.
- Käsiteltiin valtuutettujen tekemät ja valtuuston päätettävissä asioissa tehdyt aloitteet.
- 9.4. Valittiin kaupunginjohtajaksi Maria Sorvisto.
- Hyväksyttiin asemakaavamuutos, jolla muodostuu Toivonpuiston (9.) kaupunginosan katu- ja puistoalueita.
- 21.5. Merkittiin tiedoksi Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden arviointi vuodelta 2017.
- Merkittiin tiedoksi lapsiasianeuvoston raportti vuodelta 2017.
- Päätettiin, että kaupungin valmistuskeittiö toteutetaan erillishankkeena kaupungin omalle tontille.
- Päätettiin, että Ylivieskan kaupunki vastaanottaa 25 oleskeluluvan saanutta turvapaikanhakijaa kahden vuoden aikana.

Myönnettiin nuorisovaltuustolle edustuspaikka valtuuston kokouksiin. Edustajalla on valtuuston kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

- 11.6. Hyväksyttiin vuoden 2017 tilinpäätös, myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille tilikaudelta 2017 ja päätettiin kirjata tilikauden ylijäämä 3.099.749,71 euroa omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämättilille.

Valittiin yhtenäiskoulun ja Jokirannan kouluhankkeiden elinkaarimallin rahoitustavaksi perinteinen taselaina.

Merkittiin kaupunginjohtaja Terho Ojanperän eroilmoitus tiedoksi.

Vahvistettiin kaupunginjohtajan virkavaali ja palkkaus sekä hyväksyttiin johtajasopimus.

- 10.9. Hyväksyttiin valmistuskeittiön hankesuunnitelmat ja päätettiin, että hanke toteutetaan kaupungin omistaman Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy:n lukuun.

Hyväksyttiin Ylivieskan kaupungin hyvinvointikertomukset vuosilta 2016 ja 2017.

Urakkanevan tuulivoimapuiston osayleiskaavaa ei hyväksytty.

- 8.10. Hyväksyttiin kaavoituskatsaus 2018 ja kaavoitusohjelma vuosille 2018-2022.

- 12.11. Hyväksyttiin asemakaavamuutos, jolla muodostuu 5. kaupunginosan (Hollihaka) korttelin 4 ja 5 osat sekä niihin liittyvät puisto- ja katualueet.

Vahvistettiin verovuoden 2019 tuloveroprosentiksi 22,00 %.

Kiinteistöveroprosenteiksi vahvistettiin:

- yleinen	1,30 %
- vakituisten asuinrakennusten	0,70 %
- muiden asuinrakennusten	1,15 %
- voimalaitosten	3,10 %
- rakentamaton rakennuspaikka	3,00 %
- yleishyödyllisen yhteisön	0,00 %.

Myönnettiin Yhteisestä Ovesta ry:n 30.000 euron määräaikaiselle tililuotolle kaupungin omavelkainen takaus vastavakuudetta.

- 10.12. Hyväksyttiin vuoden 2019 talousarvio ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelma.

Hyväksyttiin Ylivieskan kaupungin kotouttamisohjelman vuosille 2019-2022.

1.3 Henkilöstöraportti

Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä oli vuoden 2018 lopussa 1370 henkilöä (1313 vuonna 2017). Luvussa ovat mukana sekä vakinaiset että määräaikaiset henkilöt sekä työllistetyt, joita vuoden lopussa oli 18 (13 v. 2017). Vakinaista henkilöstöä oli 744 henkilöä (54,3 %) ja määräaikaista 626 (45,7 %).

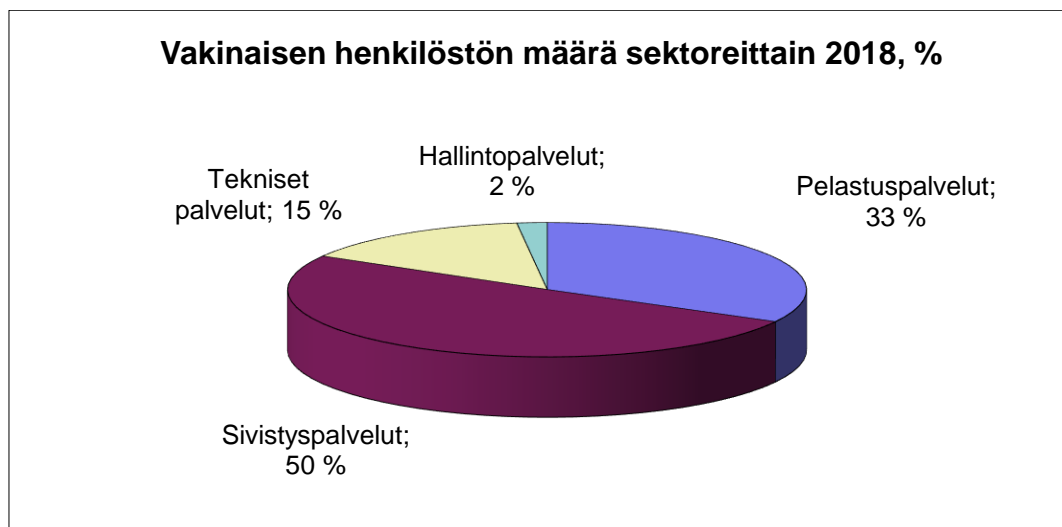
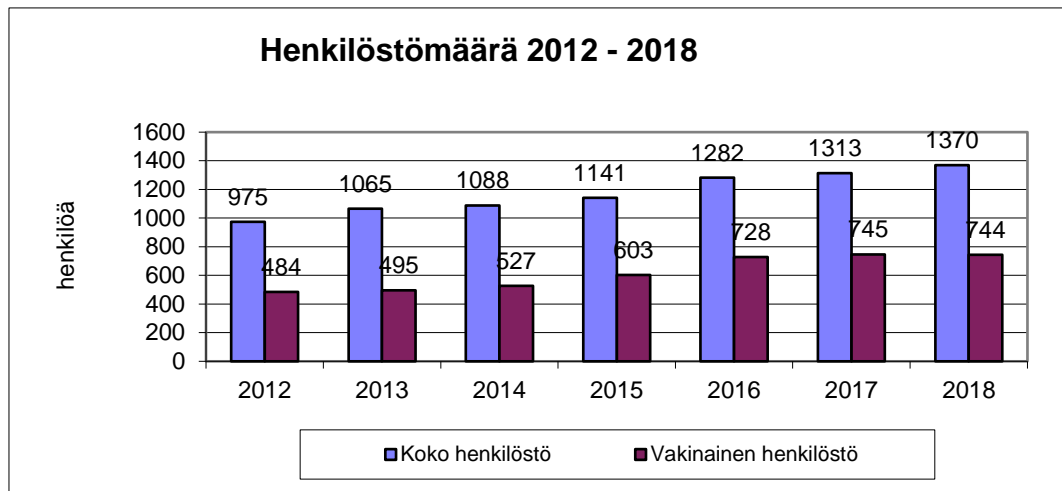
Vuosina 2013 – 2016 tapahtui henkilöstön määrässä ja myös henkilöstörakenteessa merkittäviä muutoksia:

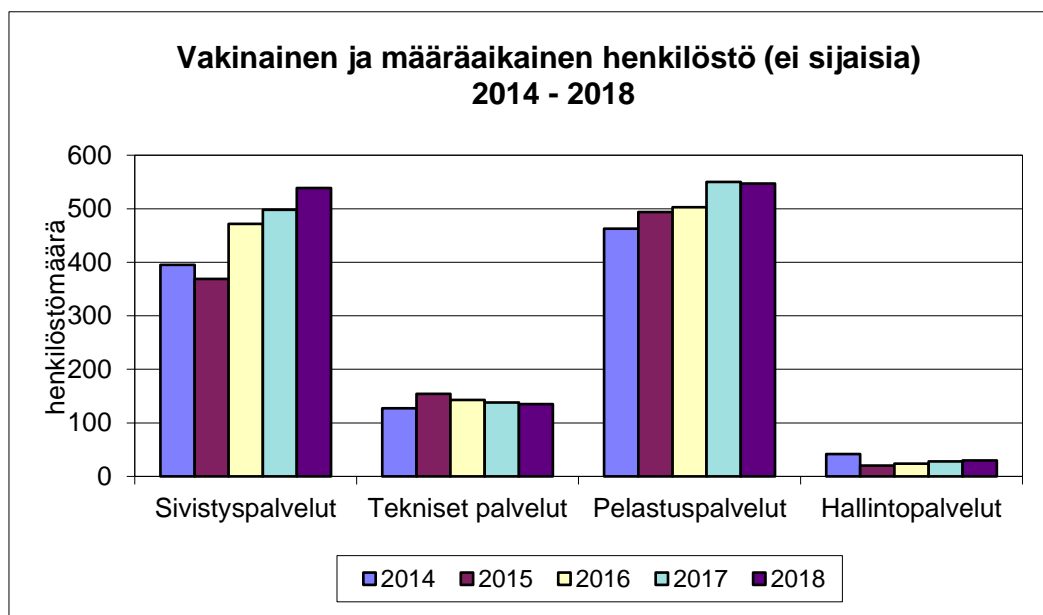
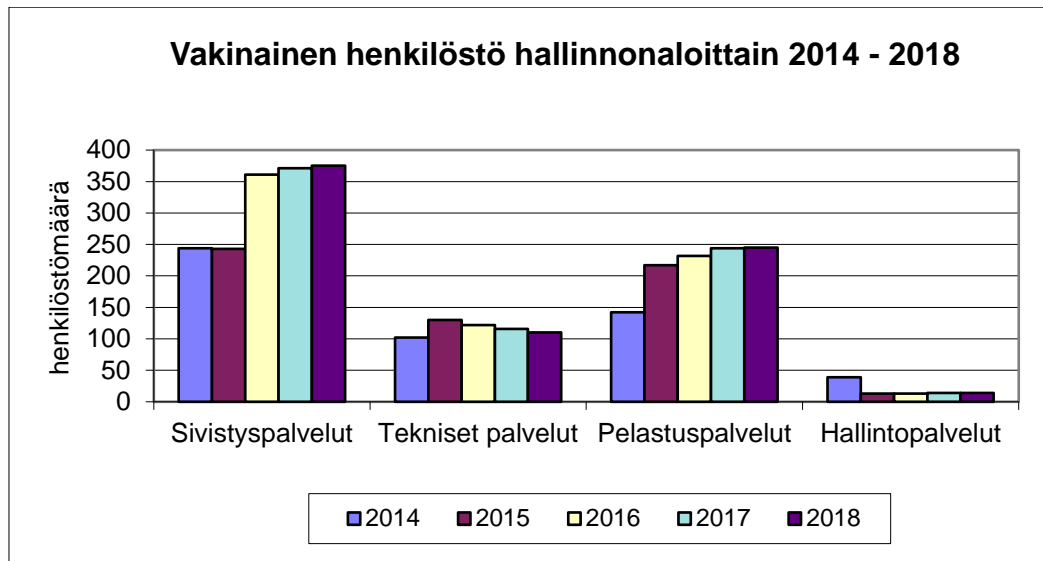
- Jokilaaksojen pelastuslaitokselle siirtyi vuonna 2013 ensihoitopalveluiden tuottaminen Raahen alueelta, jolloin 17 henkilöä siirtyi RASHKY:ltä liikkeenluovutuksella Ylivieskan kaupungin/Jokilaaksojen pelastuslaitoksen palvelukseen. Pelastuslaitoksen johtokunta perusti lisäksi ensihoitopäällikön ja kahden ensihoitoesimiehen virat.
- Vuosina 2014-2015 Jokilaaksojen pelastuslaitokselle palkattiin noin 70 uutta ensihoitajaa, kun ensihoitopalveluiden tuottaminen laajeni edelleen Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin toiminta-alueella.
- Vuoden 2015 alusta lukien Vieskan liikelaitoskuntayhtymän palveluksesta siirtyi 38 henkilöä puhdistus- ja ruokapalveluyksikköön. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Heta liikelaitos yhtiöitettiin 1.1.2015, jolloin kaupungin palveluksesta siirtyi 25 työntekijää perustettuun osakeyhtiöön.
- Vuoden 2016 alusta lukien varhaiskasvatushenkilöstö (123 henkilöä) siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Kallion palveluksesta kaupungin palvelukseen sivistyspalveluiden alaisuuteen.

Vakinaisen henkilöstön määrä väheni vuoden 2017 lopusta yhdellä henkilöllä ja määräaikainen henkilöstö lisääntyi 58 henkilöllä. Määräaikainen henkilöstö koostuu sijaisista ja tilapäisistä, joihin on myös laskettu puolivakinaisen pelastushenkilöstö (300 henkilöä) sekä kansalais- ja musiikkiopistojen sivutoimiset tuntiopettajat (47 henkilöä). Kun edellä mainittuja sivutoimisia palvelussuhteita ei lasketa, lisääntyi määräaikaisen henkilöstön määrä 62 henkilöllä 279 henkilöön. Sijaisia näistä oli 119 henkilöä (91 vuonna 2017). Kukin työntekijä on laskettu tilastossa yhteen kertaan vakinaiseen toimipaikkaansa, jos työntekijä työskenteli tilapäisesti muussa tehtävässä tai lisäksi esimerkiksi kansalaisopiston tuntiopettajana.

Henkilöstön määrällä tarkoitetaan 31.12.2018 palvelussuhteessa Ylivieskan kaupunkiin olleiden henkilöiden lukumäärää.

Henkilöstöstä oli kokoaikaisia 894 (841 vuonna 2017) ja osa-aikaisia 476 (129 ilman puolivakinaista pelastushenkilöstöä ja em. sivutoimisia tuntiopettajia). Vakinaisesta henkilöstöstä 65 (8,7 %) oli osa-aikaisia (62 v. 2017). Kuukausipalkkaisia oli henkilöstöstä 1003 ja tuntipalkkaisia 367 henkilöä (20 ilman em. pelastushenkilöstöä ja tuntiopettajia). Vakinaisesta henkilöstöstä oli virkasuhteessa 308 henkilöä (41,4 %) ja työsuhteessa 436 henkilöä (58,6 %).

Henkilöstön määrä toimialoittain 31.12.2018 (suluissa 31.12.2017)

Tehtävä	Vakinaiset		Määräaikaiset				Työ- liste- tyt	Yh- teensä	Vuosi- palkat (1000 euroa)
	koko- aik.	osa- aik.	Tilapäiset		Sijaiset				
			koko- aik.	osa- aik.	koko- aik.	osa- aik.			
Hallintopalvelut	14		6				10	30	1129
Jätelautakunta	(14)		(4)	(1)			(9)	(28)	(1120)
Pelastuspalvelut	241	4		302	33	3		583	15264
	(239)	(5)	(1)	(305)	(20)	(6)		(576)	(14545)
Varhaiskasvatuspalvelut	92	11	15	2	28	1	2	151	3869
	(95)	(8)	(8)	(1)	(17)	(2)	(1)	(132)	(3477)
Yleissivistävät koulutuspalvelut	180	30	43	44	15	3		315	11318
	(178)	(28)	(33)	(34)	(15)	(4)		(292)	(10314)
Kirjastopalvelut	8	1	1		2			12	312
	(8)	(1)		(1)	(2)			(12)	(262)
Kulttuuripalvelut	6		1			1		8	278
	(5)		(1)	(1)				(7)	(270)
Nuorisopalvelut	4	1	5		3			13	283
	(4)	(1)	(3)		(2)			(10)	(211)
Musiikkiopisto	17	5	4	7	6	2		41	937
	(18)	(5)		(10)	(4)	(1)		(38)	(943)
Kansalaisopisto	6		1	33	1	6		47	477
	(5)		(1)	(31)		(7)		(44)	(488)
Liikuntapalvelut	13	1	2				4	20	511
	(14)	(1)					(2)	(17)	(475)
Tekniset palvelut	32	2	4					38	4202
	(31)	(3)	(8)					(42)	(4223)
Puhdistus- ja ruokapalvelut	61	10	14	3	15		1	104	(sis. ed.)
	(68)	(10)	(9)	(1)	(18)	(1)	(1)	(108)	
Ympäristöpalvelut	5		2				1	8	270
	(4)		(3)					(7)	
Yhteensä	679	65	98	391	103	16	18	1370	38850
	(683)	(62)	(71)	(385)	(78)	(21)	(13)	(1313)	(36328)

Pelastustoimen tilapäiset, osa-aikaiset ovat ns. puolivakinaista henkilöstöä, jolle vuoden aikana maksettiin palkkaa sivutoimesta. Kansalaisopiston tilapäiset, osa-aikaiset ovat syyslukukaudella olleet sivutoimiset tuntiopettajat, joilla ei ole ollut muuta palvelussuhdetta Ylivieskan kaupunkiin. Henkilöstötilasto ei sisällä palo- ja pelastustoimessa olevia sopimuspa-

lomiehiä eli VPK-laisia, n. 332 henkilöä (vuosipalkat 1 020 368 euroa ovat mukana taulukon palkoissa).

Vuosipalkat ovat tehtäväalueella vuoden aikana maksetut palkat, mikä ei siis vastaa vuoden lopun henkilöstömäärien mukaista tilannetta.

Kaupunki palkkasi vuonna 2018 kesätöihin 52 nuorta kahden viikon ajaksi (52 nuorta vuonna 2017).

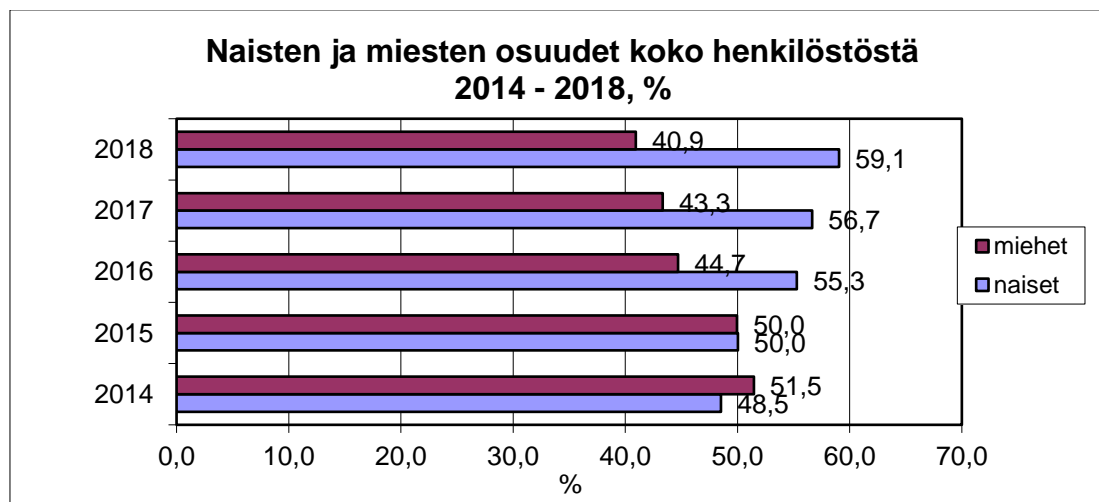
Vakinaisen henkilöstön lukumäärä yleisimmissä ammattinimikkeissä 31.12.2018:

Nimike	N	M	Yht.	Nimike	N	M	Yht.
Ensihoitaja	64	71	135	Varhaiskasvatuksen opettaja	25	1	26
Luokanopettaja	52	16	68	Ravitsemistyöntekijä	15	3	18
Lehtori	45	10	55	Palomestari	1	15	16
Koulunkäynnin ohjaaja	38	1	39	Ylipalomies	-	12	12
Laitoshuoltaja	31	-	31	Paloesimies	-	12	12
Perhepäivähoitaja	30	-	30	Palvelutyöntekijä	10	1	11
Palomies		30	30	Toimistosihtööri	11	-	11
Varhaiskasv. lastenhoitaja	27	-	27	Erityisluokanopettaja	9	1	10

Henkilöstön sukupuoli- ja ikärakenne

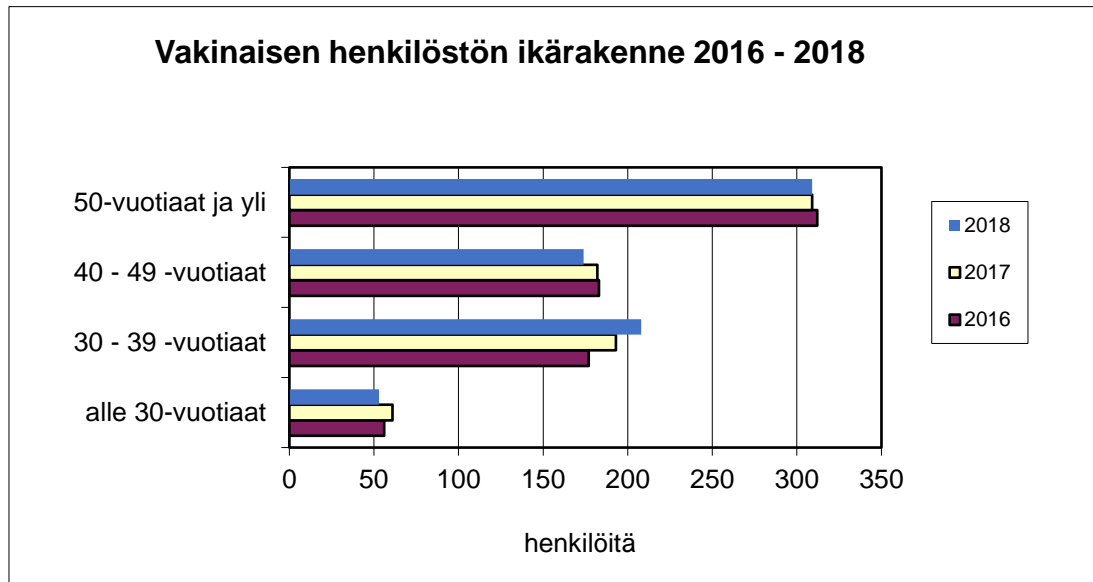
Sukupuolijakauma

Naisten osuus vakinaisesta henkilöstöstä oli vuoden 2018 lopussa 65,7 % (489 naista) ja miesten osuus 34,3 % (255 miestä). Naisten ja miesten osuudet koko henkilöstöstä ilmenevät alla olevasta kaaviosta.

Ikärakenne

Seuraavassa kaaviossa tarkastellaan vakinaisen henkilöstön ikärakenteen muuttumista viime vuosina. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä 31.12.2018 oli 45,5 vuotta (45,6 vuotta v. 2017). Koko henkilöstön keski-ikä oli 43,6 vuotta. Henkilöstön keski-ikä on pitkällä aikavälillä alentunut koulunkäynnin ohjaajien ja pelastuslaitoksen ensihoitohenkilöstön palvelussuhteiden myötä. Koko kunta-alalla vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,9 vuotta ja koko henkilöstön 45,8 vuonna 2017.

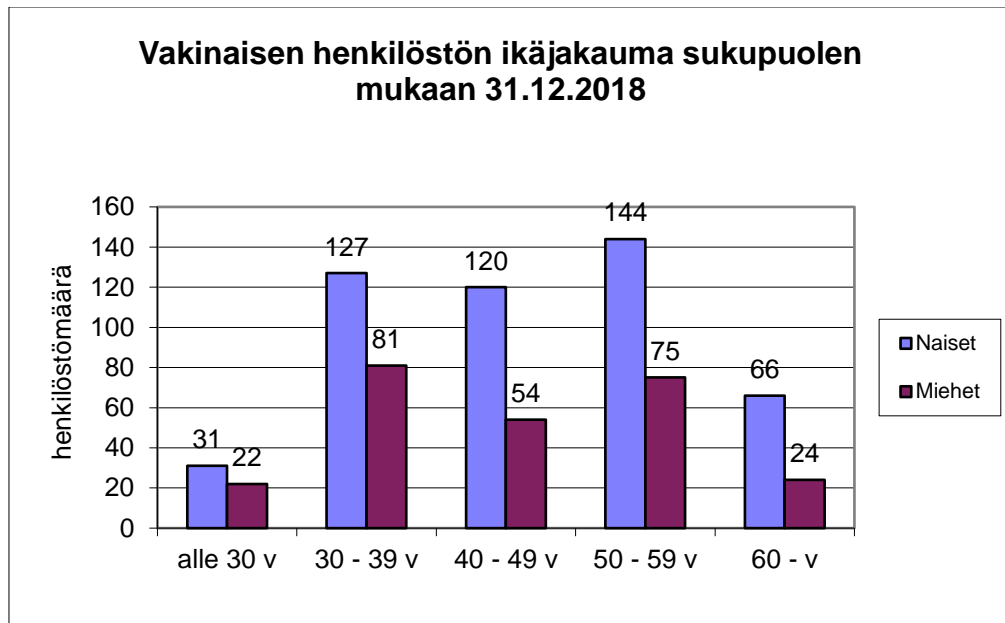
Vakinaisen henkilöstön ikärakenne 31.12.2017 ja 31.12.2018

Ikä, vuotta	Henkilöstön lukumäärä		% -jakauma ikäluokittain v. 2018
	2017	2018	
alle 30	61	53	7,1
30 - 39	193	208	28,0
40 - 49	182	174	23,4
50 - 59	226	219	29,4
60 -	83	90	12,1
Yhteensä	745	744	100,0
Keski-ikä	45,6	45,5	

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä hallinnonaloittain 31.12.2017 ja 31.12.2018

Hallinnonala	31.12.2017	31.12.2018
Hallintopalvelut	51,4	50,2
Pelastuspalvelut	40,7	40,8
Varhaiskasvatuspalvelut	47,5	47,5
Sivistyspalvelut	47,1	47,0
Puhdistus- ja ruokapalvelut	49,0	49,2
Tekniset palvelut	53,4	51,2

Alla olevassa kaaviossa on vakinainen henkilöstö sukupuolen mukaan ikäryhmittäin 31.12.2018

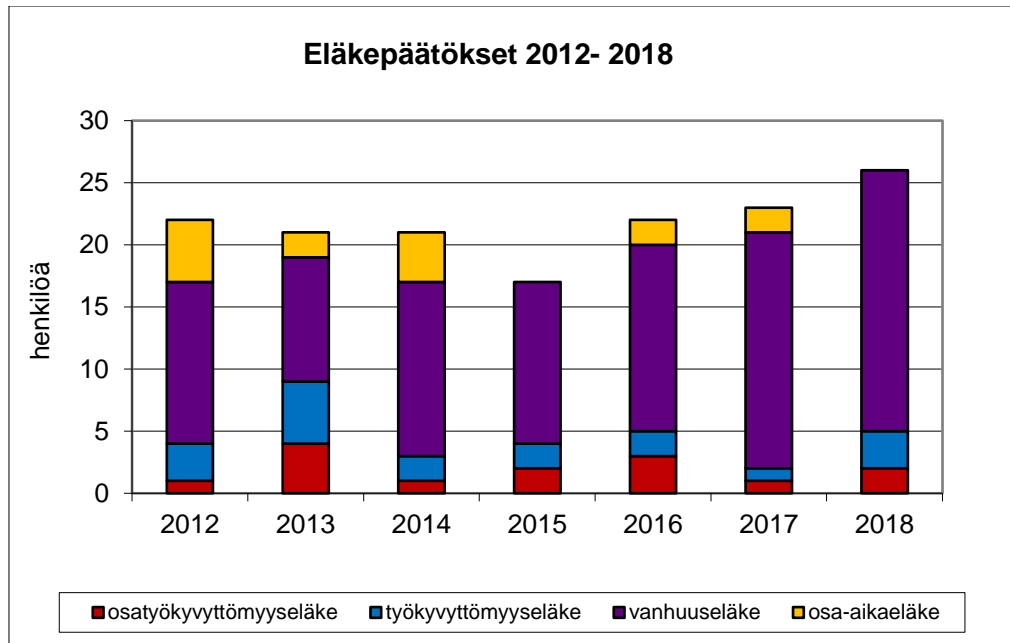

Eläköityminen

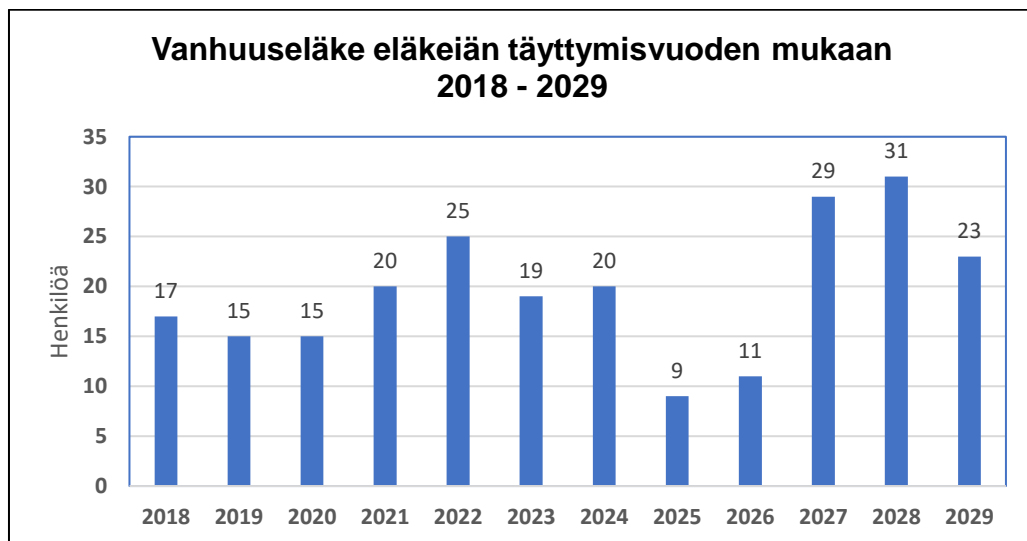
Vuonna 2018 eläkepäätöksen sai 26 henkilöä. Vanhuuseläkkeelle jäi 21 henkilöä, työkyvyttömyyseläkkeelle kolme ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle kaksi henkilöä. Määräaikaisen kuntoutustukipäätöksen sai kahdeksan kaupungin palveluksessa olevaa henkilöä.

Vuoden aikana alkaneet uudet eläkkeet:

Eläkelaji	2016	2017	2018
Osa-aikaeläke	2	2	-
Vanhuuseläke	15	19	21
Työkyvyttömyyseläke	2	1	3
Osatyökyvyttömyyseläke	3	1	2
Yhteensä	22	23	26
Määräaikainen kuntoutustuki	7	7	8

Alla olevassa kaaviossa on lokakuussa 2017 Kevalta saatu tieto Ylivieskan kaupungin vanhuuseläkepoistumasta (KuEL ja VaEL) vuoteen 2029 mennessä. Tarkasteluun on otettu yleinen ikäluokan alin eläkeikä, jos ei ole ammatillista tai henkilökohtaista eläkeikää. Vuonna 1965 ja myöhemmin syntyneitä ei ole luvuissa, koska heille ei ole vielä vahvistettu eläkeikää.

Vaihtuvuus

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus	2018
Alkaneet palvelussuhteet	45
Päättyneet palvelussuhteet	46
- eläke	24
- irtisanoutuminen	16
- Muu	6

Ammatillinen täydennyskoulutus

Henkilöstön täydennyskoulutuspäiviä kirjattiin vuonna 2018 hallinnonaloittain seuraavasti:

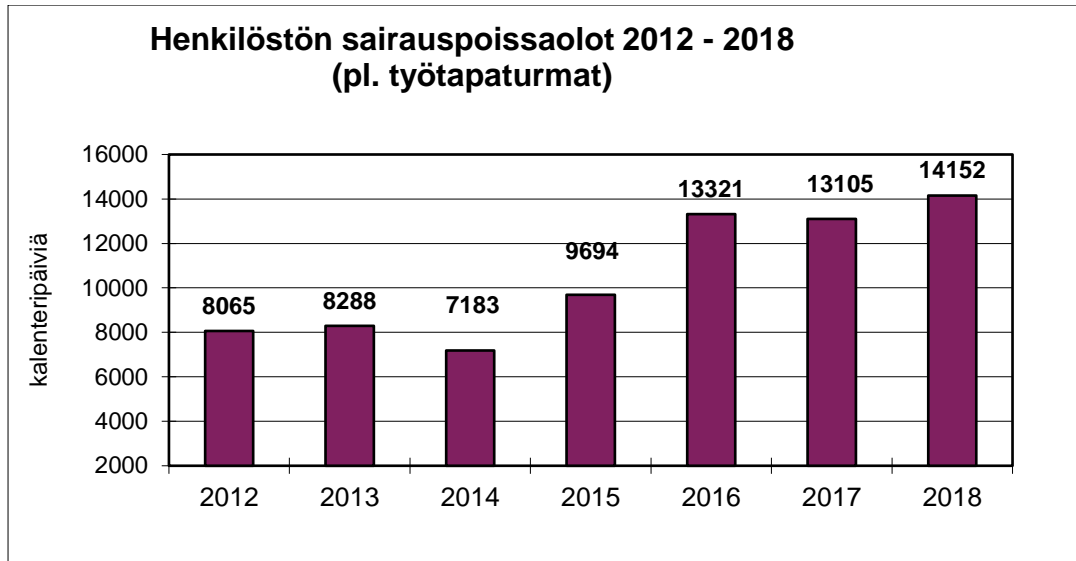
Hallintokunta	Päiviä	
	2017	2018
Hallintopalvelut	25	16
Pelastuspalvelut	1059	1166
Sivistyspalvelut	607	520
Tekniset palvelut	106	120
Yhteensä	1797	1822

Sairaus- ym. poissaolot

Seuraavaan taulukkoon on koottu henkilöstön poissaoloja vuosilta 2018 ja 2017. Taulukon päivät ovat kalenteripäiviä.

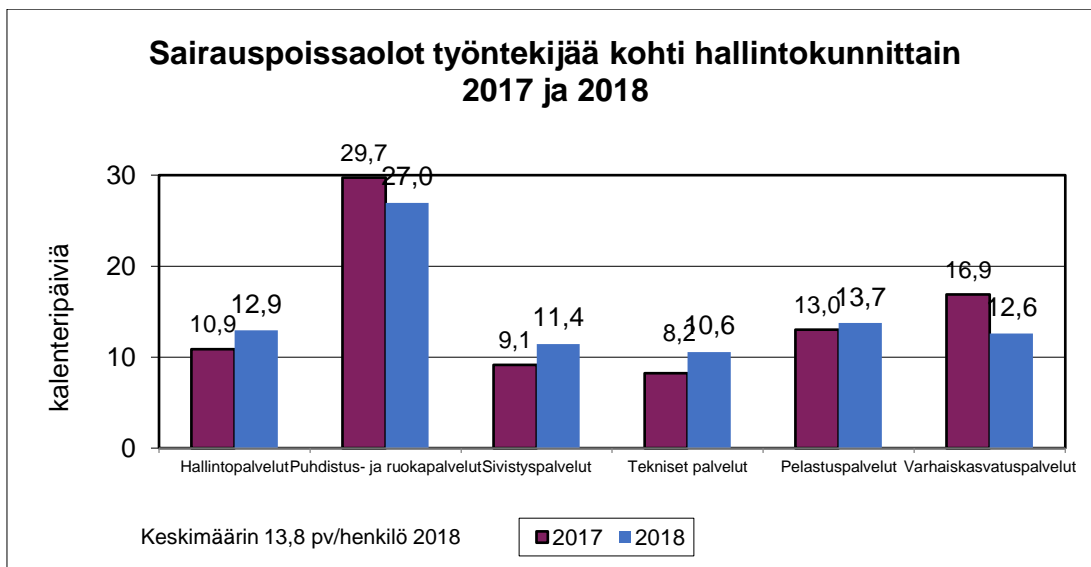
Poissaolo	2017		2018	
	Henkilöt	Päiviä	Henkilöt	Päiviä
Sairausloma	717	13105	776	14152
Työtapaturma	28	707	31	888
Tilapäinen hoitovapaa (lapsen sair)	151	480	189	703
Äitiysvapaa	28	1929	30	2602
Isyysvapaa, palkallinen	31	694	23	236
Isyysvapaa, palkaton			26	433
Vanhempainvapaa	26	3229	27	3209
Hoitovapaa	22	2867	26	3005
Kuntoutus, palkallinen	9	73	10	68
Määräaikainen kuntoutustuki	6	1337	3	791
Opintovapaa	25	2955	29	2957
Opiskelu, palkaton	16	30	11	40
Kertausharjoitus	6	35	4	16
Yksityisasiat	282	6249	333	7640
Vuorotteluvapaa	3	408	4	425
Luvatun poissaolo	1	1	8	62
Palkanmaksun keskeytys (koulunk.ohj.)	38	1458	36	1102
Merkkipäivä, lähiomaisen hautaj. yms.	28	32	47	49
Poissaolo pakottavista perhesyistä	34	90	35	128
Poissaolo läheisen hoitamiseksi	25	67	19	100

Sairauspoissaolot

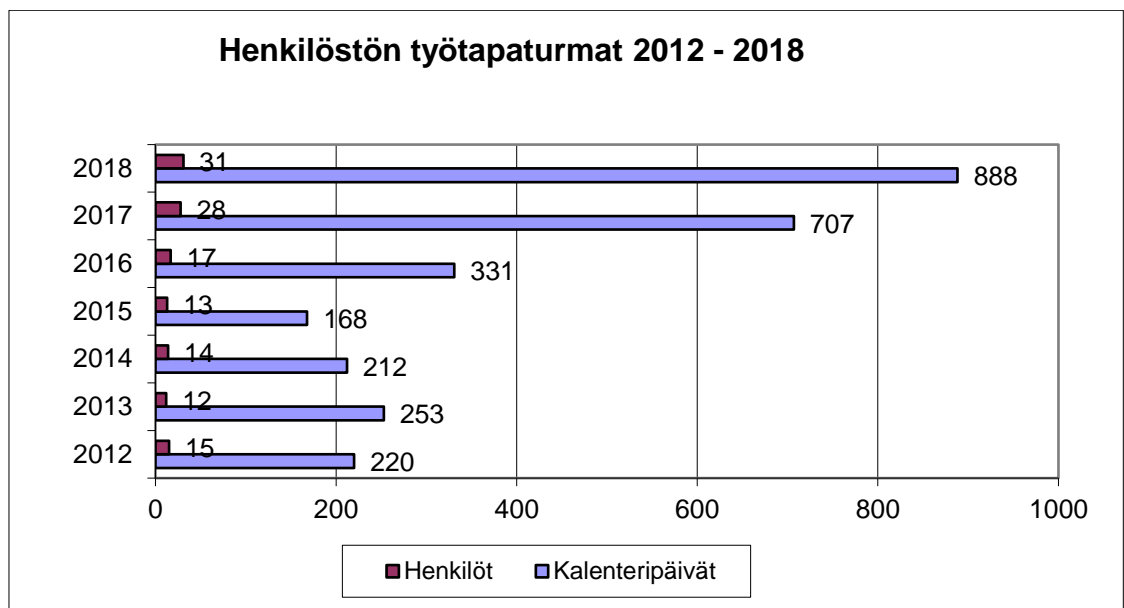
Henkilöstön sairauspoissaolot lisääntyivät edellisestä vuodesta 1047 kalenteripäivällä ja myös päätoimisen henkilöstön määrä (määräaikaiset) lisääntyi edellisestä vuodesta. Vuonna 2018 sairauspoissaoloja oli 776 henkilöllä (717:llä vuonna 2017) ja poissaolopäiviä kalenteripäivinä oli 14152 (13105 pv vuonna 2017).

Sairauslomapäivät sairaana ollutta henkilöä kohti pysyivät edellisen vuoden tasolla: vuonna 2018 sairauslomia oli keskimäärin 18,2 kalenteripäivää/sairastanut henkilö kun vuonna 2017 niitä oli 18,3 kalenteripäivää/henkilö.

Sairauspoissaolot työntekijää kohti (vuoden lopun henkilöstömäärän mukaan lasketuna) lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna hallintopalveluissa (sisältää työllistämisen), sivistyspalveluissa, teknisissä palveluissa ja pelastuspalveluissa. Kaaviossa on omana ryhmänään teknisiin palveluihin kuuluva puhdistus- ja ruokapalvelut ja sivistyspalveluihin kuuluva varhaiskasvatuspalvelut.

Vuonna 2018 olivat koko henkilöstön sairauspoissaolot keskimäärin työntekijää kohti 13,8 kalenteripäivää (13,6 päivää vuonna 2017). Sairauspoissaoloja henkilötyövuosina laskettuna oli 38,8 (35,9 v. 2017).

Eniten työtaturmia sattui pelastuspalveluissa ja puhdistus- ja ruokapalveluissa vuonna 2018. Työtaturmat eivät ole mukana edellä olevissa sairauspoissaololuuvissa.

Henkilöstön työhyvinvointi

Työkykyä ylläpitävä toiminta

Työkykyä ylläpitävä toiminta painottui henkilöstön oman kunnon ylläpitämisen tukemiseen ja lisäksi tuettiin Ylivieskan Kulttuurikeskus Akustiikan kulttuuritapahtumia. Henkilöstöpalveluihin varattuja tyky-toiminnan määrärahoja käytettiin 21 875,12 euroa vuonna 2018 (21 386,38 euroa v. 2017).

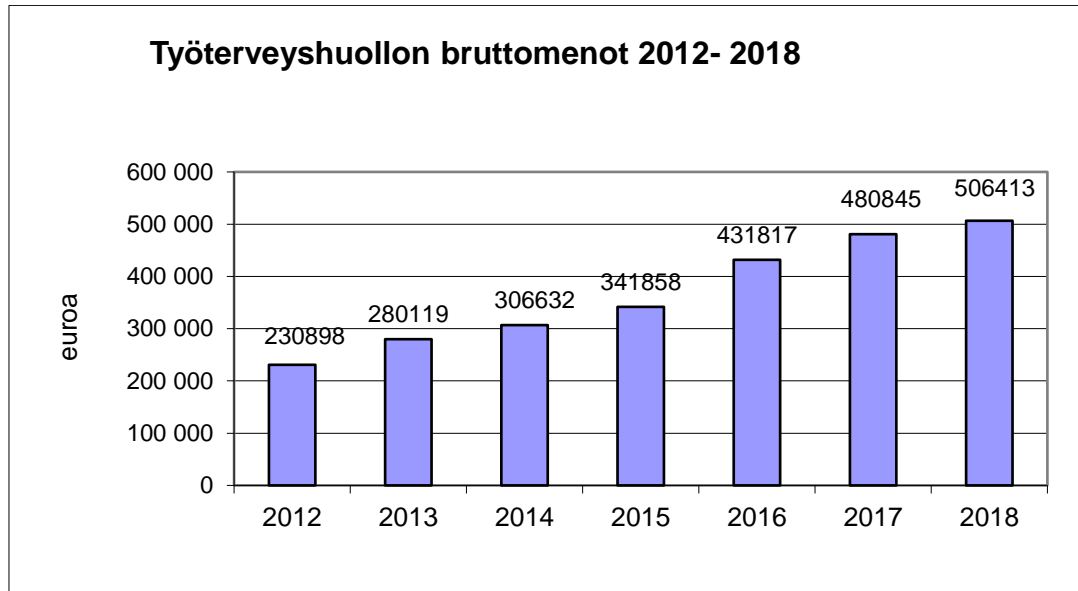
Työterveyshuollon toimintaan sisältyy myös työkykyä ylläpitävää toimintaa.

Työterveyshuolto

Henkilöstön työterveyshuoltopalvelut on järjestetty pääosin Peruspalvelukuntayhtymä Kallion kautta. Jokilaaksojen pelastuslaitoksen henkilöstön työterveyshuoltopalvelut on ostettu Terveystalo Oy:ltä. Työterveyshuollon bruttomenot vuonna 2018 olivat 506 413 euroa (480 845 euroa v. 2017).

Kela korvaa 50 % - 60 % työterveyshuollon kustannuksista. Työterveyshuollon kustannukset sisältävät henkilöstön lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon kustannukset.

Työterveyshuollon henkilöt tekivät vuoden aikana terveystarkastuksia 1919 kpl (1554 kpl), (suluissa vuoden 2017 vastaavat luvut). Työterveyslääkäreiden vastaanotoille tehtiin 1763 käyntiä (1655), erikoislääkäreille 94 käyntiä (73) ja terveydenhoitajien vastaanotoille 1003 käyntiä (952). Laboratoriotutkimuksia tehtiin 5495 kpl (5595) ja kuvantamisia 293 kpl (311).

Henkilöstömenot

Tuloslaskelmaan kirjattuja palkkoja ja muita henkilöstömenoja maksettiin 48 633 222,71 euroa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen 5,54 %.

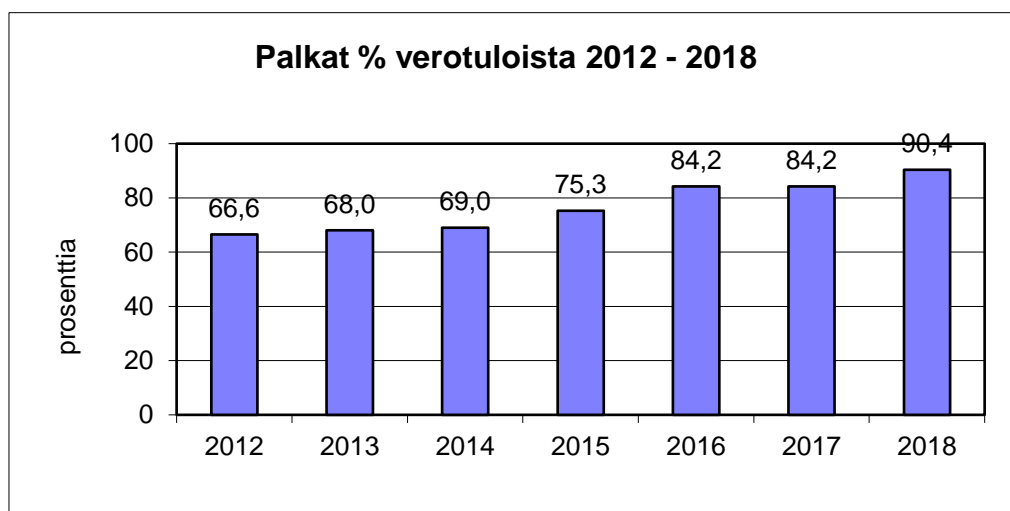
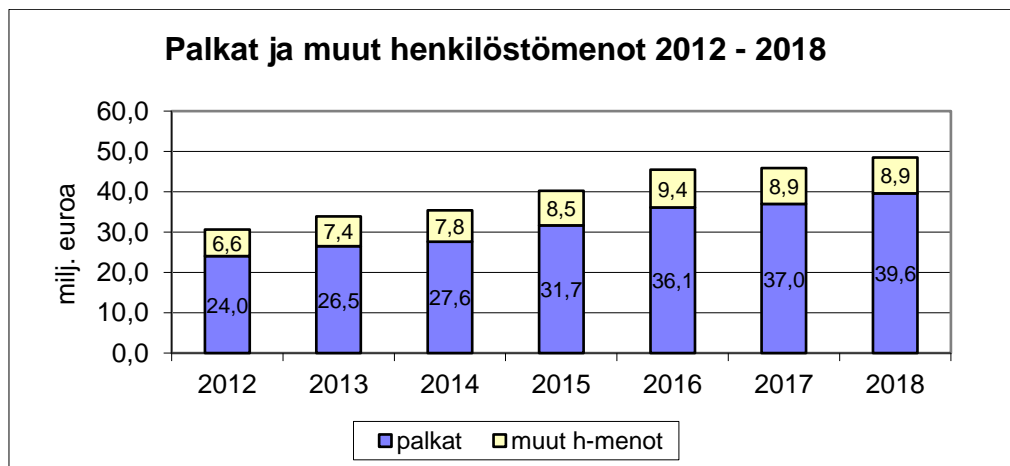
Henkilöstökulut ja henkilöstösivukulut tuloslaskelman mukaan

	2018	2017
Vakinaisten viranhaltijoiden kuukausipalkat	12 930 521,44	12 265 714,77
Vakinaisten työsuhteisten kuukausipalkat	11 926 348,70	11 802 135,49
Tunti- ja urakkapalkat	1 521 700,49	1 481 651,18
Sairaus- ja äitiyslomasijaisten palkat	1 106 795,45	1 327 048,01
Tilapäisten työntekijöiden palkat	3 146 081,59	2 416 401,55
Vuosiloma- ja muiden sijaisten palkat	2 688 264,47	2 131 316,93
Työllistettyjen palkat	263 314,04	269 827,65
Erilliskorvaukset	5 056 218,05	4 829 186,09
Veronalaiset päivärahat	6 410,28	9 268,50
Verollinen matkakorvaus	2 574,97	1 728,87
Tevin tuntipalkkaisten sairausloma- ja vuosilomapalkat	172 524,16	208 101,62
Luottamushenkilöiden palkkiot	271 484,48	196 154,95
Viranhaltijoiden ja työntekijöiden kokouspalkkiot	48 740,00	32 985,50
Jaksotetut palkat	427 507,35	32 479,42
Asiantuntijapalkkiot	7 110,00	7 734,90
Luentopalkkiot	2 956,19	1 200,00
Muut palkkiot	1 030,00	1 987,50
Luontoisedut ateriat (sis)	-104 740,72	178 493,51
Luontoisedut muut (sis)	198 702,17	14 200,00
Aktivoidut palkat ja palkkiot	16 800,00	- 175 129,84
PALKAT JA PALKKIOT	39 690 343,11	37 032 486,60
KuEL-maksut	5 713 768,58	5 450 566,88
KuEL-eläkemenoperusteinen maksu	1 256 789,04	1 233 878,36
KuEL-varhe-eläkemaksu	209 671,68	226 949,58
Muut työeläkemaksut	888 956,92	880 685,73
ELÄKEKULUT	8 069 186,22	7 792 080,55
Kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut	331 753,86	394 698,29
Työttömyysvakuutusmaksut	949 381,65	1 134 829,98
Tapaturmavakuutusmaksut	99 316,79	165 840,69
Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	37 117,80	- 59 154,04
Sairausvakuutuskorvaukset	-20 143,58	- 454 376,49
Muut henkilöstömenojen korjaukset	-481 549,16	- 7 054,92
Aktivoidut sosiaalivakuutusmaksut	-42 183,98	- 37 234,53
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	873 693,38	1 137 548,98
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	48 633 222,71	45 962 116,13

Maksettuja lisä- ja ylityökorvauksia kertyi vuonna 2018 yhteensä 44 189 tuntia ja 863 354 euroa ilman henkilösivukuluja (37 471 t ja 757 747 euroa vuonna 2017). Vapaana pidettyjä lisä- ja ylityökorvauksia kirjattiin 407 työpäivää (333 pv v. 2017). Eniten lisä- ja ylitöitä teki pelastuslaitoksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstöt.

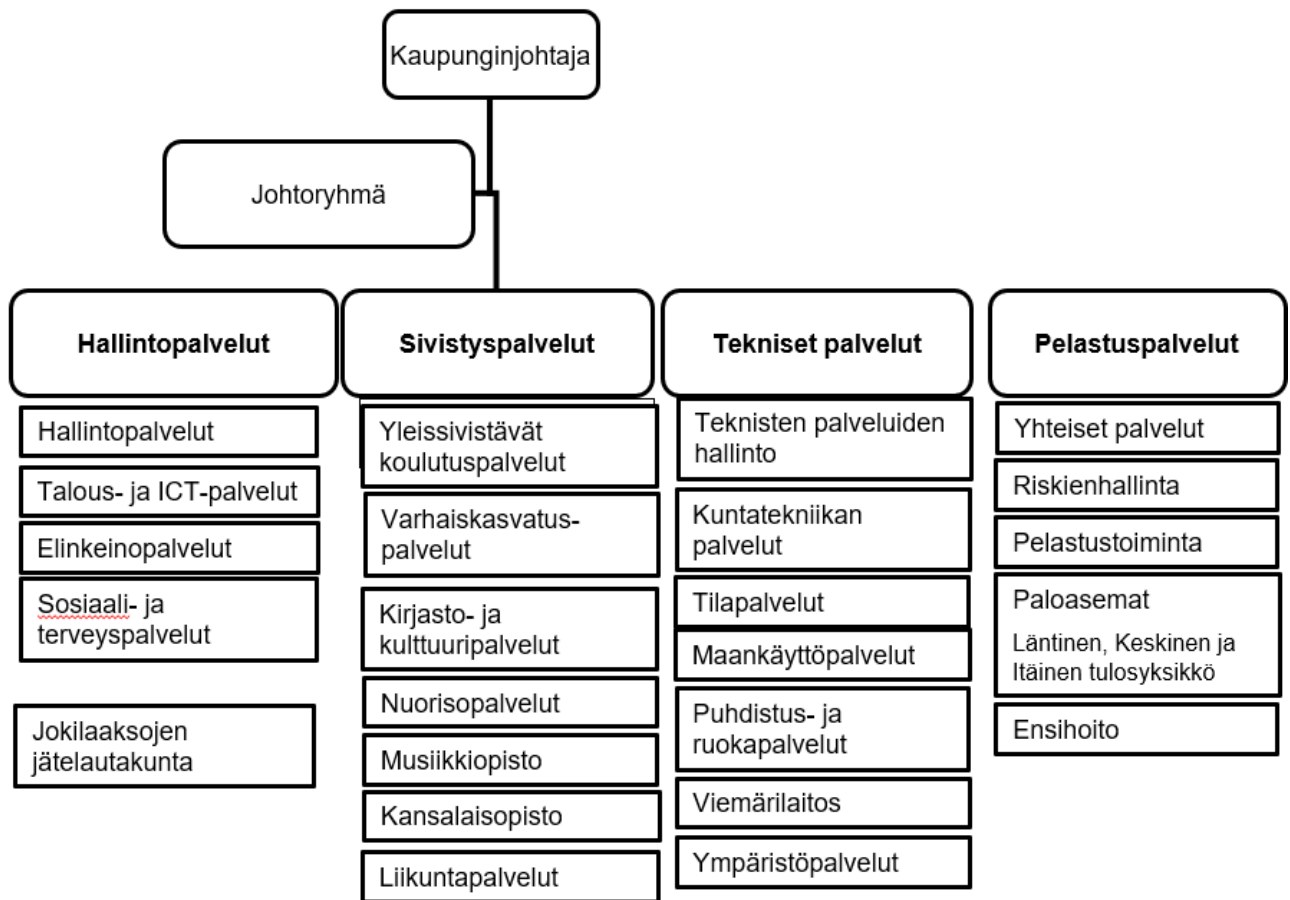
Vakinaisen henkilöstön lukumäärä sopimusaloittain 31.12.2018 ja 31.12.2017

Sopimusala	Henkilöstöä sopimuksen piirissä	
	2018	2017
KVTES (Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus)	424	426
OVTES (Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus)	185	181
TS (Kunnallinen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus)	121	123
TTES (Kunnallinen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimus)	14	15
	744	745

Virasto-organisaatio

Seuraavassa on esitetty 31.12.2018 voimassa ollut virasto-organisaatio.

1.4 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön talouskatsauksen mukaan maailmantalouden nopeimman kasvun vaihe on tältä erää ohi ja kasvu hidastuu lähivuosina. Vuonna 2018 maailmantalous kasvoi noin 3,7 prosenttia. Euroopassa talouden kasvu hidastui edellisvuoden 2,4 prosentista noin 1,9 prosenttiin. Tulevien vuosien talouskasvun hidastumisen taustalla on tavanomaisen suhdannekierron lisäksi myös keskeisten talouksien välisten kauppakonfliktien osittainen toteutuminen. Euroopan kannalta talouskasvua varjostavat keskeiset riskit, kuten Italian talouspolitiikan suunta sekä Brexitiin liittyvä epävarmuus.

Suomen bruttokansantuote kasvoi Eurostatin tietojen mukaan 2,7 prosenttia vuonna 2018 ja kasvun ennustetaan hidastuvan 1,5 prosenttiin vuonna 2019 ja 1,3 prosenttiin vuonna 2020. Vuonna 2018 vienti on kasvanut odotuksia hitaammin kuin viennin määrän kasvu on hidastunut 7,5 prosentista noin 3,5 prosenttiin. Myös investointien korkeasuhdanne näyttää hidastuvan, kun ennen kaikkea asuntoinvestointien osuus palautuu lähemmäksi normaalia tasoa. Investointien määrää hidastuttavat myös näkymät maailmantalouden hidastumisesta.

Työllisyyden kasvu on vuoden 2018 aikana ollut jopa nopeampaa kuin mitä taloudellisen aktiviteetin perusteella voisi olettaa. Työllisten määrä nousi työvoimatutkimuksen mukaan tammi-lokakuussa 2,7 % vuodentakaiseen verrattuna. Työllisyysasteen trendi oli lokakuussa 71,8 %. Tehdyt työtunnit ovat v. 2018 kasvaneet lähes yhtä paljon kuin työllisten määrä. Aktiivimallin mahdollinen pätkätoita lisäävä vaikutus näyttäisi jäävän pieneksi, sillä osa-aikaisten työsuhhteiden osuus kaikista työsuhhteista ei työvoimatutkimuksen mukaan ole juurikaan kasvanut vuodentakaiseen verrattuna. Työvoiman kysyntä on edelleen parantunut. Avoimia työpaikkoja oli vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä Tilastokeskuksen mukaan selvästi enemmän kuin vuotta aiemmin. Koko vuoden 2018 työllisyysasteen ennakoidaan nousevan 71,6 prosenttiin. Työttömien määrä on laskenut kaikilla alueilla ja kaikissa ikäryhmissä. Työllisyyden nopean kasvun vetämänä työttömien määrä vähenee tänä vuonna selvästi edellisvuotta enemmän. Ennuste koko vuoden 2018 työttömyysasteeksi on 7,5 %.

Suomen talouden hyvä suhdannetilanne on kohentanut julkista taloutta. Talouskasvu jatkuu kohtuullisena vielä vuonna 2019 ja julkisen talouden rahoitusasema tasapainottuu. Hallituksen päättämät sopeutustoimet myötävaikuttavat myös alijäämän pienenemiseen. Ensi vuosikymmenelle tultaessa talouskasvu kuitenkin hidastuu, ja julkisen talouden rahoitusaseman vahvistuminen pysähtyy. Julkinen velka suhteessa BKT:hen alenee alle 60 % rajan vuonna 2018. Julkinen talous velkaantuu määrällisesti edelleen. Suotuisasta suhdannetilanteesta huolimatta julkinen velkasuhde on alentunut hyvin verkkaisesti. Julkisen talouden puskurit ovat edelleen hyvin ohuet kohtaamaan seuraavaa laskusuhdannetta. Esimerkiksi edellisen finanssikriisin jälkeen velkasuhde nousi yli 30 prosenttiyksikköä. Kun julkisen talouden rahoitusasemasta puhdistetaan suhdanteen vaikutus, on julkinen talous rakenteellisesti alijäämäinen. Talouden suotuisa suhdannevaihe peittää alleen myös julkisen talouden pidemmän aikavälin rakenteelliset ongelmat. Väestö ikääntyy ja se näkyy erityisesti kasvupaineena hoito- ja hoivamenoissa. Julkisen talouden tulisi olla 2020-luvun alussa huomattavan ylijäämäinen, jotta se olisi kestävällä pohjalla kohtaamaan väestön ikääntymisestä aiheutuvat paineet.

Markkinakorot pysyivät ennätysalhaalla edellisvuosien tapaan myös vuonna 2018. EKP:n ohjaukorko oli 0,00 % ja lyhyet markkinakorot olivat negatiivisia. Korkotason noususta ennakoiti kuitenkin jo pitkien korkojen (10 vuoden) varovaiset liikkeet ylöspäin.

Kuntien vuoden 2018 tilinpäätösten ennakkotietojen mukaan kuntien talous huononi vuonna 2018 selvästi siihen nähden mitä vielä keväällä 2018 ennustettiin. Etenkin kuntien vuosikatteet ovat heikentyneet merkittävästi, joka on osaltaan lisännyt kuntien velkaantumista.

Kuntien toimintamenojen noin 3,4 %:n kasvuun vaikutti mm. ansiotason nousu ja lomarahaleikkauksen päättyminen sekä valtion sopeuttamistoimien vaikutusten pienentyminen. Kuntien tilikauden tulos onkin ollut 2000-luvulla vain muutamana vuotena heikempi. Kilpailukyky sopimus vaikutti 2018 kuntien talouteen heikentävästi mm. kuntien arvioidut hyödyt huomioitiin valtiosuuksina, mutta arvioidut hyödyt eivät toteutuneet kaikilta osin. Kilpailukyky sopimuksen lisäksi verotuloihin vaikutti kunnallisveron heikko kasvu ja pääomatuloveron voimakas kehitys verovuonna 2017 johti suuriin negatiivisiin oikaisuihin eli käytännössä vuonna 2017 kertyi liikaa veroja jotka oikaistiin vuonna 2018. Vuonna 2018 henkilöasiakkaille palautettiin ennätyspaljon veroja, yli 250 milj. euroa enemmän kunnallisveroja verrattuna vuoteen 2017.

Kunnissa tulisikin pystyä tekemään yhä enemmän rakenteellisia muutoksia, jotka tukisivat kuntien taloutta myös matala suhdanteissa. Etenkin kuntien vuosikatteiden tulisi vahvistua, jotta lainakannan kasvua pystyttäisiin hidastamaan. Kuntien lainakanta kasvoi edellisvuoteen nähden 5,4 prosenttia. Vuonna 2019 kuntien velkataakan ennustetaan edelleen kasvavan.

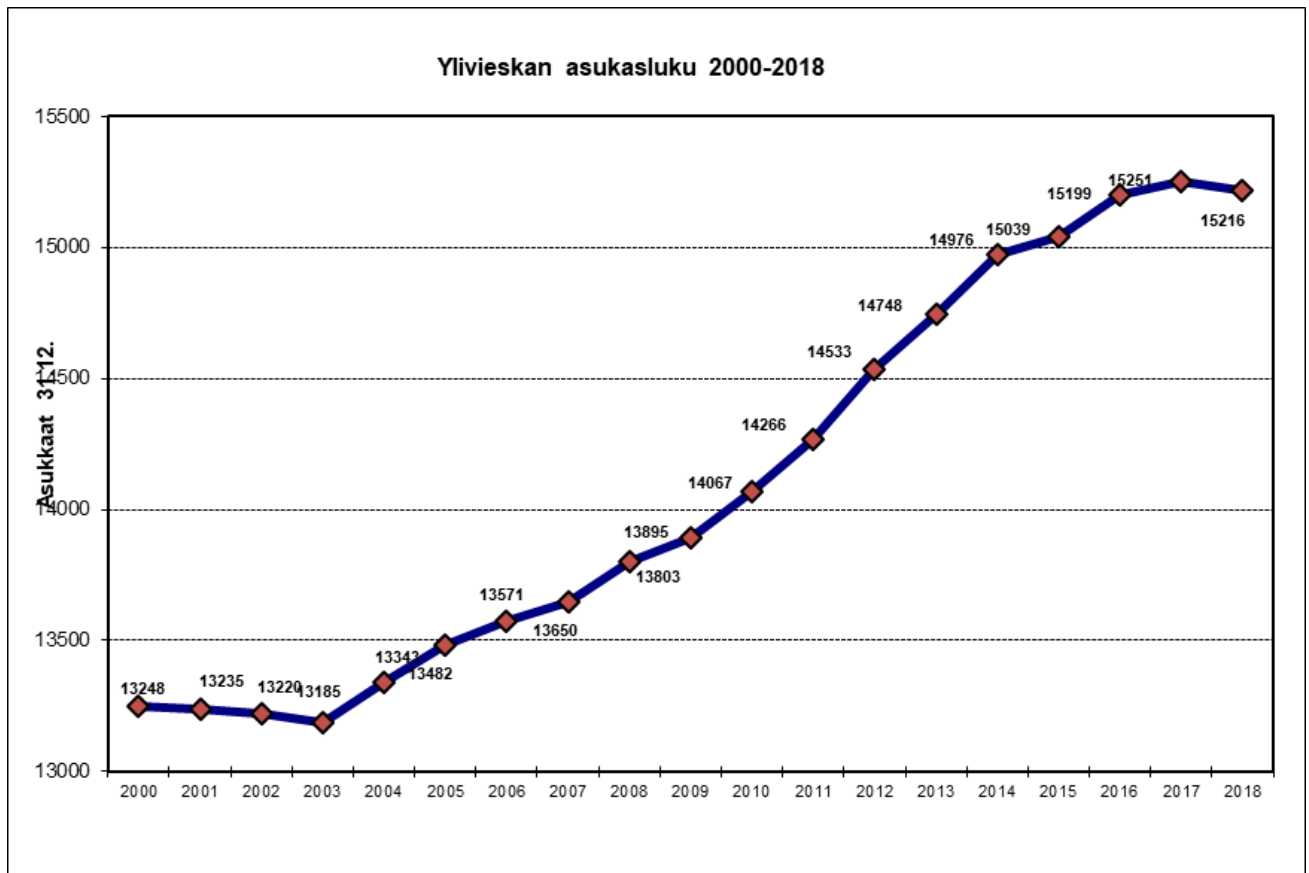
Keskimääräinen kunnallisveroprosentti Suomen kunnissa vuonna 2018 oli 19,88 prosenttia kun vastaava prosentti oli aiemmin 19,84 prosenttia. Kuntaryhmän jako-osuus verovuoden 2018 ansio- ja pääomatuloveroista suoritettavista tilityksistä on 61,62 prosenttia. Jako-osuus laski aiemmin käytössä olleesta 62,17 prosentista. Kuntaryhmän lopullinen osuus viime verovuodelta suoritettavista ansio- ja pääomatuloverojen tilityksistä selviää vuoden 2019 aikana, kun verovuoden 2018 lopullisen verotuksen mukaiset osuudet ovat selvillä. Verovuodesta 2018 alkaen on siirrytty verotuksen joustavaan valmistumiseen, jonka pitäisi edesauttaa verotuksen valmistumisen vaikutusten ennakkointia.

Yhteisöverossa kuntien jako-osuus oli vuonna 2018 31,35 prosenttia, vuonna 2017 30,34 prosenttia ja vuonna 2016 30,92 prosenttia. Kiinteistöverojen tilitykset kasvoivat edellisvuoteen noin 2,2 prosenttia.

Valtiosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtiosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella. Kunnan valtiosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtiosuusrahoituksesta.

Kuntien valtiosuudet laskivat edellisvuoteen verrattuna -0,6 %. Valtiosuuksien vähenemiseen vaikuttivat merkittävimmin kilpailukyky sopimuksen voimaantulo ja indeksisidonnaisten menojen korotusten jäädyttäminen. Vuonna 2018 peruspalvelujen valtiosuusprosentti oli 25,34 % ja kunnan omarahoitusosuus oli 3599,08 euroa/asukas. Yhteensä laskettu vähentyminen valtiosuuksien ja verotilitysten osalta oli noin 0,5 prosenttia edellisvuoteen nähden.

1.5 Ylivieskan kaupunkikehitys

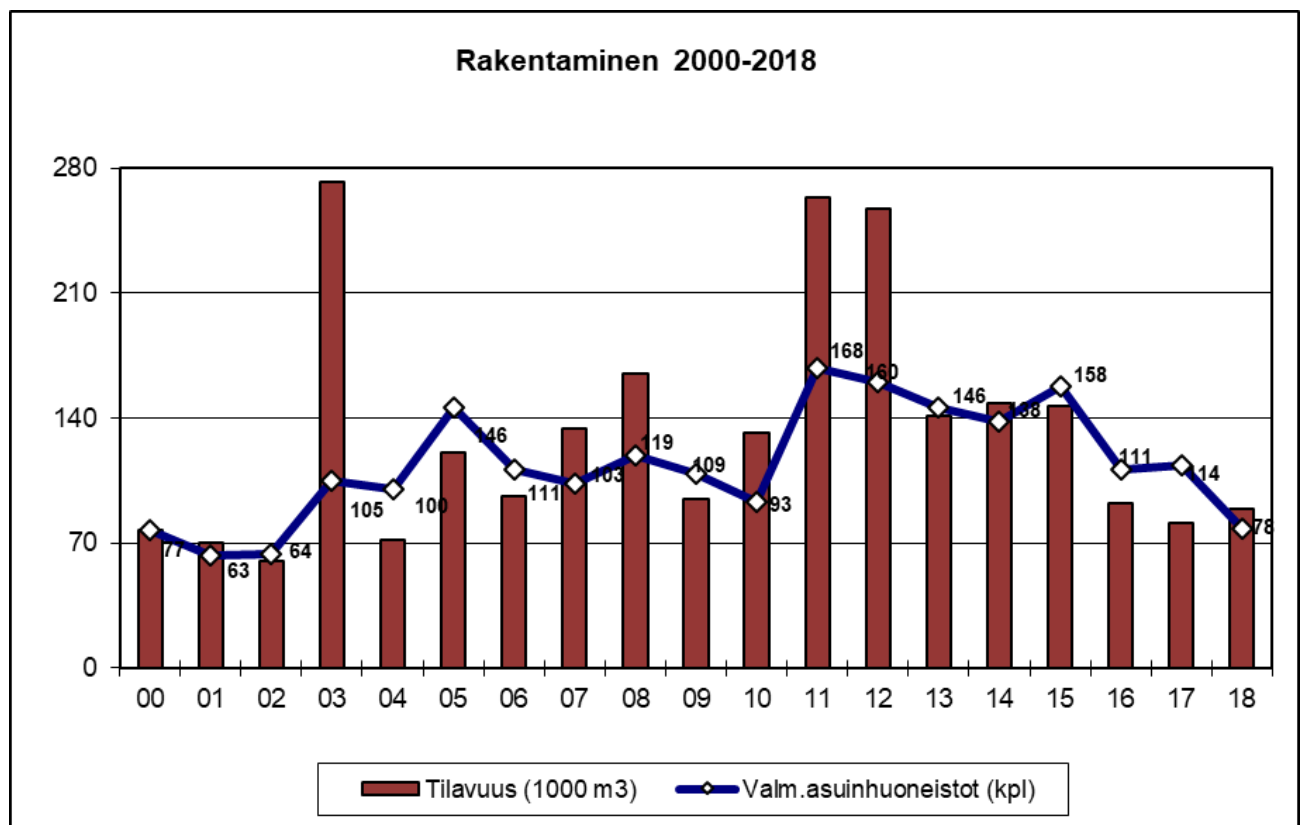

Asukasluku väheni vuoden 2018 aikana 35 henkilöllä eli 0,2 %. Pitemmällä aikavälillä vuosien 2004-2018 aikana Ylivieskan väkiluku on kasvanut 2.031 henkilöllä, eli keskimäärin 1 %:n vuodessa.

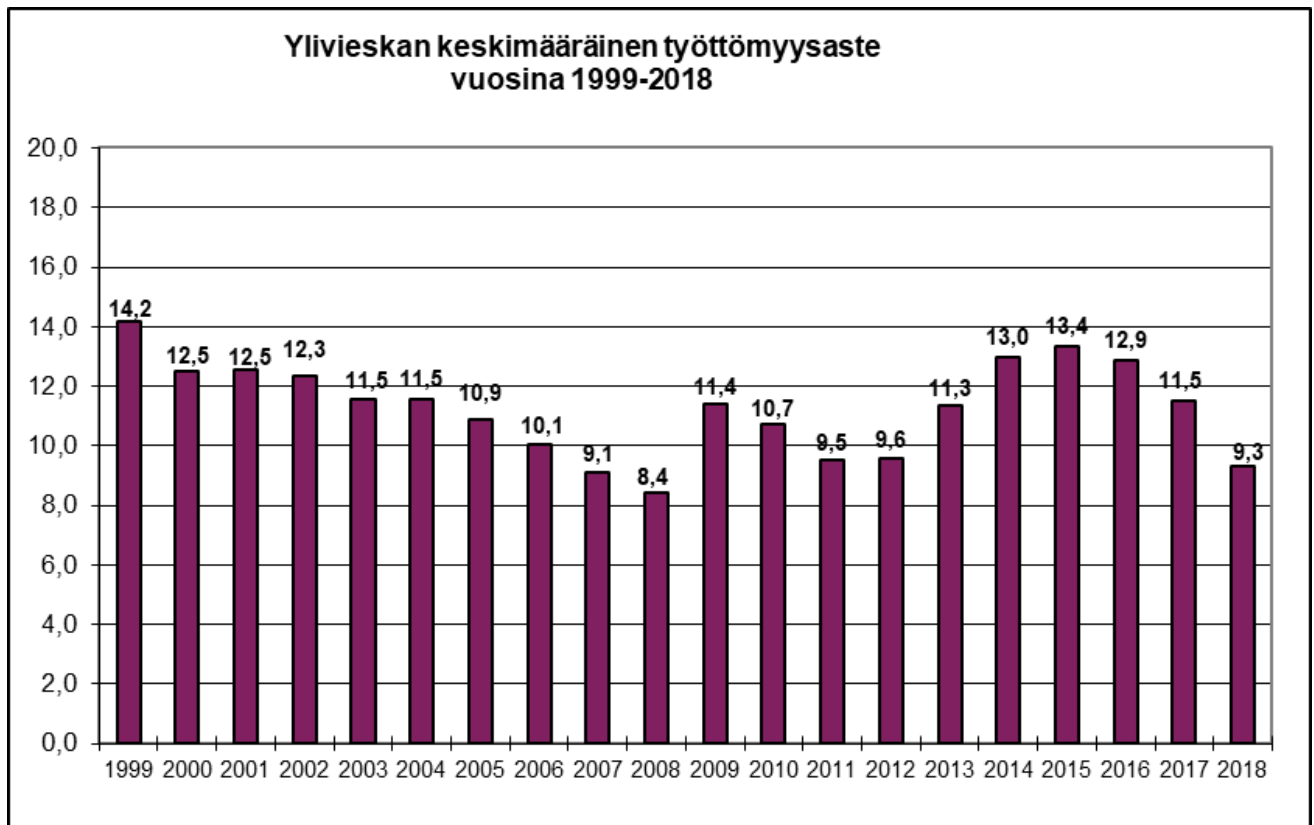
	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Kuntien Syntyneiden enemmys	Kuntien välinen tulomuutto	Kuntien välinen lähtömuutto	Kuntien välinen nettomuutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos	Ennako- väkiluku
Yhteensä	180	127	53	839	933	-94	6	-35	15216
Tammikuu	9	14	-5	56	59	-3	2	-6	15245
Helmi- kuu	16	5	11	57	30	27	0	38	15283
Maaliskuu	15	13	2	43	51	-8	-1	-7	15276
Huhtikuu	15	12	3	61	67	-6	0	-3	15273
Toukokuu	17	9	8	55	97	-42	1	-33	15240
Kesäkuu	9	11	-2	91	90	1	-1	-2	15238
Heinäkuu	12	10	2	84	88	-4	1	-1	15237
Elokuu	18	8	10	118	165	-47	0	-37	15200
Syyskuu	24	6	18	93	100	-7	-1	10	15210
Lokakuu	17	14	3	66	60	6	2	11	15221
Marraskuu	12	14	-2	69	59	10	2	10	15231
Joulukuu	16	11	5	46	67	-21	1	-15	15216

Vuosi	Syntyneet	Syntyneiden enemmyys	Kuntien välinen nettomuutto	Nettomaahanmu- utto	Kokonais- muutos	Väkiluku
2008	212	105	47	2	154	13 803
2009	216	117	-52	12	77	13 895
2010	208	113	61	6	180	14 067
2011	205	87	108	6	201	14 266
2012	225	122	128	13	263	14 533
2013	232	125	78	20	223	14 748
2014	251	139	63	34	228	14 976
2015	213	109	-30	-5	63	15 039
2016	200	98	28	31	160	15 199
2017	205	67	-16	19	52	15 251
2018	180	53	-94	6	-35	15 216

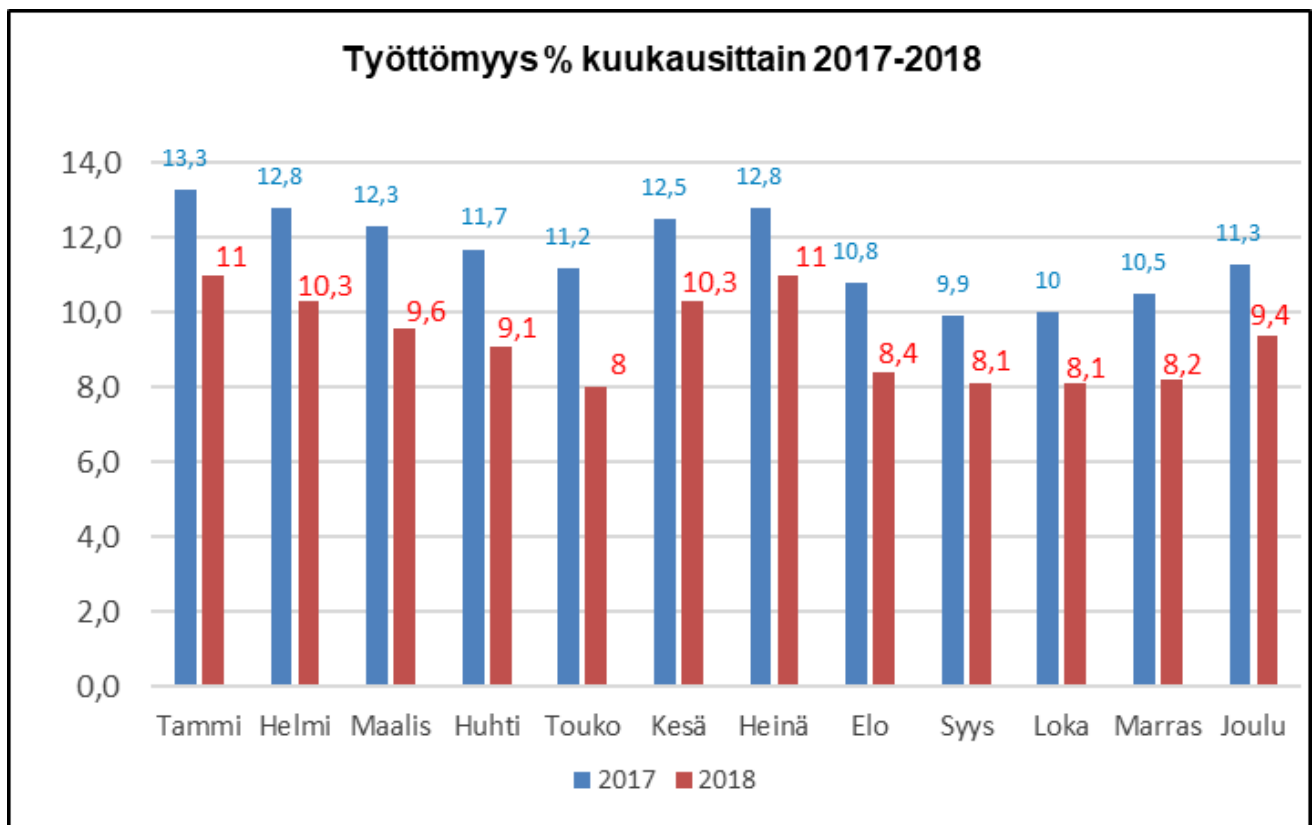
Syntyneiden enemmyys (verrattuna kuolleisuuteen) oli pienin yli 10 vuoteen ja kuntien välisen nettomuuton negatiivisuuden vuoksi väkiluku laski.

Rakentaminen hidastui. Vuonna 2018 valmistui 78 asuinhuoneistoa, kun edellisenä vuonna valmistui 114. Valmistuneiden rakennusten tilavuus oli yhteensä noin 89.500 m³ (asuinrakennukset 29.900 ja muut 59.600 m³), edellisenä vuonna noin 81.200 m³. Vuonna 2018 valmistui siten vähiten asuinhuoneistoja sitten 2000-luvun alkuvuosien. Tämä näkyi myös kaupungin tonttikaupan hidastumisena.

Työllisyys parani. Vuoden 2018 keskimääräinen työttömyysaste Ylivieskassa oli 9,3 %, jossa oli pudotusta edelliseen vuoteen peräti 2,2 %.

Työttömyysaste oli korkeimmillaan tammi- ja heinäkuussa 11 % ja pienimmillään toukokuussa 8 %.

1.6 Ylivieskan kaupungin talouden kehitys

Ylivieskan yleinen kaupunkikehitys jatkui edellisvuosien tapaan myönteisenä myös vuonna 2018. Tosin myönteistä kehitystä varjosti asuluvun pienentyminen 0,2 %:lla eli 35 henkilöllä. Vuoden 2018 lopussa Ylivieskassa oli 15.216 asukasta. Eräänä syynä arvioidaan olevan se, että ko.vuonna Centria-ammattikorkeakoulu korvasi päiväopetuksen monimuoto-opetuksella, jolloin tämä näkyi muuttotappioluvuissa. Pitkävälillä tarkasteltuna kaupungin väkiluku on kasvanut vuosina 2008-2018 yhteensä 1566 henkilöllä, eli keskimäärin yhden prosentin vuodessa.

Työllisyystilanne parani edelleen ja keskimääräinen työttömyysaste laski 2,3 %:a vuonna 2018. Keskimääräinen työttömyysaste Ylivieskassa oli 9,3 %, kun se edellisenä vuonna oli 11,5 %. Joulukuun 2018 lopussa työttömiä työnhakijoita oli 649 (vuoden 2017 lopussa 778) ja avoimia työpaikkoja 120 (vuoden 2017 lopussa 89). Pitkäaikaistyöttömien määrä laski eteenkin vuoden loppua kohden, sillä yli vuoden työttömänä olleita oli vuoden 2018 lopussa 207 (vuoden 2017 lopussa 233). Kaupunki maksoi yli 300 päivää työttömänä olleista työmarkkinatuen kuntaosuutta yhteensä 1.100.556 euroa. Maksun määrä pienentyi edellisvuodesta noin 98.000 eurolla.

Tuloslaskelman keskeisillä tunnusluvuilla tarkasteltuna Ylivieskan kaupungin taloudellinen tilanne on kääntynyt heikoksi. Kaupungin taseessa oleva 1,1 miljoonan euron ylijäämä ei riitä kattamaan vuoden 2018 noin 7,3 milj. euron alijäämäistä tulosta, vaan tase painuu uudelleen selvästi alijäämäiseksi, kuten viimeksi 31.12.2016. Merkittävin yksittäinen syy oli Jokirannan koulun A-talon purkamisen vuoksi tehtävä 3,4 miljoonan euron arvonalentuminen. Ilman tätä kertaluonteista arvonalentumista vuoden 2018 tulos olisi ollut kuitenkin 3,9 milj. euroa alijäämäinen, joten toimenpiteet kaupungin talouden tasapainottamiseksi ovat tarpeen. Kuntalain mukaan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljässä vuodessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien eli vuosien 2020-2023 aikana.

Vuoden 2018 tuloslaskelman vuosikate oli 1,0 miljoonaa euroa (vuonna 2017 noin 8,2 milj.euroa) positiivinen. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 5,2 miljoonaa euroa. Vuosikateprosentti poistoista on selvästi alle sata prosenttia, eli 18,3 %.

Tuloslaskelman toimintakatteen (toimintamenot netto) muutos oli 8,6 % kun edellisenä vuonna se oli -0,8 %, joten toimintamenot kasvoivat huomattavasti. Vuoden 2018 tuloveroprosentti oli 21,50 %, eli sama kuin edellisenä vuonna. Verorahoitus yhteensä (verotulot ja valtionosuudet yhteensä) laski edellisestä vuodesta 0,3 %.

Vuoden 2018 tilinpäätöksen bruttoinvestointien kokonaismäärä oli 13,1 milj. euroa. Suurimmat vuoden 2018 investointikohteet olivat Hakalahden päiväkodin laajennus ja rautatieaseman edustan alitus sekä valtatie 27:n muutostyöt yhdessä liikenneviraston kanssa.

Kaupungin taseessa korollisen lainan määrä 31.12.2018 oli 83,1 milj. euroa, eli 5464 euroa asukasta kohti. Lainamäärä kasvoi edellisestä vuodesta 10,2 milj. euroa. Lainamäärän kasvuun vaikutti selvästi kaupungin heikko vuosikate eli omarahoitusosuuden pienuus. Korkojen pysyessä matalalla tasolla korkomenot vuonna 2018 (sis. koronvaihtosopimukset) laskivat edellisvuodesta ja olivat yhteensä 414.000 euroa.

Tuloslaskelman toimintatuottojen ja toimintakulujen toteutuminen vuonna 2018:

Verotulot:

Vuonna 2018 kertyi verotuloja yhteensä 53.664.206 euroa, eli verotuloja kertyi 835.793 euroa alle vuoden 2018 muutetun talousarvion. Verotulot laskivat edellisestä vuodesta 1,6 %. Kunnallisveron tilitykset olivat 45,6 milj.euroa (-0,7 %), yhteisöveron tilitykset 3,2 milj.euroa (-18,5 %) ja kiinteistöveron tilitykset 5,0 milj.euroa (+2,5 %).

Valtionosuudet:

Tuloslaskelman valtionosuudet olivat yhteensä 35,9 milj.euroa ja valtionosuuksia kirjattiin 77.000 euroa yli vuoden 2018 muutetun talousarviotavoitteen. Tuloslaskelmaan kirjattavat valtionosuudet kasvoivat 1,7 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintatuotot:

Tuloslaskelman toimintatuotot, jotka sisältävät myös sisäiset tuotot ja maa-alueiden myyntivoitot, olivat yhteensä 48.318.000 euroa, eli muutetun talousarvion tuotot ylittyivät 1,1 miljoonaa euroa. Toimintatuottojen toteutuma-aste oli 102,2 %. Ennakoitua suurempi toteuma johtuu lähinnä Jokilaaksojen pelastuslaitoksen Öljynsuojarahastolta saamista avustuksista. Käyttöomaisuuden myyntivoitot olivat 383.000 euroa, joka oli 83.000 euroa enemmän kuin talousarviossa ennakoitiin.

Toimintakulut:

Tuloslaskelman toimintakulut, jotka sisältävät myös sisäiset kulut, olivat yhteensä 136,8 miljoonaa euroa, eli 2,3 miljoonaa euroa yli vuoden 2018 muutetun talousarvion. Toimintakulujen toteutuma-aste oli 101,7 %.

Henkilöstökulut alittivat talousarvion 1,1 miljoonalla eurolla. Talousarviota selvästi pienemmin henkilöstökuluihin pystyivät toimimaan tekniset palvelut, yleishallinto, pelastuslaitos ja liikuntapalvelut.

Palveluiden ostot ylittyivät 2,6 miljoonalla eurolla talousarvioon verrattuna. Erityisesti peruspalvelukuntayhtymä Kallion laskutus oli 1,2 miljoonaa euroa yli talousarvion. Kallion kuluista erikoissairaanhoidon ylitti talousarvion 0,5 miljoonalla eurolla ja oma toiminta ylitti 0,7 miljoonalla eurolla, jossa on kasvua edelliseen vuoteen peräti 7 %:a.

Ulkoiset vuokratulot ylittivät talousarvion 515.000 eurolla, jossa näkyvät lisääntyneet siirtoilat.

Tuloslaskelman toimintakate

Tuloslaskelman toteutunut toimintakate oli -88,5 miljoonaa euroa. Toimintakate, joka kunnissa on aina negatiivinen, ylittää 1,2 miljoonalla eurolla muutetun talousarvion. Toimintakatteen toteutuma-aste on 101,4 %.

Toimintakatteella eli nettotoimintamenoilla mitattuna muutettuun talousarvioon nähden ennakoitua vähemmän määrärahaa käytettiin teknisten palveluiden toiminnassa 251.000 euroa, yleishallinnossa 151.000 euroa ja liikuntapalveluissa 103.000 euroa. Määrärahan

ylityksiä tuli mm. erikoissairaanhoidossa 455.000 euroa, Kallion omassa toiminnassa 739.000 euroa, kulttuuripalveluissa 65.000 euroa ja pelastuspalveluissa 41.000 euroa.

Tuloslaskelman vuosikate

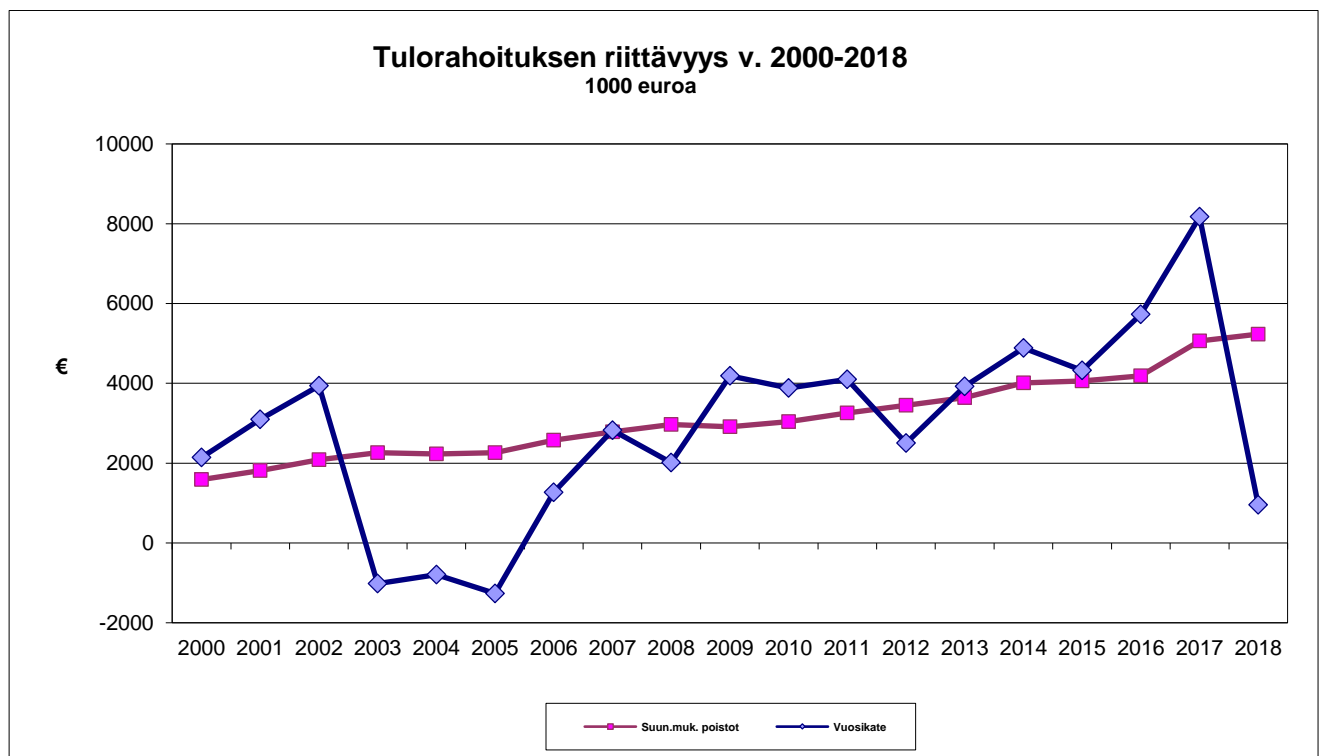
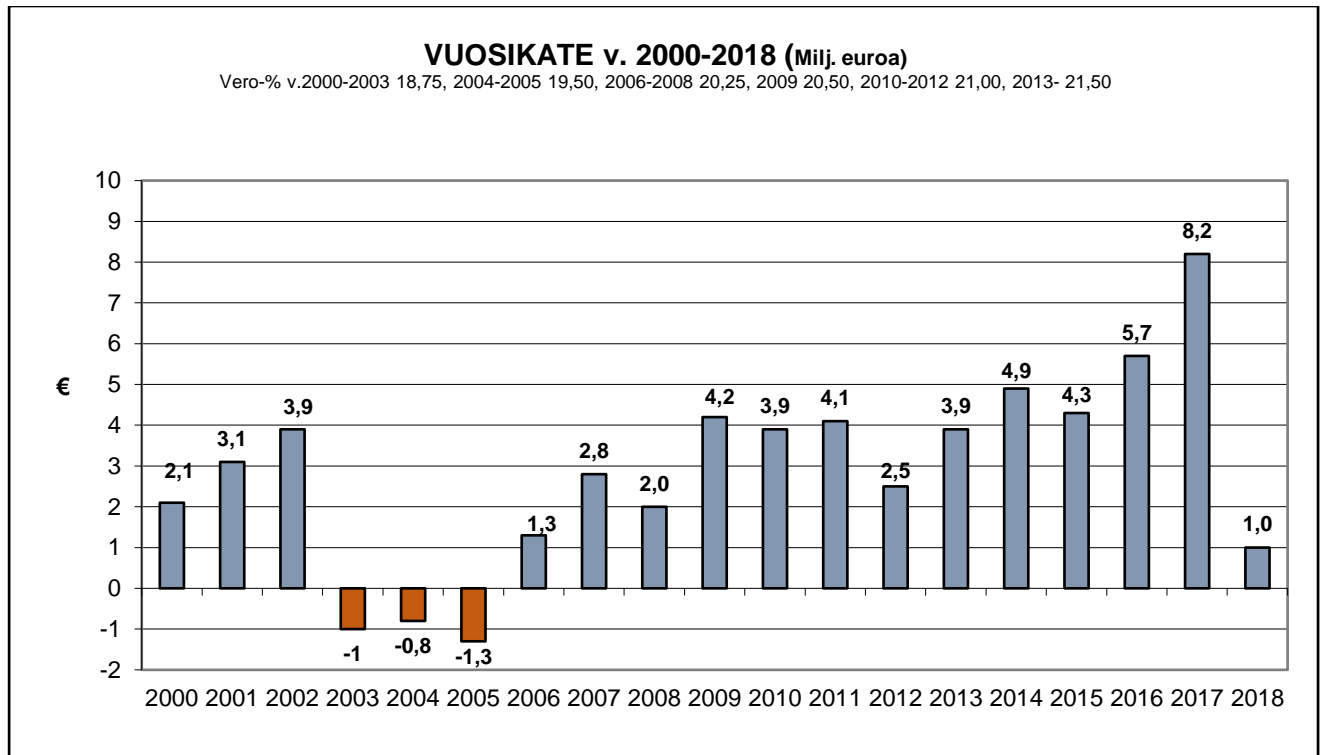
Tuloslaskelman toteutunut vuosikate on positiivinen 1,0 miljoonaa euroa (8,2 milj.e vuonna 2017). Toteutunut vuosikate on 1,2 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikompi. Vuosikatteen toteutuma-aste on 34 %.

Tilikauden tulos ja yli-/alijäämä

Suunnitelman mukaisten poistojen, 5,2 miljoonaa euroa, ja Jokirannan koulusta tehtävän kertaluonteisen 3,4 miljoonan euron arvonalentumisen jälkeen tilikauden 2018 tulos muodostuu 7,7 miljoonaa euroa tappiolliseksi (vuonna 2017 tulos oli voitollinen 3,1 milj.euroa). Pelastuslaitoksen investointivarausten purkamisen yhteydessä tehtävä poistoeron vähennyksen 400.000 euron jälkeen tilikauden 2018 alijäämäksi muodostuu 7,3 miljoonaa euroa.

Käyttötalouden ja investointiosan määrärahojen toteutuminen

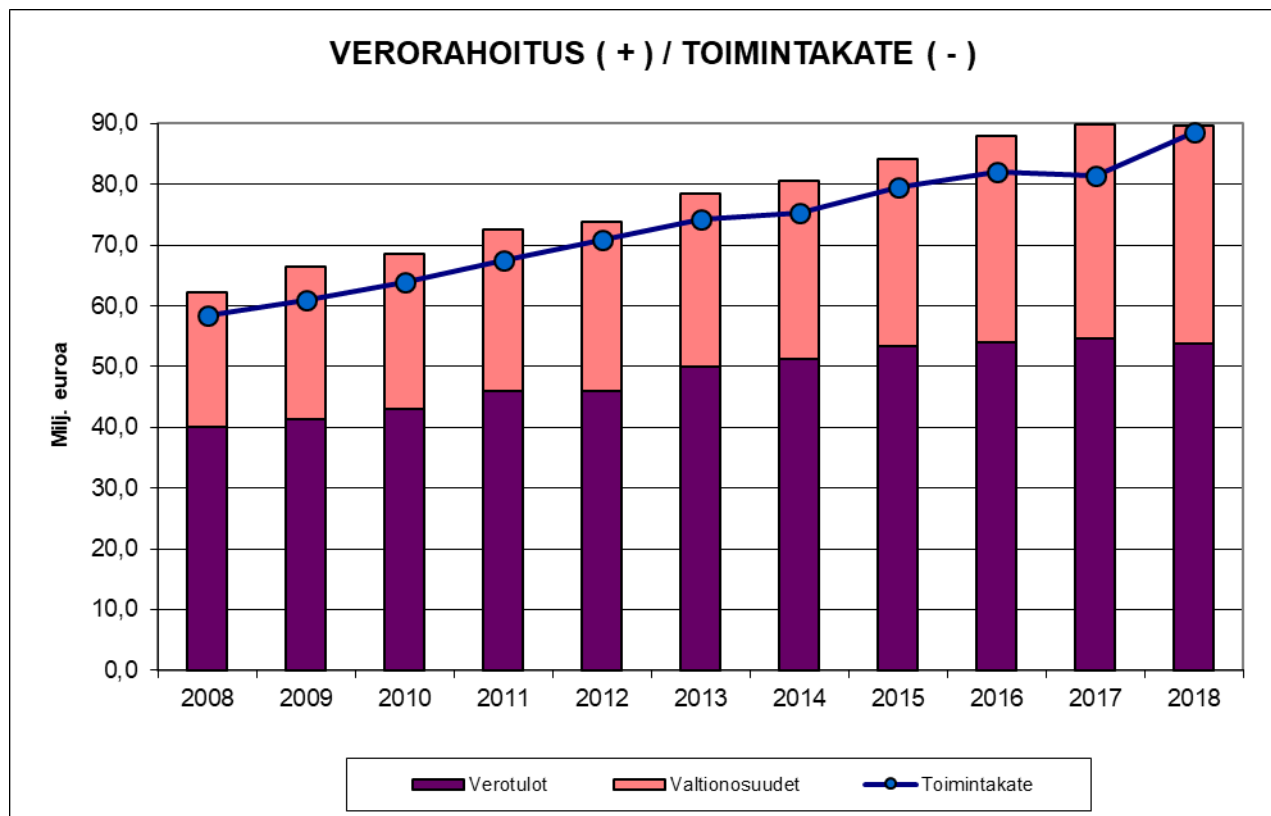
Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta on esitetty jäljempänä.

VERORAHOITUKSEN (+) RIITTÄVYYS TOIMINTAMENOJEN (-) KATTAMISEEN

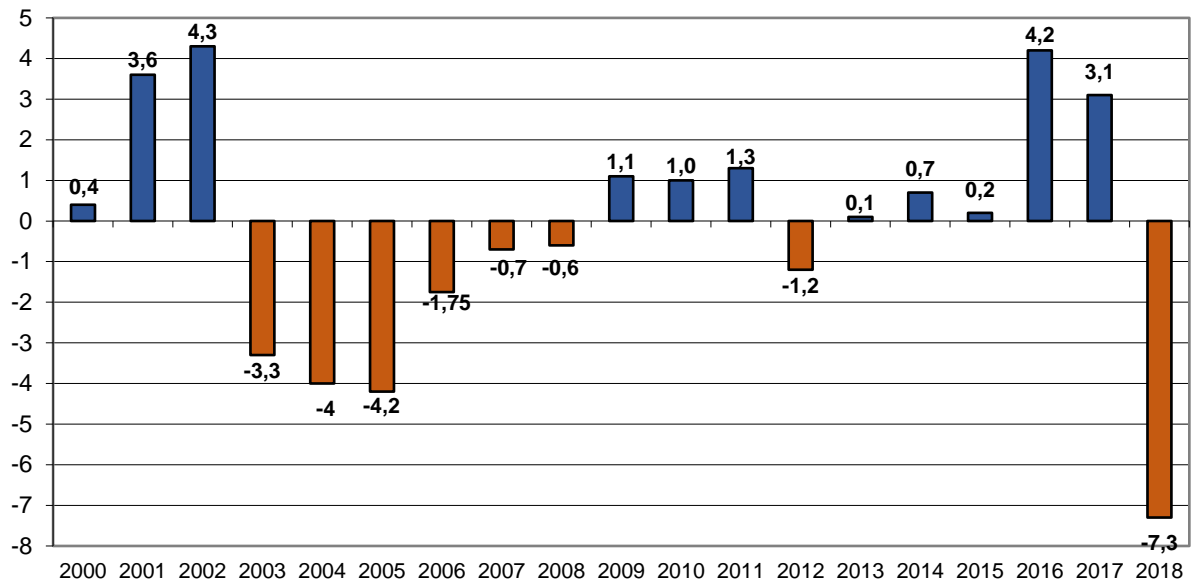
Milj. euroa

Vuosi	Valt.osuus Milj.e	Muutos %	Verotulot Milj.e	Muutos %	Verorahoitus Milj.e	Muutos %	Toimintame- not netto €	Muutos %	Erotus milj. euroa verorah-toimmet
2008	22,1	7,3	40,1	7,2	62,2	7,2	58,4	9,0	3,8
2009	25,1	13,6	41,3	3,0	66,4	6,8	61,0	4,5	5,4
2010	25,4	1,2	43,1	4,4	68,5	3,2	63,8	4,6	4,7
2011	26,7	5,1	45,9	6,5	72,6	6,0	67,5	5,8	5,1
2012	27,9	4,5	46,0	0,3	73,9	1,8	70,9	4,9	3,0
2013	28,6	2,7	49,9	8,6	78,5	6,2	74,2	4,7	4,3
2014	29,2	2,0	51,3	2,8	80,5	2,5	75,2	1,3	5,3
2015	30,9	5,8	53,3	3,9	84,2	4,6	79,5	5,7	4,7
2016	34,0	16,6	54,0	5,4	88,1	9,4	82,0	9,0	6,1
2017	35,3	3,7	54,6	1,0	89,9	2,1	81,4	-0,8	8,5
2018	35,9	1,7	53,7	-1,6	89,6	-0,3	88,5	8,6	1,1

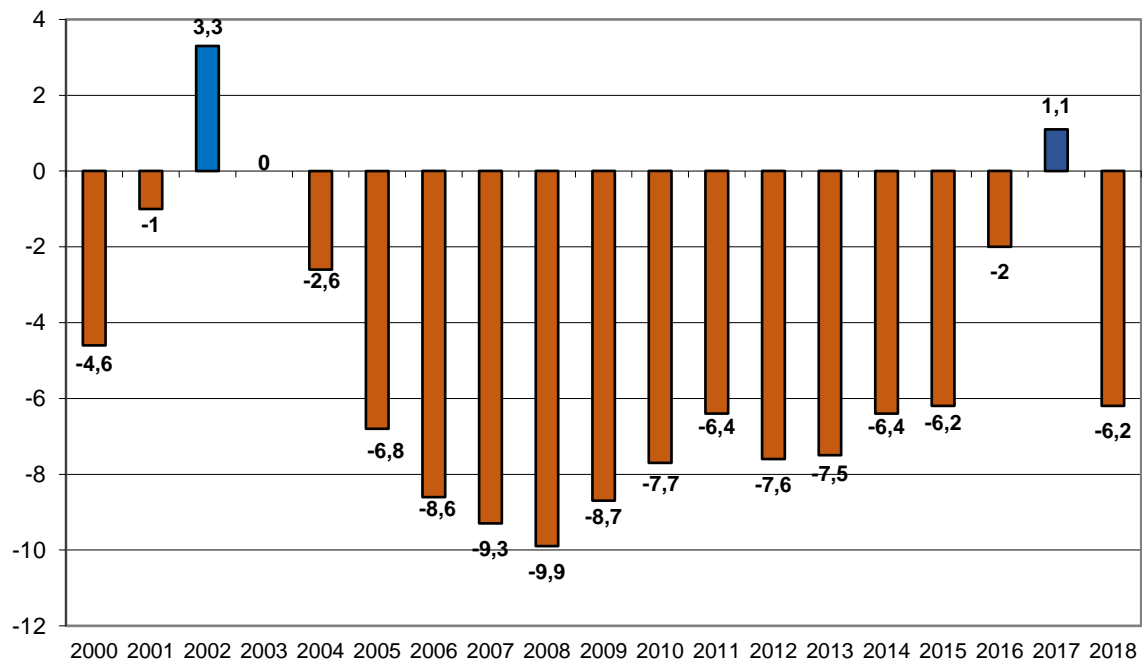
Tilikauden yli-/alijäämä v. 2000-2018

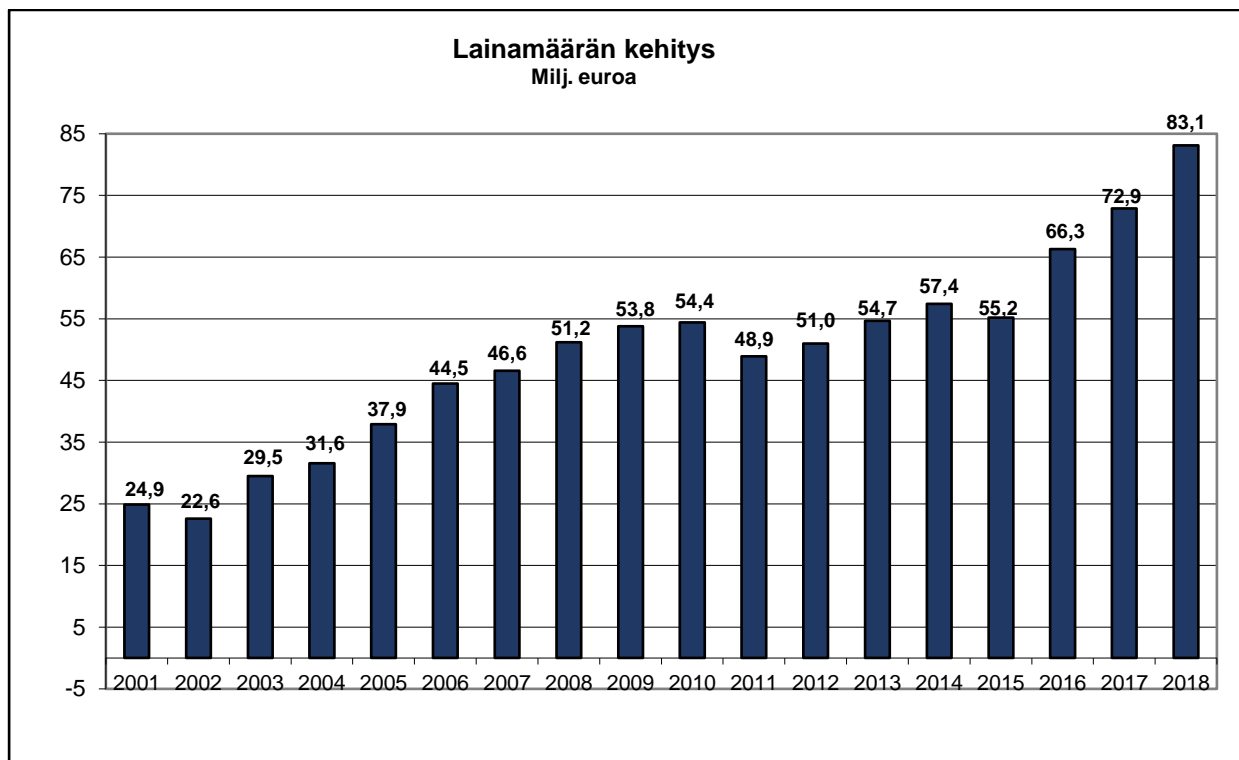
Milj. euroa

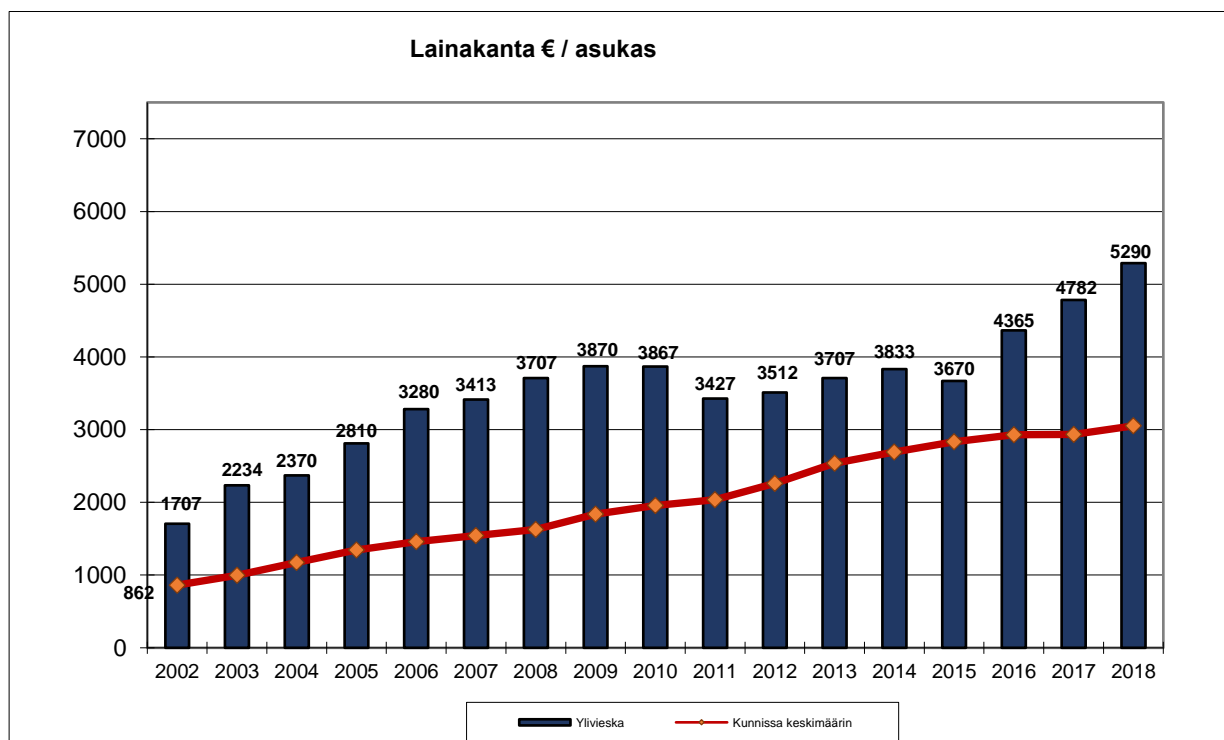
Yli-/alijäämä taseessa v. 2000-2018

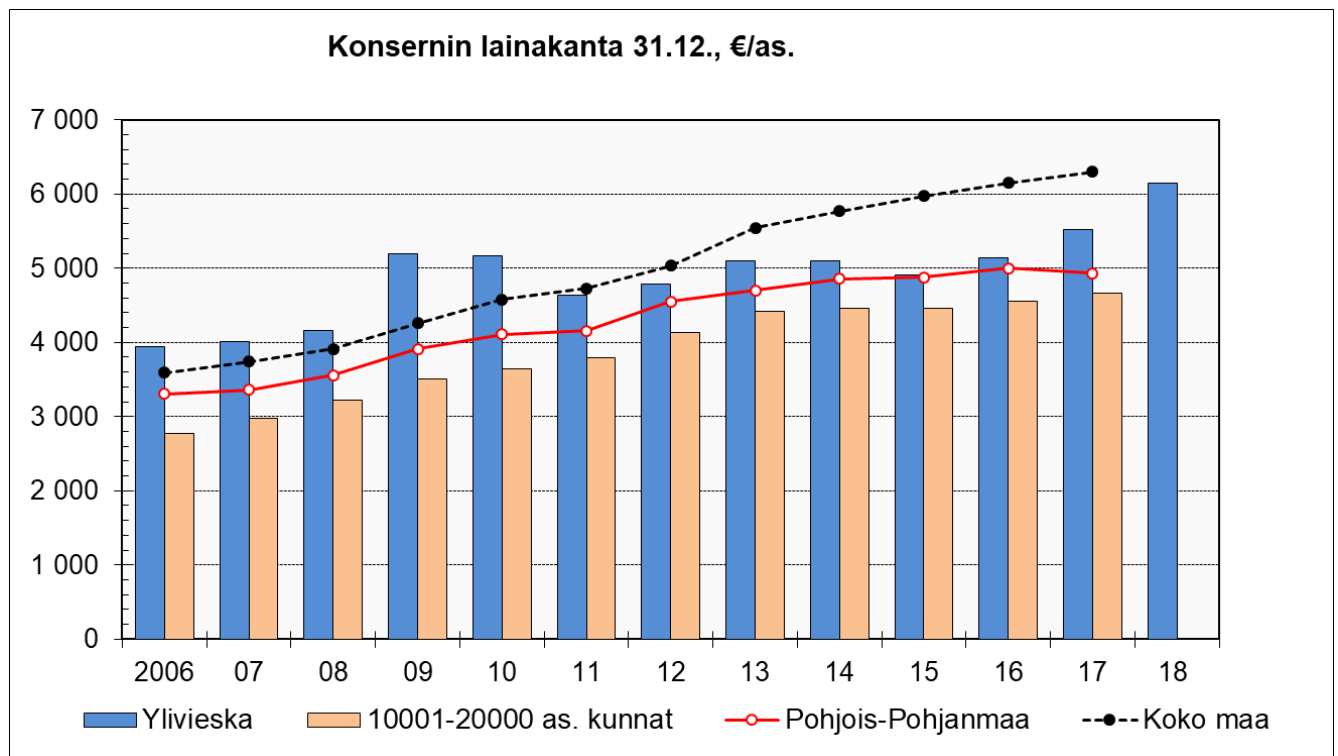
Milj. euroa

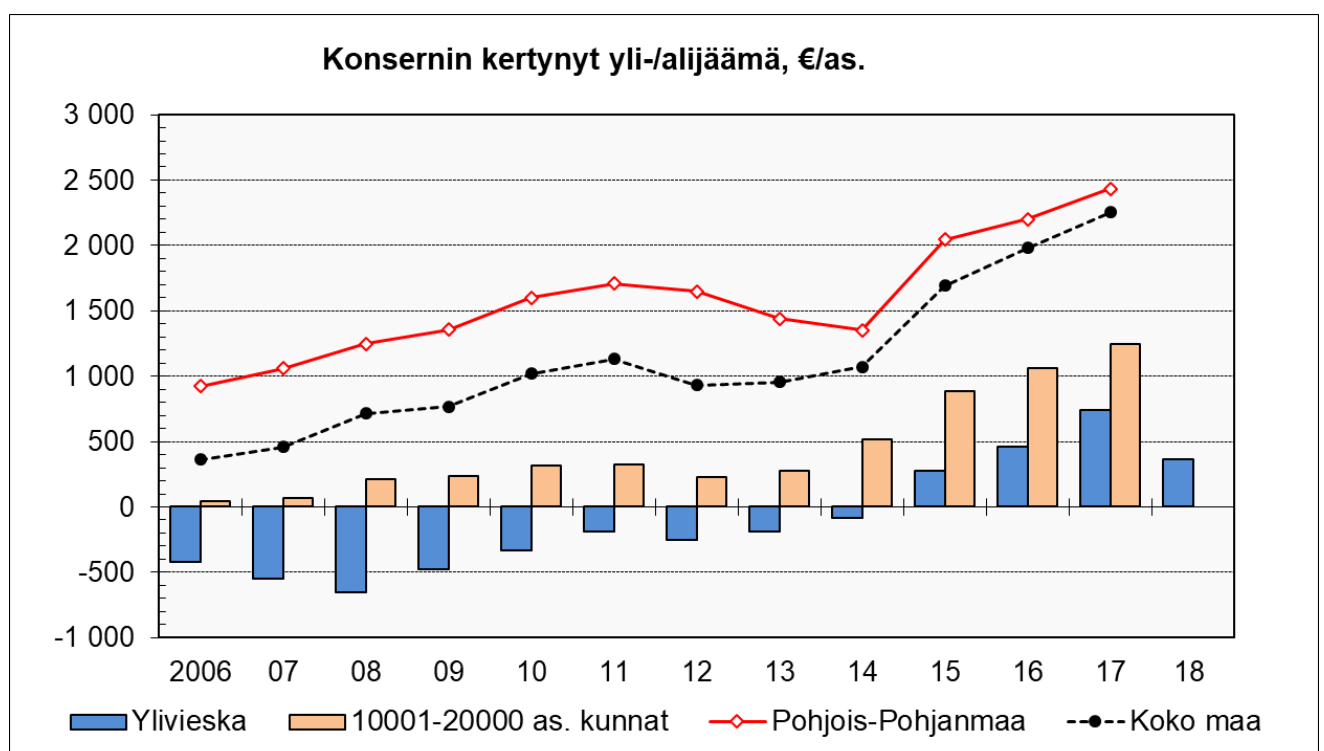

Vuoden 2016 lainamäärässä mukana Vieskan liikelaitoskuntayhtymältä siirtyneitä lainoja 9,4 milj. euroa.

Ylivieskan kaupunkikonsernin lainakanta euroa/asukas nousi kuntien keskimääräiseen lainamäärään.

Konsernitase on vielä niukasti ylijäämäinen, mutta luku on selvästi keskimääräistä heikompi

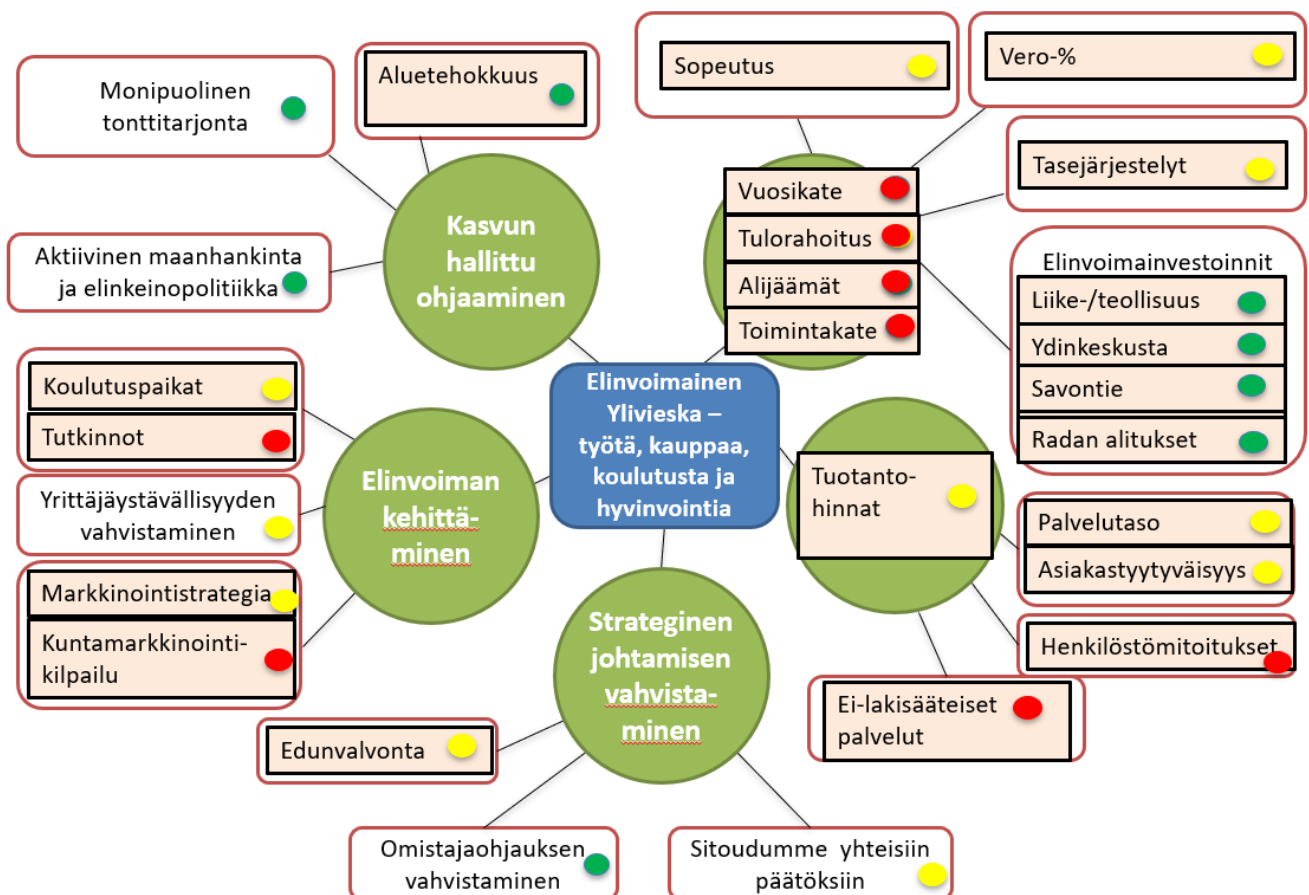
1.7 Vetovoimainen Ylivieska 2021 -hyvinvointia koko alueelle -kaupunkistrategian toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 1.6.2015 voimassa olevan kaupunkistrategian "Elinvoimainen Ylivieska 2020" 1.6.2015, joka päivitettiin 27.11.2017 "Vetovoimainen Ylivieska 2021 -hyvinvointia koko alueelle" -strategiaksi. Uuden strategian valmistelu käynnistettiin syksyllä 2018.

Voimassa olevan strategian toteutumista seurataan v. 2015 laaditun mittariston avulla. Mittariston tuloksia kuvataan liikennevaloilla (vihreä, keltainen, punainen), jonka tarkoitus on antaa nopeasti visuaalinen kuva vallitsevasta tilanteesta. Myös mittariston tulee tarkastella uudelleen kaupunkistrategian kokonaistarkastelun yhteydessä. Osa mittareista ei kuvaa oikealla tavalla tavoitteiden saavuttamista, ja joitakin tärkeitä mittareita puuttuu. Tärkein ja haastavin asia on hyvinvointia koskevien mittareiden luominen.

Keskeisistä tavoitteista talouden aktiivista tasapainottamista ja kasvun hallittua ohjaamista osoittavat tavoitteet ovat hyvin toteutuneet. Alijäämät on katettu ja tarvittavia elinvoimainvestointeja on kyetty tekemään. Myös tonttitarjonta on suunnitelulla tasolla.

Ylivieskan strateginen suorituskyky 2018

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta.

Ylivieskassa kaupan palvelujen volyyymi vetää puoleensa uusia toimijoita ja rohkaisee nykyisiä toimijoita laajennuksiin. Tärkeää kaupan kehityksen kannalta on alueen ostovoiman säilyminen ja vahvistuminen. Aiemmin Ylivieskan väkiluvun kasvu on kattanut lähialueen kunnissa tapahtuneen väestömäärän vähentymisen, mutta parina viime vuonna koko alueen väestö on vähentynyt. Pitemmällä aikavälillä tämänkaltainen kehitys heikentää alueen ostovoimaa. Kaupallisten työpaikkojen lisäksi tärkeää on saada myös uusia tuotannollisia työpaikkoja. Elinkeinopolitiikan kehittämistoimenpiteissä voidaan hyödyntää Ylivieskan erinomaista logistista sijaintia.

Ylivieskan kaupungin väkiluku on kasvanut viime vuosien aikana ja väkiluvun kasvun enustetaan jatkuvan, vaikkakin tilinpäätösvuonna väkimäärä hiukan väheni. Väkiluvun kasvusta johtuen palvelujen kysyntä on kasvava. Kasvun edellytysten turvaaminen vaatii mitavia toimitilainvestointeja ja lisäksi kunnallistekniikan investointeja. Investointitarvetta on lisännyt rakennusten sisäilmaongelmat. Suunnitellut koulu-, päiväkotij- ja muut talonrakentamisen investoinnit ovat yhteensä yli 40 milj. euroa vuosien 2019-2022 aikana. Korkea investointitaso merkitsee velkamäärän merkittävää kasvua.

Ylivieskan kaupungin taloudellinen tilanne heikentyi voimakkaasti kaikilla taloudellisilla mittareilla tarkasteltuna. Tase painui alijäämäiseksi ja velkaantuminen on voimakkaassa kasvussa. Konsernitasolla tarkasteltuna talouden tunnusluvut ovat paremmat, mutta esimerkiksi Ylivieskan kaupunkikonsernin velkaantumisaste ylitti tilinpäätösvuonna kuntien keskimääräisen asteen. Ylivieskan kaupungin taseen alijäämän kattaminen neljän seuraavan vuoden aikana tulee olemaan hyvin vaikeaa. Kattaminen edellyttäisi yli 1,5 milj.euron ylijäämää vuosittain, joka toteutuisi noin 7,3 - 8,4 milj.euron vuosikatteella, koska poistot nousevat 2020-luvun alussa noin 6,8 milj.euroon. Vuosikate tulisi siis palauttaa vuoden 2017 tasolle (8,2 milj.euroa), jossa on eroa tilinpäätösvuoteen yli 7 miljoonaa euroa.

Mittavasta investointiohjelmasta johtuva velkaantumisen kasvu lisää Ylivieskan kaupungin korkokuluja. Toistaiseksi matala yleinen korkotaso on hillinnyt kaupungin korkomenojen nousua. Ylivieskan talouden tasapainoon vaikuttaa oleellisesti tehtävien investointien onnistuminen. Tämä onnistuminen ilmenee ennen kaikkea siten, että saavutetaanko investoinnilla käyttötalousmenojen säästöjä (esim. voidaan luopua siirtotiloista) tai tuokose tulonlisäyksiä (esim. verotuloja).

Tulevien vuosien veroprosenteista päätettäessä tulee huomioida investointien riittävä omarahoitusosuuden säilyminen ja varautuminen lainojen korkomenojen kasvuun sekä tuloksen palauttaminen selvästi ylijäämäiseksi.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yleistä

Merkittävä riski on Suomen yleisen taloustilanteen nousun vaimentuminen, jonka seurauksena julkisen talouden epätasapaino ei korjaannu riittävästi talouskasvun myönteisistä vaikutuksista. Maan hallitus on päättänyt useista rakenteellisista uudistuksista ja asettanut mm. sote- ja maakuntauudistuksen säästötavoitteeksi 3 mrd. euroa. Riskinä on,

että rakenteellisille uudistuksille asetetut säästötavoitteet jäävät toteutumatta ja velkaantumisen kasvun estämiseksi joudutaan korottamaan veroja ja päättämään myös kuntia koskevista uusista menoleikkauksista.

Kuntataloutta heikentävinä yleisinä riskeinä ovat väestön ikääntymisestä aiheutuvat menopaineet, yleiseen talouskehitykseen liittyvä heikko verotulokehitys ja valtion uudet säästötoimenpiteet. Soten, koulutuksen ja valtion hallinnon rakenteelliset uudistukset ja menoleikkaukset merkitsevät palvelujen keskittymistä maakuntien keskuskaupunkeihin.

Vahinkoriskit

Kaupungin henkilöriskit, omaisuusriskit, toiminnan riskit ja ajoneuvojen riskit on vakuutettu kattavasti. Omavastuu all risks -omaisuusvakuutuksissa on pääsääntöisesti 20.000 euroa. Irtaimisto-, ajoneuvo-, keskeytys- ja vastuuvakuutuksissa omavastuu on määritelty vakuutuskohteittain riskit huomioiden (0-10.000 euroa).

Toiminnalliset riskit

Tiukasta henkilöstömitoituksesta johtuvat sijaisuusjärjestelyjen puutteet erityisesti erityisosaamista vaativissa työtehtävissä voivat aiheuttaa riskin tehtävien hoidon jatkuvuudessa, mikäli ao. viranhaltija on äkillisesti ja pitempään estynyt hoitamasta tehtävänsä. Merkittävä riski tulevaisuudessa on ammattitaitoisen henkilökunnan yleinen saatavuus kunnallisen alan useisiin tehtäviin.

Tilikauden päättymisen jälkeen työtuomioistuin on käsitellyt työehtosopimuksen tulkintaa koskevaa asiaa, jossa Jokilaaksojen pelastuslaitoksen työntekijät ovat vaatineet varalla olosta aiheutuneita palkkasaatavia ja työnantajapuoli on kiistänyt vaatimukset. Riskin realisoituessa Ylivieskan kaupungin osuus palkkasaatavista olisi joitakin satojatuhansia euroja. Todennäköisyyttä pidetään kuitenkin vähäisenä, eikä asiasta ole näistä syistä tehty pakollista varausta. Asian käsittely on kuitenkin edelleen kesken työtuomioistuimessa.

Toimitiloihin liittyy sisäilmariskejä, joiden realisoituminen aiheuttaa terveydellisiä ja taloudellisia vaikutuksia. Sisäilmaongelmiin puuttuminen on toisinaan hankalaa, kun oireilun syitä ei pystytä tieteellisesti todentamaan.

Sähköisen asioinnin ja verkkopalvelujen laajentuminen edistävät tuottavuutta ja helpottavat ja parantavat kuntalaisten asiointia. Samanaikaisesti palvelujen ja toiminnan riippuvuus tietotekniikasta kasvaa ja riskit mahdollisille toimintahäiriöille ja tietomurroille lisääntyvät. Panostuksia tietoturvallisuuteen ja tietotekniikan toimivuuteen joudutaan lisäämään.

Tietotekniikkaan liittyviä riskejä on pienennetty ulkoistamalla ICT-palveluiden tuottamista kuntien omistamille yhtiölle, jolla on yksittäistä kuntaa suuremmat resurssit palvelun tuottamiseen.

Taloudelliset riskit

Kaupungin toimintakykyä voivat heikentää talouden tasapainoon liittyvät riskit. Epätasapainoinen talous ja riittämättömät toimenpiteet voivat aiheuttaa odotettua voimakkaamman velkaantumisen. Tällöin rahoituskulujen kasvaessa jouduttaneen supistamaan ei-lakisääteistä toimintaa. Tämän vuoksi onkin tärkeä, että kaupungin tulorahoitus saadaan pidettyä riittävällä tasolla.

Rahoitusriskit

Kaupungin kokonaisvelkamäärä 31.12.2018 oli 83,1 milj. euroa. Euribor –korkoon sidottujen vaihtuvakorkoisten lainojen osuus oli noin 97 %, joihin liittyy markkinakorkojen nousuun liittyvä korkoriski. Taloussuunnitelman 2019-2022 investointiohjelman toteutuessa kaupungin velkamäärä nousee jo lähivuosien aikana yli 110 milj. euron, eikä ole näkyvissä, että lainamäärä kääntyisi merkittävään laskuun pitkälläkään ajanjaksolla. Lainakanta muutetaan pääosin lyhyt- ja pitkäaikaisiksi euribor –korkoon sidotuiksi vaihtuvakorkoisiksi lainoiksi, joita suojataan koronvaihtosopimuksella hyväksytyyn suojauskäytännön mukaisesti.

Koko lainakannan painotettu keskiporko 31.12.2018 oli 0,4 %. Yhden prosenttiyksikön nousu lainojen keskiporkossa merkitsee noin 750.000 – 1.100.000 euron nousua lainojen korkomenoissa, kun lainakanta on 75-110 milj. euroa.

Kaupungin vaihtuvakorkoista lainakantaa on suojattu vuodesta 2007 lähtien koronvaihtosopimuksilla. Noudatettu suojauskäytäntö on kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymä. Voimassa on kaupunginvaltuuston 112.12.2018 taloussuunnitelmassa 2018-2021 hyväksymä periaate:

”Rahoituslaskelman valtuustoon nähden ohjeellisesti sitovat perustelut:

Kaupungin ottamien korollisten velkakirja- ja kuntatodistuslainojen määrä on vuoden 2017 lopussa noin 74,5 milj. euroa ja suunnitelmakauden lopussa vuonna 2021 noin 111 milj. euroa. Summat pitävät sisällään Vieskan liikelaitoskuntayhtymältä vuonna 2016 siirtävät lainat. Lainoista noin 98 % on markkinakorkoon sidottuja lyhyt- tai pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia lainoja. Vuoden 2021 loppuun mennessä vaihtuvakorkoisten lainojen osuus on 100 %.

Koron nousuun liittyviltä riskeiltä on suojauduttu ja suojaudutaan pitkäaikaisille koronvaihtosopimuksilla. Vaihtuvakorkoisen lainakannan suojausaste pidetään keskimäärin 50-60 prosentissa. Suojausaste voi jonakin vuonna alittaa ja jonakin vuonna ylittää tavoitteen mukaisen suojausasteen.”

Voimassa on liitetiedoissa (liitetieto nro 41) kerrotut koronvaihtosopimukset. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty koko lainakannan suojaamistarkoituksessa. Markkinakorkojen taso ja kehityssennuste on muuttunut voimakkaasti vuosien 2007-2018 aikana. Finanssikriisin aikana 2008 lyhyet korot kävivät 5,5 prosentissa ja vuonna 2016 lyhyet korot painuivat negatiivisiksi, jossa ne edelleen ovat.

Koronvaihtosopimusten, joissa suojaus oli voimassa vuonna 2018, painotettu keskiporko 31.12.2018 oli 0,1 %. Muutokset kolmen tai kuuden kuukauden euribor -koroissa vaikuttavat koronvaihtosopimusten markkina-arvoihin ja negatiivisiin tai positiivisiin kassavirtoihin liitetiedoissa mainittuihin eräpäiviin saakka. Koronvaihtosopimuksista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

Lisäksi kaupungilla on tulevaisuudessa alkavat 23+10, 12 ja 20 milj. euron koronvaihtosopimukset, jotka tulevat voimaan vuosina 2020, 2022, 2024 ja 2026. Muutokset 20 ja 30 vuoden pitkäaikaisissa viitekoroissa vaikuttavat koronvaihtosopimusten markkina-arvoihin ja sopimusaikana muutokset kuuden kuukauden euribor-koroissa negatiivisiin tai

positiivisiin kassavirtoihin liitetiedoissa mainittuihin eräpäiviin saakka. Sopimukset ovat purkuoikeudellisia ja vaihtoehtona on myös koronvaihtosopimusten purkaminen markkinatilanteen muuttuessa. Koronvaihtosopimusten purkamisesta tai muokkaamisesta päätetään lyhyt- ja pitkäaikaisen markkinakorkotason kehityksen perusteella. Pitkäaikaisiin sopimuksiin sisältyy kymmenen vuoden välein tarkasteluun tuleva molemminpuolinen Break Clause (purkuehto) –lauseke, jonka käyttäminen on kuitenkin hyvin epätodennäköistä.

Pitkäaikaiset koronvaihtosopimukset liittyvät finanssikriisin aikaisiin koronvaihtosopimuksiin, jotka purettiin ja korvattiin pitkäaikaisella koronvaihtosopimuksella, kun finanssikriisin lauetta markkinakorot laskivat voimakkaasti ja sopimusten korkovirtoja jaettiin pitemmälle ajanjaksolle.

Koronvaihtosopimusten hallinta vaatii jatkuvaa seuranta ja tarvittaessa nopeaa reagoimista esim. sopimusten purkamistilanteissa.

Koronvaihtosopimusten kirjanpidollisesta käsittelystä antaa ohjeita ja lausuntoja Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto. Vuoden 2018 kuntien tilinpäätöksessä koronvaihtosopimuksia käsitellään aikaisemman vakiintuneen käytännön mukaisesti taseen ulkopuolissa järjestelyissä.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskeihin ja toiminnan keskeytysriskeihin on varauduttu vakuuttamalla. Vakuutukset kattavat kiinteän ja irtaimen omaisuuden.

Vahinkoriskien hallinnassa on käytetty apuna vakuutusmeklaria. Vakuutukset on kilpailutettu 2017 ja ne tarkastetaan vuosittain.

1.10 Ympäristöasiat

Ylivieskan kaupungilla ei ole tällä hetkellä sellaisia avoimia ympäristöasioita tai -riskejä, joilla olisi olennaista vaikutusta kunnan taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen.

Kalajoki sivu-uomineen on Ylivieskan kaupungin oleellisin ympäristötekijä. Kaupungin alueella ei ole sellaisia pohjavesialueita, joilla voitaisiin turvata asukkaiden ja yritysten vedentarvetta laajemmin. Kuntien omistama Vesikolmio Oy tuottaa tukkuvesiyhtiönä kaupungin tarvitseman korkealaatuisen pohjaveden. Yhtiö vastaa myös jätevesien siirtämisestä ja puhdistamisesta. Ylivieskan jätevedet johdettiin vuoden 2018 syksystä alkaen juuri valmistuneeseen Kalajokilaakson keskuspuhdistamoon Kalajoelle. Samalla Kalajoesta poistui Ylivieskan ja Sievin taajamien tuottama jätevesikuormitus.

Kaupunki hallinnoi vuonna 2018 useita ympäristöhankkeita, joiden tavoitteena oli paitsi vesistön tilan parantaminen, myös ilmastonmuutoksen haitallisten vaikutusten vähentäminen ja niihin sopeutuminen. Ylivieskan ja Alavieskan taajamien välillä sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä tulvariskialue.

Kaavoituksessa kiinnitetään erityistä huomiota hulevesien ja happamien maiden hallintaan.

1.11 Muut ei-taloudelliset asiat.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on vahva kaupungin toimintaa ohjaava periaate. Toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korrup-tioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.12 Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut on määritelty hallinto- ja johtosäännöissä hallitukselle, esimiehille ja henkilöstölle. Vastuualueiden ydin- ja tukitoimintojen toimintaprosessit on suunniteltu ja ohjeistettu niin, että sisäinen valvonta toteutuu pääsääntöisesti niissä käytänteissä, joilla johdetaan, suunnitellaan ja ohjataan Ylivieskan kaupungin toimintaa. Näin on varmistettu toiminnan taloudellisuudesta ja tuloksellisuudesta sekä siitä, että kaupunki toimii voimassaolevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti.

Toiminnassa ja päätöksenteossa tiedostetaan erilaisia toimintaan ja talouteen liittyviä riskejä. Tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet ovat velvollisia johtamaan, suunnittelemaan ja ohjaamaan toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi ja riskien hallitsemiseksi toiminnan luonteen mukaisesti. Toiminnan ja talouden seurannan ja arvioinnin perusteella heidän tulee myös reagoida merkittäviin riskeihin ja poikkeamiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa osaltaan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta voi tuottaa kuitenkin vain kohtuullisen varmuuden yllä mainittujen sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisesta ja erilaisten riskien hallinnasta.

Hallintosäännössä on määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Hallintosäännön 92 §:n mukaisesti toimielimen on sisällytettävä vuosittain toimintakertomukseensa arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan selontekoa varten.

Sisäisen valvonnan arviointi

Kaupungin toimielimet on ohjeistettu arvioimaan hallituksen sisäisen valvonnan selonteon perustaksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja riittävyyttä. Arviointikriteereinä ovat soveltuvin osin olleet kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikehikot. Arviointi kohdistui seuraaviin sisäisen valvonnan osa-alueisiin:

- Johtamisen ja hallinnon järjestäminen
- Toiminnan suunnittelu ja tavoitteiden asettaminen
- Riskienhallinta ja valvontatoimet
- Informaatio ja kommunikaatio
- Talouden ja toiminnan toteutumisen seuranta

Arviointi kohdistui myös olennaisiin riskeihin, niiden hallinnan menettelyihin ja toiminnan kehittämismahdollisuuksiin. Arviointi tehtiin seuraavien riskien osalta:

- Sopimusriskit

- Tietohallintariskit
- Talousriskit (ml. hankinnat)
- Henkilöriskit

Toimialat ovat edellisvuosia paremmin arvioineet oman toimintansa sisäisen valvonnan toimivuutta ja erityisesti riskienhallinnan toimivuutta ja tarvittavia muutoksia.

Kaupunginhallitus esittää toimialojen arviointien perusteella sekä omana arvionaan seuraavat kehittämistarpeet ja toimenpiteet.

Keskeiset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisaalueet

1. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvaaminen ja toimintamallien saaminen osaksi jokapäiväistä johtamista ja esimiestyötä
2. Talousarviotavoitteiden asettamisen, seurannan ja reagointimenettelyiden täsmentäminen myös konserninäkökulmasta
3. Kaupungin palvelutarpeen kasvun edellyttämien investointien riittävän pitkäjänteinen ennakointi ja toteutus sekä toiminnan että talouden näkökulmasta
4. Kiinteistöhallinnan systematisoinnin jatkaminen

Suunnitellut taloussuunnittelukauden kehittämistoimet

1. Hallintosäätöön perustuvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapohjeiden ja raportointimallien laatiminen ja täsmentäminen. Menettelyjen integrointi johtamiseen ja toiminnanohjaukseen.
2. Tilinpäätösinformaation parantaminen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
3. Kaupungin ydintoimintaan liittyvän pitkän tähtäimen investointistrategian ja investointisuunnitelman ajan tasalla pitäminen
4. Konserniohjauksen tehostaminen ja tiedon kulun edelleen parantaminen

Selvitys sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kaupungilla ei ole omaa erillistä sisäisen tarkastuksen henkilöstöä, vaan sisäistä tarkastusta tehdään oman työtehtävän ohessa.

Hallituksen kannanotto sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 26.1.2010 johtamis- ja hallintojärjestelmään perustuvan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen.

Vuonna 2011 toteutettiin Ylivieskan kaupunkikonsernin riskienhallinnan kehittämishanke, johon sisältyi tärkeimpien riskien kartoitus ja päivitettävä toimenpideluettelo (riskikortit) riskien torjumiseksi vastuuhenkilöineen ja aikatauluineen. Tehty kehittämishanke antaa hyvän perustan riskien tunnistamiseen, arviointiin ja jatkuvaan hallintaan.

Uudessa hallintosäännössä määrätään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksesta ja tehtävistä, vastuista ja järjestämisestä. Hallintosäännöllä on määrätty toimieliimien ja viranhaltijoiden ratkaisovalta ja hankintavaltuudet.

Vuosien 2015-2016 aikana on saatettiin kaikkien hallintokuntien säännölliseen käyttöön sähköinen sopimushallintajärjestelmä, joka mm. hälyttää päättyvistä tai tarkistuksia vaativista sopimuksista. Laskujen käsittelyssä on sähköinen kierrätysjärjestelmä, jossa laskun asiataarkastajana ja hyväksyjänä ei voi olla sama henkilö. Talousarvion seurantaraportointi on järjestetty jatkuvaksi ja ajantasaiseksi.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Hallintosäännön edellyttämiä sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyden arvioita suoritetaan, mutta ne eivät ole vielä kaikilta osin ja kaikkien hallintokuntien osalta systemaattisia ja edellyttävät käytännön toimintamallien kehittämistä.

1.13 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Ylivieskan tase oli edellisen tilinpäätöksen aikaan lievästi ylijäämäinen, mutta tase painuu uudelleen, vuoden tauon jälkeen, alijäämäiseksi vuoden 2018 tilinpäätöksessä.

Vuoden 2018 talousarviota laadittaessa siinä päätettiin yksilöidyistä toimenpiteistä talouden tasapainottamiseen, joita olivat maa- ja metsäomaisuuden, rakennusten ja osakkeiden tehostettu myynti 2018, tilapalveluiden muuttaminen liikelaitokseksi 1.1.2019, siirtyminen yhteen valmistuskeittiöön 2019-20, eläköitymisen hyödyntäminen ja tarvittaessa veroprosentin korottaminen 2018-2020.

Tavoitteista toteutettiin maa- ja metsäomaisuuden sekä rakennusten myyntiä, valmistuskeittiö päätettiin toteuttaa ja sen rakentaminen käynnistyy keväällä 2019, tilapalveluiden liikelaitostaminen ei edennyt, eläköitymisten yhteydessä on tehtävän täyttämistä arvioitu ja syksyllä 2018 veroprosenttia päätettiin nostaa vuodelle 2019. Odotuksia suuremman alijäämän vuoksi kaupungin vuoden 2019 talousarviossa esitetty talouden tasapainottamisohjelma on riittämätön ja on tarpeellista ryhtyä lisätoimenpiteisiin talouden tasapainottamiseksi.

1.14 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan, kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että tilikauden 1.1.-31.12.2018 tuloksesta -7 677 425,90 euroa ja pelastuslaitoksen poistoeron vähennyksen 399 059,21 euron kirjauksen jälkeen muodostuva vuoden 2018 alijäämä -7 278 366,69 euroa kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämä tilille.

1.15 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Toimintakertomuksessa esitettävä tuloslaskelma, josta tunnusluvut laske-
taan, sisältää **vain ulkoiset tuotot ja kulut**.

TULOSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT

YLIVIESKAN KAUPUNKI	2018 1000 €	2017 1000 €
Toimintatuotot	37 953	37 435
Toimintakulut	-126 411	-118 819
Toimintakate	-88 458	-81 384
Verotulot	53 664	54 578
Valtionosuudet	35 920	35 298
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	148	74
Muut rahoitustuotot	102	76
Korkokulut	-414	-462
Muut rahoituskulut	-6	-8
Vuosikate	956	8 171
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 065	-5 065
Arvonalentumiset	-3 399	0
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	-7 677	3 105
Poistoeron lisäys (–) tai vähennys (+)	399	-6
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-7 278	3 100

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	30,0 %	31,5 %
Vuosikate / Poistot, %	18,3	161,3
Vuosikate, €/asukas	63	536
Asukasmäärä	15 216	15 251

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen (=verotulot ja valtionosuudet) osuuden toiminnan kuluista.

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

$$\text{Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista} \\ = 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyttä. Vuosikatteen tulisi olla vähintään poistojen suuruinen. Tunnusluku lasketaan seuraavasti:

$$\text{Vuosikate prosenttia poistoista:} \\ = 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalennukset}$$

Tunnusluvun arvon ollessa 100 % tulo-rahoitus on riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista nettoinvestointien tasoa. Investointitaso on usein poistoja huomattavasti suurempi, jolloin investointeja joudutaan rahoittamaan myös lainarahoituksella. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Negatiivinen vuosikate merkitsee sitä, että investointien lisäksi toiminta- ja korkomenoja joudutaan kattamaan lainarahoituksella. Useamman vuoden negatiivinen vuosikate merkitsee talouden vakavaa kriisitilannetta ja velkaantumisen voimakasta kasvua.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen vaikuttavia eriä ovat lisäksi satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulo-rahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määrittellä sen perusteella.

Tilikauden yli-/alijäämä. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Kunnilla on kuntalakiin perustuva alijäämän kattamisvelvollisuus, joten ylijäämä käytetään aina ensin taseen alijäämän kattamiseen.

1.16 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen toiminnan ja investointien rahavirta sekä rahoituksen rahavirta.

Näiden kolmen rahavirran nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA	2018 <i>1000 €</i>	2017 <i>1000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	956	8 171
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjausevät	-383	-792
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-13 084	-13 878
Rahoitusosuudet investointimenoihin	40	72
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	552	1 169
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 919	-5 258
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-28
Antolainasaamisten vähennykset	38	10
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 440	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 222	-4 389
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13 000	11 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 539	-2 126
Rahoituksen rahavirta	11 784	4 467
Rahavarojen muutos	-125	-791
Rahavarat 31.12., 1 000 €	1 806	1 931
Rahavarat 1.1., 1 000 €	1 931	2 721

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-33 196 460	-23 330 170
Investointien tulorahoitus, %	7,3	59,2
Lainanhoitokate	0,3	1,8
Kassan riittävyys, pv	4,7	5,1
Asukasmäärä	15 216	15 251

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %:

$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate:

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

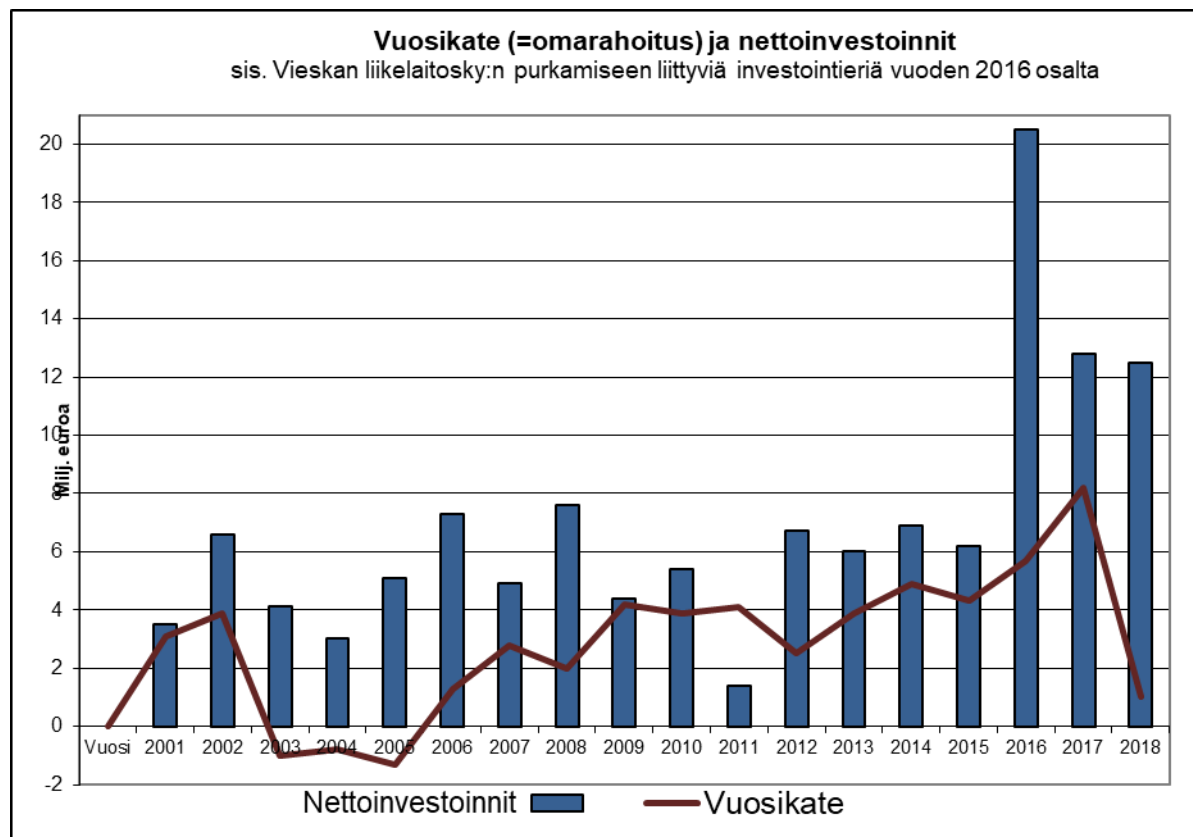
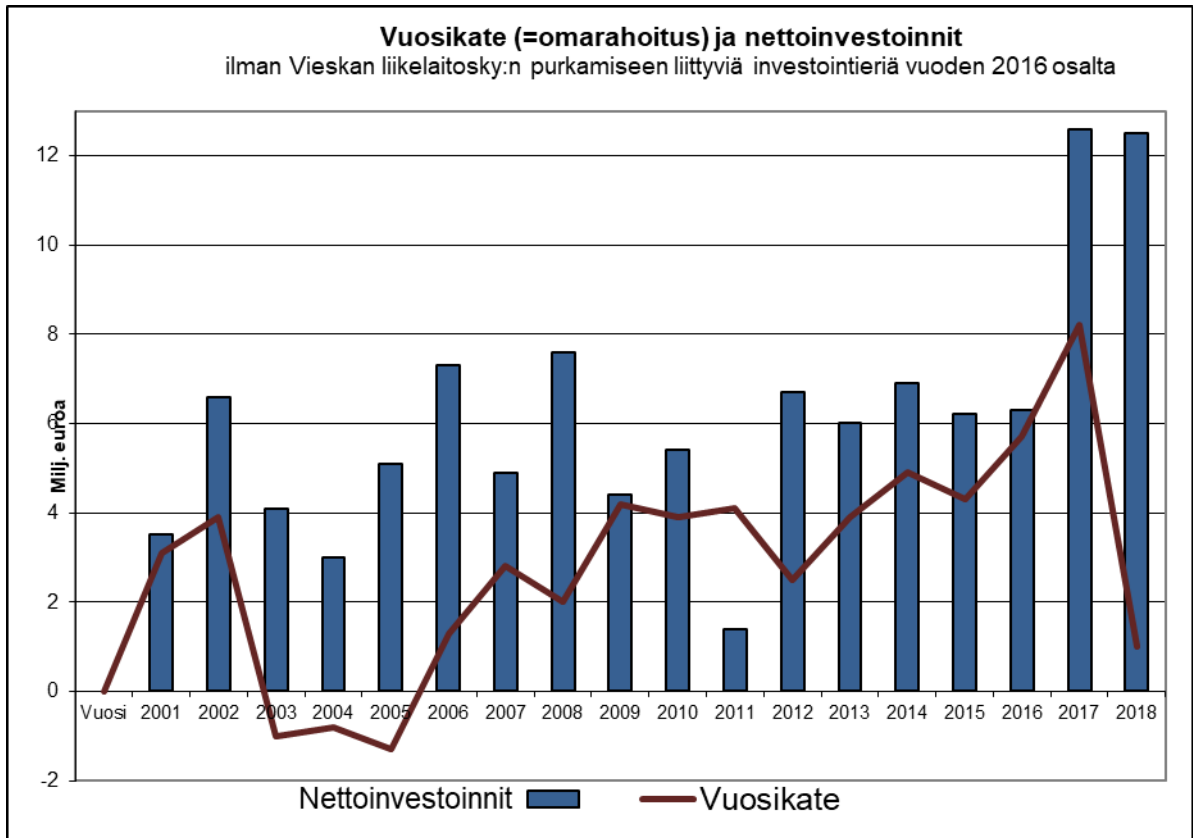
Kassan riittävyys (pv):

$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa tilanteen 31.12. rahavaroilla.

Vuosikatteen (=omarahoitus) riittävyys nettoinvestointeihin vuosina 2001-2018:

Vuosikate ei ole riittänyt kattamaan nettoinvestointeja vuosina 2001-2018, lukuun ottamatta vuotta 2012. Seurauksena on ollut velkamäärän voimakas kasvu. Nettoinvestoinnit tarkoittaa investointimenoja, joista on vähennetty investointien rahoitusosuudet ja tasearvon mukaiset investointien myyntitulot. Myyntivoitot ovat mukana vuosikatteen.

1.17 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan taloudellista asemaa ja rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Taseessa kunnan varat esitetään siten, että edetään vaikeimmin rahaksi vaihdettavista käyttöomaisuuseristä jo likvideinä varoina oleviin eriin. Vastavalla tavalla esitetään taseen vastattavaa puolen erät edeten sidotuimmista oman pääoman eristä ensin maksettaviin lyhytaikaisen vieraan pääoman eriin.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2018 <i>1000 e</i>	2017 <i>1000 e</i>
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	31	37
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	15 857	15 865
2. Rakennukset	52 112	47 351
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 886	14 769
4. Koneet ja kalusto	2 382	2 679
5. Muut aineelliset hyödykkeet	139	139
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 691	10 014
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	11 770	11 770
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Muut toimeksiantojen varat	3	3
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	71	64
2. Ennakkomaksut	0	0
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	0	0
2. Lainasaamiset	16	769
3. Muut saamiset	0	0
4. Siirtosaamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	2 673	2 059
2. Lainasaamiset	749	34
3. Muut saamiset	1 494	1 764
4. Siirtosaamiset	1 072	1 012
III Rahat ja pankkisaamiset	1 806	1 931
VASTAAVAA YHTEENSÄ	114 752	110 262

VASTATTAVAA	2018 <i>1000 e</i>	2017 <i>1000 e</i>
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	18 553	18 553
II Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 092	-2 007
III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-7 278	3 100
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 932	2 331
C TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Muut toimeksiantojen pääomat	17	4
D VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 044	9 039
2. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
3. Muut velat	1 857	1 781
4. Siirtovelat	0	0
II Lyhytaikainen		
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 101	2 888
2. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
3. Kuntatodistuslainat	74 000	61 000
4. Saadut ennakot	49	12
5. Ostovelat	5 228	6 266
6. Muut velat	1 930	821
7. Siirtovelat	8 226	6 474
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	114 752	110 262

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	12,5 %	19,9 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	78,7 %	69,3 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	70,9 %	59,3 %
Kertynyt yli-/alijäämä, €	-6 186 128	1 092 239
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-406,6	72
Lainakanta 31.12., €	83 145 572	72 927 790
Lainakanta 31.12., €/asukas	5465	4780
Lainasaamiset, €	765 548	803 049
Asukasmäärä	15 216	15 256

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %:

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötulosta tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Kertynyt yli-/alijäämä

$$= \text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut korottomat velat})$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

=Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.18 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

Tilinpäätöksen 2018 kokonaismenot ja -tulot:

KAUPUNGIN KOKONAISTULOT JA -MENOT V. 2018

TULOT	1000 e	%	MENOT	1000 e	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	37 953	26,9	Toimintakulut	126 411	89,4
Verotulot	53 664	38,1	-Valmistus omaan käyttöön	0	0,0
Valtionosuudet	35 920	25,5	Korkokulut	414	0,3
Korkotuotot	148	0,1	Muut rahoituskulut	6	0,0
Muut rahoitustuotot	102	0,1	Satunnaiset kulut	0	0,0
Satunnaiset tuotot	0	0,0	Tulorahoituksen korjaukset	0	0,0
Tulorahoituksen korjaukset	-383	-0,3	Investoinnit		
Investoinnit			Käyttöomaisuusinvestoinnit	13 084	9,3
Rahoitusosuudet investointimenoihin	40	0,0	Rahoitustoiminta		
Käyttöomais.myyntitulot	552	0,4	Antolainasaam.lisäykset	0	0,0
Rahoitustoiminta			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 440	1,0
Antolainasaamisten vähennykset	38	0,0	Lyhytaik.lainojen vähennys	0	0,0
Pitkäaik.lainojen lisäys	0	0,0	Oman pääoman vähennykset	0	0,0
Lyhytaik.lainojen lisäys	13 000	9,2			
Oman pääoman lisäykset	0	0,0			
Kokonaistulot yhteensä	141 034	100,0	Kokonaismenot yhteensä	141 355	100,0

2 Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Emoyhteisö	
Ylivieskan kaupunki	
Tytäryhteisöt	Omistusosuus
Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy	100,00 %
Ylivieskan Teknologiakylä YTEK Oy	100,00 %
Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy	100,00 %
Vieskan Teollisuustalo Oy	62,54 %
Huhmarkallio Oy (ei liiketoimintaa v. 2018)	100,00 %
Kiinteistö Oy Jussisato	84,29 %
Asunto Oy Raudassato	100,00 %
Asunto Oy Ylivieskan Koivulehto	100,00 %
Asunto Oy Ylivieskan Koivukallionsato	84,78 %
Kuntayhtymät	
Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	41,72 %
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	16,96 %
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	1,42 %
Pohjois-Pohjanmaan liitto	3,61 %
Osakkuusyhteisöt	
Ylivieskan Linja-autoasemakiinteistö Oy	35,11 %
Jokilaaksojen Ravikeskus Oy	31,52 %
Jokilaaksojen Eläinklinikka Oy	48,72 %
Vesikolmio Oy	27,35 %
Kiinteistö Oy Ylivieskan Vesitalo	30,00 %
Kuntien Hetapalvelut Oy	39,30 %

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 8 kpl tytäryhteisöjä ja 4 kpl kuntayhtymiä. Konsernitilinpäätöksessä on lisäksi yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

2.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 26.1.2010.

Valtuusto päättää kaupungin omistajapoliittisista linjauksista, jotka on tarkoitettu ohjeeksi kaupungin luottamushenkilöille ja henkilöstölle ja tytär- ja osakkuusyhteisöille

tulevien yksittäisten päätösten pohjaksi. Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista päättää valtuusto.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on

- nimetä edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa tarvittaessa lisäohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannasta käsiteltäviin asioihin
- seurata kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tehdä tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa valtuustolle selvitys tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupunkikonsernia ja seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa hallitukselle.

Tärkeimpien tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle kaksi kertaa vuodessa, tilanteista 30.6. ja 31.12. Tytäryhteisöt ovat velvollisia antamaan kaupungille sen pyytämät tiedot ja selvitykset.

Tytäryhteisöt järjestävät kirjanpidon yhtenäisesti siten, että tilinpäätöksistä voidaan laatia kaupungin konsernitilinpäätös siitä erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti.

Tytäryhteisöille on vuoden 2017 talousarviossa asetettu toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita tehtäväalueella Kaupunginhallitus/Elinkeinopalvelut, jossa selvitys tavoitteiden toteutumisesta on myös esitetty.

2.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat vuonna 2018

Kaupunginvaltuusto päätti 10.9.2018 toteuttaa kaupungin keskuskeittiörakentamisen Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy:n lukuun, jolta kaupunki tulee vuokraamaan kiinteistön itselleen. Yhtiö on tehnyt tilikauden päättymisen jälkeen samansisältöisen päätöksen ja rakentaminen alkaa 2019.

2.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupungin konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja sekä muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset.

Konsernivalvonta on järjestetty antamalla ohjeistusta kunnan edustajille tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä, kuulemalla tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien johtoa sekä seuraamalla tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien talouden tilannetta välitilinpäätöstietojen 30.6. ja tilinpäätöstietojen 31.12. perusteella. Konsernivalvontaa kehitetään konserniohjeen mukaisesti.

2.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Ylivieskan kaupunkikonsernin taloudellinen osalta kehitys kulkee pitkälti emokaupungin kehityksen mukaisesti, koska tytäryhteisöjen osuus on vähäinen. Samalla alalla toimivien tytäryhtiöiden yhdistämistä tullaan selvittämään lähitulevaisuudessa.

Konsernin lainakanta tulee lisääntymään tulevaisuudessa erityisesti Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtaisan Oulun Yliopistollisen sairaalan uudisrakennuksen rahoituksen vuoksi sekä Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy:n toteuttaessa kaupungin keskuskeittiörakentamisen.

2.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut esitetään seuraavilla sivuilla. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot on esitetty kaupungin liitetietojen yhteydessä.

KONSERNITULOSLASKELMA

	2018 1000 €	2017 1000 €
Toimintatuotot	83 119	81 922
Toimintakulut	-173 989	-165 144
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	15	53
Toimintakate	-90 855	-83 167
Verotulot	53 415	54 325
Valtionosuudet	40 957	40 335
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	147	74
Muut rahoitustuotot	192	154
Korkokulut	-500	-576
Muut rahoituskulut	-45	-42
Vuosikate	3 310	11 101
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 139	-6 927
Omistuksen eliminointi erot	-0	-9
Arvonalentumiset	-3 399	
Satunnaiset erät	267	
Tilikauden tulos	-6 961	4 165
Tilinpäätössiirrot	-2	-5
Tilikauden verot	-27	-46
Laskennalliset verot	1	2
Vähemmistöosuudet	-3	-4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 992	4 113

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	47,8	49,6
Vuosikate / Poistot, %	29,7 %	160,3 %
Vuosikate, €/asukas	218	728
Asukasmäärä	15 216	15251

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2018 1000 €	2017 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 310	11 101
Satunnaiset erät	267	0
Tilikauden verot	-27	-45
Tulorahoituksen korjauuserät	-394	-838
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-14 843	-15 313
Rahoitusosuudet investointimenoihin	49	144
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	998	1 284
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 640	-3 667
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-3	0
Antolainasaamisten vähennykset	1	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 993	489
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 621	-5 492
Lyhytaikaisten lainojen muutos	12 998	11
Oman pääoman muutokset	0	167
Muut maksuvalmiuden muutokset	621	-1 901
Rahoituksen rahavirta	4 262	4 262
Rahavarojen muutos	-650	594
Rahavarat 31.12., 1 000 €	8 925	9 574
Rahavarat 1.1., 1 000 €	9 575	8 980

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLU- VUT	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-25 908	-19 208
Investointien tulo-rahoitus, %	22,4 %	73,2 %
Lainanhoitokate	0,6	1,9
Kassan riittävyys, pv	16,7	18,6

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2018 1000 e	2017 1000 e
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	285	294
Muut pitkävaikutteiset menot	85	10
Ennakkomaksut	53	37
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	17 368	17 398
Rakennukset	73 996	70 688
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 194	14 904
Koneet ja kalusto	4 207	4 359
Muut aineelliset hyödykkeet	294	288
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 132	10 570
Sijoitukset		
Tytäryhteisöosakkeet	0	395
Osakkuusyhteisöosuudet	2 444	2 429
Osakkeet ja osuudet	1 551	1 162
Muut lainasaamiset	2	3
Muut saamiset	10	8
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	490	485
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	464	534
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	34	44
Lyhytaikaiset saamiset	9 506	9 127
Rahoitusarvopaperit	102	89
Rahat ja pankkisaamiset	8 823	9 486
VASTAAVAA YHTEENSÄ	145 041	142 312

VASTATTAVAA	2018 <i>1000 e</i>	2017 <i>1000 e</i>
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 553	18 553
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	2	2
Arvonkorotusrahasto	0	549
Muut omat rahastot	712	2 033
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	12 592	7 164
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 992	4 113
VÄHEMMISTÖOSUUDET	121	118
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	516	503
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	613	517
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	13 153	19 355
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 857	1 781
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	80 376	64 871
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	23 538	22 748
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	145 041	142 312

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	17,2 %	22,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	67,0 %	61,6 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	57,3 %	49,3 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €	5 599 134	11 278 351
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	368	739
Konsernin lainat, €/asukas	6 142	5 519
Konsernin lainakanta 31.12., €	93 459 323	84 193 184
Konsernin lainasaamiset 31.12., €	23 000	60 500
Asukasmäärä	15 216	15251

3 Talousarvion toteutuminen

3.1 Käyttötalouden toteutumisvertailu

Toimielin:	10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA
-------------------	---------------------------------

Tehtävä:	100 Vaalit
-----------------	-------------------

PALVELUAJATUS

Kuntavaalien, valtiollisten vaalien ja europarlamenttivaalien toimittaminen.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Presidentinvaalit toimitettiin tammikuussa (1.vaali). Äänioikeutettuja oli 11224 (ilman ulkосуomalaisia) ja äänestäneitä 7617, joten äänestysprosentiksi muodostui 67,9 %.

TUNNUSLUVUT

	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Äänestysalueet	1	2	2	2
Äänioikeutettuja (sis.ulkosuomalaiset)	11513	11352	11520	11642

TALOUS

VAALIT	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	46 500	0	46 500	24 693	-21 807	53,1
Toimintamenot	-49 970	0	-49 970	-34 583	15 387	69,2
Toimintakate	-3 470	0	-3 470	-9 891	-6 421	285

Toimielin:	11 TARKASTUSLAUTAKUNTA
-------------------	-------------------------------

Tehtävä:	110 Tilintarkastus
-----------------	---------------------------

PALVELUAJATUS

Kuntalain mukaisesti kaupungin ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja JHTT-tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös arvioida kaupungin toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta sekä resurssien käytön tehokkuutta.

Varsinainen tilintarkastus on JHTT-tilintarkastajan tehtävänä. Valtuusto on valinnut tilintarkastajaksi TALVEA Julkishallinnon palvelut Oy:n.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2018

Toiminnalliset tavoitteet talousarviossa	Toteutuminen 31.12.2018
Toteutetaan hallinnon ja talouden tarkastus tehokkaasti ja luotettavasti, jolla varmistetaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja taloudenpidon laillisuus, tuloksellisuus ja tarkoituksenmukaisuus, sisäisen valvonnan toimivuus ja kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä muun laskentatoimen oikeellisuus ja riittävyys.	Tarkastuslautakunta on tarkastussuunnitelman mukaisesti seurannut kaupungin hallintokuntien ja konserniyhteisöjen toimintaa kuulemalla vastuuviranhaltijoita, luottamushenkilöitä ja tekemällä tarkastuskäyntejä.
Tilintarkastajan valinnan valmistelu valtuustolle.	Toteutui

TUNNUSLUVUT

	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Tarkastuspäiviä:				
Jhtt-tarkastaja+ tarkastuslautakunnan kokoukset	20+13	20+14	20+14	20+16

TALOUS

TARKASTUSTOIMINTA	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintamenot	-57 600	0	-57 600	-44 347	13 253	77,0
Toimintakate	-57 600	0	-57 600	-44 347	13 253	77,0

Toimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Tehtävä:	120 Yleishallinto

PALVELUAJATUS

Kaupunginvaltuusto ylimpänä päätöksentekuelimenä päättää kaupungin strategiasta, palvelutasosta ja toiminnan keskeisistä tavoitteista ja osoittaa tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit. Kaupunginvaltuusto on Ylivieska-konsernin ylin valvoja.

Kaupunginhallitus huolehtii kokonaisuutena kaupungin hallinnosta, palveluista, toiminnoista, organisaatiosta ja taloudesta. Kaupunginhallitus vastaa myös paikallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä edistää Ylivieskan vetovoimaisuutta ja elinkeinoelämän myönteistä kehittymistä. Kaupunginhallitus ohjaa ja johtaa Ylivieska-konsernia.

Kaupunginhallituksen alaisena tulosalueina toimivat hallintopalvelut sekä talous- ja ICT-palvelut tuottavat tukipalveluja muille toimialoille ja vastaa sisäisestä ja ulkoisesta laskentatoimesta ja tietohallinnosta sekä huolehtii osaltaan kaupungin tiedotus-, neuvonta- ja asiakaspalvelutehtävistä.

Hallintopalveluiden sitovuustason toimintamenoihin kuuluu myös mm. kaupungin verotuskustannusosuuden, yhteistoimintaosuudet (Pohjois-Pohjanmaan liitto, Ylivieskan Seutukuntayhdistys, Kerttu Saalasti säätiö, Suomen Kuntaliitto ja Kunnallinen työmarkkinalaitos), jäsenmaksut ja yhteisöjen avustamisen sekä maaseutuelinkeinojen kehittämisen avustaminen.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Kaupunginvaltuusto päätti maaliskuussa merkittävistä kouluinvestoinneista. Elinkaarihankeena rakennetaan Taanilan alueelle noin 400 oppilaan yhtenäiskoulu ja Jokirannan koulu uudistetaan noin 500 oppilaan kouluksi.

Kaupungintalon avoimet ovet pidettiin 7.2.2018. Uuteen peruskorjattuun kaupungintaloon kävi tutustumassa lähes 400 kaupunkilaista ja sidosryhmien edustajaa.

Kaupunginjohtajan virka oli kaupunginjohtaja Terho Ojanperän eläköitymisen johdosta haettavana ja uusi kaupunginjohtaja Maria Sorvisto aloitti tehtävässä 1.8.2018.

Uuden kaupunkistrategian työstäminen aloitettiin 24.9.2018 pidettävässä valtuustoseminaarissa. Strategiaa valmisteltiin syksyn aikana eri työryhmissä ja kuntalaisia ja sidosryhmiä kuulemalla. Valtuuston hyväksyi strategian helmikuussa 2019.

Kaupungin ICT-palveluiden henkilöstö, tietohallintopäällikköä lukuun ottamatta, siirtyi liikkeenluovutuksessa 1.10.2018 kuntien omistamalle Joki ICT:lle, jolta kaupunki ostaa ICT-palveluiden tuotannon.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2018

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Kuntalaisten mahdollisuus sähköiseen asiointiin lisääntyy	Sähköisten asiointipalveluiden laajentaminen	Kuntalaisille kohdennettuja sähköisiä palveluita ei laajennettu
Kaupungin viestintä on ajantasaista ja kattavaa eri viestintämuodoissa.	Kotisivujen kehittäminen. Sosiaalisen median hyödyntäminen ja sisällön tuottaminen sinne	Kotisivujen uudistaminen toteutetaan uuden strategian hyväksymisen jälkeen. Toteutui
Ylivieskan tunnettavuuden lisääntyminen	Markkinointistrategian toteuttaminen	Markkinointiin keskittynyt työryhmä toimii ja kaupungin tunnettavuutta on edistetty.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Tehokkaasti tuotetut yleishallinnon palvelut.	Tehokas palvelutuotanto. Yleishallinnon kustannukset vähintään 10 % alle kuntien keskiarvon.	Toteutui

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Tehokas kokoustyöskentely	Sähköinen kokoushallinta käytössä laajasti.	Toteutui.
Tietoturvallisuuden lisääminen	EU-tietosuoja-asetuksen toimeenpano	Toimeenpantu hallinnonaloittain ja tietoturvakäytäntöjä päivitetty.
Toimiva sisäinen valvonta ja riskienhallinta.	Sisäinen valvonta sisäistetty koko organisaatiossa. Sopimushallintajärjestelmän hyödyntäminen.	Toteutui.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Henkilöstön työhyvinvointi.	Toimiva työterveyshuolto ja TYKY-toiminta	Toteutui.
Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Toimiva johtamisjärjestelmä Henkilöstön perehdyttäminen	Toteutui. Valmisteilla.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot, päivinä	13.321	13 105	13.000	14 152
Avustettavat yhteisöt (sis. 4H)	12	10	9	9
Avustettavat kyläyhdistykset	8	8	8	8
<u>Henkilöstö</u>				
- keskusvirasto	8	11	10	13
- ICT-palvelut	3	3	3	1
- talous- ja velkaneuvonta	2	2	2	2
- työllistämiprojektit (ohjaajat, työnjohto)	4	4	3,5	4

TALOUS

YLEISHALLINTO	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	622 020	0	622 020	629 738	7 718	101,2
Toimintamenot	-3 513 877	0	-3 513 877	-3 370 109	143 768	95,9
Toimintakate	-2 891 857	0	-2 891 857	-2 740 370	151 487	94,8

Toimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Tehtävä:	130 Elinkeinopalvelut

PALVELUAJATUS

Ylivieskan kaupunki ostaa elinkeino- ja kehittämispalvelut sekä asiantuntijapalvelut Ylivieskan Teknologia kylä YTEK Oy:ltä.

YTEK Oy hallinnoi yritystoimintaa edistäviä kehittämishankkeita ja tukee korkeaan osaamiseen perustuvan yritystoiminnan kehittämistä yhteistyöverkostojen kautta.

Elinkeinopalveluiden sitovuustaso sisältää myös maaseutuhallinnon kustannukset. Ylivieskan kaupungissa toimiva maaseutuhallinto kuuluu alueelliseen maaseutupalveluyksikköön, jonka muita jäseniä ovat Kärsämäen, Nivalan, Oulaisten, Sievin ja Ylivieskan kunnat/kaupungit, vastuukuntana toimii Nivalan kaupunki. Yksikön tehtäviin kuuluvat hallintoasiat sekä maaseudun kehittäminen. Ylivieskan kaupungin maaseutuelinkeinojen kehittämisen tehtäviä ovat yhteistyöalueen Ylivieskan maksuosuuden talousarviovalmistelu ja valvonta.

Hallintoyksikön kuusijäsenisessä lautakunnassa on yksi jäsen Ylivieskasta, Sievistä, Oulaisista ja Kärsämäeltä sekä kaksi jäsentä Nivalasta. Ylivieskan kaupungin maaseutuelinkeinojen kehittämisen tehtäviä ovat talousarviovalmistelun lisäksi kylien kehittämisrahan ja 4H -yhdistyksen avustuksen sekä maaseudun kehittämisrahan ohjaus ja hallinnointi. Vuoden 2020 alusta maaseutuelinkeinojen kehittämisessä on tapahtumassa muutos, aluehallinto uudistuksen myötä tukimaksatuksiin ja hallintoon liittyvät asiat siirtyvät uuden valtiollisen yksikön hoidettavaksi.

Rieska-Leader ry:n hallinnoimiin hankkeisiin oli varattu yhteensä 60.000 euroa vuonna 2018 kaupungin rahoitusosuutena.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Tavoitteet: Ylivieskan Teknologia kylä YTEK	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Uusia yrityksiä teknologia kyläympäristöön	5 kpl	4 kpl
Teknologia kyläympäristön työpaikkojen nettolisäys yhteensä	15 kpl	15 kpl
Vuokrattavien tilojen käyttöaste	100 %	99 %
Rajaton-hankkeen (jatko) ylivieskalaiset yritykset	60 kpl	60 kpl
Hankerahoituksella henkilöresurssien lisääminen	1 henkilö	1
Yritysten tarvitsemien toimitilaratkaisujen edistäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa		Toteutui

Toiminnallisia tavoitteita muille konserniyhteisöille:

Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy on 100-prosenttisesti kaupungin omistama yhtiö, jolle kaupunki on luovuttanut vuokra-asuntojen hallinnan ja vuokra-asuntojen rakennuttamisen.

Tavoitteet: Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy	Toteutuminen 2018
<p>Erikokoisten asuntojen kysyntä ja tarjonta pidetään tasapainossa</p>	<p>Yksiöiden ja pienten kaksioiden kysyntä ja tarjonta tasapainossa. Kerrostalojen isot asunnot tietyillä alueilla, isot 2h+k ja 3h+k tarjonta ylittää kysynnän.</p> <p>Opiskelija yksiössä Mutupolulla ja Suksitie 3:ssa kysyntä ja tarjonta vielä tasapainossa.</p> <p>Asuntojen kysyntä heikentynyt yleisesti myös ns. perheasuntojen osalta. Opiskelija-asuntojen osalta kysyntä laskee Centrian lopetettua uusien päiväopiskelijoiden ottamisen. Käyttöastetta tulevaisuudessa laskee Rantasipi-län dementiakodin tyhjentyminen tammikuun lopulla 2019</p>
<p>Asuntokanta pidetään hyvässä kunnossa ja yhtiön taloutta hoidetaan niin, että toiminnan kaikki kulut voidaan kattaa tulorahoituksella</p>	<p>Asunnot pidetty hyvässä kunnossa remontoimalla asunnot vuokralaisen vaihtumisen yhteydessä tarvittaessa.</p> <p>Kiinteistöjen korjaukset keskittyivät mm. parvekkeiden ja parvekerakenteiden, ikkunoiden ja ovien sekä julkisivujen ja kattojen korjauksiin ja maalauksiin huoneistokorjauksien lisäksi</p> <p>Kaikki toiminnan kulut on katettu tulorahoituksella.</p>
<p>Yhtiön hallinnassa olevien vuokra-asuntojen käyttöaste vähintään 90 %</p>	<p>Asunnot pidetty hyvässä kunnossa remontoimalla asunnot vuokralaisen vaihtumisen yhteydessä tarvittaessa.</p> <p>Kiinteistöjen korjaukset keskittyivät mm. parvekkeiden ja parvekerakenteiden, ikkunoiden ja ovien sekä julkisivujen ja kattojen korjauksiin ja maalauksiin huoneistokorjauksien lisäksi</p> <p>Kaikki toiminnan kulut on katettu tulorahoituksella.</p>

Tavoite 2018	Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy	YTEK Oy	Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy	Vieskan Teollisuustalo Oy
Käyttökate-%	40,0	30,0	40,0	20,0
Omavaraisuus-%	30,0	40,0	20,0	40,0
Toteutuminen 2018	Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy	YTEK Oy	Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy	Vieskan Teollisuustalo Oy
Käyttökate-%	35,8	26,8	97,2 %	-1,2
Omavaraisuus-%	43,3	55,0	20,1 %	67,7

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Käyttökate-%	$\frac{\text{Käyttökate}}{\text{Tuotot yhteensä}} \times 100$
Omavaraisuus-%	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakkomaksut}} \times 100$
Velka- %	$\frac{\text{Vieras pääoma - saamiset, rahat ja sijoitukset}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Maksuvalmius QR	$\frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras po - saadut ennakkomaksut}}$

Elinkeinopalvelut

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Yritysten lukumäärä	1070	Ei tiedossa	1110	1024
Työpaikat	6500	Ei tiedossa	6600	6400
Aloittaneet yritykset	60	68	60	57
Lopettaneet yritykset	10	Ei tiedossa	10	65
Työpaikkojen lisäys	50	Ei tiedossa	50	Ei tiedossa

(*) – TEM työnvälitystilasto, työttömyys, % kunnittain joulukuun

Maaseutupalvelut

Toiminnallinen tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Seutukunnassa toimivien emotrin hankkeiden hyödyntäminen maaseudun kehittämisessä.	Toteutui
Tukipäätösten tallennus, käsittely ja maksatus hoidetaan mahdollisimman nopeasti.	Toteutui
Sukupolvenvaihdosten tekeminen 1-4 kpl vuodessa.	Ei toteutuneita sukupolvenvaihdoksia.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Aktiivitulojen määrä kpl (tukea hakeneet tilat)	148	144	142	140
Maksettavat palkkiot milj.€ (kunta + TE-keskus)	5,3	6,2	5,6	5,7
Käsitellyt EU-hakemukset	827	1460	1000	886
Viljelyssä oleva peltopinta-ala, ha	7385	7350	7400	7389
Sukupolvenvaihdokset	2	2	4	0
Sähköisen asioinnin maatilat	134	132	135	131

TALOUS

ELINKEINOPALVELUT	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	2 000	0	2 000	0	-2 000	0
Toimintamenot	-525 458	0	-525 458	-509 928	13 530	97,0
Toimintakate	-523 458	0	-523 458	-509 928	13 530	97,4

Toimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Tehtävä:	150 Pelastuspalvelut

PALVELUAJATUS

Pelastustoimen alueiden muodostamisesta koskevan lain mukaiset pelastustoimialueet aloittivat toimintansa vuoden 2004 alussa. Jokilaaksojen pelastustoimialueeseen kuuluu nykyään 17 kuntaa. Jokilaaksojen pelastustoimialueen hallinnosta vastaa sopimuskuntana toimiva Ylivieskan kaupunki, jonka ylläpitämä pelastuslaitos vastaa pelastustoimilain 4 §:n mukaisten tehtävien hoitamisesta alueella. Pelastuslaitoksen hallintoa varten valtuusto on asettanut Jokilaaksojen pelastustoimen johtokunnan.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2018

Selvitys pelastustoimen toiminnallisista tavoitteista ja niiden toteutumisesta on annettu tehtäväkohdassa Pelastuslaitoksen johtokunta, Jokilaaksojen pelastuslaitos.

Kuntien maksuosuudet määräytyvät yhteistoimintasopimuksen mukaisesti siten, että 60 % kustannuksista muodostuu asukasluvun perusteella ja 40 % kunnan riskiluokituksen perusteella.

Ylivieskan kaupungin osuus pelastuslaitoksen menoista oli 13,8 % vuonna 2018.

Kaupungin osuus edellisinä vuosina: 10,2 % v. 2007, 11,3 % v. 2008, 12,5 % v. 2009, 12,5 % v. 2010, 12,55 % v. 2011, 12,77 % v. 2012, 12,86 % v. 2013, 12,99 % v. 2014, 13,15 % v. 2015, 13,16 % v.2016 ja 13,31 % vuonna 2017.

TALOUS

PELASTUSPALVELUT	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintamenot	-1 688 818	0	-1 606 566	-1 647 813	41 247	102,6
Toimintakate	-1 688 818	0	-1 606 566	-1 647 813	41 247	102,6

Toimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Tehtävä:	1291 Sosiaali- ja terveystoimet (Kallion oma toiminta)

PALVELUAJATUS JA STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tuottaa ja järjestää Peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Kallion perustehtävä on järjestää alueen asukkaille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut oikeatasoisina, oikea-aikaisina ja oikeassa paikassa. Kallio edistää alueen asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.

Kallion palvelustrategian linjaukset:

Kallion palvelut ovat

- Asiakslähtöisiä ja kohdennettuja
- Terveyttä ja hyvinvointia edistäviä
- Kotona asumista tukevia

Kallio

- Järjestää palveluja monituottajamallilla
- Kehittää toimialat ja tulosalueet ylittäviä asiakaslähtöisiä palveluprosesseja
- Edistää sähköistä asiointia ja teknologian käyttöönottamista
- Kallio on yhtenäinen palvelualue

Palvelustrategiakauden erityiset kehittämisen ja resursoinnin painopisteet

- Ikäihmisten palvelut
- Lapset, nuoret ja perheet
- Vastaanottopalvelut

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Kallion toiminta perustuu sopimusohjaukseen ja omistajaohjaukseen. Sopimusohjaus on prosessi, jossa määritellään väestön palvelujen tarve sekä sovitaan palvelujen määrästä ja laadusta. Talousarvion valmistelussa tulosaluekohtaiset palvelukuvaukset, väestön palvelutarpeen ennakointi sekä sovittu palvelujen taso ja määrä ovat määrärahavarausten perustana.

Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät aiheuttamisperiaatteen mukaisesti vahvistetun toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta.

Kunnittaisen kustannustenjaon välineenä on Maisema-laskentatyökalu, jonka avulla lasketaan kullekin jäsenkunnalle tulosalueittaiset kustannukset tuoteryhmäkohtaisina suursuoritteina suunniteltujen/käytettävien palvelusuoritteiden mukaisessa suhteessa.

Selvitys Peruspalvelukuntayhtymä Kallion toiminnasta ja taloudesta on annettu Kallion omassa toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksessä vuodelta 2018.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2018 / SOSIAALI- JA TERVEYS-PALVELUT

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion omat toiminnalliset tavoitteet on hyväksytty kuntayhtymän vuoden 2018 talousarviossa.

Omistajaohjaukseen liittyvät toiminnalliset tavoitteet:

- Toimintolaskennan hyödyntäminen
- Raportoinnin edelleen kehittäminen
- Benchmarkkaus verrokkitoimijoihin ja hyvien käytäntöjen hyödyntäminen
- Palvelustrategian jalkauttaminen.

PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ KALLION TALOUSARVION TOTEUTUMINEN YLVIESKAN OSALTA

Kunta: Ylivieska Toimiala:	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Ali / Yli	TP 2018 / TA 2018
	Netto	Netto	Netto	Netto	eur	%
Vertailutaso						
Vastaanottopalvelut	4 951 534	5 058 035	5 008 048	5 140 298	-49 987	-1,0 %
Suun terveydenhuolto	1 642 722	1 616 039	1 644 359	1 702 535	28 320	1,8 %
Erikoissairaanhoito	17 368 089	17 865 366	18 175 887	18 339 207	310 520	1,7 %
- josta ostettu erikoissairaanhoito	16 896 669	17 150 000	17 605 469	17 550 000	455 469	2,7 %
Aikuispsykososiaaliset palvelut	1 840 616	2 267 202	1 999 582	2 224 633	-267 621	-11,8 %
Hoito- ja hoivapalvelut	12 405 558	12 844 025	13 200 259	13 146 359	356 233	2,8 %
Kuntoutuspalvelut	817 999	906 368	893 240	891 188	-13 128	-1,4 %
Perhepalvelut	3 079 072	2 854 275	3 764 024	3 473 792	909 749	31,9 %
Vammaispalvelut	3 184 371	3 304 193	3 447 607	3 621 529	143 414	4,3 %
Ympäristöterveydenhuolto	334 736	373 668	327 084	361 172	-46 584	-12,5 %
Työterveyshuolto	30 268	28 771	39 791	48 660	11 021	38,3 %
Toimeentulotuki ja työllistäminen	536 303	664 473	485 477	646 541	-178 997	-26,9 %
Projektit	19 299	1 262	-7 532	905	-8 795	-696,6 %
Yhteensä	46 210 567	47 783 678	48 977 826	49 596 818	1 194 148	2,5 %

Ostettu ESH	16 896 669	17 150 000	17 605 469	17 550 000	455 469	2,7 %
Oma toiminta	29 313 898	30 633 678	31 372 357	32 046 818	738 679	2,4 %

TALOUS

Sosiaali- ja terveystaloudet (Kallion oma toiminta)	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintamenot	-30 618 000	0	-30 618 000	-31 372 357	754 357	102,5
Toimintakate	-30 618 000	0	-30 618 000	-31 372 357	-754 357	102,5

Toimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Tehtävä:	1292 Erikoissairaanhoidon, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2018 / ERIKOISSAIRAAHOITO, OSTETTU

Hoitoon pääsyn turvaaminen riittävän nopeasti terveysongelma huomioon ottaen.

Hoitoketjun hyvinvointipalvelut – perusterveydenhuolto – erikoissairaanhoidon optimaalinen toimivuus.

Ostetun erikoissairaanhoidon menojen kasvun hidastaminen mm. Kallion omaa palvelutoimintaa vahvistamalla, kilpailuttamista lisäämällä ja hoidonporrastamista tehostamalla.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2018

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion omien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty Peruspalvelukuntayhtymä Kallion vuoden 2018 toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksessä.

Omistajaohjaukseen liittyvistä toiminnallisista tavoitteista kehittämistä on edelleen erityisesti toimintolaskennassa. Muutoin omistajaohjaukseen liittyvät toiminnalliset tavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet.

Taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet, sillä Ylivieskan osalta ostetun erikoissairaanhoidon menot kasvoivat 4,2 % (vuonna 2017 kasvu oli 2,3 %) edellisvuoteen. Erikoissairaanhoidon kalliiden, yli 100.000 euron hoidon potilaiden lukumäärä oli 11, kun muista maakunnan asukasluvultaan samankokoisista kaupungeista määrät olivat esim. Kempeleessä 5, Kuusamossa 4 ja 10.000 asukasta suuremmassa Raahessa 13.

TALOUS

Erikoissairaanhoidon (ostettu)	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintamenot	-17 150 000	0	-17 150 000	-17 605 469	-455 469	102,7
Toimintakate	-17 150 000	0	-17 150 000	-17 605 469	-455 469	102,7

Toimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Tehtävä:	1293 Muu sosiaali- ja terveydenhuolto

Peruspalvelukuntayhtymä Kallioon siirtyneen henkilöstön osalta Ylivieskan kaupunki vastaa työeläkevakuutuksen eläkemenoperusteisen maksun maksamisesta Kuntien eläkevakuutukselle.

Eläkemenoperusteisen maksun maksaminen tapahtuu kaupungin palveluksesta siirtyneen henkilöstön osalta suoraan Kuntien eläkevakuutukselle.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin 1.100.556 euroa. Pitkäaikaistyöttömien työllisyyspalveluja annettiin Työllistämispalvelukeskus Toivosta Myötätuuli-hankkeen ja kuntouttavan työtoiminnan puitteissa.

Maahanmuuttajakoordinaattorin osa-aikainen tehtävä päättyi 31.12.2018.

TUNNUSLUVUT

	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Asiakkaat	124	127	170	160
- nuoret alle 25 -vuotiaat	16	22	25	30
Työllistämistoimenpiteissä	121	121	200	160
- nuoret alle 25 -vuotiaat	14	20	20	21
Palkkatukityöllistetyt	28	40	40	36
- nuoret alle 25 -vuotiaat	2	2	7	1
Muihin palveluihin ohjatut *	15	20	20	34
Työmarkkinatuen kuntaosuus	1 197 282	1 198 412	1 100 000	1 100 556

*(esim. avoimet työmarkkinat, opiskelu, eläkeselvittelyt, työkyvyn arvioinnit)

TALOUS

Muu sosiaali- ja terveydenhuolto	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	50 000	0	50 000	52 190	2 191	104,4
Toimintamenot	-2 030 320	0	-2 030 320	-1 951 132	79 098	96,1
Toimintakate	-1 980 230	0	-1 980 230	-1 898 941	81 289	95,9

Toimielin:	35	PELASTUSLAITOKSEN JOHTOKUNTA
------------	----	-------------------------------------

Tehtävä:	190	Pelastustoimi / Jokilaaksojen pelastuslaitos
----------	-----	--

PALVELUAJATUS JA PERUSTEHTÄVÄT

Visiona on: *”Turvallinen ja kriisinkestävä Jokilaaksojen alue – ennakoiden ja yhteistyössä”*

Vision toteuttamiseksi pelastuslaitos tuottaa palvelunsa säädösten ja sopimusten mukaisesti laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti:

- ylläpitämällä pelastustoiminnan toimintavalmiutta kaikissa turvallisuustilanteissa erilaisia onnettomuus- ja uhkatilanteita varten,
- huolehtimalla aktiivisesti onnettomuuksien ennaltaehkäisytyöstä,
- toimimalla alueellaan valmiussuunnittelun ja varautumisen asiantuntijana sekä
- tuottamalla erillisiin sopimuksiin perustuen ensihoidon palveluja,
- tekemällä yhteistyötä alueen asukkaiden, yhteisöjen ja viranomaisten kanssa

Palvelujen tuottamisen ja kehittämisen lähtökohtana on henkilöstön osaamisen hyödyntäminen ja kehittäminen Osaava Jokilaakso - mallin mukaisesti sekä joustavuuden säilyttäminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Palvelut tuotetaan alueen sopimuspalokuntatoimintaa hyödyntäen ja tukien sekä eri yhteistyöverkostojen kanssa yhteistyössä.

Pelastuslaitos voi ottaa tehtäväkseen myös muita tehtäviä jos lainsäädäntö mahdollistaa ja se on lakisääteisiä tehtäviä vaarantamatta toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Vuosi 2018 oli kolmas toimintavuosi uudistetulla organisaatiolla. Toimintavuoden aikana arvioitiin edelleen tulosalueiden liittymäpinnoissa olevia yksityiskohtia ja tehtiin niihin tarvittavia korjauksia. Merkittävimpiä näistä olivat valvontatoimintaan tehdyt tarkistukset henkilökohtaisten tavoitteiden osalta, työsuojelun kehittäminen siten, että muodostettiin erillinen työsuojelutyöryhmä työsuojelupäällikön alaisuuteen.

Pelastustoimi siirtyy tämän hetkisen tiedon mukaan maakuntauudistuksessa 2021 vuoden alussa osaksi maakunnan palvelutuotantoa. Tähän liittyvät pelastustoimen uudistushankkeen kansalliset ja maakuntauudistukseen liittyvät maakunnalliset työryhmätyöskentelyt sekä muut valmistelutehtävät ovat kuormittaneet pelastuslaitoksen johtoa ja keskijohtoa merkittäväällä tavalla. Näiden tehtävien ohessa on huolehdittu pelastuslaitoksen omasta, arkisesta palvelutuotannosta, sen sujuvuudesta sekä kehittämisestä.

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin vuoden 2018 aikana pääosin vähintäänkin hyvällä tasolla. Joiltain osin tavoitteista jäätiin hieman ja loppuvuoden aikana toimintaa ei kyetty korjaamaan riittävästi, jotta tavoitteiden saavuttamisessa olisi onnistuttu täydellisesti.

Pelastustoiminnan osalta ensimmäisen yksikön toimintavalmius heikkeni hieman kaikilla riskialueilla. Toimintavalmiuden tasoa voi kuitenkin pitää kansallisenkin vertailun perusteella edelleen hyvänä.

Pelastustoiminnan hälytystehtävien määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna lähes 19 % (326 tehtävää). Maastopalojen (+157 %), rakennuspalojen (+27%) sekä rakennuspalovaarojen (+17 %) määrät kasvoivat, mutta myös kaikkien muidenkin tulipalojen määrissä oli kasvua siten että yhteensä kaikkien tulipalojen määrä kasvoi lähes 57 %. Positiivista on, että liikenneonnettomuuksien määrä laski n. 12 %. Muiden tarkastustehtävien määrä kasvoi lähes 50 %. Vahingontorjuntatehtävien määrä kasvoi 98 %. Maastopalojen ja vahingontorjuntatehtävien kasvu johtui lähinnä poikkeuksellisista sääolosuhteista, pitkästä kuivuudesta ja alueen yli menneistä myrskyistä.

Sopimuspalokuntien hälytysosastojen tavoitevahvuuden vajeisiin kiinnitetään jatkuvasti huomiota. Kokonaisvahvuus hälytysosastojen osalta on erinomaisella tasolla mutta paloasemittain tarkasteltuna vajetta minimivahvuudessa on neljällä paloasemalla (2017: 7 paloasemalla, 2016: 9 paloasemalla). Näiden paloasemien yhteenlaskettu henkilöstövaje pieneni lähes 55 %.

Onnettomuuksien ehkäisytyössä yritys- ja laitospalveluiden tarkastusmäärässä jäätin hieman tavoitteesta, tulosta voi kuitenkin pitää hyvänä. Asiaa pyrittiin korjaamaan kesken toimintavuoden, se ei kuitenkaan ehtinyt vaikuttaa tuloksiin riittävästi. Asuinkohteiden omavalvonnan toteutumaprosentti heikkeni verrattuna edellisvuoteen. Sen sijaan muiden kuin suunniteltujen tarkastusten lukumäärä nousi selvästi (n. 77 %). Alueella rakennetaan runsaasti ja tähän liittyvä työ kuten lausuntoja ja erilaisia katselmuksia tehdään aikaisempaan verrattuna enemmän. Turvallisuusviestinnän osalta kohderyhmät saavutettiin 100 %:sti ja alueen kokonaisväestön tavoittamisprosentti oli 19 %.

Ensihoidon tulosalueella on kyetty toteuttamaan ensihoitopalvelua sairaanhoitopiiriin palvelutasopäätöstä korkeammalla tasolla. Perustasolle määritellyt ambulanssitkin kyettiin edelleen pitämään noin 80 % valmiusajastaan sopimuksen mukaista tasoa korkeammalla hoitotasolla. Ensihoitotehtävien määrä kasvoi noin 10 % ja ensivastetehtävissäkin kasvua oli 9 %.

Työsuojelua on kehitetty monipuolisesti ja työsuojeluvaltuutettuja aktivoitu työturvallisuustyöryhmän perustamisella. Työpaikkakäyntien määrässä tapahtuneen budjetointivirheen vuoksi siltä osin tavoitteista jäätin. Työtapaturmien määrä kasvoi edelliseen vuoteen 24 %.

Taloudellisesti toimintavuosi toteutui kasvaneesta hälytysmäärästä huolimatta kohtuullisesti. Kuntalaskutuksessa talousarvion alijäämä on 134.852,82 € euroa (1,16%), mikä laskutetaan alueen kunnilta niiden maksuosuuksien suhteessa. Investoinnit toteutettiin suunnitellusti (ylijäämä 4.920 €) ja pääosin leasing-rahoituksella. Ensihoidon osalta talousarvioon nähden ylijäämä on 541.652,13 € (4,02 %), mikä palautetaan sairaanhoitopiirille.

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Pelastustoiminnan suorituskyky täyttää palvelutasopäätöksen vaatimukset	Kiireellisistä tehtävistä 90 %:ssa 1. pelastusyksikkö on kohteessa riskiruudun edellyttämässä tavoiteajassa ja tehokas pelastustoiminta käynnistyy 80 % tehtävistä tavoiteajassa.	Kokonaistoteutuma: 81 / 83 1. riskiluokka 78 / 65 2. riskiluokka 76 / 82 3. riskiluokka 94 / 93
Onnettomuuksien ehkäisyssä valvontatoiminnan tavoitteet saavutetaan ja turvallisuusviestintä toteutuu tavoitteiden mukaisesti.	Yritys- laitospöytäkirjojen tarkastukset tehdään valvontasuunnitelman mukaan. Asuinkohteiden omavalvonta toteutuu valvonta-suunnitelman mukaisesti Turvallisuusviestinnän kohderyhmien tavoitetaan voimassaolevan turvallisuustyön toimintaohjeen mukaisesti	Kokonaistoteutuma (A1-A6) 88 %, yhteensä 560 kpl Palautusprosentti 60 % Pistokokeita tehty 60 kpl. Muut tarkastukset 465 kpl (+77,5%). Kohderyhmät 100 %, turvallisuusviestintää annettu 22 883 ihmiselle, osuus väestöstä 19 %.
Ensihoitopalvelut toteutetaan sairaanhoitopiirin kanssa sovitulla laatu- ja valmiustasolla	Valmiustaso kyetään pitämään sopimuksen mukaisena. Laadun arvioimiseksi kehitetään mittaristoa	Ei yhtään valmiuspoikkeamaa Taso- ja lääketenttien hyväksynät 100 %

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Talousarvion suunnitelman mukainen toteutuma	Jatkuva aktiivinen talouden seuranta, raportointi johtokunnalle neljännesvuosittain	Kuntalaskutuksen nettototeutuma on alijäämäinen (101,16 %) ja ensihoitopalvelujen nettototeutuma on 96,6 %
Organisaation tuloksellisuuden parantaminen pitkällä aikavälillä strategisen hyvinvoinnin johtamisen kehittämällä ja käyttöön-otolla.	Esimiesasemassa olevat on perehdytetty strategiseen hyvinvoinnin johtamisen kehittämiseen	Työ on osittain hieman viivästynyt, miltä osin toteutetaan 2019. Eräitä osa-alueita on kuitenkin jo otettu käyttöön.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Pelastuslaitoksen valmiussuunnittelu on ajantasainen	Pelastuslaitoksen valmiussuunnitelma ja evakuointisuunnitelma ovat ajantasaisia. Ensihoidon osalta valmiussuunnittelua tehdään yhteistyössä PPSHP:n kanssa.	Pelastuslaitoksen valmiussuunnitelma ja evakuointisuunnitelma ovat ajantasaisia.
Kuntien valmiussuunnittelun tukeminen on koordinoitua ja kuntien valmiussuunnitelmat ovat ajantasaisia	Kunnille tarjotaan neuvonta-apua valmiussuunnitelman ja evakuointisuunnitelman tekoon	Kunnille on tarjottu neuvonta-apua valmiussuunnitelman ja evakuointisuunnitelman tekoon. Lähestytty kuntia kahdella varautumiskirjeellä. Apua tarjottu pyydetäessä. Resurssivajetta koska valmiussuunnittelijan virkaa ei saatu täytettyä.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Henkilöstön työhyvinvointi	Toteutetaan työhyvinvointikysely Vakinaisen henkilökunnan kehityskustelujen toteutuma 100 %	Toteutettu joulukuussa 2018 Toteutuma 69,4 %
Tavoitteena nolla työtaturmaa ja hyvä työympäristö	Työsuojelua kehitetään järjestelmällisesti. Suoritetaan vuonna 2018 työpaikkakäynti 12 paloasemalla	Perustettu työturvallisuustyöryhmä Tyky-ohjelma päivitetty Sähköinen ilmoittaminen otettu käyttöön pelastustoimessa (PERA) Sisäilmasto-ongelmien käsittelyprosessi päivitetty ja ilmoitusprosessi ohjeistettu 41 työtaturmaa TTH –suunnitelman mukaisesti 1 työpaikkakäynti, Avin työsuojelutarkastus yhdellä paloasemalla
Riittävä ja kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö	Pelastustoimen viroissa ja toimissa muodolliset kelpoisuusehdot täyttävän henkilökunnan osuus 95 % (ml. sijaiset) Ensihoidon henkilökunnan pätevyysvaatimukset toteutuvat 100 %:sti Sopimushenkilöstön hälytysosaston minimitaloitevahvuus toteutuu kaikilla paloasemilla	Pelastustoimen kelpoisuusehdot täyttäviä 96 %. Ensihoidon pätevyysvaatimukset toteutuivat 100 %:sti Alle tavoitevahvuuden oleva hälytysosastot: Haapavesi -1 Rantsila -3 Sievi -2 Siikajoen kylä -4 Paloasemien yhteinen tavoitevahvuus 410, kokonaisvahvuus 27.1.19 on 501

TUNNUSLUVUT

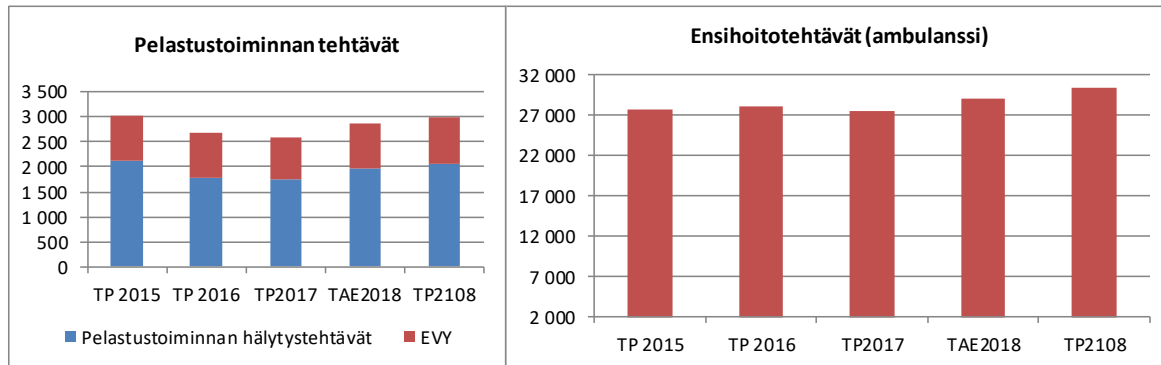
	TP 2015	TP 2016	TP2017	TAE2018	TP2108
Pelastustoiminnan hälytystehtävät	2 132	1 792	1744	1950	2070
EVY	877	887	853	900	930
Ensihoitotehtävät (ambulanssi)	27 666	28 000	27 560	29 000	30 325
YHT	30 675	30 679	30 157	31 850	33 325

Toteutunut toimintavalmiusaika (*

* (1 ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika

* (1 tehokkaan pelastustoiminnan alkamisaika

TP 2015	TP 2016	TP2017	TAE2018	TP2108
89/94%	91/94 %	86 /86 %	90 /80 %	81/83 %

Riskienhallinnan tunnusluvut

Valvontatoiminta

	TP2015	TP 2016	TP 2017	TAE 2018	TP2108
Asuinkohteiden tarkastukset TA *(2)	3 250	3 250	3 471	4404	4404
Asuinkohteiden omavalvonta tavoite TA	1 091	3 250	3 471	4404	3298
Asuinkohteiden omavalvonta toteutuma TP	255	1 498	2 686		1992
Asuinkohteiden fyysisen tarkastuksen määrä (omavalv.tot.vaikuttaa)	76	80	180	32	60
Asuinkohteiden yleiset palotarkastukset toteutuma TP	76	79	18		4
*(2 Talousarvion ennakkotieto. Sisältää myös postilta palautuvat - tuntemattomat osoitteet ja autoituneet kohteet					
Asuinkohteiden omavalvonta suoritus % TP	24	46,1 %	77,4 %		60 %
Asuinkohteiden fyysinen tarkastus % TP	1	98,8 %	10,0 %	0,1	0,1
Yritys- ja laitoskohteiden yleiset palotarkastukset TA	989	783	739	765	640
Yritys- ja laitoskohteiden yleiset palotarkastukset TP	989	692	672		560
Muut valvonnat (asiakirja, ylimääräiset palot. Ym) TP	232	192	262		465
Kaikki valvontasuoritukset yhteensä	1221	2 461	3 638	5169	3017

Yritys- ja laitoskohteiden yleiset palotarkastukset % TP	100	88,4 %	90,9 %	100 %	88 %
--	-----	--------	--------	-------	------

Turvallisuusviestintä

	TP2016	TP2015	TP 2017	TAE2018	TP2108
Tavoiteprosentti alueen väestöstä TA	20	Ryhmät 10	Ryhmät 10	Ryhmät 100	Ryhmät 10
Koulutetut henkilöt TP	24 934	21 309	25 541	Ryhmät 100	22 883
Turvallisuusviestinnän toteutuma väestöstä	20	17	21	Ryhmät 100	19

*(3 Turvallisuusviestinnän toimintaohjeessa vuosittain määritellyt kohderyhmät saavutettu 100 %:sti

Henkilöstö

	TP2015	TP 2016	TP2017	TAE2018	TP2108
Vakinainen henkilöstö	216	263	244	235	245

(* Ensihoidon vastuualueen laajenemisen edellyttämä henkilöstö

PELASTUSLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	31.12.2018
Liikevaihto	26 099 517
Valmistus omaan käyttöön	0
Liiketoiminnan muut tuoto	0
Tuet ja avustukset kunnalta	0
Materiaalit ja palvelut	
Aineet ja tarvikkeet	
Ostot tilikauden aikana	-2 576 335
Palvelujen ostot	-2 000 635
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-15 458 868
Henkilösivukulut	-3 102 459
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-444 139
Liiketoiminnan muut kulut	-2 916 140
Liikeyli-/alijäämä	-399 059
Rahoitustulot ja -menot	
Korkotulot/-menot	0
Korvaus jäännöspääomasta	0
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-399 059
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	399 059
Tilikauden yli-/alijäämä	0

TALOUS

JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOS	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	26 425 800	-600 000	25 825 800	26 099 517	-273 717	101,1
Toimintamenot	-25 625 800	-150 000	-25 775 800	-26 054 437	278 637	101,1
Toimintakate	800 000	0	50 000	45 080	4 920	90,2

Toimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Tehtävä:	220	Yleissivistävä koulutus

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Vuonna 2018 oppilasmäärä jatkoi tutusti kasvuaan ja syksyllä alakouluilla aloitti 45 oppilasta enemmän kuin keväällä lopetti. Kokonaisoppilasmäärä alakouluilla oli syksyllä 1468. Yläkoulun oppilasmäärä kasvoi 12:llä (621 oppilasta) ja lukion oppilasmäärä pysyi ennallaan (295). Kasvusta noin viidesosa oli muuttoliikkeen aiheuttamaa. Oppilasmäärän kasvu on vähitellen lisännyt merkittävästi resurssipaineita sekä uusien perusopetusryhmien että iltapäivätoiminnan, koulukyytien ja koulunkäyntiavustajien osalta. Yleissivistävän koulutuksen resurssivaje on kumuloitunut usean vuoden aikana ja vaatii oppilasmäärän kasvusta johtuen edelleen korjausta.

Opetustoiminnan häiriöttömälle sujumiselle suuria haasteita aiheutui eriasteisista sisäilmaongelmista. Jokirannan koulu toimii kokonaisuudessaan väliaikaistiloissa koulurakennusten käyttökieltojen vuoksi. Alkuvuonna 2018 Rahkolan koulun sisäilmatilanne kriisiytyi jopa huoltajien järjestämään koululakkoon saakka. Rahkolan koululla tehtiin 2018 keväällä kuntotutkimukset ja niihin perustuvat korjaussuunnitelmat. Koulun koko opetustoiminta siirrettiin kevään aikana väistötiloihin ja korjaustoimenpiteitä on tehty kesästä 2018 alkaen. Sisäilmatyöryhmän työskentelylle on ollut tarpeita vuonna 2018 myös lukiolla ja Ojakylän koululla.

Opetuksen tarvitsemat tilat ovat loppumassa usealla koululla. Syksyllä 2018 tilan puutteesta johtuen parakkiluokkia oli Ojakylän ja Vähäkankaan kouluilla. Seuraavaksi tilat uhkaavat loppua Kiviojan, Rannan ja Päivärinnan kouluilla. Vuonna 2018 Jokirannan investoinnin lisäksi valmistelussa olikin uuden yhtenäiskoulun suunnittelu Taanilan alueelle koulupaikkojen lisäämiseksi. Molempia kouluhankkeita suunniteltiin elinkaarimalliin perustuen. Opetustoiminnan näkökulmasta molempien kouluhankkeiden suunnittelu eteni kevästä 2018 alkaen uudenlaisten oppimisympäristöjen pedagogisella suunnittelulla erilaisissa henkilöstöä aktivoineissa työpajoissa sekä elinkaarihankinnan kilpailutusta ohjanneissa neuvotteluissa. Tulevien vuosien investointiohjelmaan sisältyy myös runsaan 100 oppilaan koulun rakentaminen Vähäkankaalle. Peruskorjattu ja laajennettu Katajan koulu otettiin käyttöön helmikuussa 2018 ja käyttöönottoa juhlittiin marraskuussa 2018.

Esiopetusta järjestettiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Pääsääntönä oli, että päivähoitoa tarvitsevat lapset ohjattiin päiväkodin esiopetusryhmään. Opetustoimen järjestämää esiopetusta annettiin kevätlukukaudella 2018 Katajan, Kiviojan, Päivärinnan, Rahkolan, Rannan sekä Raudaskosken kouluilla ja syyslukukaudella 2018 Katajan, Kiviojan, Niemelän, Päivärinnan, Rannan sekä Raudaskosken kouluilla. Esiopetuksen yhdenvertaista kehittämistä varten sivistyslautakunta perusti erillisen työryhmän.

Koululaisten iltapäivätoimintaa on vuonna 2018 hoidettu sivistyspalveluiden omana toimintana. Toimintaa järjestettiin Katajan, Päivärinnan, Niemelän, Kiviojan, Ojakylän, Rahkolan, Rannan, Raudaskosken ja Vähäkankaan kouluilla. Iltapäivätoiminnan ohjaajina ovat toimineet koulunkäynnin ohjaajat.

Opetustoiminnan kehittämistä on edistetty mm. hanketoiminnan avulla. Kärkihankkeina ovat olleet Liikkuva Ylivieska- ja Digitutor-hanke, joiden avulla on kehitetty koulujen toimintakulttuuria ja sähköisen pedagogiikan menetelmiä kouluissa. Ylivieskan koulujen digiloikan hidasteena on laitehankintoihin käytettävien taloudellisten resurssien vähäisyys. Opetussuunnitelman kehittämis- ja arviointityötä jatkettiin erikseen nimetyn työryhmän toimesta. Tuetun opetuksen yhdenvertaista kehittämistä ja koordinoitua varten sivistyslautakunta perusti erillisen työryhmän. Lukion opiskelijoita osallistava ja aktivoiva tiimitoiminta sai vuonna 2018 OPH:n kehittämisavustusta ja positiivista huomiota kansallisella tasolla.

ETU-luokkien toiminta on jatkunut ja vakiintunut Raudaskosken ja Jokirannan kouluilla tuottaen hyviä tuloksia. ETU-luokka on 5-8 oppilaan pienryhmä, johon on sijoitettu määräaikaisesti oppilaita, jotka eivät kykene toimimaan tavanomaisessa luokkayhteisössä. Toiminnan tavoitteena on kuntouttaa oppilaita kolmesta kuukaudesta yhteen lukuvuoteen kestäväällä toiminnalla niin, että he voivat palata takaisin omaan opetusryhmäänsä. Syksyllä 2018 toiminnan aloitti Raudaskosken koululla uusi ETU-luokka, jonka toimintaan saatiin myös OKM:n erityisavustusta (OKM:n opetusryhmien pienentämiseen, erityisopetuksen kehittämiseen ja tasa-arvon edistämiseen tähtäävä hanke. Raudaskoskella toimii myös pesäluokka, joka on tuetun opetuksen pienryhmä. Ryhmä on tarkoitettu lähinnä perhekodeista tuleville oppilaille, joilla on vaikeuksia sopeutua isompaan luokkayhteisöön. ETU- ja pesäluokkien toiminnalla halutaan ennaltaehkäistä koulupudokkuutta ja syrjäytymistä.

Jokirannan koululla on toiminut syksystä 2013 joustavan perusopetuksen luokka eli JOPO. Syksyllä 2018 Jokirannalla aloitti kaksi JOPO-ryhmää – 8.lk ja 9.lk. JOPO on tarkoitettu nuorille, joilla on vaikeuksia sopeutua tavanomaiseen koulunkäyntiin ja he ovat syrjäytymisvaarassa. JOPO:ssa oppilaan oppimissuunnitelmassa painotetaan toiminnallisuutta ja mm. työharjoittelua on normaalia enemmän. JOPO-ryhmässä on enintään 10 nuorta.

Koulunkäynnin ohjaajien määrä on jatkanut kasvuaan oppilaiden erilaisten tuen tarpeiden kasvun vuoksi. Asiantuntijalausuntojen perusteella ohjaajia tulisi rekrytoida nykyistä enemmän, mutta resurssin käyttöön liittyvän koululle annettavan sovellusohjeen mukaan sama henkilö voi toimia useamman lapsen henkilökohtaisena ohjaajana. Ohjaajien käytön pääpaino on suunnattu oppilaiden henkilökohtaisiin ohjaajiin, niin että ohjaajille on nimetty tietyt lapset, joilla on lääkärin tai vastaavan viranomaisen lausunto ohjaajatarpeesta. Merkittävää on, että tuen tarpeet erilaisten hoidollisten tai lääkinnällisten syiden vuoksi (esim. diabetes) ovat kasvussa.

Opetustoiminnan lisäksi kouluilla on järjestetty erilaisia harrastekerhoja (mm. liikunta, kokkaaminen, musiikki, käsityö ja vieraat kielet) OKM:n kerhotoiminnan kehittämiseen suunnatulla erityisavustuksella. Kerhotunteja on toteutettu sekä oman henkilökunnan toimesta että yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Lukiolle on vakiintunut monipuolinen harrasteakatemiatoiminta tukemaan opiskelijan koulunkäynnin ja harrastamisen yhteensovittamista.

Koulukuljetusten järjestämisessä kiinnitettiin huomiota kaupungin koulukuljetussääntönsisällön mukaiseen toimintaan. Ohjesääntö linjaa koulukuljetusten myöntämisperiaatteet, antaa koulukuljetuksia koskevia ohjeita niin tavallisiin kuin poikkeustilanteisiin. Myös liikenneturvallisuuteen kiinnitetään huomiota. Ohjesääntöön on kirjattu muistilista oppilaan, kodin, koulun ja kuljettajan vastuista ja tehtävistä koulukuljetusten aikana.

Koulukuljetusten määrä kasvaa oppilasmäärän kasvaessa ja asutusrakenteen laajentuessa.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisten kuraattori- ja psykologipalveluiden järjestäminen lain edellyttämällä tavalla parani vuonna 2018. Sivistyspalveluissa työskenteli kaksi koulupsykologia ja kolme koulukuraattoria, joista yksi oli vastaava kuraattori.

Lukion oppilasmäärä kasvoi hiukan vuonna 2018. Syksyllä 2018 oppilasmäärä oli 289, kun se oli alimmillaan 233 (vuonna 2014). Menestys valtakunnallisissa yo-vertailuissa ei ole ollut kovin hyvä, mutta Ylivieskan lukion hyvä tuloksellisuus näkyy kuitenkin kirjoittaneiden ylioppilaiden sijoittumisessa jatko-opintoihin yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa. Uudistuneen opetussuunnitelman myötä lukiossa on kehitetty toimintakulttuuria mm. oppilaita osallistavan tiimitoiminnan avulla. Lukion opetustoiminnan näkyvä kehittäminen ja vahvuuksien esille tuominen on tärkeää oppilaitoksen markkinoinnin vuoksi. Lukion kiinnostavuutta lisäävä lukioakatemia toimii edelleen monipuolisesti. Ammatillisen toisen asteen kanssa tehtävässä kaksoistutkintoyhteistyössä ja ammattikorkeakouluhytesityössä on hyödyntämätöntä potentiaalia.

Henkilöstön koulutusta oli vuonna 2018 tarjolla mm. OPH:n, AVI:n, OKM:n, kuntien ja kesäyliopiston tuottamana. Henkilöstökoulutusta tuotettiin ja järjestettiin myös omana toimintana. Tärkein täydennyskoulutuksen järjestäjä on jo vuosien ajan ollut Pohjois-Pohjanmaan Ylivieskan toimipiste. Täydennyskoulutuksen keskeisinä teemoina olivat mm. opetussuunnitelmien jalkauttaminen, digiopetuksen kehittäminen, opetusmenetelmien kehittäminen sekä koulujen toimintakulttuurin uudistaminen.

Toiminnalliset tavoitteet

ASIAKASULOTTUVUUS			
Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Toimiva ja tarkoituksenmukainen kouluverkko	Asutus ja kouluverkko tasapainossa Toimivat, turvalliset, terveelliset ja ajanmukaiset oppimisympäristöt	Ennakoiva opetuksen järjestelyn suunnittelu Oppimisympäristöjen suunnittelu pedagogiikan näkökulmasta Koulusuunnittelu	Kaupunginvaltuuston päätös uuden yhtenäiskoulun suunnittelusta on muutos aiempaan kouluverkkoon Tilapalveluiden vastuulla olevien koulujen tilojen osalta osa kouluista toimii väistötiloissa johtuen sisäilman haasteista ja riittämättömistä tiloista (kasvanut oppilasmäärä) Jokirannan ja uuden yhtenäiskoulun suunnittelu on edennyt kouluhankkeiden ohjausryhmän johdolla aikataulussa.

Opetuksen järjestelyt	Laadukas opetus Oppimistulosten parantaminen Uuden OPS:n toteuttaminen	Pätevät opettajat ja avustajat Päättötodistus 100 % Jatko-opintoihin 100 % Yo-tulos valtakunnan keskitasossa Opiskelun tuen järjestäminen - menetelmien kehittäminen Kehittämishankkeet	On toteutunut (pl. kaksi erityisopettajan virkaa) Toteutui Toteutui Ei toteutunut Tuetun opetuksen työryhmä sekä ETU-luokkatoinnin laajentaminen On toteutettu mm. koulu-suunnitteluun liittyen
Oppilashuolto	Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	Oppilashuollon toimintamallin toteuttaminen Kuraattori- ja psykologitoiminta lain edellyttämällä tasolla Henkilökohtaista avustajaa tarvitsevista huolehditaan ensisijaisesti	On toteutunut Kuraattoreiden ja psykologien virat on saatu täytettyä. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on kasvanut ja ongelmat ovat yhä haastavampia. Koulunkäynninohjaajia on jouduttu palkkaamaan lisää.

HENKILÖSTÖ

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Osaamisen varmistaminen	Osaava henkilöstö	Koulutussuunnitelman laatiminen työyksiköissä AVI:n, OPH:n ja OKM:n koulutusten hyödyntäminen VESO/täydennyskoulutus – pääkumppanina Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto	Koulutussuunnitelma on laadittu tulosaluetasolla On toteutunut On toteutunut
Työsuhdeturva	Henkilöstön pysyvyys	Määräaikaisia työsuhteita vähennetään mahdollisuuksien mukaan	Perustettiin uusia virkoja ja toimia
Työhyvinvointi	Motivoitunut henkilöstö	Hyvä työtyytyväisyys	Kaupunki ei ole tehty henkilöstön työtyytyväisyys tai muuta kyselyä/tutkimusta ja omat resurssit eivät riitä niiden tekemiseen

		Sairauspoissaolojen vähentyminen	Sairauspoissaolot ovat hiukan lisääntyneet
		Kehityskeskusteluiden käyminen	Koulunjohdon osalta 100%

PROSESSIT JA RAKENTEET

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Päätöksen teko	Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ohjenuorana Laadun arviointi osana kehittämis- ja johtamistyötä	Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi Laadunarvioinnin toteuttaminen	Yhtenäiskulun ja sen sijainnin osalta tehtiin arviointia useista eri vaihtoehdoista. Koulutuspalveluiden vähäistä henkilöresursseista johtuen muuta arviointia ei ole voitu tehdä.

TALOUDELLISET RESURSSIT

Kriittinen menestystekijä	Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Tavoitteiden ja resurssien tasapaino	Toiminta kustannustehokasta * riittävät resurssit * talous tasapainossa	Kustannustehokas koulutus	Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen yksikkökustannukset ovat valtakunnallisesti ja maakunnittain verrattuna alhaiset.
Talousprosessit	Kustannustietoisuus kaikille toiminnan tasoille	Resurssit pedagogisin perustein	Esim. oppilaiden tuen tarpeet vaikuttavat koulun resursseihin
Kustannusrakenteen analysointi	Koulujen tasapuoliset toimintamahdollisuudet	Seuranta koulun tasolle saakka Koulu- ja oppilaskohtainen seuranta sekä vertailu	Talouden toteutumasta on raportoitu säännöllisesti lautakunnalle ja KH:lle. Web- talousraportit on toimitettu kaikille kouluille ja hankevastaaville. Tilapalveluiden siirto- ja väistötilat ovat lisänneet koulutuspalveluiden tilakustannuksia ja aiheuttavat muita välillisiä lisäkustannuksia.

TALOUS

YLEISSIVISTÄVÄT KOULUTUSPALVELUT	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	836 300	100 000	936 300	1 148 918	212 618	122,7
Toimintamenot	-18 339 850	-1 420 400	-19 760 950	-20 531 667	-771 417	103,9
Toimintakate	-17 503 550	-1 320 400	-18 823 950	-19 382 749	-558 799	103

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Oppilasmäärä 20.9.				
Esiopetus	112	110	118	121
Vuosiluokat 1 - 6	1298	1318	1336	1338
Vuosiluokat 7 - 9	581	605	627	628
Peruskoululaiset	1879	1923	1963	1966
Peruskoulu ml esikoululaiset	1 991	2033	2 081	2087
lukiolaiset	261	279	278	289
Aineopiskelijat	17	14	11	15
yhdistelmätkinnot		9	12	9
Lukio yhteensä (tutkintotavoitteiset)	278	302	301	313
Tehokkuus / Taloudellisuus				
Opetusryhmien keskipöytä keskimäärin (1-9 vsl)	20	19	19	19
Käyttökustannukset € / oppilas				
Peruskoulu, mukaan lukien esiopetus	7 291 €	7 305 €	7 496 €	8 285 €
Lukio	6 856 €	6 685 €	6 362 €	6 684 €
Ateriakustannus € / oppilas	2,33 €	2,38 €	2,51 €	2,59 €
Toiminnan laajuustiedot				
Peruskoulujen lukumäärä	10	10	10	10
Lukioiden lukumäärä	1	1	1	1
Vakanssit 20.9.				
<u>Opettajat / peruskoulu yhteensä</u>	135	137	144	151
Virat	127	129	138	142
Tuntiopettajat	8	8	6	9
<u>Opettajat / lukio yhteensä</u>	22	22	22	22
Virat	21	21	21	21
Tuntiopettajat	1	1	1	1
Opetusresurssit yhteensä	157	159	166	173
Koulujen muu henkilökunta	4	4	4	4
Koulunkäyntiavustajat (vak.toimet)	43	43	43	43
Koulunkäyntiavustajat (määräaikaiset)	27	40	39	50
Oppilashuolto	3	4	5	5
Koulu/siv.toimen hallinto	4	4	4,5	4,5
Tilat				
Koulut, lkm	11	11	11	11

Toimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Tehtävä:	293	Varhaiskasvatuspalvelut

Perhepäivähoito, päiväkotihoidon ja esiopetus, palvelusetelit, yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä, kotihoidon tuki, joustava ja osittainen hoitoraha, avoin varhaiskasvatus / kerhotoiminta.

PALVELUAJATUS

Varhaiskasvatuspalveluissa tuetaan huoltajien kanssa yhteistyössä lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Lisääntyneiden palvelutarpeiden johdosta tarvittiin lisää varhaiskasvatuspaikkoja seuraavasti:

Kevätkausi 2018:

- Hakalahden päiväkodin laajennusosan perustamistyöt ja rakentaminen käynnistyvät vuoden alussa.
- Osapäiväinen päiväkotiryhmä (13 paikkaa) toimi lukiolla helmikuusta alkaen kesään saakka. Ryhmän toiminta siirtyi syyskuussa Keskisen päiväkotiin.
- Kokopäiväisen päiväkotiryhmän toiminta (18 - 21 paikkaa) käynnistettiin Katajan koulun tiloissa huhtikuussa. Ryhmän toiminta siirtyi Suvannon kappelin kerhotiloihin elokuussa.
- Yksityisiä palveluita (ryhmäperhepäivähoito, palveluseteli) laajennettiin vuoden alusta toukokuun loppuun saakka (12 paikkaa)

Syyskausi 2018

- Keskisen päiväkodin lapsiryhmien väliaikainen toiminta käynnistettiin vaiheittain Visalan kiinteistön tiloissa syyskuussa. Vuoden lopussa Keskisessä toimi kaksi kokopäiväryhmää (14 + 18 paikkaa) ja yksi osapäiväryhmä (13 paikkaa). Keskisen päiväkodin toiminta siirtyy Simonpuistoon, kun päiväkodin peruskorjaus ja laajennus valmistuvat.
- Yksityisiä palveluita (ryhmäperhepäivähoito, palveluseteli) laajennettiin 31.7.2019 saakka (12 + 12 paikka)

Esiopetusta järjestettiin vuonna 2018 koulujen esiopetusryhmien lisäksi Huvikummun, Joukahaisen ja Simonpuiston päiväkodeissa ja ostopalveluna yksityisissä Taikatuulen, Villiinan, Helmiinan päiväkodeissa ja syksystä 2018 alkaen Muksukulman päiväkodeissa. Päiväkotien esiopetuksessa oli vuoden 2018 aikana keskimäärin 128 lasta /kk.

Varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet velvoittavat tarjoamaan jokaiselle lapselle hänen tarpeidensa mukaisen tuen. Hyvinvoinnin ja oppimisen tuki vahvistui elokuussa 2018 kolmannen laaja-alaisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan aloitettua työnsä.

Huhtikuussa käynnistyi OKM:n rahoittama varhaiskasvatuksen liikuntahanke 31.12.2018 saakka: "Elämä ei ole hassumpaa kun Ylivieskassa liikkua saa".

Sisäistä valvontaa toteutettiin mm. raportoimalla talouden toteutumista ja asiakasmäärien kehittymistä sivistyslautakunnalle ja kaupunginhallitukselle. Yksityisiä varhaiskasvatuspalveluita valvottiin sivistyslautakunnan hyväksymän valvontasuunnitelman mukaisesti.

Riskienhallinta: Työhyvinvoinnin tukeminen ja sairauslomien ennaltaehkäiseminen: hyvät palaverikäytännöt, ergonomiset kalusteet, työhyvinvointi-iltapäivät 2 krt/vuosi, yhteistyö työterveyshuollon kanssa, mahdollisuus työnohjaukseen.

Talouden tasapainotus: Varhaiskasvatuspalveluiden vuoden 2018 budjetti sisälsi rakenteellisia, kustannuksia hillitseviä toimenpiteitä mm. seuraavasti: toiminnan keskittäminen loma-aikoina päivystäviin päiväkoteihin, henkilökunnan lomien porrastaminen ja avoimen varhaiskasvatuksen leikkikerhotoiminta.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2018

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Varhaiskasvatuksen toimintatavat tukevat lapsen kasvua, oppimista ja kehitystä.	Elokuussa 2017 käyttöön otetun Ylivieskan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset arvot ja toimintatavat ohjaavat kunnallisten ja yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden toteuttamista. Lapset puheeksi-toimintamalli on osana arjen toimintaa.	Lasten varhaiskasvatussuunnitelma (vasu) laadittiin 95 %:lle lapsista kolmen kk:n kuluessa varhaiskasvatuksen alkamisesta lukien tai päivitettiin vähintään kerran vuodessa. Lasten vasujen laatiminen ja päivittäminen toteutuu prosessina ympäri vuoden. Lapset puheeksi-keskusteluja tarjottiin 3-vuotiaiden lasten huoltajille ja tarvittaessa muidenkin ikäryhmien huoltajille. Vuoden aikana käytiin 23 lapset puheeksi keskustelua. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja kotihoidossa oleville 3-vuotiaiden lasten huoltajille keskustelumahdollisuutta tarjottiin lastenneuvolassa.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Palvelutarpeet, kustannukset ja resurssit ovat tasapainossa	Palvelutarpeiden ja kustannusten seuranta. Riskejä: Palveluiden kysynnän lisääntyminen, sijaiskustannukset ja avustajapalveluiden tarpeet. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen vaikutukset maksutuloihin ja palvelusetelien kuntaosuuteen.	Talouden toteutumätiedot ja perustelut: - Talouden toteutumisen säännöllinen seuranta, arviointi ja raportointi sivistyslautakunnalle ja kaupunginhallitukselle. Palveluiden piirissä olevien lasten määrä - raportointi sivistyslautakunnalle ja kaupunginhallitukselle
	Palvelut järjestetään monituotajamallilla.	Yksityisten palveluiden (palvelusetelit ja yksityisen hoidon tuet) prosenttiosuus varhaiskasvatuspalveluiden kustannuksista ja lapsimääristä lukuun ottamatta lasten kotihoidon tukea ja leikkikerhotoimintaa: - 42 % lapsista, 33 % kustannuksista

		<p>Mahdolliseen lisääntyvään palveluiden kysyntään vastataan ensisijaisesti laajentamalla kunnallisia palveluita.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Palvelutarpeiden johdosta lisättiin kunnallisten palveluiden lisäksi tilapäisesti myös yksityisiä palveluita. <p>Valvontakäyntien määrä 1 krt /vuosi /yksikkö:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite toteutui. Kevään 2018 (tammi-toukokuu) aikana on kaikkiin yksityisiin päiväkoteihin, ryhmäperhepäiväkoteihin ja perhepäivähoitajille tehty valvontakäynnit. Valvontakäynnillä on tilinpäätös- ja muiden asiakirjojen tarkastuksen ohella painotettu varhaiskasvatussuunnitelmaan liittyviä asioita.
--	--	--

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
<p>Varhaiskasvatuspalveluissa kehitetään pedagogiikkaa, toimintatapoja ja palvelurakennetta</p>	<p>Uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toimintakulttuurin juurruttaminen arjen käytäntöihin.</p> <p>Hakalahden päiväkodin laajenuksen käyttöönoton yhteydessä varhaiskasvatuksen palvelurakennetta tarkastellaan ja mukautetaan lasten ja perheiden tarpeiden mukaisesti.</p> <p>Tietojärjestelmien ja web-palveluiden kehittäminen.</p>	<p>1.8.2017 käyttöönotetun varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toimintakulttuuri arjen käytännöiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koulutukset, pedagogiset tiimit, OPH:n video ym. materiaali ja muu kirjallisuus. Keskiössä on ollut mm. lasten ja huoltajien osallisuuden lisääminen, pedagoginen dokumentointi, lasten projektit, lasten kokoukset, <p>Palvelutarpeiden kartoittaminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perheiden palvelutarpeita on kartoitettu palveluohjauksessa, saapuneiden varhaiskasvatushakemusten avulla sekä Lape-hankkeen aikana tehdyssä asiakaskyselyssä: Kunnallisten päiväkotiryhmien ja kunnallisen perhepäivähoidon lisätarve (kokopäiväinen /osapäivä/osaviikkoinen), perheiden matalan kynnyksen kohtaamispaikka ”perhepesä” ja lapsiparkki. <p>Käyttöönotetut atk-ohjelmistot ja sähköiset palvelut: Varhaiskasvatuksen Effica-tietojärjestelmää ja sähköisiä palveluita kehitettiin mm. seuraavasti: sähköinen palveluseteli- ja kerhohakemus, palvelusetelien eräajo ja päätöksien lähettäminen</p>

		sähköisesti, TietoEdu hoitoaikavarauksien tekeminen mobiililaitteesta ja resurssisuunnittelu, perhepäivähoitajille mahdollisuus työvuorojen ajantasaiseen seurantaan, Wilma-tietojärjestelmä päiväkotien esikoululaisten huoltajille, palveluohjausosio saapuneiden varhaiskasvatushakemusten käsittelyyn.
--	--	--

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvoinnin tukeminen	Henkilökunnan osaamista vahvistetaan uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukaisten pedagogisten tavoitteiden pohjalta. Vahvistetaan henkilöstön työhyvinvointia.	Täydennyskoulutuspäiviä vähintään kolme päivää /vuosi /hlö: Toteutuminen vähintään 2-3 päivää /vuosi /hlö. Kehitys- tai tiimin kehityskeskustelut: kehityskeskustelut toteutuivat lähes täysimääräisesti vakinaisen henkilöstön osalta 1 x vuosi. Kuvataan käytössä olevia työhyvinvointia lisääviä toimintatapoja: <ul style="list-style-type: none"> - Hyvät palaverikäytännöt, täydennyskoulukset, tiimitoiminta, kaupungin tyhy-toiminta, mm. työhyvinvointi-iltapäivät 2 x vuosi, yksiköissä muutamia työhyvinvointiryhmiä ideoimassa tyhy-toimintaa.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Määräraha	8 568 576 €	8 739 160 €	9 588 779 €	9 599 019 €
Palveluiden piirissä oleva lapsi €/v	6 811 €	6 759 €	7 167 €	7 453 €
Päiväkotihoido (sis. kunnalliset ja yksityiset palvelut)	527	544	575	582
josta yksityisten päiväkotien palvelusetelit	163	173	190	187
Perhe- ja ryhmäperhepäivähoidossa (sis. kunnalliset ja yksityiset palvelut)	347	345	328	342
josta yksityisen perhepäivähoidon palvelusetelit	193	200	173	198
Yksityisen hoidon tuki	25	15	20	10
Kotihoidon tuki	337	345	370	310
Avoin varhaiskasvatus: leikkikerhotoiminta	22	44	45	44
Yhteensä	1258	1293	1338	1288
Henkilöstötyövuodet (vakin.)			116,3	
Henkilöstötyövuodet (määräaik, tilap.)			6,5	
<u>Henkilöstö 31.12.2018</u>				
vakinainen, kokoaikainen	96	95		92
vakinainen, osa-aikainen	6	8		11
sijaiset, kokoaikainen	17	17		28
sijaiset, osa-aikainen	3	2		1
tilapäiset, kokoaikainen	6	8		15
tilapäiset, osa-aikainen	2	2 (sis. 1 palkkatuella)		2
				2 työllistettyä

TALOUS

VARHAISKASVATUSPALVELUT	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	671 499	0	671 499	761 660	90 161	113,4
Toimintamenot	-10 260 278	0	-10 260 278	-10 360 679	-100 401	101,0
Toimintakate	-9 588 779	0	-9 588 779	-9 599 019	-10 240	100,1

Toimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Tehtävä:	230	Nuorisopalvelut

PALVELUAJATUS JA PERUSTEHTÄVÄT

Nuorisopalveluiden toiminta-ajatuksena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Tavoitteena on tukea nuorten omaehtoista toimintaa, harrastamista, kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä, niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista sekä toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Tavoitteen toteutumisen lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, monialainen yhteistyö, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen. Nuorilla tarkoitetaan nuorisolain mukaisesti alle 29-vuotiaita.

Nuorisotyö luo vahvaa pohjaa lasten ja nuorten osallisuudelle, viihtymiselle paikkakunnalla, yhteisöllisyydelle, kiinnittymiselle yhteiskuntaan sekä yhteisen tulevaisuuden rakentamiselle. Keskeiset nuorisopalveluiden osa-alueet ovat tilatoiminta, nuorten oman toiminnan tukeminen, harrastusmahdollisuudet, nuorisolan ehkäisevä päihdetyö, nuorten vaikuttamismahdollisuudet, monialainen yhteistyö, monikulttuurinen ja kansainvälinen toiminta, koulunuorisotyö, etsivä työ, sosiaalinen vahvistaminen sekä nuorten syrjäytymisvaarassa olevien kanssa tehtävä työ. Kaikessa toiminnassa huomioidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Ylivieskan nuorisopalveluiden toiminnan ydin on nuorisotalo Sputnikin toiminta, keskeisimpänä avoin toiminta. Kouluvuoden mittaan avointa toimintaa nuorisotalo Sputnikissa järjestettiin 3.-luokkalaisista täysi-ikäisiin noin 20 tuntia, kerhotoimintaa 4 tuntia viikoittain. Vanhemmille nuorille (yli 18-v) elokuva- kahvila- ja kokkausiltojen määrä on ollut 5 tuntia viikossa. Jelppikahvilaa pidettiin 3 tuntia viikossa. Viikkotasolla kävijöitä on ollut keskimäärin 300 lasta ja nuorta. Muita säännöllisiä talon käyttäjiä ovat olleet 4H-yhdistys, MLL, Eläkkeensaajat ja syksystä lähtien Ylivieskan Nuorisoseura. Nuorisotoimisto muutti Sputnikista uusiin tiloihin Rautatiekadulle maaliskuussa 2018.

Nuorisopalveluiden toiminnasta yli puolet on hanketoimintaa, jossa suuri osa rahoituksesta tulee kaupungin rahoituksen ulkopuolelta. Uusimpana Ohjaamo Ylivieska aloitti toimintansa helmikuun lopussa. Virallisesti Ohjaamon avasi perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko 16.4.18. Ensimmäisen vuoden aikana on luotu yhteistyöverkosto, johon Jelppiverkon lisäksi kuuluvat keskeisimpinä TE- ja sosiaalipalvelut (kummallakin viikoittain asiantuntija Ohjaamossa) ja Kela (asiantuntija joka toinen viikko Ohjaamossa). Avoiimet ovet Ohjaamossa oli ma-ke klo 13-16, muutoin ajanvarauksella. Syyskuussa aloitettiin laupapelikahvila maanantai-iltapäivisin. Ohjaamossa kävi ensimmäisen vuoden aikana 626 vierailijaa, joista yksilökäyntejä oli 192 ja loput erilaisten ryhmien kanssa. Ohjaamossa työskenteli 1,5 työntekijää. Ohjaamo muutti heinäkuussa yhdessä Jelppiverkon kanssa uusiin tiloihin osoitteeseen Juurikoskenkatu 6.

Jelppiverkko – nuorten aktivointipalvelun tärkeimpiä työmuotoja ovat olleet etsivä työ, yksilöohjaus, erilaiset oppilaitospäivystykset, Jelppikahvila ja starttivalmennus Sputnikissa sekä Aikalisä –toiminta kutsunnoissa. Starttivalmennus aloitettiin syksyllä 2018, starttiryhmä kokoontui kerran viikossa yksilövalmentajan johdolla. Startti on nuorten

kuntouttavan työtoiminnan pienryhmä, jossa perehdytään opiskelu- ja työelämäasioihin sekä arjenhallintaan. Jelpiverkossa työskenteli yksilövalmentaja ja etsivä nuorisotyöntekijä, lisäksi etsivää työtä ostettiin 1,5 pv/viikko Sievin kunnalta. Nuoria etsivät tavoittivat vuoden aikana 92, joista 72 kanssa jatkettiin toimenpiteisiin. Yksilövalmennuksessa on ollut 39 nuorta. Nuoria on ohjautunut yksilövalmennukseen eniten etsivästä nuorisotyöstä, toiseksi eniten sosiaali- ja terveystoimesta.

Yhdenvertainen Ylivieska-hankkeessa tehtiin kouluvierailuja niin ala- kuin yläkouluillekin vuoden aikana. Yhdenvertaisuuteen ja vihapuheeseen liittyviä tunteja pidettiin kaikille eskareista yhdeksäsluokkalaisiin. Järjestettiin mm. Yhessä!-festarit ja Yhessä! November Edition –tapahtuma, popup-pakohuonepelit, esteettömyyspäivä pidettiin kahdella alakoululla ja helppo liikkua-viikolla pop up -piste Prismassa, kansainvälisiä ruokailtoja kuukausittain. Rasismin vastaisella viikolla järjestettiin Punainen kortti rasismille-futsalturnaus, jossa pelasi suomalaisia ja maahanmuuttajien joukkueita yhdessä. Lisäksi järjestettiin teatteriesitys, pienempiä tempauksia ja oltiin mukana tapahtumissa. Hanke tavoitti vuoden 2018 aikana n. 2400 nuorta ja nuorta aikuista. Hankkeessa työskenteli 1,5 henkilöä, tämä Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama hanke päättyi vuoden 2018 loppuun.

Liikennepuisto palveli lapsia ja heidän perheitään koulun kesäloman ajan, uutena laajensimme aukioloaikaa ti-pe klo 19 asti. Kesän aukiolon aikana autoilijoita kävi 1535, lisäksi autoilijoiden vanhemmat, toukokuun autoilijat ja liikennepuistopäivän kävijät, yhteismäärän kohotessa yli 3000 kävijään. Ylivieskan minigolfpuisto palveli kaupunkilaisia säiden mukaan keväästä syksyyn. Kekan majalla järjestettiin yhteistyökumppaneiden kanssa talvikaudella avantouintia 29 kertaa jossa käyntikertoja 961, kesäkaudella avoimia ovia 6 kertaa, joissa kävijöitä yhteensä 377. Lisäksi majaa vuokrasivat perheet ja muut tahot omaan käyttöönsä.

Vuoden mittaan nuorisotoimessa työskenteli 5 Erasmus+ -ohjelman kautta tulevaa eurooppalaista vapaaehtoistyöntekijää. Vuoteen mahtui aktiviteetteja keikoista ja matkoista mäenlaskutapahtumiin ja Summer Action-leireihin. Päihdeettömän Porukan ohjaaja piti päihdevalistus- ja ryhmäytystunteja ala- ja yläkouluilla yhteensä 140 tuntia. Järjestettiin Camera Obscura 8-luokkalaisille ja Suuna Päänä-nuuskatunnit yhdessä Kallion suunhoidon kanssa. Koulunuorisotyötä jatkettiin infopisteellä ja koulupäivystyksin yläkoululla tilojen sallimien mahdollisuuksien mukaan. Monialainen työryhmä toimi aktiivisesti työntekijätasolla. KKK toimi aktiivisesti koko vuoden ajan järjestäen useita luentoja ym. tapahtumia.

Nuorisovaltuusto ("Nuva") toimi koko vuoden ajan aktiivisesti. Nuvalaiset järjestivät tapahtumia, kouluttautuivat ja ottivat kantaa. Nuorisovaltuustojen valtakunnallinen koulutusviikonloppu järjestettiin Ylivieskassa 16.-18.3, koulutukseen osallistui 170 nuorta ympäri Suomea.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2018

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Lasten ja nuorten kasvun ja itsenäistymisen sekä yhteisöllisyyden tukeminen tarjoamalla laadukasta, aikaa seuraavaa, nuoret tavoittavaa toimintaa huomioiden perheet, turvallisuuden sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen.	Toiminta monipuolista ja laajaa vastaten nuorisolakiin ja ajan haasteisiin tavoittaen laajan ikäryhmän. Toimitilojen varustetasoa, viihtyvyyttä ja toimivuutta parannetaan käyttäjät huomioiden.	Resurssit huomioiden tavoite toteutunut.
Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien toteutuminen: toimiva nuorisovaltuusto ja nuorten verkko-vaikuttaminen, nuorten oman toiminnan ja järjestötoiminnan tukeminen, harrastusmahdollisuuksista tiedottaminen	Nuorisovaltuuston aktiivinen toiminta. Nuorten ideat-kanavan aktiivinen käyttö. Nuorisojärjestöjen ja -ryhmien aktivoiminen sekä harrasteoppaan ajan tasalla pitäminen.	Toiminta toteutunut nuorisovaltuuston ja harrasteoppaan osalta. Toimivat nuorisojärjestöt ovat aktiivisia, uusia ryhmiä ei ole saatu aktivoitua. Nuorten ideat –kanavan käyttö on vähäistä.
Nuorisotoiminnan sisällöt ajanmukaiset sisältäen tilatoiminnan lisäksi mm. nuorisovaltuuston ehkäisevän päihdetyön, Jelpiverkon palvelut, etsivän työn, koulunuorisotyön, vihapuheen ehkäisyn ja yhdenvertaisuuden edistämisen. Uusina toimintamuotoina mopotalitoiminta sekä Ohjaamo. Kansainvälinen toiminta Erasmus+ ohjelman tukemana: nuorisovaihdot ja eurooppalainen vapaaehtoistyö. Monikulttuurinen toiminta luonteva osa kaikkea nuorisotoimintaa.	Ehkäisevän päihdetyön toimintamallin uudistaminen. Jelppiverkko tavoittaa sekä syrjäytymisvaarassa olevat että pitkään kotona olleet nuoret. Ohjaamo perustetaan ja toimii. Etsivä työ toimivaa ja laaja-alaista, tavoittaa jo varhaisessa vaiheessa apua tarvitsevia nuoria. Koulunuorisotyö säännöllistä. Yhdenvertaisuushanke järjestää toimintaa ja tavoittaa lapsia ja nuoria mm. kouluvierailuin.	PP-toimintamalli uusittiin vuoden aikana vastaamaan tämän hetken tarpeita. Jelppiverkon, etsivän työn sekä Ohjaamon osalta tavoite toteutunut. Koulunuorisotyö yläkoululla on ollut hieman vähäisempää tilan puutteen takia. Alakouluilla etenkin PP on toiminut tehokkaasti. Yhdenvertaisuushankkeen osalta tavoite toteutunut.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Resurssien ja toiminnan tasapaino sekä toimintojen kehittäminen.	Resursseja tarpeeksi toiminnan ylläpitoon ja kehittämiseen.	Tavoite toteutunut.
Taloussuunnitelmien kehittäminen.	Resurssien lisääminen nuorisotoimintaan, tarvittaessa hankkeiden kautta.	Tavoite toteutunut.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Nuorisotoiminnan tunnettavuuden ja saavuttavuuden parantaminen, markkinoinnin ja tiedonvälityksen tehostaminen. Ajan tasalla pysyminen nuorten ilmiöissä.	Eri kanavien hyödyntäminen markkinoinnissa ja tiedottamisessa, nuorten käyttämien some-kanavien käytön tehostaminen	Tavoite toteutunut Instagramin osalta. Muiden kanavien käytössä tehostamisen tarve, koulutusta ajantasalla pysymiseen tarvitaan.
Monialaisen yhteistyön ja nuorisotoiminnan yhteistyöverkoston kehittäminen.	Monialaisen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toiminnan ja muun yhteistyön kehittäminen.	Tavoitteen toteuttaminen kesken.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Ammattitaitoinen ja osaava työ- sään viihtyvä henkilökunta, koko- naisvaltaiseen työhyvinvointiin pa- nostaminen.	Kehityskeskustelut ja säännölliset työntekijäpalaverit, kannustaminen Tyky-toimintaan osallistumiseen työkyvyn ylläpitämiseksi.	Tavoite toteutunut kehityskeskus- telujen ja Tyky-toimintaan kannus- tamisen osalta. Työntekijäpalave- reiden osalta ei täysin toteutunut.
Henkilöstön osaamistason ylläpito ja kehittäminen sekä henkilöstöre- sursien riittävyys. Henkilöstön työ- suhteiden vakinaistaminen sekä palkkatason tarkistaminen vaati- vuutta vastaamaan.	Tarpeellisiin ja ajantasaisiin koulu- tuksiin osallistuminen. Riittävä määrä työntekijöitä. Vakinaistetut työsuhteet. Tarkistettujen työnkuvien kautta palkkatarkistus.	Tavoite toteutunut koulutusten, henkilöstömäärän ja työsuhteiden osalta. Työnkuvat tarkistettu, palkkatarkis- tus kesken.
Turvallinen ja terveellinen työympä- ristö	Nuorisotoimen tilat ja käytettävät laitteet ja välineet ovat ajanmukai- sessa kunnossa.	Tavoite toteutunut osin, nuorisota- lon osalta päivitystä tarvitaan.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
0–28-vuotiaiden nuorten määrä	6.010	5950	6.015	5840
Nettomenot € / 0–28-vuotiaat	47,70	49,78	54,42	58,04
Nettomenot €/asukas (Suomen keskiarvo 39 €/asukas)	19,06	19,39	21,54	22,22
Henkilöstö	3	5	5	5
Hanketyöntekijä	3	1,4	2,5	3

TALOUS

NUORISOPALVELUT	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	222 270	0	222 270	211 039	-11 231	94,9
Toimintamenot	-548 604	0	-548 604	-549 977	-1 373	100,3
Toimintakate	-326 334	0	-326 334	-338 938	-12 604	103,9

Toimielin:	60	KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA
Tehtävä:	225	Kirjastopalvelut

PALVELUAJATUS

Kirjasto on lakisääteinen peruspalvelu sekä osa hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluja. Tiekkö-kirjastojen strategiassa toiminnan arvoiksi on määritelty sivistys, tasa-arvo ja demokratia.

Laki yleisistä kirjastoista määrää kirjastolle kuusi tehtävää: Tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Laadukkaat kirjastopalvelut turvataan kaupunkilaisille asuinpaikasta riippumatta. Kirjaston tulee olla kaikkien saavutettavissa. Asiakkaiden tarpeita vastaavat, maksuttomat kirjasto- ja tietopalvelut vähentävät syrjäytymistä, tuottavat elämyksiä sekä lisäävät hyvinvointia.

Ylivieskan kirjaston palveluverkon muodostavat pääkirjasto, kirjastoauto, hakeutuva toiminta (siirtokokoelmat ja kotipalvelut) sekä verkkopalvelut. Kirjasto toimii yhteistyössä muiden kirjastojen, kaupungin toimialojen ja yhteisöjen kanssa.

Riittävä ja osaava henkilöstö sekä toimivat ja turvalliset kirjastotilat mahdollistavat asiakkaiden tarvitsemat kirjastopalvelut sekä niiden kehittämisen.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Ylivieskan kirjastolla oli 150-vuotisjuhlavuosi 2018. Se näkyi tapahtumina pitkin vuotta. Suurimmat tapahtumat olivat kesällä järjestetyt lasten satupiknik sekä J.P. Leppäluodon konsertti kansalaistorilla. Kuulijoita keräsivät runsaasti myös näytte-lijä Minttu Mustakallion vierailu sekä Duo Jokitalon ystävänpäiväkeikka. Kesällä oli esillä kirjaston historiasta kertova valokuvanäyttely ja syksyn Pietari Päivärinta –illassa pohdittiin paikkakunnan merkkimiehen merkitystä kansanvalistuksen edistäjänä.

Kirjasto palveli asiakkaita pääkirjastossa ja kirjastoautossa yhteensä 2973 aukiolotuntia. Kotipalvelua tarjottiin 15 asiakkaalle ja siirtokokoelmia vaihdettiin säännöllisesti palvelukodeissa ja terveyskeskuksessa.

Kokoelmat uudistuivat, uutta aineistoa hankittiin 5959 kpl eli 4 % edellisvuotta enemmän. Hankinnoissa painotettiin erityisesti lasten aineistoa. Lasten osastoa kehitettiin myös uusimalla kalusteita.

Kirjaston lainaukset lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna 3,6 %. Lainoja oli 288 579, mistä kirjastoauton osuus 23,6 %. Auton lainat lisääntyivät 8,8 %. Eniten lisääntyi sekä pääkirjastossa että autossa lasten- ja nuorten aineiston lainaus. Aikuisten osaston lainaus pysyi edellisen vuoden tasolla. Kirjaston toimipisteissä oli kävijöitä 130 556 eli 3,8 % edellisvuotta enemmän.

Juhlavuoden lisäksi toiminnassa painottui yhteistyö koulujen ja muiden toimijoiden kanssa. Kirjavinkkauksia ja kirjastonkäytön opastuksia järjestettiin 58 ja niissä oli 1315 osallistujaa. Kirjastossa järjestettiin 84 erilaista tapahtumaa, joissa oli 2446 osallistujaa. Näyttelyitä järjestettiin 9 kpl.

Asiakkaita palveltiin 9,75 henkilötyövuoden voimin. Henkilökunnan täydennyskoulutukseen panostettiin ja koulutuspäivät lisääntyivät 40 %.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2018

Kirjastotoimen toiminnalliset tavoitteet on johdettu kaupungin Elinvoimainen Ylivieska 2020 -strategiasta. Laadukkaat kirjastopalvelut lisäävät paikkakunnan elinvoimaa, tukevat koulutusta ja mahdollistavat omaehtoisen harrastustoiminnan ja elinikäisen oppimisen sekä edistävät terveyttä ja hyvinvointia ja parantavat elämänlaatua.

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Kirjastopalvelut takaavat tasa-arvoisen tiedon ja kulttuurin saannin.	Ajanmukaiset kirjastopalvelut, välineet ja opastus saatavissa maksutta kaikille riittäväillä aukioloajoilla, kirjastoautopalveluilla sekä verkkopalveluilla.	Pääkirjasto oli avoinna talvella 45 h viikossa ja kesällä 36 h viikossa. Maksuttomat palvelut olivat asiakkaiden saatavilla pääkirjastossa, autossa ja verkkokirjastossa. Kirjastoauton aikataulun laadinnassa huomioitiin asiakkaiden toiveita. Välineistöä uudistettiin hankkimalla lainausautomaatti ja tablettitietokoneita asiakkaiden käyttöön sekä esitystekniikkaa opastuksiin. Fyysisiä käyntejä 8,56/asukas Lainoja 18,92/asukas
Aineistokokoelma uusiutuu ja vastaa asiakkaiden tarpeita.	Kirjaston aineistokokoelma säilyy nykyisessä laajuudessa, mutta uusiutuu uutuushankintojen ja aktiivisten poistojen (6 %) avulla. Suositusten mukainen uutuushankinta: Kirjat 400 / 1000 asukasta. AV-aineisto 100 / 1000 asukasta	Kokoelma uusiutui. Vanhentunutta aineistoa poistettiin 8 % kokoelmasta. Uutuuksia hankittiin 4 % edellisvuotta enemmän. Kirjoja hankittiin 343 kpl / 1000 asukasta. AV-aineistoa hankittiin 38 kpl / 1000 asukasta, lisäksi tarjottiin musiikkia suoratoistopalveluna.
Kirjasto ylläpitää yhteisönsä henkistä hyvinvointia, ehkäisee syrjäytymistä ja on elinikäisen oppimisen paikka.	Kirjasto tarjoaa opastusta kirjaston käytössä, tiedonhaussa mediataidoissa sekä tiloja opiskeluun, tapahtumiin ja kansalaistoimintaan. Henkilöstöllä on aktiivinen asiakaspalveluote.	Opastuksia ja käyttäjäkoulutuksia 58. Tapahtumia kirjastossa 84. Kirjasto osallistui kahteen muiden kirjaston ulkopuolella järjestämään tapahtumaan. Kalusteilla ja tilojen uudelleenjärjestelyillä pystyttiin tarjoamaan tiloja oleskeluun ja työskentelyyn.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Tavoitteiden ja resurssien tasapaino ja riittävä osuus käyttöbudjetista.	Riittävät taloudelliset resurssit toimintaan ja kehittämiseen. Talousarvion toteutuminen. Tavoitteena toimintakulut /asukasluku Pohjois-Pohjanmaan keskitasolle 56 €/ asukas, aineistomääräraha 20 % käyttömenoista.	Talousarvio toteutui. Toimintakulut 44,83 €/asukas. Aineistomääräraha 17,2 % käyttömenoista.
Kirjastojen yhteiset hankkeet	Kirjasto osallistuu kirjastojen yhteisiin hankkeisiin ja yhteishankintoihin.	Kirjastoaineiston seutukuljetukset jatkuvat Tiekkö-kirjastojen sekä Pyhäjoen ja Haapaveden kirjaston kesken kerran viikossa. Osallistuttiin Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan kirjastojen yhteiseen alueelliseen eKirjastoon. Kirjasto on mukana aineistojen yhteishankinnoissa.
Kirjaston omat hankkeet	Kirjasto käynnistää aktiivisesti hankkeita toimintojen tehostamiseksi ja niiden rahoituksen turvaamiseksi.	Kirjastossa päättyi 2 ja käynnistyi 2 uutta valtion avustamaa kehittämishanketta.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Tiekkö-kirjastojen yhteistyön kehittäminen.	Tiekkö-kirjastoilla on ajantasainen ja yhtenäinen palvelukulttuuri, joka tukeutuu ammattitaitoiseen paikalliseen asiantuntijuuteen ja alueelliseen yhteistyöhön.	Tiekkö-kirjastojen yhteiset käytösäännöt päivitettiin ja tarkistettiin. Palvelukulttuuria yhtenäistettiin Tiekkö-kirjastojen kesken. Järjestettiin yhteisiä koulutuksia.
Toimivat yhteydet yhteistyökumppaneihin ja muihin sidosryhmiin	Koululuokat käyvät vuosittain ohjatuilla kirjastokäynneillä yhteistyöohjelman mukaan. Kirjasto osallistuu paikkakunnalla järjestettäviin tapahtumiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Kirjastonkäytön opetuksissa ja vinkkauksessa 1315 osallistujaa. Kirjasto järjesti opastusta ja kirjavinkkausta myös kirjaston ulkopuolella ja osallistui kahteen muiden järjestämään tapahtumaan kirjaston ulkopuolella. Kirjastossa järjestettiin tapahtumia myös yhteistyökumppanien kanssa.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Riittävä, osaava ja motivoitunut henkilöstö.	Kirjastossa on riittävä määrä virkoja ja toimia (suositus 1 htv /1000 as), jotka on täytetty kirjastolain edellyttämällä, koulutetulla henkilökunnalla. Henkilöstö on motivoitunutta ja kehityshakuista, täydennyskoulutus suositusten mukaisella tasolla 6 pv / htv /vuosi.	Virkoja ja toimia 0,64 htv/1000 asukasta. Täydennyskoulutusta 3,94 pv / htv.

Hyvinvoiva työyhteisö.	Järjestetään aktiivista, työhyvinvointia ylläpitävää toimintaa ja vuosittaiset kehityskeskustelut koko henkilöstölle.	Liikuntailtapäivät 2 x vuosi, tutustumisretket muihin kirjastoihin 2 x vuosi, oma-aloitteista liikuntaa ja kulttuuria työnantajan tuella. Kehityskeskustelut käyty 90 % henkilöstöstä.
Turvalliset, ergonomiset ja terveelliset työtilat	Edistetään työtilojen viihtyisyyttä, turvallisuutta ja toimivuutta.	Kalustehankinnoilla parannettu ergonomiaa, työterveyshuollon työpaikkakäynnit ja työsuojelutarkastus suunnitelman mukaan. Pelastussuunnitelma, ensiapuvälineet päivitetty.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Kirjojen uushankinta, kpl/1000 as./vuosi	316	335	400	343
Lainausten määrä, lainaa/asukas	18,7	18,3	18,7	18,9
Käyntien määrä, käyntiä/asukas	9	8,3	9,4	8,6
Toimintakulut/asukasluku	43	41,6	56	46,8
Kirjastoaineistomääräraha, %-osuus käyttömenoista (Tavoite: 20 %)	16,9	18,4	20	17,2
Poistot, %-osuus kokoelmasta Tavoite: 6 %	6,6	7,1	6	8
Henkilöstön määrän kehitys	9	9	10	10

TALOUS

KIRJASTOPALVELUT	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	18 000	0	18 000	31 936	13 936	177,4
Toimintamenot	-702 083	0	-702 083	-713 593	-11 510	101,6
Toimintakate	-684 083	0	-684 083	-681 657	2 426	99,6

Toimielin:	60 KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA
Tehtävä:	235 Kulttuuripalvelut

PALVELUAJATUS

Kulttuuritoiminta on osa kunnan hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluita. Toiminta tukee ja edistää kulttuurielämää ja kulttuurikasvatusta. Tavoitteina on tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita taidenäyttelyiden, teatteriesitysten, konserttien ja erilaisten kulttuuritapahtumien merkeissä. Kulttuuritoiminta tukee moniarvoista taiteiden harjoittamista ja harrastamista, kolmannen sektorin sekä eri kulttuurijärjestöjen toimintaa.

Kulttuuripalvelut vaalii kaupungin historiaa, huolehtii Puuhkalan kotiseutumuseosta ja Helaalan Myllystä sekä muista kulttuurihistoriallisista kohteista. Kaupungin taidekokoelman ylläpito ja huolehtiminen on myös kulttuuripalveluiden vastuulla.

TOIMIALAN STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

- Kulttuuritoiminnalla on kattava profiili kaupungin tapahtumien järjestäjänä
- Huomioidaan tapahtumissa kaupungissa olevat kulttuuritoiminnan ammattilaiset, harrastajat, yhdistykset, järjestöt ja oppilaitokset
- Toimiva yhteistyö ja verkostoituminen eri tahojen kanssa kuten perusopetus, seurakunta, seutukunnalliset oppilaitokset sekä kaupungin organisaation hallintokunnat.
- Tapahtumissa on ilmaiskonsertteja sekä lippuhinnaltaan huokeita konsertteja, mikä mahdollistaa kulttuurin saannin jokaiselle kaupunkilaiselle.
- Otetaan huomioon kaupunkilaisten toiveita konsertoivissa artistivalinnoissa
- Kehitetään ja innovoidaan uusia yhteistyökanavia ja toimintamalleja
- Kulttuuripalvelut ovat korkeatasoinen ja ammattitaitoinen yksikkö kaupungissa

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Kulttuuritarjontaa kehitettiin vuonna 2018 Ylivieskassa voimakkaasti ja rohkeasti.

Kulttuurikeskus Akustiikan tarjontaa monipuolistettiin edelleen eri taiteenaloja ajatellen. Pyrkimys oli kokoamaan eri ikäryhmiä, taidelajeja ja musiikkigenrejä palveleva artistikattaus vuodelle 2018. Ylivieskan kulttuuriviikot KulttuuriHelmet aloittivat Akustiikan vuoden jo vakiintuneeseen tapaan. Niin maailmanluokan taiteilijat, valtakunnalliset artistit sekä ylivieskalaiset oppilaitokset, yhdistykset ja järjestöt sekä yksittäiset kulttuurialan ammattilaiset ja harrastajat konsertoivat ja esiintyivät kulttuurikeskuksessa. Veteraani- ja itseenäisyysjuhlat järjestettiin Akustiikassa. Kulttuurikeskuksessa järjestettiin myös koululaiskonsertteja ja teemapäiviä eri ikäryhmille kulttuuripalveluiden alaisuudessa. Kulttuurikeskuksen näyttelysalin taidenäyttelyt vaihtuivat kuukausittain.

Sun Pampas -kaupunkifestivaalin vetovastuu ja tapahtuman kokonaistoteuttaminen tuli kulttuuripalveluille vuosien tauon jälkeen toistaiseksi. Sun Pampas on suur tapahtuma, mikä järjestetään Ylivieskan jäähallille kesäkuun alussa. Tapahtuma keräsi tapahtumaviihkonloppuna paikalle lähes kolmetuhatta henkilöä.

Kesäkausi avautui Kotiseutumuseo Puuhkalassa Lystiä Lapsille –teemapäivillä kesäkuun toisella viikolla, mistä lähtien Puuhkala oli avoinna keskiviikosta sunnuntaihin elokuun

toiselle viikolle saakka. Puuhkalassa järjestettiin teatteriesitys, antiikkimarkkinat, taide-työpajoja, museokierroksia. Puuhkalan pihapiiriin rakennettiin yrttien ja vihanneksien kasvatustaikoita vuokrattavaksi.

Kesäkauden viikoittaiset toritapahtumat Kauppatorilla ja Myllyaukiolla olivat vapaa pääsyisiä tilaisuuksia. Kauppatorin iltatoreissa järjestöillä ja yhdistyksillä oli mahdollisuus tulla esittelemään toimintaansa sekä ottaa illan isännöyys tapahtumasta. Kulttuuripalvelut mahdollistivat äänentoiston ja henkilökunnan torille. Myllyaukiolla puolestaan kuultiin elävää musiikkia lauantai-iltapäivisin.

Elokuun alussa olevalle kotiseutuviikolle järjestettiin ulkoilmatapahtumia niin Puuhkalan kotiseutumuseolla kuin kaupungin keskustassakin. Uusi toritapahtuma Pohjalainen ruoka- ja käsityöläistori lanseerattiin yhdessä YTEKin kanssa. Pohjalainen ruoka- ja käsityöläistori mahdollisti yrittäjille ja kolmannen sektorin osaajille myyntifoorumin kaupungin keskustassa.

TaideFest-luantai järjestettiin yhdessä eri yhdistysten, järjestöjen kanssa. Syyskuussa toteutettiin TanssiFestivo viikonloppu kurssein ja tanssitaiteen esityksin.

Kotiseutuarkistoa työstettiin eteenpäin ja siirrettiin museon rekvisiittaluetteloa sähköiseen järjestelmään. Edellä mainittuihin tehtäviin varattiin henkilöresurssia enemmän kuin edeltävinä vuosina, jotta kotiseutuarkistoon kuuluvaa materiaalia saadaan työstettyä edelleen arkistoitavaksi.

Kulttuuripalveluiden luotsaamat isommat kokonaisuudet vuonna 2018 olivat kulttuurivii- kot KulttuuriHelmet helmi-maaliskuussa, toukokuun alussa ollut elokuvaviikonloppu, kesäkuun alkuun sijoittuvat Sun Pampas kaupunkifestivaali, Lystiä Lapsille toimintaviikko, elokuussa olleet kotiseutuviikko ja Pohjalainen ruoka- ja käsityöläistori sekä elokuun Tai- deFest ja syyskuussa ollut tanssitaiteeseen perehtyvä festivaali TanssiFestivo.

Kulttuurikeskus Akustiikan toiminnassa eräs keskeinen toiminta kulttuuritapahtumien jär- jestämisen lisäksi ovat koulutuksien ja kokouksien järjestäminen eri tahoille. Akustiikan tilat muuntuvat joustavasti eri tyyppisiin tapahtumiin niin tilaratkaisullisesti, kahvila- ja ravintolapalveluineen kuin tekniikan sekä henkilökunnan puolesta. Edellä mainitut asiat ovat tärkeä strateginen menestystekijä niin kulttuuripalveluiden, museopalveluiden kuin Akustiikan toiminnan kannalta.

Tapahtumatilastoa vuodelta 2018:

Kulttuuritapahtumia (konsertit, teatteriesitykset) 115, elokuvapäiviä 23, konserttiharjoi- tuksia 50, juhlia 18, messuja 8, kokouksia 174, seminaareja 14, luentoja ja koulutustilai- suuksia 284, opetusta/harjoituksia 86, koulujen tapahtumia ja koulutoimen kokouksia 34, taidenäyttelyitä 11. Vuoden 2018 kokonaistapahtumamäärä Ylivieskan Kulttuurikeskus Akustiikassa oli 817 tapahtumaa.

Ylivieskan Kulttuurikeskus Akustiikan kävijämäärä oli vuonna 2018 75.472 kävijää. Kesä- tapahtumiin toreilla ja Puuhkalan kotiseutumuseolla ihmisiä osallistui noin 8.000 kävijän verran.

Ylivieskan kulttuuripalveluita on kehitetty viime vuosina voimakkaasti ja rohkeasti. Toi- minta on laajentunut ja monipuolistunut tuoden vetovoimaa kaupungille.

Ylivieskan kulttuuripalveluissa työskenteli vakituisesti vuonna 2018 kuusi vakituista ja kolme määräaikaista henkilöä. Määräaikaisista henkilöistä kaksi oli osa-aikaista. Yksi vakituinen henkilö vaihtoi hallintokuntaa elokuun alusta lähtien. Henkilöstömme on tehokas ja moniin tehtäviin taipuva ottaen huomioon toimintamme laajuuden sekä tapahtumien kiivaan tahdin. Henkilökuntamme osallistuu tarvittaessa kaikkiin työtehtäviin kulttuurikeskuksessa sekä kulttuuripalveluiden muissa tapahtumissa. Tapahtumien runsauden vuoksi palkkaamme tarvittaessa lisätyövoimaa tapahtumiin. Tapahtumien turvallisuus tuo myös omat haasteensa nykyisessä maailmassa, minkä vuoksi ostamme turvapalvelut niihin erikoistuneesta yrityksestä.

Kulttuuripalveluiden tapahtumat ja palvelut löysivät asiakaskuntaa erittäin hyvin. Taloudellisesti kulttuuripalvelut ei päässyt tavoitteisiinsa. Henkilöstömenot kasvoivat kohdennettujen työtehtävien, kesätapahtumien ja runsaiden viikonlopputapahtumien myötä. Markkinointikulut tapahtumien kasvusta johtuen myös ylittyivät. Kesätapahtumien kasvu oli liian yllätyksellisiä kantaa, kun työarviota tehdessä syksyllä 2017 ei ollut kaikkea tietoa käytössä tapahtumien osalta. Vuoden 2018 kokemusten myötä tieto on osattu budjetoida tuleville vuosille. Kulttuuripalveluiden budjettirakennetta on muutettu nykyiseen toimintakokonaisuuteen soveltuvammaksi.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2018

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Hyvä asiakaspalvelu ja kulttuuripalvelujen monipuolisuus.	Akustiikassa järjestetään vuosittain monipuolisesti konsertteja, näyttelyitä, kansalaisjuhlia, koulutuksia ja seminaareja. Laatuajattelun, organisaation ja arvioinnin kehittäminen.	Toteutunut Toteutunut. Pyritään edelleen järjestämään koulutusta henkilökunnalle.
Monipuolinen tarjonta, uusia tapahtumakokonaisuuksia.	Tuetaan eri kulttuurien osa-alueita (elokuva, teatteri, musiikki, sanataide, kuvataiteet, tanssi ja kansanperinne).	Toteutunut (Konsertit, Sun Pampas, elokuvaviikonloppu, Lystiä Lapsille teemaviikko, TanssiFestivo, kotiseutuviikon ohjelmakokonaisuus)
Ylivieskan historiaa ja taidetoimintaa laaja-alaisesti edustavat kulttuuripalvelut.	Painopistealueena Puuhkalan museolla markkinointi ja perusnäyttelyiden ja tapahtumatuotannon uudistaminen ja kehittäminen. Kävijämäärien lisääntyminen.	Osittain toteutunut. Tuotettu uusia toimintamuotoja taidepajatoiminnan myötä, sekä järjestetty yleisötilaisuuksia mm. kesäkeski-iltojen iltatoritapahtumat, lauantaisin Myllyaukion tapahtumat ja TaideFest –tapahtuma.
Syrjäytymisen estäminen, mielen-terveyden parantaminen ja sosiaalisuuden lisääminen.	Akustiikassa ja Puuhkalan museolla järjestettävissä tilaisuuksissa huomioidaan mielen-terveyttä ja sosiaalisuutta lisäävät tarpeet. Avoinmet ovet ja maksuttomat tilaisuudet.	Toteutunut. Syrjäytymisuhan alla oleville, työttömille, vähä- varaisille ja mielen-terveyspotilaille tarjosimme lippuja Akustiikan tapahtumiin veloituksetta tai hyvin huokealla hinnalla.
Lasten ja nuorten kulttuurikasvatus.	Kummiluokkatoiminta; kuvataide, museo, konsertit ja muut tapahtumat.	Toteutunut. Konsertteja toteutettu yhteistyössä koulujen kanssa.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Tehokkaasti tuotetut kulttuuripalvelut. Taloudellinen toiminta.	Riittävät taloudelliset resurssit toimintaan ja kehittämiseen. Talousarvion toteutuminen.	Osittain toteutunut.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Kulttuuritoimen yhteistyön kehittäminen yritysten ja yhdistysten kanssa.	Akustiikan, kulttuuripalveluiden ja Puuhkalan museon ohjelmatuotannosta yritys- ja yhdistystoiminnan osuus on merkittävä.	Toteutunut.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Paras asiakaspalveluyksikkö, oman työn osaamisen arvostus.	Monipuolisen työtehtäväympäristön haasteet käännettävä vahvuudeksi.	Toteutunut. Koulutetaan henkilökuntaa edelleen.
Motivoitunut henkilökunta.	Positiivisen kokonaisilmapiirin luominen.	Toteutunut. Koulutetaan henkilökuntaa edelleen.
Työympäristön turvallisuus.	Vakituisen henkilöstön EA-valmiudet vähintään EA-1 tasoa.	Toteutunut.
Mahdollisuus tyky-toimintaan työajan ulkopuolella.	Kaupungin tyky-toiminta.	Toteutunut.

TUNNUSLUVUT

	TP 2016	TP 2017	SU 2018	TP 2018
Kulttuuritoiminta				
Kulttuurikeskus Akustiikan palvelujen käyttäjämäärät	68.611	78.752	70.000	75.472
Akustiikan omakatteisuus %	48 %	46 %	46 %	46 %
Museotoiminta				
Puuhkalan museo ja Helaalan Myllyn kävijät sekä keskiviikkojen iltatorit ja Myllyaukion lauantapäivän tapahtumat sekä TaideFest. ja Lystiä Lapsille ja kotiseutuviikon kävijät.	4.500	7.500	4.000	8.000
Yleinen kulttuuritoimi	4.000	4.000	2.500	3.500
Koululaiskonsertit				
Henkilöstö	4 ² / ₃	6 ² / ₃	7	7 ² / ₃

KULTTUURIKESKUS AKUSTIIKAN TULOSLASKELMA

	31.12.2018	31.12.2017	Muutos %
Liikevaihto			
Myynti- ja maksutuotot	68 630	59 443	15,5
Vuokratuotot	68 710	84 451	-18,6
Muut tuotot	200 915	165 309	21,5
	<u>338 254</u>	<u>309 203</u>	9,4
Valmistus omaan käyttöön	0	0	
Aineet ja tarvikkeet			
Ostot tilikauden aikana	-106 572	-74 017	44,0
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	
Muiden palvelujen ostot	-184 664	-113 805	
	<u>-184 664</u>	<u>-113 805</u>	62,3
Henkilöstömenot			
Palkat ja palkkiot	-252 895	-267 104	-5,3
Henkilösivukulut	-52 392	-59 317	-11,7
	<u>-305 288</u>	<u>-326 422</u>	-6,5
Liiketoiminnan muut kulut			
Vuokrat	-117 625	-106 460	10,5
Muut kulut	-18 256	-13 634	33,9
	<u>-135 881</u>	<u>-120 094</u>	13,1
Poistot	-28 697	-28 697	0,0
Liikelyli-/alijäämä	-422 847	-353 832	19,5
Tilikauden alijäämä	-422 847	-353 832	19,5
Omakatteisuus %	44,4	46,6	
Omakatteisuus % ilman poistoja	46,2	48,7	

TALOUS

KULTTUURIPALVELUT	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poik- keama	Tot %
Toimintatulot	291 000	0	291 000	404 003	113 003	138,8
Toimintamenot	-623 869	-130 000	-753 869	-932 135	-178 266	123,6
Toimintakate	-322 869	-130 000	-462 869	-528 133	-65 263	114,1

Toimielin:	65	MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA
Tehtävä:	240	Musiikkiopiston toiminta

PALVELUAJATUS

Ylivieskan seudun musiikkiopisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, joka antaa musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta sekä tarjoaa kulttuurikasvatusta järjestämällä konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Vuoden 2018 toimintaa leimasivat uuden opetussuunnitelman laatiminen ja käyttöönotto sekä musiikkiopiston 50-vuotisjuhlavuosi. Opetushallituksen antamien opetussuunnitelman perusteiden mukainen johtokunnan hyväksymä uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2018.

Juhlavuotta vietettiin konserteissa ja tapahtumissa koko toimialueella tuoden esille opiston historiaa ja esittäen monipuolista musiikkia. Varsinaiset juhlakonsertit järjestettiin syyslukukaudella kaikissa toimipisteissä. Pääkonsertti, Juhlasoitto, pidettiin Akustiikassa 18.11.2018. Samaan aikaan Akustiikan aulatiloihin oli esillä musiikkiopiston historiasta kertova näyttely. Kalajoen uudessa Virta-salissa järjestettiin musiikkiopiston nykyisten ja entisten säveltäjä-opettajien konsertti 23.11.2018. Alle kouluikäisille ja pienille koululaisille esitettiin Akustiikassa erillisvaltionavun hankerahoituksella toteutettua musiikillista satunäytelmää Sävelten jäljillä yhteistyössä Ylivieskan lukion teatteriakatemian kanssa. Vieska Sinfonietta konsertoiti juhluvuoden kunniaksi Ylivieskan lisäksi Pyhäjoella, Sievissä ja Alavieskassa. Juhlavuonna järjestettiin kaikkiaan n. 50 konserttia tai tapahtumaa, joihin osallistui n. 5000 kuulijaa. Lisäksi kuulijoita oli esim. palvelutaloissa ja päiväkodeissa järjestetyissä konserteissa. Nykyisten oppilaiden ja opettajien lisäksi myös entisiä oppilaita ja opettajia oli mukana toteuttamassa juhlavuoden tapahtumia.

Ylivieskan seudun musiikkiopiston kannatusyhdistys, Musky ry, oli merkittäväällä tavalla tukemassa juhlavuotta mm. kustantaen juhlaulkaisun, lahjoittaen avustuksen soitinhankintoihin sekä osallistuen tapahtumien järjestelyihin.

Keväällä 2018 musiikkiopistoon oli 160 hakijaa. Heistä 50 (n. 31%) sai oppilaspaikan. Lisäksi valmennuksesta otettiin varsinaisiksi oppilaita 12 lasta. Musiikkiopistossa opiskeli 373 varsinaista oppilasta ja n. 365 musiikkileikkikoululaista ja valmennusoppilasta. Syksyllä aloitti huomattavan paljon valmennusryhmäläisiä (keväällä 30, syksyllä 70 valmennuslaista). Avoimella osastolla opiskeli kahdeksan opiskelijaa. Perusasteen todistuksen sai vuoden aikana 15 oppilasta ja opistotason todistuksen kolme.

Ylivieskassa tilakysymyksiin saatiin ratkaisuja, kun hallintohenkilökunta muutti Vierimaan tielle Origoon yhdessä kansalaisopiston ja kouluosaston hallinnon kanssa. Päivärinnan koululta vapautuneisiin tiloihin remontoitiin opettajien työtila. Myös vahtimestarin työskentelytiloja ja oppilaiden soitinsäilytystä uudistettiin. Kalajoella pääosa opetuksesta siirtyi uusiin tiloihin kauppa- ja kulttuurikeskus Mertaan, jossa musiikkiopistolla on käytössään kolme opetustilaa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2018

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Tiedonkulun kehittäminen.	Kartoitus, kuinka monta perhettä tavoitetaan sähköpostitse. Selvitetään Wilma-ohjelman käyttömahdollisuus.	Toteutunut (sähköpostiviestintä käytössä tavoittaen lähes kaikki perheet). Jatkossa tullaan ottamaan käyttöön Eepos-oppilashallintaohjelma, jonka kautta voidaan viestiä myös perheisiin.
Toimiva uusi opetussuunnitelma.	Oppilaiden ja huoltajien kuuleminen opetussuunnitelman laatimisprosessissa.	Toteutunut kyselyllä ja kommentointimahdollisuudella.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Varhaisiän musiikkikasvatuksen vetovoimaisuus.	Ns. avointen musiikkileikkikoulujen toteuttaminen kaikissa toimipisteissä.	Toteutunut osittain.
Ryhmäopetuksen kehittäminen maksullisena palvelutuotantona.	Valmennusryhmiä kaikissa toimipisteissä.	Toteutunut (kevällä kolmessa toimipisteessä yhteensä 30 oppilasta, syksyllä kuudessa toimipisteessä yhteensä 70 oppilasta).

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Musiikkiopiston toiminnan näkyvyys ja musiikillisten elämysten tarjoaminen monipuolisille kohderyhmille.	Musiikkiopiston 50-vuotisjuhlien näkyminen kaikissa toimipisteissä palvelutalot, päiväkodit, koulut ym. yhteistyökumppanit huomioiden. Kalajoen toimipisteen uusien tilojen avoimet ovet.	Toteutunut. Kuulijoita lähes 5000. Toteutunut.
Uuden opetussuunnitelman jalkauttaminen.	Oppilaille ja huoltajille järjestettävät ops-infot eri toimipisteissä.	Toteutunut.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Hyvä tiedonkulku.	Tiedonkulun varmistaminen kanslian ja opetuspisteen välillä kanslian muuttaessa pois opetuspisteestä (Päivärinnan koulu->Origo)	Edistynyt suunnitelmien mukaisesti, toteutunut jo osittain. Hankintoja tulossa 2019.
Asianmukaiset työtilat.	Toimivien työtilojen suunnittelu ja onnistunut remontointi Päivärinnan koululta vapautuviin tiloihin.	Toteutunut osittain, jatkuu 2019.
Ammattitaitoinen opetushenkilöstö.	Rekrytointien onnistuminen.	Toteutunut osittain (yksi vakituisen päätoimisuus jäi täyttämättä).
Luovan toiminnan ilmapiiri, joka antaa tilaa henkilöstön osaamiselle.	Opetussuunnitelmatyön onnistunut toteutus siten, että kaikki päätoimiset opettajat saadaan sitoutettua valmisteluun.	Toteutunut.

	Opettajille tarjotaan koulutusmahdollisuuksia, jotka vastaavat uusien opetussuunnitelman perusteiden haasteisiin.	Toteutunut (mm. valtakunnallinen Luotsit-koulutus, johon on osallistunut kaksi ops-työryhmän jäsentä, etänä koko ops-työryhmä).
--	---	---

TUNNUSLUVUT

	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Tuntimäärät à 45 min.				
- vuodessa (35 viikkoa)	17 665	17 844	18 200	17 890
- viikossa	505	510	520	511
Oppilasmäärä yhteensä	704	703	699	738
- musiikin perus- ja opistotaso	362	372	379	373
- musiikkileikkikoulu ja valmennusryhmät	342	332	320	365
Todistukset	17	27	25	18
suorituksia/opettaja	1	1	1	1
Bruttomenot				
euroa/tunti	77 €	78 €	78 €	78 €
euroa/oppilas	1 928 €	1 979 €	2 040 €	1 893 €
Viikkotunnin hinta vuodessa	913 €	965 €	1 042 €	965 €
Henkilöstö	28	28	28	28

Talousarvio: Ylivieskan kaupungin arvioitu osuus nettomenoista vuodelle 2018 on 218 720 euroa. Musiikin perus- ja opistotason oppilaita Ylivieskassa on 150, viikkotuntimäärä 210.

Toteutuminen: Ylivieskan kaupungin osuus nettomenoista vuonna 2018 oli 201 433 euroa. Perus- ja opistotason oppilaita oli 150, viikkotuntimäärä 208,78

TALOUS

MUSIIKKIOPISTON TOIMINTA	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	529 610	0	529 610	517 655	-11 955	97,7
Toimintamenot	-1 426 273	0	-1 426 273	-1 397 271	29 002	98,0
Toimintakate	-896 663	0	-896 663	-879 616	17 047	98,1

Toimielin:	70	KANSALAIPOISTON JOHTOKUNTA
Tehtävä:	245	Kansalaisopiston toiminta

PALVELUAJATUS

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansainvälisyyden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopisto-opinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taide- ja taitoaineet, tietotekniikka ja terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille musiikin opetusta sekä kuvataiteen, teatteri-ilmaisun, sanataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Toiminta-alueena ovat Ylivieskan kaupunki sekä Alavieskan ja Sievin kunnat.

KANSALAIPOISTON ARVOT

Kansalaisopiston toimintaa ohjaavat arvot ovat laatu, luotettavuus, asiakaslähtöisyys ja suvaitsevaisuus.

KANSALAIPOISTON STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

Kansalaisopiston strategia on johdettu Ylivieskan kaupungin ja sivistyskeskuksen strategioista. Kansalaisopiston toiminnan keskeisin tavoite on toiminta-alueen asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.

Strategiset menestystekijät:

1. Asiakkaan tarpeista lähtevä laadukas ja monipuolinen opetus.
2. Kansalaisopisto tunnetaan aktiivisena ja yhteistyökykyisenä oppilaitoksena, jolla on laaja sidosryhmäverkosto.
3. Kansalaisopistolla on riittävät henkilöstö- ja talousresurssit opetustoiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen.
4. Kansalaisopistossa on hyvinvoiva, osaava ja motivoitunut henkilöstö.
5. Kansalaisopisto toimii sopusoinnussa elinympäristönsä ja luonnon kanssa nyt ja tulevaisuudessa.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Toiminta-alueen asukkaiden kurssitoiveita kartoitimme kuntien hallintokunnille, kylätoumikunnille ja muille sidosryhmillemme lähetetyillä kurssitoivekirjeillä, kevätnäyttelyssä

järjestetyssä opintopiirien haravointipisteessä, Facebookissa ja Instagrammissa. Saapuneet toiveet otimme mahdollisuuksien mukaan huomioon kurssisuunnittelussamme. Kansalaisopiston järjestämät matalan kynnyksen liikuntaryhmät niin kuntien keskustoissa kuin sivukylillä olivat yksi toivotuimmista kursseista. Vuoden mittaan pidetyistä kursseistamme saimme 1727 kpl kurssiarviointikaavaketta ja saatujen kurssipalautteiden keskiarvo oli 4,57 (arviointiasteikko 1-5), joten kokonaisuutena kulunut vuosi sujui Ylivieskan lukuisat opetustilamuutoksetkin huomioon ottaen jokseenkin hyvin.

Opistotoiminnan keskeisin tavoite kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen toteutui opiston 490 kurssissa joko fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja/tai hengellisen hyvinvoinnin parantumisena. Opintojen myötä alueemme väestön tiedot ja taidot lisääntyivät, mutta vallan moni kertoi kurssipalautteissa myös henkisen hyvinvoinnin lisääntyneen kursseille osallistumisen myötä samoin kuin fyysisen kunnan ylläpitämistä pidettiin tärkeänä. Kurssitoiminnallamme oli merkittävä vaikutus myös ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitäjänä ja syrjäytymisen ennaltaehkäisijänä, sillä 18,09 prosenttia opiskelijoistamme oli yli 61-vuotiaita. Terveyttä ja hyvinvointia edistäviä luentoja järjestimme eri toimijoiden ja järjestöjen kanssa 13 kpl ja ne keräsivät yhteensä 802 kuulijaa.

Taide- ja taitoaineita opetettiin yhteensä 310 ryhmässä kaikkiaan 3787 osallistujalle. Kieliä opetettiin 44 ryhmässä 452 osallistujalle ja opetettavia kieliä oli 10. Liikuntaryhmiä oli 84 ja Ylivieskan keuhkojen salivuorojen ja salien sijaintien vuoksi osallistujamäärä tipahti 1926 osallistujaan. Opisto tuki paikalliskulttuuria järjestämällä opetusta 11 kuorolle, 4 orkesterille, 9 näytelmäryhmälle ja runsaalle määrälle taide- ja taitoaineiden ryhmiä. Teatterinäytäntöjä järjestettiin 55 kpl ja katsojia näytännöt tavoittivat yhteensä 6915. Opiston kuorot, orkesterit ja soitin-, tanssi- ja näytelmäryhmät esiintyivät niin toiminta-alueella kuin lähiseudulla erilaisissa tapahtumissa ja tekivät esiintymisvierailuja alueen vanhainkoteihin ja palvelutaloihin.

Vuoden myötä kansalaisopisto teki laajasti yhteistyötä Meri-Pohjolan opistopiirin toiminta-alueen opistojen, erilaisten järjestöjen, organisaatioiden, toimikuntien, työryhmien, kuntien hallintokuntien ja alueen oppilaitosten kanssa. Olimme mukana mm. My Way –hankkeen Sinun vuorosiosi loistaa -tapahtumassa, Wiljanpäivillä, Kulttuurihelmien Senioripäivässä, Turvallinen koulumatka- ja Sievi vuonna 1918 –seminaareissa.

Opisto oli mukana Jokihelmen opiston hallinnoimassa ProMeri-hankkeessa ja merkittävien hankkeen tuotos oli taiteen perusopetuksen uusien opetussuunnitelmien tekeminen yhteistyössä Meri-Pohjolan opistopiirin jäsenopistojen kanssa. Opetushallitus myönsi kansalaisopistolle 5000 euroa opintotietoyhteistyöstä avustusta työttömien, senioriväestön ja eläkkeellä olevien opintomaksujen alentamiseen.

Kansalaisopiston työnäyttely ja kevättapahtuma järjestettiin su 8.4.2018 klo 11.00 – 16.00 Kiviojan koululla Ylivieskassa. Kevätjuhlassa vuoden aikuisopiskelijoiksi valittiin Sirkka Piirainen ja Aarne Mustola.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2018

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Paikallisten koulutus- ja sivistystarpeiden huomioon ottava ja kysyntää vastaava laadukas ja monipuolinen terveyttä ja hyvinvointia edistävä opetus.	490 kurssia. 10 360 opetustuntia 58 toimipaikkaa 3 390 netto-opiskelijaa 7 830 brutto-opiskelijaa	490 kurssia 10 320 opetustuntia 70 toimipaikkaa 3 593 netto-opiskelijaa 7 771 brutto-opiskelijaa

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Tehokas ja taloudellinen toiminta. Resurssit jaettu tarpeiden mukaisesti.	Talousarvion toteutuma	Tilanne 11.2.2019 Menot 93,3 % Tulot 93,7 % Netto 93,1 %

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Toimintaan liittyvät avainprosessit (opintosuunnitelman laadinta, tiedottaminen ja markkinointi, ilmoittautuminen, opetus-prosessit ja arviointi) tunnistettu, suunniteltu, käyttöön otettu ja arviointien pohjalta parannettu.	Päätoimisen henkilökunnan osallistuttaminen ja perehdyttäminen avainprosessien merkitykseen.	Henkilöstöä on osallistettu ja perehdytetty avainprosessien merkitykseen ja käytäntöihin ja asioita on tarvittaessa kerrattu.
Arviointi- ja laatutyö osana kehittämis- ja johtamistyötä	Laadunarviointijärjestelmää hyödynnetään soveltuvin osin.	Saapuneisiin asiakaspalautteisiin on puututtu heti ja asia korjattu välittömästi, mikäli se on ollut meidän toimivallassa. Kurssiarviointikaavakkeita palautui 1727 kpl ja kaikkien kursien keskiarvo oli 4,57 (arviointiasteikko 1-5).

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2018	Toteutuminen 2018
Ylivieskan seudun kansalaisopistossa on osaava ja ammattitaitoinen osaamistaan kehittävä tyytyväinen, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilökunta.	Henkilöstön osallistuminen täydennyskoulutuksiin. Hyvä työtyytyväisyys ja työhyvinvointisuunnitelman seuranta. Sairauspoissaolojen seuranta	Koulutukset (18,5 päivää) olleet pääosin ilmaisia ProMeri-hankkeen rahoituksella toteutettuja. Hyvä työtyytyväisyys. Sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti.
Avoin vuorovaikutus on arkipäivää.	Päätoimiselle henkilöstölle kehityskeskustelut. Henkilöstöinfo viikoittain.	Kehityskeskustelut pidetty. Henkilöstöinfot pidetty työkauden aikana viikoittain.
Turvallinen ja terveellinen työympäristö	Käytössä olevat tilat ovat kunnossa, käytettävät välineet ja laitteet asianmukaiset.	Liikuntasaleista tuli edelleenkin palautetta ja osa vakio-osallistujistamme jäi syksyllä tulematta kursseille. Korvaavissa tiloissa jouduimme supistamaan osallistujamääriä tilojen ahtauden takia.

TUNNUSLUVUT

	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Opetustunnit	10 571	10 603	10 360	10 320
Opiskelijamäärä	3 615	4 363	3 390	3 593
Toimipaikkojen määrä	60	66	58	70
Kustannukset €/t	79,02	82,05	90,81	85,06
Kustannukset €/opiskelija	231,09	199,40	277,51	244,30
Tuloilla katettu %	30,15	28,53	28,60	28,72
Opintomaksuilla katettu, %	21,53	19,24	20,16	19,00
Henkilöstö (sivutoimisia tuntiopettajia n. 170 / v)	5,5	6	6,5	6

TALOUS

KANSALAIPOISTON TOIMINTA	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	268 975	0	268 975	241 996	-26 980	90,0
Toimintamenot	-940 760	0	-940 760	-877 781	62 979	93,3
Toimintakate	-671 785	0	-671 785	-635 786	35 999	94,6

Toimielin:	75	LIIKUNTALAUTAKUNTA
Tehtävä:	250	Liikuntapalvelut

Strategian mukaan liikunta on jokaisen kuntalaisen perusoikeus ja Ylivieskan kaupungin liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä laadukkaille ja monipuolisille liikuntapalveluille sekä tukea erityisesti terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa.

Liikuntalain mukaisesta liikuntapalvelujen organisoimista ja kehittämistä hoitaa kaupungin liikuntapalvelut yhteistyössä järjestöjen ja yhteisöjen sekä kaupungin eri toimialojenkuntien kanssa. Näin luodaan hyvä pohja omaehtoiselle harrastustoiminnalle jokaisessa elämänvaiheessa, mahdollisuudet menestyä työelämässä, perusta elinikäiselle oppimiselle sekä oman terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Varsinkin lasten- ja nuorten liikuntamahdollisuuksien takaaminen on primääri preventiivistä toimintaa ja terveyden edistämistä parhaimmillaan.

Ylivieskan liikuntapalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille liikuntamahdollisuudet yhdenvertaisuus-, tasa-arvo- ja liikuntalain puitteissa, sillä liikunnalla on keskeinen rooli kuntalaisten harrastustoiminnassa sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Hyvinvoivat ja aktiiviset kuntalaiset ovat kunnan kivijalka.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Liikuntapalvelut on toteuttanut liikuntalakia luomalla edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle: järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioiden, tukemalla kansalaistoimintaa, sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Em. tehtäviä on toteutettu hyvässä yhteistyössä eri toimijoiden mm. kolmannen sektorin ja muiden hallintokuntien kanssa ja asukkaiden palautteita ja toivomuksia on kuunneltu herkällä korvalla ja toteutettu resurssien puitteissa.

Taloudellisesti vuosi 2018 meni hyvin; tulotavoitteeseen päästiin 107,9 toteutumisprosentilla ja menoraamissa pysyttiin 97,9 toteutumisprosentilla.

Henkilöstönäkökulmasta vuosi 2018 oli haastava. Pitkien virka-, työ- ja opintovapaiden takia tehtäviä hoidettiin osin sijaisjärjestelyin. Kaikkiin tehtäviin ei saatu sijaisia ja henkilökunta joutui joustamaan ja venymään äärimilleen, jotta kaikki palvelut saatiin järjestettyä ja liikuntapaikat pidettyä kunnossa.

Edellä mainitusta huolimatta liikuntapalvelut järjesti tai oli mukana järjestämässä eri toimijoiden kanssa yhteistyössä mm. seuraavia liikuntatapahtumia ja -kampanjoita:

Aika	Tapahtuma	Osallistujamäärä	Yhteistyökumppanit
1.1.-31.3.	Kuntokampanja	Ei kirjattu	
8.-9.2.	Lasten lumipäivät 3-4 luokat		
	Päivätapahtuma	450	Liikkuva koulu-hanke
	Iltatapahtuma	350	

11.3.	Angry Birds-tapahtuma	4000	Suomen Latu, Ylivieskan Latu, Maa- selän Latu mm.
18.2.	Rieskaretki	140	Ylivieskan Latu ja Yli- vieskan Kuula
23.4.-4.6.	Polut ja laavut tutuiksi	160	Ylivieskan Latu
27.4.	Liikunnan yö	1579	Urheiluseurat/yhdis- tykset/järjestöt
28.5.-21.6.	Sporttiviikot	72	
1.5.-30.9.	Pyöräilykampanja Ylivieska-Alavieska	10755, joista Yliv. 5415 Alav. 5340	Alavieskan Viri Pyöräpiste
1.5.-30.9.	Pyöräily/kävelykampanja Laatikot kylillä	8486	
3.9.-8.11.	Ylivieskan kylätalot tutuiksi	229	Kylätalot Ylivieskan Latu Kulttuuripalvelut

Liikuntapalveluiden perusrhymistä vesivoimisteluryhmät olivat edelleen suosittuja. 1-3-luokkalaiset osallistuivat liikunnanohjaajien uintiopetukseen. Vesisankarit-tapahtumassa toukokuussa kaikki Ylivieskan ala-asteiden 5-6-luokkalaiset saivat opetella vesipe-
lastustaitojaan. Tapahtuma järjestettiin Liikkuva koulu-hankkeen puitteissa. Actic Kunto-
keskuksen aktiivijäsenmäärä oli 1040.

Liikuntaa läpi sukupolvien-hankkeen puitteissa on järjestetty liikuntakaverikoulutus, lii-
kuntaneuvontaa, porukkakävelylenkkejä ja jumppaa yhteistyössä Työllistämispalvelukes-
kus Toivon, Yhteisestä Ovesta ry:n ja PPKY Kallion kanssa.

Liikuntasalien tarjonta ei vastannut kysyntää eivätkä kaikki saaneet haluamiaan sisäliikun-
tavuoroja mm. Jokirannan koulun käyttökiellon vuoksi. Talvikuukausina salit ovat lähes
100 %:sti käytössä, mutta syys- ja kevätkuukaudet laskevat käyttöastetta, sillä osa lajeista
aloittaa sisäharjoittelun myöhemmin syksyllä ja lopettaa aikaisemmin keväällä.
Safarin jalkapallokentän nurmi vaihdettiin tekonurmeen kesällä 2018. Safarin tekonurmi
jatkoivat kentän käyttöaikaa huomattavasti. Keskusurheilukentän peruskorjaus aloitettiin
syyskuussa ja se valmistuu alkukesästä 2019. Jääkiekkokaukaloihin hankittiin lisää suoja-
verkkoja ja latuverkostolle rakennettiin ojien yli siltoja. Uimahallin korjaustöiden takia ui-
mahalli oli suljettuna 2.6.-5.8.: Höyrysauna uusittiin kokonaan, saunat paneloitiin, tasaus-
allas korjattiin sekä pienten altaiden lisälämmitysjärjestelmä asennettiin.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2018

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Monipuoliset, ajanmukaiset ja ta- sokkaat kansalaistoimintaa ja yksi- tyisen kuntalaisen omatoimisuutta palvelevat liikuntapaikat.	Jokaista ikäryhmää ja monella eri tasolla palvelevat liikuntapaikat ovat kunnossa, huolto on tasokasta ja paikat ovat saavutettavissa es- teettömästi.	Pääsääntöisesti liikuntapaikat ovat hyvässä kunnossa, joskin Liikunta- keskuksen salit tarvitsisivat kiirei- sesti peruskorjausta ja ajanmukais- tamista. Jokirannan salin käyttö- kielto vaikeutti salivuorojen järjes- tämistä; korvaava Sporttikulman sali ei ollut Jokirannan salin

		vertainen eikä se soveltunut kaikkien lajien tarpeisiin. Safarin tekonurmen asentamisen myötä olosuhteet paranivat tuntuvasti, ulkokuvaus jatkui ja säästöjä ylläpitokuluissa tulee syntymään. Suurin osa liikuntapaikoista on esteettömästi saavutettavissa.
Asiakaslähtöinen, monipuolinen ja asiantunteva liikuntapalvelutarjotin.	Soveltavan liikunnan tason ylläpitäminen ja toiminnan kehittäminen. Matalan kynnyksen liikuntatoiminnan vakiintuminen ja kehittäminen. Tapahtumien vakiinnuttaminen ja kehittäminen. Sähköinen palvelumuoto	Soveltavaa liikuntaa on toteutettu suunnitellusti; vesijumput, allaskävely, erityiskeilailu, tuolijumput. Matalankynnyksen liikuntatoimintaa on järjestetty; porukkakävelylenkit, Prisman jumput, liikunta-neuvonta; teemapäivät, polut ja laavut sekä kylätalot tutuiksi ja erilaiset kuntokampanjat. Sähköistä varausjärjestelmää ei voitu vielä ottaa käyttöön ohjelman toimimattomuuden takia. Toiminta-avustukset anottiin sähköisesti seuraverkko.fi-palvelun kautta. Asiakaskysely tehtiin ja asiakaspalautteita on huomioitu ja toteutettu mahdollisuuksien mukaan.
Kuntalaiset liikkeelle	Useampi kuntalainen harrastaa terveysliikuntaa ja osallistuu mm. liikuntatapahtumiin ja –kampanjoihin.	Kuntalaisia on liikutettu erilaisissa liikuntatapahtumissa ja –kampanjoissa mm: Kuntolaatikko 1.1.-31.3.2018 Polut ja laavut sekä kylätalot tutuiksi Liikunnan yö Pyöräily- ja kävelykampanja Liikuntapalveluiden, tapahtumien ja kampanjoiden markkinointia on lisätty tuntuvasti.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Liikuntapaikkarakentamisen ja –kunnossapito-ohjelma	Ennakoiva suunnittelu liikuntapaikkarakentamiseen sekä ennakoiva kunnossapitosuunnitelma, jotka tukevat toiminnallista kehitystä ja kasvua	Liikuntapaikkarakentamisen ja kunnossapidon suunnittelussa ja toteuttamisessa on tehty hyvää ja aktiivista yhteistyötä tilapalvelun ja kuntatekniikan kanssa.
Ihmisten omaehtoinen liikunnan ja terveyden edistäminen ymmärtää merkittävänä hyvinvoivan ja kehittyvän kuntatalouden osana.	Liikuntapalvelut ovat tärkein terveyttä edistävä ja ennaltaehkäisevä toiminta kuntalaisen hyvinvoinnin edistäjänä. Liikuntatoimi on kaupungin liikuntaa, terveyttä ja hyvinvointia edistävä peruspalvelu.	Liikunnan merkitystä hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä tuotu esiin erilaisissa tapahtumissa ja liikunta-neuvonnassa erilaisille ja kaikenikäisille kohderyhmille.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Toimiva liikuntarakentamisen ja –suunnittelun yhteistyö. Liikuntapaikkarakentamisen ja –huollon sujuva aikataulutusta suhteessa toimintaan.	Avoin ja ennakoiva yhteistyö hallintokuntien välillä sekä suunnittelussa että rakentamisessa. Liikuntatoimella asiantuntija- ja koordinoiva rooli.	Liikuntapaikkarakentamisen ja suunnittelun yhteistyö hallintokuntien kanssa on ollut toimivaa. Sijaisjärjestelyn myötä asiantuntija- ja koordinoiva rooli on ollut teknisillä palveluilla.
Toimiva ja avoin yhteistyö kolmannen ja toisen sektorin kanssa sekä julkisen sektorin eri hallintokuntien kanssa ja PPKY Kallion kanssa.	Yhteinen matalan kynnyksen liikuntakalenteri Yhteiset matalan kynnyksen tapahtumat Yhteinen suunnitelma liikuntaelämän kehittämiseksi. Yhteinen liikettä lisäävä hanke yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	Matalankynnyksen liikuntakalenteri tehty keväällä ja syksyllä ja lähetetty tiedoksi eri kohderyhmille: Tuokiotupa, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, PPKY Kallio. Matalan kynnyksen tapahtumia järjestetty yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa ja Liikuntaa läpi sukupolvien hankkeen puitteissa.
Liikunta on keskeinen terveyden ja hyvinvoinnin osa-alue.	Liikuntamittarit on sisällytetty hyvinvointikertomukseen ja on osa kaupungin hyvinvointistrategiaa.	Liikuntamittareita on sisällytetty hyvinvointikertomukseen ja se on osa kaupungin hyvinvointistrategiaa.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Palvelutuotantoa vastaava, ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilökunta	Henkilöstöllä riittävästi aika-, toiminta- ja koulutusresursseja. Palvelujen sähköistäminen Työhyvinvointisuunnitelma Työhyvinvoinnista huolehtiminen	Henkilöstöresurssit eivät ole riittävät toimintaan nähden. Palkkatukihenkilöiden työllistäminen ei ole ollut toimiva järjestelmä. Paljon sijaisjärjestelyjä erilaisista syistä johtuen, mistä johtuen toiminta- ja henkilöstöresurssit ovat olleet entistäkin enemmän epätasapainossa ja ylityötä on jouduttu tekemään joissakin työpisteissä tuntuvasti. Osassa työpisteitä ei ole särkymävaraa esim. sairaustapauksissa. Kaikki eivät ole voineet osallistua koulutuksiin sijaisen puutteen vuoksi. Työläs-projektin tapaamisia järjestettiin kolme kertaa työterveyshuollon kanssa. Kesällä järjestettiin henkilökunnan virkistyspäivä. Palvelujen sähköistäminen ei ole sujunut toivotusti. Ylivieskan kaupunki on järjestänyt henkilöstölleen monipuolista työkykyä ylläpitävää toimintaa ja etuja.
Toimiva yhteistyö ja avoin tiedonkulku	Säännölliset henkilökuntapalaverit 1 krt/kk	Henkilökuntapalavereita on pidetty kuukausittain. Kaikille on tehty tehtäväkuvaukset ja

	Toimintaryhmäpalaveri väh. 1 krt/kk Kehittämiskeskustelut 1 krt/vuosi	kehittämiskeskustelut on käyty jokaisen työntekijän kanssa. Avointa tiedottamista on tehostettu.
Oman työn kehittäminen yhteiseen suuntaan	Henkilöstö suunnittelee ja kehittää omaa työtään niin, että liikuntatoimen palveluajatus toteutuu, työ tehostuu ja kehittyy.	Pitkäaikaiset sijaisuudet ja kiire ovat vaikeuttaneet työn kehittämistä.

TUNNUSLUVUT	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Uimahallin kävijämäärä	60943	60739	63000	55635
Keilahallin kävijämäärä = ratatunnit	7888	7671	8500	8082
Liikuntasalin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-31.5	71 %	78 %	80 %	71 %
Tennishallin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-31.5.	72 %	69 %	75 %	68 %
Jäähallin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-15.4.	95 %	95 %	98 %	93 %
Erityisryhmien tilaisuudet	471	2698	600	472
Liikuntapalveluiden nettomenot euroa/asukas (15216 asukasta)	54	81	60	90
Henkilöstö	9,5	15	16	14,5

Talous

LIIKUNTAPALVELUT	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	720 250	0	720 250	776 814	56 564	107,9
Toimintamenot	-2 199 940	0	-2 199 940	-2 153 822	46 118	97,9
Toimintakate	-1 479 690	0	-1 479 690	-1 377 008	103 682	93,1

LIIKUNTAPALVELUT TULOSLASKELMA 2018**31.12.2018****Liikevaihto**

Myynti- ja maksutuotot	695 231
Vuokratuotot	30 581
Muut tuotot	51 002
	<u>776 814</u>

Valmistus omaan käyttöön 0

Aineet ja tarvikkeet

Ostot tilikauden aikana	-74 017
-------------------------	---------

Palvelujen ostot

Asiakaspalvelujen ostot	-401
Muiden palvelujen ostot	-422 957
	<u>-423 358</u>

Henkilöstömenot

Palkat ja palkkiot	-523 923
Henkilösivukulut	-115 763
	<u>-639 686</u>

Liiketoiminnan muut kulut

Vuokrat	-792 060
Muut kulut	-298 718
	<u>-1 090 778</u>

Poistot -396 440

Liikeyli-/alijäämä -1 847 465

Tilikauden alijäämä -1 847 465

Omakatteisuus %	29,6
Omakatteisuus % ilman poistoja	34,9

Toimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Tehtävä:	255	Tekniset palvelut

PALVELUAJATUS

Tekniset palvelut turvaa osaltaan hyvinvoinnin perustan ja luo ihmisille ja yrityksille edellytykset menestymiseen ja viihtymiseen Ylivieskassa. Teknisten palveluiden keskeisiä tehtäviä ovat kaupunkirakenteen kehittäminen sekä liikenneväylien ja muun kunnallistekniikan sekä puistojen rakentaminen ja kunnossapito. Toimiala huolehtii kaupungin rakennusten rakennuttamisesta ja ylläpidosta, kaupungin puhdistus- ja ruokapalveluista, kaupunkiympäristön siisteydestä, viihtyisyydestä, turvallisuudesta ja kaavoituksesta sekä rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Teknisten palveluiden hallinto

Teknisten palveluiden hallinto vastaa teknisten palveluiden lautakunnan ja palvelukeskuksen yleis- ja taloushallinto- sekä tuki- ja asiakaspalvelutehtävistä. Lautakunta kokoontui vuoden aikana 14 kertaa.

Toimintaympäristö oli haasteellinen koko vuoden. Tulevan maakuntauudistuksen tuomia muutoksia pyrittiin ennakoimaan toiminnassa ja päätöksenteossa. Kaupungissa tehtiin päätös käynnistää historian suurimmat talonrakennusinvestoinnit elinkaarihankkeena. Lisäksi infrarakentamisessa käynnistyi merkittävät yhteistyöhankkeet valtion kanssa. Kiinteistöjen sisäilmaongelmat olivat jatkuva haaste niin taloudellisesti kuin henkilöstöresursien kannalta. Toisaalta kaupunki oli esillä myönteisesti valtakunnallisessa uutisoinnissa.

Teknisten palveluiden määrälliset ja laadulliset tavoitteet toteutuivat vaihtelevasti eri palveluissa. Kokonaisuudessa pysyttiin asetetuissa raameissa. Talouden ja tavoitteiden toteutumista seurattiin säännöllisesti. Kuukausi- ja osavuosisiraportteja käsiteltiin lautakunnassa sekä johtoryhmässä.

Toimiala huolehti aktiivisesti kaupungin edunvalvonnasta teknisten palveluiden osalta mm. konserni- ja osakasyhtiöissä. Osallistuttiin lisälmen radan tasoristeysten poistamiselvitykseen sekä Oulu-Seinäjoki rataosuuden nopeudennostoselvitykseen, maakunta-kaavoituksen sekä maakuntauudistusta koskevien suunnitelmien laadintaan.

Vakinaista henkilökuntaa on 3.

Kuntatekniikan palvelut

Kuntatekniikan palveluiden keskeinen tehtävä on kaupunkirakenteen kehittäminen rakentamalla ja kunnossapitämällä liikenneväyliä, puistoja ja muuta kunnallistekniikkaa.

Toimintavuonna osallistuttiin Vt 27:n (Savontien) risteysten toimivuuden parantamiseen Savarin alueella. Uutena liittymänä avattiin Ruutihaantie Savontielle. Ratapihan peruskorjaus käynnistyi. Asemajärjestelyt sisältävät kevyen liikenteen yhteyden radan alitse.

Keskustan liikennejärjestelyjen parantamishanketta jatkettiin peruskorjaamalla Valtakatu ja sen risteykset ryhmittymiskaistoineen välillä Asemakatu - Kauppakatu. Keskustan liikennejärjestelyillä parannetaan viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta sekä liikenneturvallisuutta. Toimenpiteillä sovitetaan ajoneuvoliikenteen nopeustaso ydinkeskustan liikenneympäristöön.

Kurulan uudella omakotialueella rakennettiin katuverkostoa uusia tontteja varten. Koskipuhdon liikealueella rakennettiin kevyen liikenteen väylä Ruutihaantielle ja liikenneturvallisuutta parannettiin Visalantiellä rakentamalla saarekkeet. Katuvalojen elohopeavalaisimia vaihdettiin led-valaisimiin eri puolilla kaupunkia. Ollilanoja (hulevesiviemäri) käännettiin radan itäpuolelta Kalajokeen.

Runsasluminen talvi lisäsi auras-kustannuksia. Liukkaudentorjunnan kustannukset olivat normaalit. Muutama korvausvaatimus tuli vuoden mittaan mm. keskeneräisistä kadunrakennustöistä johtuen. Tieliikenneonnettomuuksia oli yhteensä 33, joissa loukkaantui 14 ja kuoli 2.

Puistometsien nelivuotisen kunnostusohjelman mukaiset työt valmistuivat. Puistojen ja viheralueiden hoitotasot pysyivät ennallaan. Leikkikenttien välineitä uusittiin ja Olmalan puiston rakentaminen aloitettiin. Kalajoen varteen, Savisillalta alkaen, rakennettiin uuden ratasillan alta kulkeva puistokäytävä Kiviojalle. Kekäjärven kunnostushanke käynnistettiin.

Ulkoliikuntapaikkoja hoidettiin yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa. Yleisurheilukentän peruskorjaus alkoi. Suvannon pesäpallokentälle rakennettiin paikoitusalue. Safarin tekonurmikenttä valmistui. Maastoliikuntaolosuhteita parannettiin kaatamalla puita latujen välittömästä läheisyydestä ja rakentamalla pitkospuita Kekäjärven yhdysladulle.

Kunnallistekniikkaa rakennettiin omajohtoisena työnä. Kunnallistekniikan suunnittelupalvelut ostettiin suunnittelutoimistoilta. Liikenneviraston ja POP-Ely Liikenteen kanssa yhteishankkeita olivat ratapihan kunnostus ja asemajärjestely sekä Vt 27:n toimivuutta parantavat toimenpiteet.

Liikenneturvallisuustyöryhmien toiminta jatkui aktiivisena alueellisen liikenneturvallisuustoimijan avustamana yhdessä koulujen ja järjestöjen kanssa. Kuntatekniikan palveluissa otettiin käyttöön pilottikokeiluna työmaan rakennusaikainen projektinhallintaso-
sovellus.

Vakinaista henkilökuntaa on 11.

Tilapalvelut

Tilapalvelut hallinnoi, rakennuttaa ja peruskorjaa kaupungin omistamia rakennuksia. Suurin osa kaupungin palveluista toimii tilapalvelujen hallinnoimissa tiloissa.

Tilapalveluyksikön toiminta kohdistui kertomusvuonna rakennusten peruskorjauksiin ja laajennuksiin sekä väistötilojen rakentamiseen. Kiinteistöjen sisäilmaongelmat ovat jatkuva haaste niin taloudellisesti kuin henkilöstöressurssien kannalta. Yllättäen tulevat korjaustarpeet ja väistötilojen hankkiminen rasittavat taloutta merkittävästi ja työllistävät hetkittäin suuren määrän henkilöstöä. Korjausten onnistuneet suoritus-
vaativat

joustoa investointiohjelman sisällä, jotta yllättäen vastaan tuleviin tilanteisiin pystytään reagoimaan.

Lisätiloja järjestettiin Jokirannan ja Vähäkankaan kouluille. Väliaikaiselle valmistuskeittiölle sekä päiväkodille saatiin toimitilat järjestettyä Visalasta. Kaikkiaan väistötiloja vuoden lopulla oli noin 6 700 m².

Kertomusvuoden alussa tehtiin päätös toteuttaa kahden koulun rakennushankkeet elinkaarimallilla. Kilpailullisen neuvottelumenettelyn lähtökohtana oli 400 oppilaan uuden oppimisympäristön yhtenäiskoulu Taanilan alueelle ja Jokirannan koulun uudistaminen 500 oppilaan kouluksi. Hankkeen toteuttajan vastuulla on rakennusten käytettävyys ja olosuhteet noin 20 vuoden palvelujakson ajan. Tarjousvaihe hankkeessa siirtyi alkuvuodelle 2019.

Toimintavuoden rakennushankkeita olivat Hakalahden vuoropäiväkodin ja paloaseman laajennus. Hankesuunnitteluvaiheessa olivat uusi valmistuskeittiö, terveyskeskuksen puhdistila sekä Simonpuiston päiväkotitoiminta. Rahkolan koululla aloitettiin sisäilmaa parantavat toimenpiteet. Muita talonrakennuksen investointihankkeita toteutettiin lautakunnan hyväksymän työohjelman mukaisesti.

Rakennusten on oltava terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä sekä toimintaa tukevia niitä käyttäville henkilöille. Päivittäisessä työssä ilmenee kiinteistöissä jatkuvasti sisäilmaongelmaepäilyjä, joiden selvittäminen on usein todella vaikeaa. Vaikeimpia ovat tapaukset, joissa mittauksien ja selvitysten perusteella ei löydy selkeää korjattavaa vikaa, mutta silti tilojen käyttäjät oireilevat. Rakennuksissa voi esiintyä monia tekijöitä (esim. puutteellinen ilmanvaihto, ilman epäpuhtaudet, korkea sisälämpötila), jotka voivat aiheuttaa oireilua. Oireilu ei aina selity pelkästään rakennukseen liittyvillä tekijöillä.

Tilapalveluyksikön uudelleen organisointi ei edennyt kertomusvuoden aikana. Sisäiset vuokrat määriteltiin uudelleen. Kaikkien kiinteistöjen (aiemmin vain Kallion ja pelastuslaitoksen) vuokrissa otettiin käyttöön pääomavuokra (tuottovaatimus 6 %). Energiansäästö-hankkeena kolmeen suureen kiinteistön kaukolämpöverkostoon asennettiin paineensäätöventtiilit.

Rakennusten kunnossapito suoritetaan pääosin omana työnä. Erillishankkeet kilpailutetaan ja toteuttamismuoto valitaan suunnittelun yhteydessä.

Vakinaista henkilökuntaa on 12.

Maankäyttöpalvelut

Maankäyttöpalvelut vastaa kaupungin maapolitiikan mukaisesta maanhankinnasta ja kaavoituksesta. Palvelut tuottaa rakennuskelpoisia tontteja asuntorakentamiseen sekä liikelämän ja teollisuuden tarpeisiin. Asemakaavoilla turvataan sekä asuinalueiden että elinkeinotonttien riittävyyttä.

Vuoden 2018 aikana tuli vireille hankekaavoja, joilla pyritään eheyttämään ja kehittämään kaupunkikeskustaa vastaamaan muuttuneita tarpeita. Rakennuskelpoisia vapaita pientalotontteja omakoti-, paritalo- ja rivitalorakentamiseen oli tarjolla yhteensä noin 41 kappaletta, joista varattiin 24. Pientalotontit sijaitsivat Hollihaan kaupunginosassa Kurulan

alueella, Kaisaniemen kaupunginosassa Koskitanhuan alueella sekä Männistön kaupunginosassa Olmalan alueella.

Maankäyttöpalvelut myi kaikkiaan 18 tonttia, joista pientalotontteja 14, kerrostalotontteja 1, liikerakennusten tontteja 1, teollisuustontteja 2 sekä muita maa-alueita 5. Maanmyyntitulot olivat yhteensä noin 554 400 €. Raakamaata hankittiin noin 11 ha sekä muuta maata noin 8 ha. Maanhankintameno oli noin 166 000 euroa.

Asemakaavoja oli kaikkiaan vireillä 12 ja 5 hyväksyttiin. Kaupungin kehittymisen kannalta merkittäviä vireillä olevia asemakaavoja / asemakaavamuutoksia olivat asemanseudun, ydinkeskustan liike- ja kerrostalohankkeiden kaavat sekä Taanilan alueen koulukaava ja uuden kirkon ympäristön asemakaavamuutos.

Urakkanevan tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotus sai hylkäävän päätöksen kaupunginvaltuustossa. Pajukosken tuulivoimapuiston 2. vaiheen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä. Pohjois-Pohjanmaan 3. vaiheen maakuntakaava hyväksyttiin maakuntavaltuustossa. Vähäkangas-Sorviston osayleiskaavan valmistelutyötä jatkettiin.

Asemakaavan muutokset laadittiin maankäyttöyksikön virkamiestyönä. Erityisselvitykset, kuten melu- ja tärinäselvitykset, teetettiin ostopalveluna. Yleiskaavoissa käytettiin kaavakonsulttia yksikön ohjauksessa.

Metsänhoidon 10-vuotissuunnitelma uudistettiin. Metsien hoidossa ja hakkuissa noudatettiin metsänhoitosuunnitelmaa. Metsänmyyntitulot olivat noin 100 000 euroa.

Paikkatietopalvelurajapinnan ja KuntaTietoPalvelun (KTP) kehittämistä jatkettiin aineistoja parantamalla ja ohjelmistoja päivittämällä sekä uusimalla. Kiinteistöinsinöörin palvelut ostettiin paikalliselta maanmittaustoimistolta. Laserkeilausaineistoa hyödynnettiin maastomallien sekä kartta- ja suunnitteluaineistoissa.

Vakinaista henkilökuntaa on 8.

Havainnekuva Ylivieskan ydinkeskustan asuin- ja liikekortteleiden kaavoitushankkeesta. (Kuva: Arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy)

Havainnekuva uuden kirkon ja sen ympäristön asemakaavamuutoshankkeesta.
(Kuva: Arkkitehtitoimisto K25)

Puhdistus- ja ruokapalvelut

Puhdistus- ja ruokapalvelut tukevat kaupungin ydintoimintoja tuottamalla teknisesti ja toiminnallisesti laadukkaita palveluja asiakkaille. Puhdistuspalveluiden tavoitteena on luoda viihtyvyyttä, turvallisuutta sekä ylläpitää kiinteistöjen arvoa ja kuntoa. Ruokapalveluiden toiminta-ajatuksena on laadukkaiden, ravitsemuksellisesti täysipainoisten ja asiakkaiden hyvinvointia edistävien aterioiden tuottaminen. Ruokapalvelut valmistavat ateriat lasten, oppilaiden ja erityisryhmien tarpeisiin, henkilöstöruokailuun sekä erilaisiin koulutuksiin, tapahtumiin ja kokouksiin.

Puhdistuspalvelut tuottavat kaupungin ylläpito- ja perussiivouksen. Siivottavaa pinta-alaa on yhteensä n. 56 200 m². Kohteina ovat mm. koulut, päiväkodit, virastot, kulttuuritilat ja PPPKY Kallion tilat, kuten terveyskeskus, Sipilän palvelukeskus, Koskitupa, Kotitupa, Kotikartano.

Liikuntarakennusten (n. 8 000m²) puhdistuspalvelut on ulkoistettu. Liikuntarakennuksiin kuuluvat liikuntakeskus, jäähalli, Huhmarin kiinteistöt sekä urheilukentän- ja liikuntapuis-ton huoltorakennukset.

Ruuanvalmistuskeittiöitä on kolme: Jokirannan, Sipilän ja Vieskan (terveyskeskuksen) keittiöt. Keittiöt valmistavat päivän kaikkia aterioita asiakkaiden tarpeiden mukaan. Aterioita tehdään mm. kouluille, päiväkodeille, palveluasuntoihin, terveyskeskukseen, kotiin (kotipalveluateriat) ja työpaikkaruokailuun.

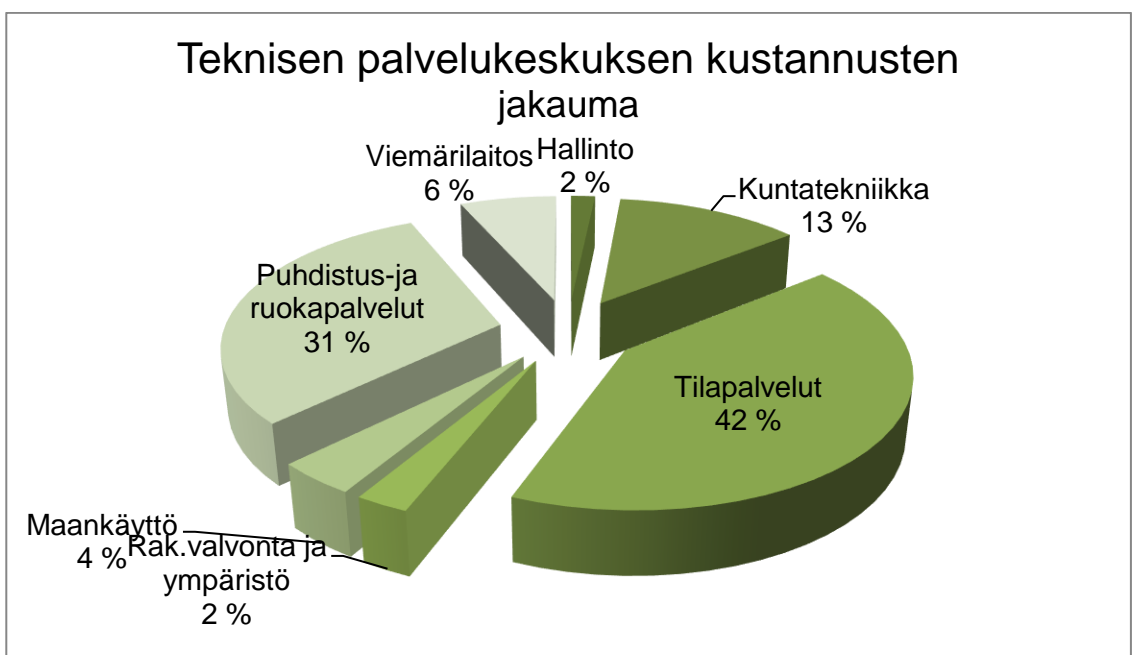
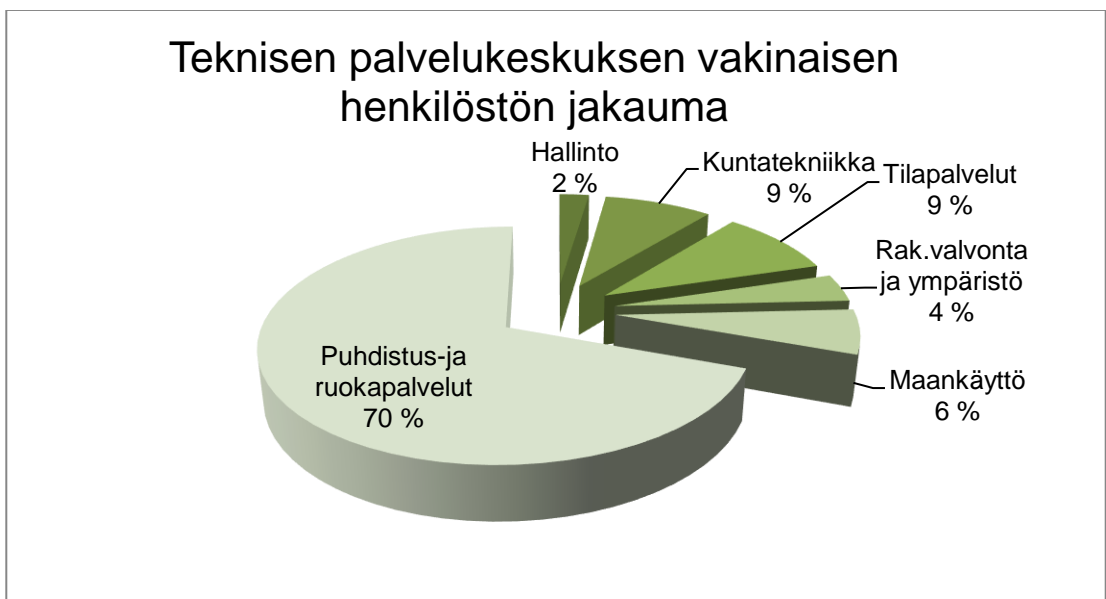
Kesällä ruoanvalmistus siirrettiin väliaikaisesti Rahkolan koululle Jokirannan valmistuskeittiön muuton vuoksi. Keittiölaitteet Jokirannalta siirrettiin entisen Visalan sairaalan keittiön tiloihin, josta tehtiin väliaikainen valmistuskeittiö kaupungille. Elokuussa koulujen alkaessa Jokirannan keittiön toimintaa jatkettiin Visalan keittiöltä. Jokirannan

ruokalaparakkia laajennettiin: lisättiin ruokailupaikkoja sekä toinen ruokailulinjasto. Toimintoja kehitetään uusia laitteita ja työmenetelmiä hyödyntäen.

Koulujen ja varhaiskasvatuksen ruokalista on muokattu vastaamaan ruokasuosituksia. Ruokapalvelut osallistuivat uuden valmistuskeittiön suunnitteluun. Keittiö rakennetaan Puhurikadulle v. 2019.

Toimintavuonna järjestettiin henkilökunnalle koulutusta sekä keväällä että syksyllä. Koulutusaiheina olivat mm. päiväkotien puhtaus ja hygienia sekä puhtaanapidon ja hygienian haasteet terveys- ja hoivapalveluissa. Kesäkuussa pidettiin yhdistetty virkistys- ja koulutuspäivä. Koulutusaiheena oli oman työn suunnittelu ja kehittäminen.

Vakinaista henkilökuntaa on 71.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Ennakoiva ja ohjaava kaavoitus	<p>Kaupunkirakennetta tiivistetään</p> <p>Kaavoituksessa huomioidaan sosiaalinen ja rakenteellinen turvallisuus.</p>	<p>Kaavoja oli vireillä 12 kpl, hyväksyttiin 5 kpl.</p> <p>Kahden liike- ja asuinkorttelin hankekaavoitus sekä uuden kirkon kaavoitus käynnistyivät ydinkeskustassa.</p> <p>Asemanseudun ja radan alituksen kaavoitus valmistui.</p>
Toimiva liikennejärjestelmä ja -verkosto	<p>Ympärivuotinen ja turvallinen liikennöinti</p> <p>Toimivat informaatio- ja palautejärjestelmät</p>	<p>Liikenneonnettomuuksia kaupungin alueella 33 kpl, henkilövahinkoja 16 kpl</p> <p>Ydinkeskustan liikennejärjestelyjä jatkettiin. Savontien ja asemanseudun liikennejärjestelyt käynnistyivät yhteistyössä POP-Elyn ja Liikenneviraston kanssa.</p> <p>Katuja kunnostettiin 1 600 m</p> <p>Asiakaspalautteita tuli muutama kappale.</p>
Terveelliset, turvalliset ja tarkoituksenmukaiset toimitilat	<p>Käyttäjillä optimaaliset tilat</p> <p>Kiinteistöjen kuntoa seurataan</p>	<p>Kiinteistöissä ilmeni sisäilmaongelmia. Rahkolan koulu siirtyi väistötiloihin.</p> <p>Osalla kiinteistöjä selvitysten perusteella ei löydy korjattavaa vikaa, mutta silti tilojen käyttäjät oireilevat. Kiinteistöjen tutkimisessa käytettiin sisäilma-asiantuntijoita.</p> <p>Kouluhankkeiden rakentaminen kilpailutettiin elinkaarimallilla. Tarjoukset saadaan vuodenvaihteen jälkeen.</p> <p>Siirrettäviä vuokratiloja oli vuoden lopulla käytössä 6 700 m². Suurin käyttökohde oli Jokirannan koulu. Siirtotilakustannukset olivat yhteensä 1,3 milj. euroa.</p> <p>Sähköinen huoltokirja otetaan käyttöön 2019.</p>

Kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Kaupunkisuunnittelussa huomioidaan yleinen turvallisuus riittävät ulkoilu- ja virkistysalueet. Tuoteturvallisuuden ja omavalvonnin aukoton noudattaminen	Ulkoilu- ja virkistysalueet kaavoissa 9 %. Kaavoissa asuinalueiden suunnittelussa on mahdollistettu omaehtoinen liikkuminen. Omavalvontaraportit käytössä puhdistus- ja ruokapalveluissa Puistojen leikkivälineiden tarkastus säännöllistä
---	--	---

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Talouden hallinta	Toimintamenot hallinnassa Kustannukset nousevat korkeintaan julkisten menojen hintaindeksin verran. Tuottavuus kasvaa Tulopohjan vahvistaminen	Kuukausiraportit käsiteltiin lautakunnassa ja johtoryhmässä. Ostopalvelujen hintakehitys oli maltillinen Kuntamaisemamalli käytössä Teknisten palveluiden kustannukset olivat 1 000 e/as. Tuottavuus laski edellisvuoteen verrattuna n. 1 %. Maanmyyntitulot 553 400 € Metsänmyyntitulot 100 000 € Pientalotonttien myyntitulot 297 400 € Maanvuokratulot 162 100 €
Investointien hallinta	Investointien toteutuksen seuranta Investointien pts-suunnitelma suunnitelmakauden mittainen	Investointeja seurattiin kuukausiraporttein Investointitoteuma oli 101 % Kaupungissa käynnistyy historiansa suurimmat investoinnit. Noin 35 miljoonan euron kouluhankkeet toteutetaan elinkaari-mallilla. Hankesuunnitelmia valmistui 3 kpl.
Infran ja kiinteistöjen arvon säilyminen	Korjausvelan alentaminen Huolto- ja kunnossapidot ajallaan Kiinteistökohtaiset energiansäästöohjelmat	Kiinteistöjen sisäiset vuokrat määriteltiin uudelleen. Otettiin käyttöön pääomavuokra (tuotto-vaatimus 6 %). Sähköinen huoltokirja hankinnassa.

		<p>Kolmeen suureen kiinteistöön asennettiin paineensäätöventtiilit (energiansäästö tavoite 5-10 %).</p> <p>Kokonaisenergiankulutus pysyi edellisvuoden tasolla (tuottavuus 1-2 %)</p>
--	--	---

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Tehokas palvelutuotanto	<p>Taloudellisesti ja tehokkaasti järjestetyt palvelut</p> <p>Palvelutason arviointi</p>	<p>Toimintolaskenta käytössä puhdistus- ja ruokapalveluissa.</p> <p>Kustannusten nousu oli n. 2 %.</p> <p>Palvelutuotantoa vastaava henkilöstömäärä</p>

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
<p>Henkilöstömitoitus</p> <p>Toimiva työyhteisö</p> <p>Osaaminen muuttuvassa työympäristössä</p>	<p>Palvelutuotantoa vastaava henkilöstö.</p> <p>Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö</p> <p>Täydennyskoulutuksia henkilöstölle.</p>	<p>Vakinaista henkilökuntaa 113 (tilapäiset ja määräaikaiset mukaan lukien 158 kpl)</p> <p>Sairauspoissaolot koko teknisen henkilöstön osalta 3 289 kpl</p> <p>Viikoittaiset työpaikkakokoukset ja tiimipalaverit</p> <p>Työtapaturmia 7 kpl</p> <p>Henkilöstö osallistui yhteensä 110 koulutuspäivään.</p> <p>Henkilöstö osallistui TYKY-toimintaan.</p>

TUNNUSLUVUT

	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Tekniset palvelut				
- kustannukset €/as	965	993	985	1 000
- henkilöstö	132	116	125	110
Kuntatekniikkapalvelut				
Liikenneväylät				
- kunnossapito (m ² /as)	36	37	39	38
- kustannukset (€/as)	58	74	66	69
Katujen rakentaminen (m)	385	1 000	1 000	1 600
Yksitysteiden hoito (€/as)	7,6	7,3	7	7
Maankäyttöpalvelut				
Kaavoitus				
-kustannukset (€/as)	14	12	14	16
Tontit				
-asuinrakentaminen (kpl)	20	13	40	15
-liike- ja teollisuus (kpl)	4	5	20	3
Kiinteistö- ja mitt.palvelut				
-kustannukset (€/as)	24	24	27	25
Puhdistus- ja ruokapalvelut				
Puhdistuspalvelut:				
-kustannukset (€/m ² /kk)	3,5	2,6	3,3	3
-kustannukset (€/as)	153	126	140	145
Ruokapalvelut:				
-aterian keskihinta (€)	2,33	2,38	2,94	2,59
Tilapalvelut				
- kustannukset (€/m ² /kk)	5,9	5,7	6	6
- rakennusneliöt (m ² /as)	4,7	5,5	5	6
- kustannukset (€/as)	336	377	390	450
- koulut (m ² /opp)	13	13	14	14
- kustannukset (€/opp)	652	876	830	1150
Energian kulutus				
-kwh/m ²	281	246	250	252

TALOUS

TEKNISET PALVELUT	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	13 877 811	606 400	14 484 211	14 848 916	-364 705	102,5
Toimintamenot	-14 196 127	-606 400	-14 802 527	-14 915 781	113 254	100,8
Toimintakate	-318 316	-550 000	-318 316	-66 865	-251 451	21,0

Toimielin:	80	RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Tehtävä:	385	Ympäristöpalvelut

PALVELUAJATUS

Ympäristöpalvelut vastaa rakentamiseen ja ympäristönsuojeluun liittyvistä, sektorin lainsäädännön edellyttämistä viranomaistehtävistä Ylivieskan kaupungin alueella. Laeissa tarkoitettuna viranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen, sekä myös muuhun kaupungin hallintoon nähden riippumaton palvelutuotanto.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Rakennus- ja ympäristölautakunta piti vuoden 2018 aikana 9 kokousta, joissa käsiteltiin 62 kokousasiaa. Rakentamisen määrä väheni edellisestä vuodesta. Tulotavoite alittui 43 prosentilla. Rakennusvalvontapalveluja myytiin Alavieskan kunnalle.

Lupapäätöksiä tehtiin 193 kpl (215 vuonna 2017) jakautuen seuraavasti: rakennuslupia 103 kpl (122), toimenpidelupia 72 kpl (74) ja purkamislupia 18 kpl (10). Poikkeamispäätöksiä tehtiin 1, suunnittelutarveratkaisupäätöksiä 1 sekä oikaisuvaatimuksia 2 kpl.

Rakennusten lupia myönnettiin seuraavasti: asuinrakennuksia 30 kpl (35), rivitaloja 2 kpl (3) ja kerrostaloja 1 kpl (1). Vuoden aikana myönnettiin lupa 47 asuinhuoneiston rakentamiseen ja uusia asuinhuoneistoja valmistui 43. Merkittäviä rakennuslupia olivat mm. lihaskala 4 400 m², tuotantohallin laajennus 2016 m², luhtirivitalo 603 m² sekä paloaseman laajennus 306 m².

Vuonna 2018 sähköisen asioinnin käyttöaste oli 100 %. Arkiston sähköiseksi vieminen ja tiedostojen lupapisteeseen siirtäminen jatkuu edelleen.

Ympäristönsuojelussa annettiin yhteensä 32 (27 vuonna 2017) viranhaltijapäätöstä. Merkittäviä luparatkaisuja olivat mm. maa-aines- ja ympäristöluvan käsittänyt luparatkaisu Kaavin Kivi Oy:lle sekä asemanseudun rakennustöihin liittyneet erilaiset luparatkaisut.

Ympäristönsuojelussa on noudatettu toimintavuodesta alkaen lain edellyttämää valvontasuunnitelmaa ja -ohjelmaa. Valvonnasta on sovittu kuntayhteistyönä siten, että Ylivieskan kaupunki myy valvontapalveluja Kannuksen, Nivalan ja Oulaisten kaupungeille sekä Merijärven ja Sievin kunnille. Tätä varten perustettiin ja täytettiin määräaikainen ympäristötarkastajan virka. Ympäristöviranhaltijapalveluita myytiin Kannuksen kaupungille ja Merijärven kunnalle sekä tarpeen mukaan myös Alavieskalle.

Ympäristöyksikössä jatkettiin vuonna 2017 aloitettua, maaseuturahaston rahoittamaa Tulvatieto-hanketta. Se päättyi kertomusvuoden lopussa. Sipilän hallituksen kärkihankkeisiin lukeutuva Viivytys-hanke jatkui koko vuoden. Lisäksi ympäristöpalvelut hallinnoi Kalajoen valuma-alueen vesienhoitoryhmää sekä toiminnan tueksi toteutettavaa Yhteisessä veneessä -hanketta. Hankkeiden työllistävä vaikutus oli noin 1,2 htv. Hankevetäjät kävivät kutsuttuina esittelemässä hankkeita useissa tilaisuuksissa eri puolilla Suomea.

Vakinaista henkilökuntaa on 5. Johtavan rakennustarkastajan ja määräaikaisen ympäristötarkastajan virat täytettiin.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Asiakaskohtainen, sujuva ja laadukas viranomaistoiminta.	Asiakastyytyväisyys ympäristöyksikön palveluihin.	Rakennusluvut 103 kpl Oikaisuvaatimukset 2 kpl
Toiminnan avoimuus.	Tiedottaminen lainsäädännön muutoksista, merkittävistä linjauksista sekä lupien valmistelusta ja ratkaisuista.	Tiedotteita 7 kpl
Viihtyisä, vetovoimainen ja turvallinen ympäristö.	Jatkuva valvonta: Ympäristökatselmuksen suorittaminen touko-kesäkuussa. Vuoden 2018 ympäristöpalkinto jaetaan maailman ympäristöpäivänä.	Katselmuspäiviä 3 kpl. Palkinto myönnettiin 5.6.2018 Ängeslevän kylämiljööille.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Talouden hallinta.	Yksikön nettomenot ovat hallinnassa.	Ympäristöpalveluiden menojen kattavuus tuloihin verrattuna oli 50,70 % ja rakennusvalvonnalla 28,7 %

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Asiantunteva ja riippumaton viranomaistoiminta.	Lautakunnan perehdyttäminen (lautakunnan koulutuspäivän järjestäminen esim. yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa).	Alueellinen koulutustilaisuus ei toteutunut. Lautakunta järjesti opintomatkan Helsinkiin.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Henkilöstön osaaminen ja jaksaminen muuttuvassa työympäristössä.	Henkilöstön riittävä täydennyskoulutus.	Henkilöstön koulutuspäiviä oli keskimäärin 3,5 /hlö.
Toimiva työyhteisö ja sisäinen informaatiojärjestelmä.	Ympäristöyksikön henkilöstön palaverit kuukausittain.	Tiimipalavereita 7 kpl

TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Rakennusvalvonta				
Rakennusluvut: määrä (kpl)	151	122	150	103
Toimenpideluvat: määrä (kpl)	84	74	85	72
Purkamisluvat: määrä (kpl)	3	10	15	18
Rakennusvalvonta				
-kustannukset (€/as)	16	17	17	18
-tuottojen osuus (%)	55	45	45	33
Ympäristö				
Ympäristöluvut (kpl)	10	5	10	7

Ympäristöpalvelut	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	257 000	0	257 000	293 586	36 586	114,2
Toimintamenot	-501 220	0	-501 220	-566 565	-65 345	113,0
Toimintakate	-244 220	0	-244 220	-272 979	-28 759	111,8

Toimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Tehtävä:	260	Viemärlaitos

PALVELUAJATUS

Viemärlaitos huolehtii jätevesien keräilystä, johtamisesta ja pumppaamisesta sekä ylläpitää ja rakentaa jätevesiviemäriverkostoa kaupungin alueella. Jätevesien puhdistuspalvelut ostetaan Vesikolmio Oy:ltä.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Vesihuoltolaitoksesta muodostettiin 1.1.2018 alkaen kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö nimellä viemärlaitos.

Viemärlaitoksen toiminta jatkui normaaliin tapansa. Jätevesiä kerättiin Vesikolmio Oy:n keskuspuhdistamolle noin 0,88 milj. m³. Jätevesimäärä oli pienempi kuin edellisenä vuonna. Laskutettu jätevesimäärä oli 583 997 m³ (kasvua 2,5 %:a).

Viemärlaitoksen talousarvion käyttötalousosan nettomenot olivat noin 696 000 euroa. Tilikauden ylijäämä oli 127.000 euroa, joka oli hiukan arvioitua heikompi, mutta edellisvuotta selvästi parempi.

Vuoden aikana uusia viemäriinliittymissopimuksia tehtiin yhteensä 24 kpl. Liittymismaksutuloja laitokselle kertyi 105.000 euroa. Jätevesimaksu oli 2,70 euroa/m³ (alv 24 %).

Viemärlaitoksen investointeihin käytettiin yhteensä noin 480 000 euroa. Investoinnit kohdentuivat pääasiassa viemäriverkoston rakentamiseen (Kurulan asuinalue) ja saneeraukseen katujen kunnostuksen yhteydessä. Yksittäisiä viemäriinjoja saneerattiin noin 30 000 eurolla. Saneerauksessa sujutettiin viemäreitä ja uusittiin liitoskaivoja. Sipilän puhdistamo poistui käytöstä ja tilalle rakennettiin pumppaamo.

Vesikolmio Oy:n uusi keskuspuhdistamo valmistui Kalajoella. Kaupungin vanha keskuspuhdistamo jäi pois käytöstä ja muutettiin tasausaltaaksi.

Haja-asutusalueen viemärointejä ei toteutettu. Sadevesiviemärointi on katujen kuivatukseen tarkoitettu eikä se liity vesihuoltoon.

Vuoto-vesien määrä väheni jätevesiverkostosta osin saneeraustoimenpiteiden ja osin suotuisten sääolosuhteiden ansiosta. Vuotovesien osuus jätevedenpuhdistamolla käsitellystä vedestä oli 34 %.

Viemärlaitoksen tuleva kehitys näyttää vakaalta. Näköpiirissä ei ole erityisiä uhkia laitoksen taloudelle tai sen toiminnalle. Jätevesiverkoston saneerausta jatketaan tulevina vuosina nykyisellä tasolla. Verkoston ja tonttijohtojen uudisrakentaminen tulee olemaan nykyisellä tasolla ainakin parin seuraavan vuoden aikana taloudellisesta tilanteesta johtuen. Laitoksen taksat ja maksut pyritään pitämään kilpailukykyisinä, eikä niissä ole merkittävää korotuspainetta lähivuosina.

TUNNUSLUVUT

	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Viemärien rakentaminen (m)				
- jätevesiviemärit	158	1 600	1 000	500
Laskutettu jätevesi (m ³)	626 427	570 119	626 000	584 000
Huleveden määrä (%)	32	41	32	34

TALOUS

VIEMÄRILAITOS	Alkuperäinen Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	1 872 200	0	1 872 200	1 787 396	-84 804	95,5
Toimintamenot	-1 159 723	0	-1 159 723	-1 091 443	68 280	94,1
Toimintakate	712 477	0	712 477	695 952	-16 525	97,7

Viemärlaitoksen tuloslaskelma

31.12.2018

Liikevaihto	1 775 584
Liiketoiminnan muut tuotot	11 812
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	-38 256
Palvelujen ostot	-1 019 803
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-19 806
Henkilösivukulut	-10 558
Poistot ja arvonalentumiset	
Poistot	-424 880
Liiketoiminnan muut kulut	-3 021
Liikeyli-/alijäämä	271 072
Rahoitustulot ja -menot	
Korkomenot	0
Korvaus peruspääomasta 4,0 %	-144 275
Yli-/alijäämä ennen varauksia	126 796
Poistoeron muutos	0
Varausten muutos	0
Tilikauden yli-/alijäämä	126 796

Toimielin:	84 JÄTELAUTAKUNTA
-------------------	--------------------------

Tehtävä:	264 Jätelautakunta
-----------------	---------------------------

PALVELUAJATUS

Jätelautakunta on jätelain edellyttämä ja kuntalain mukainen yhteinen lautakunta kuntien omistaman, jätehuollon palvelutehtävästä huolehtivan Vestia Oy:n toimialueella.

Jätelautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä siten kuin jätelaissa on säädetty.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen sekä myös riippumaton palvelutuotanto.

KATSAUS VUODEN 2018 TOIMINTAAN

Kaikki 16 toimialueen kuntaa ovat vuonna 2018 osallistuneet Jokilaaksojen jätelautakunnan toimintaan.

Jätelautakunnan toiminnan keskeisiä tehtäviä vuonna 2018 olivat:

- jätehuoltomääräysten soveltaminen ja niistä tiedottaminen;
- jätteen kuljetustietoja koskevan rekisterin täydentäminen ja ylläpitäminen;
- jätteenkuljetuksen ulkopuolella olevien kiinteistöjen kartoittaminen ja kehottaminen kuljetukseen liittymiseksi;
- sako- ja umpikaivolietteiden kuljetustietojen kokoaminen;
- jätemaksutaksan käsitteleminen;
- sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmän tarkastelemisen tausta-aineiston kokoaminen ja kuljetusjärjestelmästä päättäminen, sekä
- yhteistoiminnan edistäminen Westenergy Oy:n toimialueen muiden jätelautakuntien kanssa.

Lisäksi keskeinen osa lautakunnan toimintaa ovat jätetaksaan liittyvät tehtävät, kuten maksuunpano- ja perintäluetteloiden hyväksyminen sekä maksumuistutusten käsitteleminen ja maksujen kohtuullistamispäätökset. Lautakunnan alaisia työntekijöitä työllistävät myös poikkeamisratkaisut jätehuoltomääräyksistä sekä jätteen kuljetuksen rekisterin ylläpitotehtävät. Asumisessa syntyvien lietteiden määriin, kuljetukseen ja käsittelyyn liittyvä selvitystyö tilattiin konsulttitoimistolta, mikä myös työllisti työntekijöitä.

Lautakunnan alaisen henkilökunnan määrä on 1,5 htv.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna neljä kertaa ja käsitteli 24 asiaa. Lautakunnan puheenjohtajana oli Eero Myllykangas Ylivieskasta. Varapuheenjohtaja valitaan vuosittain kuntien aakkosjärjestyksen mukaisesti. Vuonna 2018 varapuheenjohtajana toimi Päivi Saukko Merijärveltä.

Lautakunta hyväksyi 4.12.2018 uuden vuoden 2019 alusta noudatettavan jätemaksutaksan. Kuntalaisten näkökulmasta oleellimmat jätemaksut laskivat hieman.

Lautakunta päätti kokouksessaan 4.12.2018 kuntavastuulla olevien sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmästä.

Jätelautakunnan esittelijä teki yhden päätöksen maksumuistutuksesta. Jätehuoltomääräyksistä poikkeamispäätöksiä tehtiin 52, jätemaksujen maksuunpanopäätöksiä 97 ja maksujen siirtoja perintään 42.

Jätteen tuottajayhteisöltä edellytetty pakkausjätteen keräyspisteverkosto toimi kertomusvuonna aiempaa paremmin. Tuottajayhteisö ryhtyi loppuvuodesta lisäämään muovin keräyspisteitä lautakunnan alueella.

Lautakunta tutustui 17.4.2018 Westenergy Oy Ab:n ja Ab Stormossen Oy:n toimintaan Mustasaassa. Lautakunnan työntekijät osallistuivat Westenergy Oy Ab:n (jäteyhtiöiden omistama, energiaa tuottava jätteenpolttolaitos) toiminta-alueen jätehuoltoviranomaisen yhteistyötapaamiseen 18.5.2018 Vaasassa. Lautakunnan toimistosihteerin ja esittelijän sekä lautakunnan jäseniä osallistui jätelautakuntien neuvottelupäiville Seinäjoella 15 - 16.11.2018. Esittelijä osallistui Kuntaliiton järjestämiin viranhaltijatapaamisiin.

Jokilaaksojen jätelautakunnan toimistosihteerinä on ollut Aila Eskonniemi. Esittelijän tehtävää on hoitanut Tapio Koistinaho (50 %).

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2018

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Toiminnan avoimuus.	Tiedottaminen jätelainsäädännön mukaisista velvoitteista, lautakunnan toiminnasta sekä alueen asukkaita ja yhteisöjä koskevien asioiden valmistelusta ja niihin liittyvistä ratkaisuksista.	Sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmän tarkastelemisesta tiedotettiin kaikkien ns. ilmoituslehtien kautta. Lisäksi tiedotettiin vuodenvaihteessa 2018-2019 kuljetusjärjestelmää koskeneesta päätöksestä.
Lautakunnan tunnettuus.	Lautakunnan toimialueen ja tehtävien tekeminen tunnetuksi koko toimialueella.	Lautakunnan tehtävistä on tiedotettu toimialuetta koskevan päätöksenteon, jätehuoltomääräyksiä ja lietteiden kuljetusjärjestelmän tarkastelun yhteydessä.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Talouden hallinta.	Lautakunnan menot ovat hallinnassa.	Lautakunnan menot alittivat talousarvioon varatun määrän. Menot on katettu ns. jätehuollon perusmaksusta.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2018	Toteutuminen 2018
Asiantunteva ja riippumaton viranomaistoiminta.	Lautakunnan vuosittainen täydennyskoulutus.	Lautakunnan edustajilla ja työntekijöillä oli mahdollisuus osallistua jätelautakuntien neuvottelupäiville Seinäjoella.

3.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

Tuloslaskelmaosan tulot ja menot sisältävät myös sisäiset tulot ja menot.

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2018

	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2018 muutosten jälkeen	Toteutuma (€) 2018	Poikkeama ta/tot 2018	Muutos % 2017/2018
VARSINAINEN TOIMINTA						
Toimintatulot	47 149 235	106 400	47 255 635	48 318 596	1 062 961	5,15
Myyntitulot (+)	34 060 403	-572 000	33 488 403	33 111 162	-377 241	3,38
Maksutulot (+)	2 038 255	32 000	2 070 255	2 008 435	-61 820	0,68
Tuet ja avustukset (+)	809 460	40 000	849 460	1 938 315	1 088 855	26,76
Vuokratuotot (+)	7 970 619	606 400	8 577 019	8 573 018	-4 001	23,30
Muut toimintatulot (+)	2 270 498	0	2 270 498	2 687 665	417 167	-22,08
Toimintamenot	-132 296 480	-2 224 548	-134 521 028	-136 776 481	-2 255 453	7,41
Palkat ja palkkiot (-)	-39 682 158	-586 610	-40 268 768	-39 690 343	578 425	7,18
Henkilösivukulut (-)	-9 337 717	-122 650	-9 460 367	-8 942 880	517 487	0,16
Palvelujen ostot (-)	-62 132 527	-142 488	-62 275 015	-65 070 883	-2 795 868	6,04
Aineet ja tarvikkeet (-)	-7 248 018	-10 000	-7 258 018	-7 442 016	-183 998	5,31
Avustukset (-)	-5 555 050	0	-5 555 050	-5 372 828	182 222	1,88
Vuokramenot (-)	-7 965 356	-1 362 800	-9 328 156	-9 823 699	-495 543	34,73
Muut toimintamenot (-)	-375 654	0	-375 654	-433 833	-58 179	14,83
TOIMINTAKATE	-85 147 245	-2 118 148	-87 265 393	-88 457 885	-1 192 492	8,69
Verotulot (+)	55 500 000	-1 000 000	54 500 000	53 664 206	-835 794	-1,67
Valtionosuudet (+)	35 581 000	262 000	35 843 000	35 920 054	77 054	1,76
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot (+)	65 000	50 000	115 000	147 904	32 904	99,24
Muut rahoitustulot muilta (+)	52 000	0	52 000	246 509	194 509	226,11
Korkomenot (-)	-430 000	0	-430 000	-414 157	15 843	-10,36
Muut rahoitusmenot (-)	-2 000	0	-2 000	-150 138	-148 138	1 723,53
VUOSIKATE	5 618 755	-2 806 148	2 812 607	956 493	-1 856 114	-88,30
Poistot ja arvonalentumiset						
Sumu-poistot (-)	-5 236 676	0	-5 236 676	-5 234 644	2 032	3,33
Arvonalentumiset (-)	0	-3 400 000	-3 400 000	-3 399 275	725	
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	382 079	-6 206 148	-5 824 069	-7 677 425	-1 853 356	
Varausten muutos (+/-)	-300 000	750 000	450 000	399 059	-50 941	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	82 079	-5 456 148	-5 374 069	-7 278 366	-1 904 297	

Verotulojen erittely 2018

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 2018	Poikkeama euroa
Kunnan tulovero	46 200 000	-600 000	45 600 000	45 469 999	-130 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 100 000	-400 000	3 700 000	3 206 333	-493 667
Kiinteistövero	5 200 000	0	5 200 000	4 987 874	-212 126
Yhteensä	55 500 000	-1 000 000	54 500 000	53 664 206	-835 794

Veroprosentit

Verovuosi	Tuloveroprosentti	Yleinen kiinteistövero%	Vakituisten asuinrak.kiinteistövero%	Muun asuinrakennuksen kiinteistövero%
2009	20,50	1,00	0,45	1,00
2010	21,00	1,00	0,55	1,10
2011	21,00	1,00	0,55	1,10
2012	21,00	1,00	0,55	1,10
2013	21,50	1,05	0,60	1,10
2014	21,50	1,10	0,65	1,15
2015	21,50	1,30	0,70	1,15
2016	21,50	1,30	0,70	1,15
2017	21,50	1,30	0,70	1,15
2018	21,50	1,30	0,70	1,15

Tuloveron määräytyminen

Verovuosi	Tuloveroprosentti	Kunnallisveron verotettava tulo, 1000 €	Muutos %
2009	20,50	172 395	-0,1
2010	21,00	178 333	3,44
2011	21,00	186 749	4,72
2012	21,00	193 362	3,54
2013	21,50	202 802	4,88
2014	21,50	209 033	3,07
2015	21,50	212 342	1,58
2016	21,50	212 195	-0,1
2017	21,50	210 511	-0,8
2018	21,50	212 093	0,7

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 2018	Poikkeama euroa
Peruspalveluiden valtionosuus	27 052 000	241 430	27 293 430	27 293 435	5
Verotuloihin perustuva tasaus	8 565 000	-38 430	8 526 570	8 526 576	6
Opetus- ja kult.toimen vos	-36 000	59 000	23 000	100 043	77 043
Harkinnan varainen valtionos.	0	0	0	0	0
Yhteensä	35 581 000	262 000	35 843 000	35 920 054	77 054

Verorahoituksen kehitys

(Verotulot ja valtionosuudet yhteensä)

Vuosi	Verotulot	Muutos %	Valtionosuus	Muutos %	Yhteensä	Muutos %
2009	41,3	3,0	25,1	13,6	66,4	6,8
2010	43,1	4,4	25,4	1,2	68,5	3,2
2011	45,9	6,5	26,7	5,1	72,6	6,0
2012	46	0,3	27,9	4,4	73,9	1,8
2013	49,9	8,6	28,6	2,7	78,5	6,4
2014	51,3	2,8	29,2	2,0	80,5	2,5
2015	53,3	3,9	30,9	5,7	84,2	4,6
2016	54	1,2	34	10,4	88,1	4,6
2017	54,6	1,0	35,3	3,8	89,9	2,0
2018	53,7	-1,6	35,9	1,7	89,6	-0,3

3.2.2 Investointiosan toteutumisvertailu

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2018

HANKERYHMÄ/ HANKE	TALOUSARVIO 2018	TA-muutos	2018 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2018
Maa- ja vesialueet	Menot	-300 000	-300 000	-303 825
	Tulot (tasearvo)	800 000	800 000	168 756
	Myyntivoitot tuloslaskelmasta			383 169
	Netto	500 000	500 000	248 100
Irtain omaisuus/ Kaupunginhallitus	Menot	-70 000	-70 000	-3 820
	Tulot	0	0	0
	Netto	-70 000	-70 000	-3 820
Irtain omaisuus/ Pelastuslaitos	Menot	-800 000	750 000	-50 000
	Tulot	0	0	0
	Netto	-800 000	750 000	-50 000
Irtain omaisuus/ Peruskoulut ja lukio	Menot	-50 000	50 000	0
	Tulot	0	0	0
	Netto	-50 000	50 000	0
Irtain omaisuus/ Varhaiskasvatus	Menot	-12 000	-12 000	-22 736
	Tulot	0	0	0
	Netto	-12 000	-12 000	-22 736
Irtain omaisuus/ Kirjasto	Menot	-15 000	0	-15 000
	Tulot	0	0	0
	Netto	-15 000	0	-15 000
Irtain omaisuus/ Kulttuuri	Menot	-15 000	0	-15 000
	Tulot	0	0	0
	Netto	-15 000	0	-15 000
Irtain omaisuus/ Liikuntapalvelut	Menot	-150 000	-9 200	-159 200
	Tulot	0	0	0
	Netto	-150 000	-9 200	-159 200
Irtain omaisuus/ Tekniset palvelut	Menot	-80 000	-80 000	-93 394
	Tulot	0	0	0
	Netto	-80 000	-80 000	-93 394
Talorakentaminen, Jokirannan koulu	Menot	-500 000	0	-500 000
	Tulot	0	0	0
	Netto	-500 000	0	-500 000
Talorakentaminen, Yhtenäiskoulu (TA-kate: Jokirannan koulu)	Menot	0	0	0
	Tulot	0	0	0
	Netto	0	0	0
Talorakentaminen, Katajan koulu	Menot	0	-390 000	-390 000
	Tulot	0	0	0
	Netto	0	-390 000	-390 000
Talorakentaminen, Hakalahden pv-kodin laajennus	Menot	-3 000 000	0	-3 000 000
	Tulot	0	0	0
	Netto	-3 000 000	0	-3 000 000
Talorakentaminen, Kaupungintalo	Menot	0	-220 000	-220 000
	Tulot	0	0	0
	Netto	0	-220 000	-220 000
Talorakentaminen Rahkolan koulu	Menot	0	-190 000	-190 000
	Tulot	0	0	0
	Netto	0	-190 000	-190 000

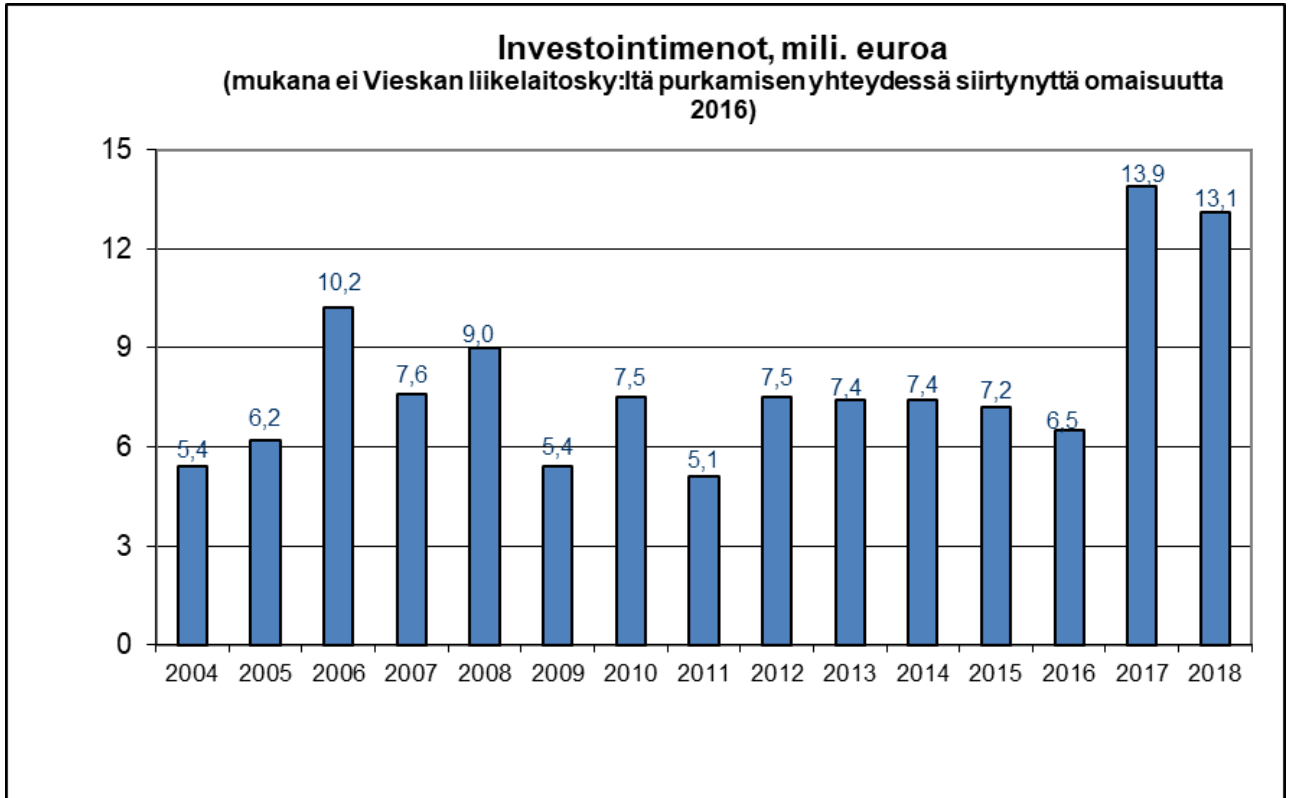
HANKERYHMÄ/ HANKE		TALOUSARVIO 2018	TA-muutos	TALOUSARVIO 2018 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2018
Talorakentaminen Terveyskeskus	Menot	-200 000	150 000	-50 000	-118 932
	Tulot	0		0	0
	Netto	-200 000	150 000	-50 000	-118 932
Talorakentaminen Pelastuslaitoksen laajennus	Menot	-500 000	150 000	-350 000	-361 698
	Tulot	0		0	0
	Netto	-500 000	150 000	-350 000	-361 698
Talorakentaminen, Muut talonrakennus- investoinnit	Menot	-500 000	0	-500 000	-339 000
	Tulot	0		0	0
	Netto	-500 000	0	-500 000	-339 000
Liikennealueet	Menot	-6 500 000	500 000	-6 000 000	-6 823 119
	Tulot	0		0	0
	Netto	-6 500 000		-6 000 000	-6 823 119
Puistoalueet	Menot	-160 000		-160 000	-106 623
	Tulot	0		0	0
	Netto	-160 000		-160 000	-106 623
Liikunta-alueet	Menot	-400 000		-400 000	-548 368
	Tulot	25 000		25 000	40 000
	Netto	-375 000		-375 000	-508 368
Vesihuoltolaitos	Menot	-500 000		-500 000	-480 799
	Tulot	0		0	0
	Netto	-500 000		-500 000	-480 799
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Menot	-13 752 000	790 800	-12 961 200	-13 084 303
	Tulot	825 000	0	825 000	591 925
	Netto	-12 927 000	790 800	-12 136 200	-12 492 378

Kunnallistekniikan nimetyt kohteet (sisältyvät Hankeryhmän Liikennealueet -lukuihin)					
Keskustan liikennejärjestelyt	Menot	-800 000	0	-800 000	-1 289 740
Valtatie 27 liikennejärjestelyt, kaupungin osuus	Menot	-700 000	0	-700 000	-764 308
Rautatieaseman ratapihan liikennejärjestelyt, kaupungin osuus	Menot	-4 000 000	0	-4 000 000	-3 161 333

Vuoden 2018 suurimmat investoinnit olivat Hakalahden päiväkodin laajennus, rautatieaseman alituksesta ja valtatie 27:stä kaupungin osuudet sekä keskustan katusaneerauksen jatkaminen. Hakalahden päiväkodin laajennuksen toteutuneet kustannukset vuosilta 2017- 2018 olivat yhteensä 2,3 milj.euroa. Katajan koulun saneerauksen ja laajennuksen toteutuneet kustannukset vuosilta 2016-2018 olivat 5,6 milj.euroa ja kaupungintalon saneerauksen kustannukset 3,9 milj.euroa.

Muista talonrakennuskohteista rahaa käytettiin mm. pelastusaseman yhteyteen tehtyyn ICT-tilaan sekä liikuntakeskuksessa ja Päivärinnan koulussa tehtyihin pienempiin korjauksiin.

Liikennealueiden investointimenot ylittivät talousarvion, koska osa seuraavalle vuodelle suunnitelluista kustannuksista toteutui jo 2018.

Kaupungin viime vuosien bruttoinvestointimenoissa näkyy kova investointitahti, joka on lisännyt kaupungin suunnitelman mukaisia poistoja ja vaikuttaa sitä kautta kaupungin tuloslaskelmaan ja yli-/alijäämään.

3.2.3 Rahoitusosan toteutumisvertailu

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

Toimintakertomuksessa esitetään toteutumisvertailu talousarvion rahoitusosasta.

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu 2018

	Talousarvio 2018	Ta-muutokset 2018	Talousarvio 2018 muutettu	Toteutuma (€) 2018	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate (+/-)	5 618 755	-2 806 148	2 812 607	956 493	-1 856 114
Satunnaiset erät (+/-)	0		0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät (+/-)	-300 000	0	-300 000	-383 169	-83 169
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot (-)	-13 752 000	790 800	-12 961 200	-13 084 303	-123 103
Rahoitusosuudet invest.menoihin (+)	25 000	0	25 000	40 000	15 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	800 000	0	800 000	551 925	-248 075
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 608 245	-2 015 348	-9 623 593	-11 919 054	-2 295 461
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamist. lisäykset (-)	0	0	0	0	0
Antolainasaamist. vähennykset (+)	10 000	0	10 000	37 500	27 500
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen lisäys (+)	10 500 000	3 100 000	13 600 000	1 440 000	-12 160 000
Pitkäaik. lainojen vähennys (-)	-2 900 000	-1 100 000	-4 000 000	-4 222 218	-222 218
Lyhytaik.lainojen muutos (+/-)	-1 755	15 348	13 593	13 000 000	12 986 407
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	1 538 916	1 538 916
Rahoituksen rahavirta	7 608 245	2 015 348	9 623 593	11 794 198	2 170 605
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	-124 856	-124 856
LAINAKANNAN MUUTOS	7 598 245	2 015 348	9 613 593	10 217 782	604 189

3.2.4 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIIEN SITOVIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

KÄYTTÖTALouden TOIMINTA-KATE	TA 2018	TA-MUUTOS	TA muutosten jälkeen 2018	TP 2018	POIK-KEAMA	TP 2017
VAALIT	-3 470	0	-3 470	-9 891	6 421	-33 361
TARKASTUSTOIMINTA	-57 600	0	-57 600	-44 347	-13 253	-160 990
YLEISHALLINTO	-2 891 857	0	-2 891 857	-2 740 370	-151 487	-2 630 775
ELINKEINOPALVELUT	-525 458	0	-525 458	-509 928	-15 530	-517 305
PELASTUSPALVELUT	-1 688 818	82 252	-1 606 566	-1 647 813	41 247	1 561 644
PERUSPALVELUKY KALLIO	-49 748 230	0	-49 748 230	-50 876 767	1 128 537	48 201 648
- josta Kallion oma toiminta	-30 618 000	0	-30 618 000	-31 372 357	754 357	-29 313 897
- josta ostettu Erikoissairaanhoido	-17 150 000	0	-17 150 000	-17 605 469	455 469	-16 896 660
- josta muu sosiaali- ja terv.huolto	-1 980 230	0	-1 980 230	-1 898 941	81 289	-2 089 847
JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOS	800 000	-750 000	50 000	45 080	-4 920	498 526
YLEISSIVISTÄVÄT KOULUTUSPALV.	-17 503 550	-1 320 400	-18 823 950	-19 382 749	558 799	-16 870 745
VARHAISKASVATUSPALVELUT	-9 588 779	0	-9 588 779	-9 599 019	10 240	-8 739 161
KIRJASTOPALVELUT	-684 083	0	-684 083	-681 657	-2 426	-616 693
NUORISOPALVELUT	-326 334	0	-326 334	-338 938	12 604	-296 179
KULTTUURIPALVELUT	-332 869	-130 000	-462 869	-528 133	65 264	-389 057
MUSIIKKIOPISTON TOIMINTA	-896 663	0	-896 663	-879 616	-17 047	-879 338
KANSALAIPOISTON TOIMINTA	-671 785	0	-671 785	-635 786	-35 999	-627 785
LIIKUNTAPALVELUT	-1 479 690	0	-1 479 690	-1 377 008	-102 682	-1 233 195
TEKNISET PALVELUT	-318 316	0	-318 316	-66 865	-251 451	-638 292
YMPÄRISTÖPALVELUT	-244 220	0	-244 220	-272 979	28 759	sis. Tekniset palvelut
VIEMÄRILAITOS	712 477	0	712 477	695 952	-16 525	573 001
JÄTELAUTAKUNTA	0	0	0	0	0	0

TULOSLASKELMA OSA	TA 2018	TA-MUUTOS	TA muutosten jälkeen 2018	TP 2018	POIK-KEAMA	TP 2017
VEROTULOT	55 500 000	-1 000 000	54 500 000	53 664 206	-835 794	54 577 965
VALTIONOSUUDET	35 581 000	262 000	35 843 000	35 920 054	77 054	35 297 975
KORKOTUOTOT	117 000	50 000	167 000	394 413	227 413	149 822
KORKOKULUT	-432 000	0	-432 000	-564 295	-132 295	-470 255

INVESTOINTIOSA

Investointiosan sitovien määrärahojen toteutuminen (sitovuus bruttomenot, paitsi maa- ja vesialueissa nettomenot/-tulot)

Kohde	Nimi	TA 2018	TA-MUUTOS	TA + MUUTOSTEN JÄLK.	TP 2018	POIKKEAMA	TP 2017
8000 ***	Maa- ja vesialueet NETTO YHTEENSÄ	500 000	0	500 000	-135 069,33	-635 069	-3 999 551
8100 **	Irtain omaisuus/Kaupunginhallitus MENOT YHTEENSÄ	-70 000	0	-70 000	-3 820,00	66 180	-655 394
8125 **	Irtain omaisuus/Peruskoulut MENOT YHTEENSÄ	-50 000	50 000	0	0,00	0	-289 881
8127 **	Irtain omaisuus/Kirjasto MENOT YHTEENSÄ	-15 000	0	-15 000	-14 619,81	380	-20 116
8128 **	Irtain omaisuus/Varhaiskasvatus MENOT YHTEENSÄ	-12 000	0	-12 000	-22 736,36	-10 736	-136 155
8130 **	Irtain omaisuus/Kulttuuripalvelut MENOT YHTEENSÄ	-15 000	0	-15 000	-14 443,13	557	-17 265
8145 **	Irtain omaisuus/Liikuntapalvelut MENOT YHTEENSÄ	-150 000	-9 200	-159 200	-159 600,01	-400	-48 706
8150 **	Irtain omaisuus/Pelastuspalvelut MENOT YHTEENSÄ	-800 000	750 000	-50 000	-45 080,00	4 920	-8 870 281
8202 **	Kouluhankkeet (Jokiranta ja yhtenäiskoulu) MENOT YHTEENSÄ	-500 000	0	-500 000	-498 899,09	-1 101	-985 857
8212 **	Rahkolan koulu MENOT YHTEENSÄ	0	-190 000	-190 000	-216 371,08	-26 371	0
8213 **	Paloasema MENOT YHTEENSÄ	-500 000	150 000	-350 000	-361 697,58	-11 698	0
8214 **	Kaupungintalo MENOT YHTEENSÄ	0	-220 000	-220 000	-231 859,65	-11 860	-2 530 364
8215 **	Katajan koulu MENOT YHTEENSÄ	0	-390 000	-390 000	-509 993,00	-119 993	-3 916 220
8220 **	Muut talonrakennusinvestoinnit MENOT YHTEENSÄ	-500 000	0	-500 000	-339 000,31	-161 000	-1 032 823
8223 **	Hakalahden päiväkotii MENOT YHTEENSÄ	-3 000 000	0	-3 000 000	-2 191 122,60	808 877	-106 631
8226 **	Terveyskeskus MENOT YHTEENSÄ	-200 000	150 000	-50 000	-118 931,75	-68 932	-10 935 340
8227 **	Joukahaisen päiväkotii MENOT YHTEENSÄ	0	0	0	0,00	0	-2 547 230
8300 **	Liikennealueet MENOT YHTEENSÄ	-6 500 000	500 000	-6 000 000	-6 823 118,76	-823 119	-2 762 279
8400 **	Puistoalueet MENOT YHTEENSÄ	-160 000	0	-160 000	-106 623,49	53 377	-51 457
8500 **	Liikunta-alueet TULOT YHTEENSÄ	25 000	0	25 000	40 000,00	15 000	0
8500 **	MENOT YHTEENSÄ	-400 000	0	-400 000	-548 368,24	-148 368	-181 222
8700 **	Viemäriulaitos MENOT YHTEENSÄ	-500 000	0	-500 000	-480 798,90	19 201	-714 909
8900 **	Irtain omaisuus/Tekniset palvelut MENOT YHTEENSÄ	-80 000	0	-80 000	-93 394,26	-13 394	-319 900
*	INVESTOINNIT						
**	TULOT YHTEENSÄ	825 000	0	825 000	208 756,05	-616 244	9 045 314
**	MENOT YHTEENSÄ	-13 752 000	790 800	-12 961 200	-13 084 303,40	-123 103	-46 142 876
***	NETTO YHTEENSÄ	-12 927 000	790 800	-12 136 200	-12 875 547,35	-739 347	-37 097 562

RAHOITUSOSA

Sitovuus saamisten bruttolisäys, lainakannan nettomuutos	TA 2018	TA- MUUTOS	TA muutosten jälkeen	TP 2018	POIKKEAMA ALKUP. TA /TOT
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	27 500	27 500
Lainakannan muutos (lainanotto-lyhenny	7 598 245	2 015 348	9 613 593	10 217 782	-2 619 537
- pitkäaikaisten lainojen muutos	7 600 000	2 000 000	9 600 000	-2 782 218	10 382 218
-lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 755	15 348	13 593	13 000 000	-13 001 755

4 Tilinpäätöslaskelmat

YLIVIESKAN KAUPUNKI

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017	Muutos %
Toimintatuotot			
Myyntituotot	29 711 721,04	28 769 695,66	3,27
Maksutuotot	1 991 575,45	1 974 079,51	0,89
Tuet ja avustukset	1 938 314,64	1 529 163,39	26,76
Muut toimintatuotot	4 311 333,77	5 161 868,20	-16,48
Toimintatuotot	37 952 944,90	37 434 806,76	1,38
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-39 474 840,94	-36 839 793,09	7,15
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-8 069 186,22	-7 792 080,55	3,56
Muut henkilösivukulut	-873 693,38	-1 136 778,95	-23,14
Palvelujen ostot	-59 924 355,28	-56 320 041,97	6,40
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-7 433 178,29	-7 006 265,25	6,09
Avustukset	-5 372 827,96	-5 273 843,09	1,88
Muut toimintakulut	-5 262 748,06	-4 449 792,79	18,27
Toimintakulut	-126 410 830,13	-118 818 595,69	6,39
TOIMINTAKATE	-88 457 885,23	-81 383 788,93	8,69
Verotulot	53 664 206,30	54 577 965,04	-1,67
Valtionosuudet	35 920 054,00	35 297 975,00	1,76
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	147 904,15	74 232,32	99,24
Muut rahoitustuotot	102 234,10	75 589,65	35,25
Korkokulut	-414 157,29	-462 021,14	-10,36
Muut rahoituskulut	-5 862,73	-8 233,37	-28,79
Rahoitustuotot ja -kulut	-169 881,77	-320 432,54	-46,98
VUOSIKATE	956 493,30	8 171 718,57	-88,30
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 234 643,79	-5 065 783,85	3,33
Arvonalentumiset	-3 399 275,41	0,00	
TILIKAUDEN TULOS	-7 677 425,90	3 105 934,72	-347,19
Poistoeron lisäys- tai vähennys+	399 059,21	-6 185,01	-6552,04
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-7 278 366,69	3 099 749,71	-334,80

YLIVIESKAN KAUPUNKI

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	956 493,30	8 171 718,57
Satunnaiset erät, netto	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-383 168,95	-792 610,92
	<u>573 324,35</u>	<u>7 379 107,65</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-13 084 303,40	-13 878 237,01
Rahoitusosuudet investointimenoihin	40 000,00	72 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	551 925,00	1 169 373,55
	<u>-12 492 378,40</u>	<u>-12 636 863,46</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-11 919 054,05</u>	<u>-5 257 755,81</u>
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-27 500,00
Antolainasaamisten vähennykset	37 500,00	10 000,00
	<u>37 500,00</u>	<u>-17 500,00</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 440 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 222 217,66	-4 388 899,64
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13 000 000,00	11 000 000,00
	<u>10 217 782,34</u>	<u>6 611 100,36</u>
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	13 094,97	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 569,49	-22 181,67
Saamisten muutos	-404 440,05	-71 444,58
Korottomien velkojen muutos	1 936 830,67	-2 032 427,77
	<u>1 538 916,10</u>	<u>-2 126 054,02</u>
Rahoituksen rahavirta	<u>11 794 198,44</u>	<u>4 467 546,34</u>
Rahavarojen muutos	<u>-124 855,61</u>	<u>-790 209,47</u>
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 806 387,96	1 931 243,57
Rahavarat 1.1.	1 931 243,57	2 721 453,04
	<u>-124 855,61</u>	<u>-790 209,47</u>

YLIVIESKAN KAUPUNKI

TASE

VASTAAVAA	31.12.2018	31.12.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	31 426,84	37 402,82
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	31 426,84	37 402,82
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	15 856 681,84	15 864 744,89
Rakennukset	52 111 513,58	47 351 454,51
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 885 631,78	14 769 304,07
Koneet ja kalusto	2 381 678,90	2 679 507,22
Muut aineelliset hyödykkeet	138 977,38	138 977,38
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 690 919,44	10 013 810,72
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	95 065 402,92	90 817 798,79
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	11 770 174,36	11 770 174,36
Sijoitukset yhteensä	11 770 174,36	11 770 174,36
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Muut toimeksiantojen varat	2 976,43	3 074,71
Toimeksiantojen varat yhteensä	2 976,43	3 074,71
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	70 687,37	64 117,88
Vaihto-omaisuus yhteensä	70 687,37	64 117,88
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	16 375,00	768 924,70
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 673 143,76	2 059 327,05
Lainasaamiset	749 174,70	34 125,00
Muut saamiset	1 494 404,83	1 763 953,65
Siirtosaamiset	1 072 197,37	1 012 025,21
Saamiset yhteensä	6 005 295,66	5 638 355,61
Rahat ja pankkisaamiset	1 806 387,96	1 931 243,57
VASTAAVAA YHTEENSÄ	114 752 351,54	110 262 167,74

YLIVIESKAN KAUPUNKI

TASE

VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 552 538,37	18 552 538,37
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 092 238,52	-2 007 511,19
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 278 366,69	3 099 749,71
Oma pääoma yhteensä	12 366 410,20	19 644 776,89
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 932 111,21	2 331 170,42
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut toimeksiantojen pääomat	17 247,73	4 251,04
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	17 247,73	4 251,04
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 044 461,00	9 038 905,52
Saadut ennakot	460,00	460,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 856 989,89	1 781 123,64
Pitkäaikainen yhteensä	5 901 910,89	10 820 489,16
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 101 111,00	2 888 884,14
Joukkovelkakirjalainat/kuntatodistuslainat	74 000 000,00	61 000 000,00
Saadut ennakot	49 106,70	12 320,58
Ostovelat	5 228 412,85	6 265 678,88
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 930 410,28	821 021,95
Siirtovelat	8 225 630,68	6 473 574,68
Lyhytaikainen yhteensä	94 534 671,51	77 461 480,23
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	114 752 351,54	110 262 167,74

KONSERNITULOSLASKELMA

	KONSERNI	KONSERNI
	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Toimintatuotot	83 118 666,69	81 922 201,16
Toimintakulut	-173 988 777,81	-165 144 042,98
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	14 898,50	53 842,50
Toimintakate	-90 855 212,62	-83 167 999,32
Verotulot	53 414 653,89	54 325 178,34
Valtionosuudet	40 956 567,51	40 335 151,14
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	147 463,70	74 397,25
Muut rahoitustuotot	192 464,50	154 029,88
Korkokulut	-500 252,70	-576 815,88
Muut rahoituskulut	-45 527,49	-42 391,14
Vuosikate	3 310 156,79	11 101 550,27
Poistot ja arvonalentumiset:		
Poistot	-7 139 016,31	-6 927 177,84
Omistuksen eliminointi erot	250,50	-8 537,42
Arvonalentumiset	-3 399 275,41	0,00
Satunnaiset erät	266 740,61	0,00
Tilikauden tulos	-6 961 143,82	4 165 835,01
Tilinpäätössiirrot	-2 171,67	-4 970,43
Tilikauden verot	-27 259,55	-45 697,59
Laskennalliset verot	1 036,27	2 382,06
Vähemmistöosuudet	-2 848,98	-3 976,53
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-6 992 387,76	4 113 572,52

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 310 156,79	11 101 550,27
Satunnaiset erät	266 740,61	
Tilikauden verot	-27 259,55	-45 697,59
Tulorahoituksen korjauserät	-394 281,86	-838 985,81
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 155 355,99	10 216 866,88
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-14 843 197,46	-15 313 308,86
Rahoitusosuudet investointi menoihin	49 476,14	144 105,82
Pysyvien vastaavien luovutustulo	998 201,02	1 284 340,82
Investointien rahavirta yhteensä	-13 795 520,31	-13 884 862,23
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 640 164,32	-3 667 995,35
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	-2 637,88	0,00
Antolainojen vähennykset	1 242,50	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 993 430,55	489 134,15
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 621 150,70	-5 492 985,63
Lyhytaikaisten lainojen muutos	12 997 633,33	11 000 000,00
Oman pääoman muutokset	0,00	167 728,44
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	90 962,24	-2 923,56
Vaihtomaisuuden muutos	70 028,63	-32 479,30
Saamisten muutos	-368 243,61	-208 432,42
Korottomien velkojen muutos	829 221,71	-1 657 651,80
Rahoituksen rahavirta yhteensä	9 990 486,76	4 262 389,90
RAHAVAROJEN MUUTOS	-649 677,55	594 394,55
Rahavarat 31.12	8 925 289,06	9 574 966,62
Rahavarat 1.1.	9 574 966,62	8 980 572,07
RAHAVAROJEN MUUTOS	-649 677,55	594 394,54

KONSERNITASE	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet:		
Aineettomat oikeudet	285 202	293 875,45
Muut pitkävaikutteiset menot	85 626	9 617,10
Ennakkomaksut	52 761	37 388,88
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	<u>423 588</u>	<u>340 881,43</u>
Aineelliset hyödykkeet:		
Maa- ja vesialueet	17 368 051	17 398 165,50
Rakennukset	73 995 808	70 688 321,23
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 194 414	14 904 365,43
Koneet ja kalusto	4 206 961	4 359 287,61
Muut aineelliset hyödykkeet	293 942	288 604,71
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 131 816	10 570 096,24
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	<u>121 190 992</u>	<u>118 208 840,72</u>
Sijoitukset:		
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0	394 776,70
Osakkuusyhtiöosuudet	2 444 047	2 428 897,64
Muut osakkeet ja osuudet	1 550 642	1 162 178,80
Muut lainasaamiset	2 062	3 304,74
Muut saamiset	10 772	7 537,53
Sijoitukset yhteensä	<u>4 007 523</u>	<u>3 996 695,41</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	170 493	234 912,80
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	5 139	5 202,66
Muut toimeksiantojen varat	314 573	244 765,64
Toimeksiantojen varat yhteensä	<u>490 204</u>	<u>484 881,11</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus:		
Aineet ja tarvikkeet	325 013	315 820,51
Keskeneräiset tuotteet	138 822	218 043,23
Vaihto-omaisuus yhteensä	<u>463 835</u>	<u>533 863,74</u>
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset:		
Lainasaamiset	16 375	26 375,00
Muut saamiset	16 321	18 064,80
Siirtosaamiset	1 172	1 172,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset (ly)	4 905 749	4 498 470,11
Lainasaamiset (ly)	6 625	34 125,00
Muut saamiset (ly)	2 143 850	2 386 241,34
Siirtosaamiset (ly)	2 449 628	2 208 199,58
Saamiset yhteensä	<u>9 539 719</u>	<u>9 171 475,83</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	229	228,50
Sijoitukset rahamarkkinainstrumenteihin	101 900	88 686,14
Rahoitusarvopaperit yhteensä	<u>102 128</u>	<u>88 914,63</u>
Rahat ja pankkisaamiset	8 823 161	9 486 051,99
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>145 041 152</u>	<u>142 311 604,86</u>

KONSERNITASE	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 552 538,37	18 552 538,37
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	2 388,27	2 388,27
Arvonkorotusrahasto	0,00	549 442,33
Muut omat rahastot	712 205,63	2 032 387,60
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	12 591 521,53	7 164 777,60
Tilikauden yli-/alijäämä	-6 992 387,76	4 113 572,52
Oma pääoma yhteensä	<u>24 866 266,04</u>	<u>32 415 106,69</u>
Vähemmistöosuudet	121 337,72	118 488,75
POISTOERO JA VAPPAEHT.VARAUK.		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	516 328,46	503 482,95
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	170 492,89	234 912,80
Lahjoitusrahastojen pääomat	6 070,28	7 217,01
Muut toimeksiantojen pääomat	436 772,95	274 920,86
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	<u>613 336,13</u>	<u>517 050,68</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen:		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 086 118,47	18 862 732,91
Lainat julkisyhteisöiltä	66 405,94	492 146,15
Saadut ennakot	460,00	460,00
Liittymismaksut ja muut velat	1 856 989,89	1 781 123,64
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	<u>15 009 974,30</u>	<u>21 136 462,70</u>
Lyhytaikainen:		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (ly)	6 366 296,00	3 775 845,72
Lainat julkisyhteisöiltä (ly)	10 000,00	62 459,12
Lainat muilta luotonantajilta (ly)	74 000 000,00	61 000 000,00
Saadut ennakot (ly)	69 037,29	33 329,11
Ostovelat (ly)	7 932 955,12	9 366 519,80
Liittymismaksut ja muut velat (ly)	1 438 851,50	1 421 895,86
Siirtovelat (ly)	14 078 349,74	11 932 652,43
Laskennalliset verovelat (ly)	18 419,58	28 311,05
Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	<u>103 913 909,23</u>	<u>87 621 013,09</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>145 041 151,87</u>	<u>142 311 604,86</u>

5 Tilinpäätöksen liitetiedot

5.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvotusperiaatteet ja -menetelmät ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihintahankinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty lainojen suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tiikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Irtisanotuista johdannaissopimuksista johtuva vastuu on merkitty taseen lyhytaikaisiin velkoihin (ei irtisanottuja vuonna 2017 ja 2016). Sovellamme Kirjanpitolain 5:2 §:ää eikä negatiivisia markkina-arvoja ole kirjattu tulosvaikutteisesti.

Arvustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintahintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

5.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2 Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutos

Tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta tai kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamista ohjeista poikkeavaksi.

3 Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilivuodelta esitettäviin tietoihin

Ei tarvetta liitetietoon.

4 Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa

Arvon alentumisena on kirjattu Jokirannan koulun A-rakennuksen hankintamenojäännös, koska rakennus on käyttökelvoton ja puretaan.

5 Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Ei tarvetta liitetietoon.

5.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	8	1
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt	6	
	18	1

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytär-yhteisöt. Tytäryhteisöistä Huhmarkallio Oy:llä ei ole ollut liiketoimintaa viime vuosina. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Kiinteistöverot on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytär-yhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytär-yhteisöjen poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi, mikäli ne eivät ole tehneet omissa tilinpäätöksissään suunnitelman mukaisia poistoja, ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytär-yhteisöpoistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat on jätetty yhdenmukaistamatta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Centria-ammattikorkeakoulu Oy on jätetty yhdistelemättä, koska kaupungin omistus on alle 20 %.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotuserusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Poikkeavata arvostus ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei tarvetta liitetietoon.

Poikkeavat tilikaudet

Ei tarvetta liitetietoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei tarvetta liitetietoon.

5.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6 Toimintatuotot toimialoittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)				
	Konserni		Kunta	
Vuosi	2018	2017	2018	2017
Yleishallinto (kaupunginhallitus, vaalit)			554 949,75	746 554,05
Opetus- ja kulttuuripalvelut			3 781 141,99	3 476 489,27
Yhdyskuntapalvelut			8 767 903,65	8 922 017,33
Alueellinen pelastuslaitos			24 465 779,27	23 497 135,19
Käyttömaisuuden myyntivoitot			383 168,95	792 610,92
Kunnan toimintatuotot yhteensä	83 118 667	81 922 201	37 952 943,61	37 434 806,76

7 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	2018	2017
Kunnan tulovero	45 469 999,21	45 777 899,52
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 206 333,36	3 933 978,92
Kiinteistövero	4 987 873,73	4 866 086,60
Verotulot yhteensä	53 664 206,30	54 577 965,04

8 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	Konserni 2018	2017	Kunta 2018	2017
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	35 820 011	35 200 805	35 820 011,00	35 200 805
Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	8 526 576	8 550 372	8 526 576,00	8 550 372
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	5 136 557	5 134 346	100 043,00	97 170
Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus	0	0	0,00	0
Valtionosuudet yhteensä	40 956 568	40 335 151	35 920 054,00	35 297 975

9 Palvelujen ostot eriteltynä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

Palvelujen ostojen erittely	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	49 735 748,48	46 976 988,73
Muiden palvelujen ostot	10 188 606,80	9 343 053,24
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	59 924 355,28	56 320 041,97

10 Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä

Ei ole maksettu tukea.

11

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 26.3.2018 § 17 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 10.4.2018 § 102 tarkemmat hyödykeryhmäkohtaiset poistoajat.

1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistojen laskennan perusteena on hyödykkeen taloudellinen käyttöikä.

Ennen 1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistot lasketaan kaupunginvaltuuston 30.12.1996 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

Käytetyt poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät v. 2018:

Poistosuunnitelma	Poistomenetelmä	Poisto aika
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5-30 vuotta
Tietokoneohjelmat	tasapoisto	4 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	4 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset	tasapoisto	20-30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	10-20 %
Koneet ja kalusto	tasapoisto	3-15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	ei poistoa	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

Kaupunginhallitus on vähistanut poistolaskennan pohjana käytettäväksi pienhankintarajaksi 10.000 euroa.

Pienhankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

12

Selvitys pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Eläkevastuu	0,00	0,00	0,00	0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0,00	107 496,80	0,00	107 496,80
Potilasvahinkovastuut 1.1. (PPSHP)	564 160,69	538 651,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	25 509,69	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-43 044,56	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuut 31.12. (PPSHP)	521 116,13	564 160,69	0,00	0,00
Muut vastuut 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	54 386,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut vastuut 1.1.	54 386,00	0,00	0,00	0,00

13

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot- ja tappiot

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	383 168,95	809 054,89	383 168,95	792 610,92
Myyntivoitot yhteensä	383 168,95	809 054,89	383 168,95	792 610,92

14

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaiset tuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot (PPSHP)	307 369,85	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut				
Osakkeiden luovutustappio (PPSHP)	43 758,38	0,00	0,00	0,00

15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Ei tarvetta liitetietoon.

16 Erittely poistoeron muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos (vähennys+/lisäys-)	387 718	40 162	399 059,21	-6 185,01

3.4 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****17 Lainan liikenteeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset**

Ei tarvetta liitetietoon.

18 Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittämenetelmät

Ei tarvetta liitetietoon.

19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Taulukot: Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, maa- ja vesialueet erittely, sijoitukset, olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Liitetieto numero 19 Tiedot pysyvästä vastaavista tase-eräkohtaisesti

		Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä	
		Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet		Ennakkom. ja keskenol. hankkeet
Poistamaton hankintameno 1.1.2018	37 402,82	0,00	0,00	37 402,82	15 864 744,89	47 351 454,51	14 769 304,07	2 679 507,22	138 977,38	10 013 810,72	90 817 798,79
Lisäykset tilikauden aikana	14 031,28	0,00	0,00	14 031,28	160 693,00	1 297 224,04	4 797 576,87	339 662,29	0,00	6 475 115,92	13 070 272,12
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-40 000,00	0,00	0,00	0,00	-40 000,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-168 756,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-168 756,05
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-20 007,26	0,00	0,00	-20 007,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonlennukset ja niiden palaut.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 935 896,76	-2 641 249,16	-637 490,61	0,00	0,00	-5 234 643,79
Poistamaton hankintameno 31.12.	31 426,84	0,00	0,00	31 426,84	15 856 681,84	52 111 513,58	16 885 631,78	2 381 678,90	138 977,38	7 690 919,44	95 065 402,92
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	31 426,84	0,00	0,00	31 426,84	15 856 681,84	52 111 513,58	16 885 631,78	2 381 678,90	138 977,38	7 690 919,44	95 065 402,92
Olennaiset lisäpoistot											

		Osakkeet ja osuudet			Yhteensä
		Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	
Hankintameno 1.1.2018	4 001 479,25	1 198 848,44	5 795 748,34	774 098,33	11 770 174,36
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2018	4 001 479,25	1 198 848,44	5 795 748,34	774 098,33	11 770 174,36
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	4 001 479,25	1 198 848,44	5 795 748,34	774 098,33	11 770 174,36

Omistukset muissa yhteisöissä

20	Kotipaikka	Nimi	Kaupungin omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus		tilikauden voitosta/ tappiosta
					omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
	Tytäryhteisöt						
	Ylivieska	Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy	100,00 %	100,00 %	6 111 941	5 990 187	184 957
	Ylivieska	Ylivieskan Teknologia kylä YTEK Oy	100,00 %	100,00 %	1 664 891	1 139 928	54 374
	Ylivieska	Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy	100,00 %	100,00 %	429 786	1 710 282	40 555
	Ylivieska	Vieskan Teollisuustalo Oy	62,54 %	62,54 %	125 511	47 812	-2 671
	Ylivieska	Huhmarkallio Oy	100,00 %	100,00 %	0	0	0
	Ylivieska	Kiinteistö Oy Jussisato	84,29 %	84,29 %	136 956	78 314	0
	Ylivieska	Asunto Oy Raudassato	100,00 %	100,00 %	152 414	110 636	-1 404
	Ylivieska	Asunto Oy Ylivieskan Koivulehto	100,00 %	100,00 %	243 700	462 279	1
	Ylivieska	Asunto Oy Ylivieskan Koivukallionsato	84,78 %	84,78 %	75 936	404 657	0
21	Kuntayhtymät						
	Ylivieska	Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	41,72 %	41,72 %	1 197 392	7 156 574	1 365
	Nivala	Jokilaaksojen koulutus kuntayhtymä	16,96 %	16,96 %	5 214 919	749 963	240 924
	Oulu	Pohj.-Pohj. sairaanhoitopiirin ky	1,42 %	1,42 %	2 168 338	2 031 128	126 325
	Oulu	Pohjois-Pohjanmaan liitto	3,61 %	3,61 %	57 189	359 776	10 183
22	Osakkuusyhteisöt						
	Ylivieska	Yliv. Linja-autoasemakiinteistö Oy	35,11 %	35,11 %	66 989	1 215	-4 281
	Ylivieska	Jokilaaksojen Ravikeskus Oy	31,52 %	31,52 %	266 165	31 507	-1 944
	Ylivieska	Jokilaaksojen Eläinklinikka Oy	48,72 %	48,72 %	25 347	0	-4 229
	Nivala	Vesikolmio Oy	27,35 %	27,35 %	1 603 034	7 719 238	-98 208
	Ylivieska	Kuntien Hetapalvelut Oy	39,30 %	43,50 %	31 451	147 600	22
	Ylivieska	Kiinteistö Oy Ylivieskan Vesitalo	0,00 %	30,00 %	40 565	190 517	779

23 Saamisten erittely

	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	83,33
Lainasaamiset	0,00	742 549,70	742 549,70	0,00
Siirtosaamiset ja muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	742 549,70	742 549,70	83,33
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	381 708,58	0,00	280 610,05
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset ja muut saamiset	0,00	0,00	0,00	154 591,80
Yhteensä	0,00	381 708,58	0,00	435 201,85
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	38 514,67	0,00	30 821,64
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset ja muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	38 514,67	0,00	30 821,64
Saamiset muilta				
Lainasaamiset (Yliv. kulttuurikeskuksen kannatusyhdistys ry)	16 375,00	6 625,00	26 375,00	34 125,00
Saamiset yhteensä	16 375,00	1 169 397,95	768 924,70	500 231,82

24 Siirtosaamisiin ja muihin saamisiin liittyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset siirto- ja muut saamiset				
Lainasaamiset	32 695,90	795 245,70	16 375,00	778 924,70
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	630,66	749,47	630,66	749,47
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	353 030,30	371 220,46	212 008,20	238 817,00
EU-tuet ja avustukset	131 080,54	213 863,66	60 000,00	82 987,00
Muut tulojäämät	1 181 476,65	1 738 582,74	799 558,51	689 471,74
Tulojäämät yhteensä	1 666 218,15	2 324 416,33	1 072 197,37	1 012 025,21
Siirtosaamiset				
Muut saamiset				
Jätevesimaksusaatavat	858 060,29	634 864,35	858 060,29	634 864,35
Lainasaamiset	749 174,70	6 625,00	749 174,70	6 625,00
Kiinteistö Oy Vallesmanni	98 463,60	98 463,60	98 463,60	98 463,60

5.5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot
25 Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1	18 552 538	18 552 538	18 552 538,37	18 552 538,37
Lisäykset	0	0		0,00
Vähennykset	0	0		0,00
Peruspääoma 31.12	18 552 538	18 552 538	18 552 538,37	18 552 538,37
Säätiöiden ja yhdistysten	2 388	2 388		
Arvonkorotusrahassto 1.1	549 442	661 542	0,00	0,00
Lisäykset			0,00	0,00
Vähennykset	-549 442	112 100	0,00	0,00
Arvonkototusrahassto 31.12	0	549 442	0,00	0,00
Muut omat rahastot			0,00	0,00
Vahinkorahasto 1.1	2 032 388	0	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	30 723	0	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-1 350 905	0	0,00	0,00
Vahinkorahaston pääoma 31.12	712 206	0	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	712 206	2 032 388	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1	11 278 350		1 092 238,52	-2 007 511,19
Lisäykset siirrot rahastoista	1 319 201	0	0,00	0,00
Vähennykset siirrot rahastoista ja eliminoinnit	-6 029	0	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä yht 31.12 .	12 591 522	7 164 778	1 092 238,52	-2 007 511,19
Tilikauden yli-/alijäämä	-6 570 156	4 113 573	-7 278 366,69	3 099 749,71
Oma pääoma yhteensä	31 858 654	32 415 107	12 366 410,20	19 644 776,89

26 Erittely poistoerosta

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen investointien kertynyt poistoero

	2018	2017
Poistoero 1.1.	2 331 170,42	2 324 985,41
Poistot	-444 139,21	492 341,26
Poistoeron vähennys	444 139,21	-492 341,26
Investointivarauksen lisäys	45 080,00	498 526,27
Investointivarauksen vähennys	-45 080,00	-498 526,27
Poistoeron lisäys/vähennys	399 059,21	6 185,01
Poistoero 31.12.	1 932 111,21	2 331 170,42

27 Pitkäaikaiset velat , jotka eräännyvät viiden vuoden tai pitemmän ajan kuluttua

	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	462 222,08	1 000 012,32

28 Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Alle vuoden kuluessa eräännyvät kuntatodistuslainat	74 000 000	61 000 000	74 000 000	61 000 000
Korko -0,17 - 0,23 %				
Viimeiset eräännyvät 28.2.2019				

29 Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2017	2016
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	0	0	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuut (PPSHP)	461 942	503 483	0,00	0,00
Muut vastuut (PPSHP)	54 386	0	0,00	0,00
Pakolliset varaukset yhteensä	516 328	503 483	0,00	0,00

30 Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma	2018		2018		2017	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille						
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	412,50	0,00	0,00	0,00	225,70
Siirtovelat ja muut velat	0,00	1 119 009,61	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	1 119 422,11	0,00	0,00	0,00	225,70
Velat kuntayhtymille						
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	1 620 566,77	0,00	0,00	0,00	1 079 530,61
Siirtovelat ja muut velat	0,00	1 260 774,50	0,00	0,00	0,00	1 409 167,13
Yhteensä	0,00	2 881 341,27	0,00	0,00	0,00	2 488 697,74
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille						
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	47 901,05	0,00	0,00	0,00	116 676,33
Siirtovelat ja muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16 393,01
Yhteensä	0,00	47 901,05	0,00	0,00	0,00	133 069,34
Vieras pääoma yhteensä	0,00	4 048 664,43	0,00	0,00	0,00	2 621 992,78

31 Sekkitililimiitti
 Ei tarvetta liitetietoon.

32 Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut velat				
Liittymismaksut	1 856 990	1 781 124	1 856 989,89	1 781 123,64
Muut velat	2 239 217	4 460 673	1 930 410,28	821 021,95
Muut velat yhteensä	4 096 207	6 157 375	3 787 400,17	2 602 145,59

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	467 336	238 626	98 678,35	163 140,80
Menojäämät				
Lomapalkkajaksotus henkilösivukuluineen	8 543 171	8 217 738	4 753 880,17	4 569 226,63
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 137 588	693 614	278 571,52	86 726,46
Korjojaksotukset	16 809	43 012	14 323,16	20 943,08
Koronvaihtosopimusten jaksotus	36 152	42 798	36 151,53	42 797,78
Muut siirtovelat/menojäämät	3 028 957	2 694 780	2 115 844,00	1 590 739,93
Siirtovelat yhteensä	14 230 014	11 930 568	7 297 448,73	6 473 574,68

5.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34 Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta	1 576 094	1 563 937	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	126 299	570 043	0	0
	1 702 393	2 133 980	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	4 841 006	4 936 407	0	0

35 Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi Ei tarvetta liitetietoon.

36 Vakuudet, jotka kunta on antanut samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Pantatut tonttien vuokraoikeudet (PPSHP)	0	15 963	0	0

37 Yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista (kuin ed.kohdissa 34-36 tarkoiteuista) vakuuksista lajeittain ryhmiteltynä Ei tarvetta liitetietoon.

38 Vuokra- ja leasingvastuut

Leasingvastuut	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Seuraavalla tilikaudella maksettavat				
Pelastuslaitoksen ambulanssit ja varusteet	1 241 220	824 626	1 241 219,54	824 626,33
Atk-laitteet, kopiokoneet ja muut	1 550 703	510 293	1 396 580,46	169 761,67
Myöhemmin maksettavat				
Pelastuslaitoksen ambulanssit ja varusteet	2 260 562	1 008 575	2 260 561,73	1 008 575,31
Atk-laitteet, kopiokoneet ja muut	2 782 584	610 513	2 442 052,34	610 513,11
Yhteensä	7 835 068	2 954 008	7 340 414,07	2 613 476,42
Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				
Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2016
Vuokravastuut yhteensä (PPSHP, P-P Liitto)	331 910	356 910	0	0
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	53 917	51 186	0	0

39 Vastuositoumukset
40

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Takaussitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	24 200 868	24 242 048	24 068 808,42	24 068 808,42
Jäljellä oleva pääoma	15 084 378	14 006 953	14 993 920,65	13 874 114,75
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	7 264 486	9 812 048	7 264 485,82	9 812 048,00
Järjellä oleva pääoma	5 400 467	5 635 539	5 400 466,92	5 635 539,32

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2018	2017
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	87 066 839,00	85 086 432,00
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	55 936,43	56 234,86

41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Sopimusvastuut				
Sopimusvastuu Sievin kunnan jätevesien käsittelystä 19.9.2032 saakka	167 796	167 796	167 796,00	167 796,00
Valtionavustuksen palautus	0	0	0,00	0,00
Eu-hankkeiden omavastuut (JEDU)	26 764	127 380	0,00	0,00
Potilasvakuutuksen vastuovelka (vammaispalvelulaki, PPSHP)	159 687	159 998	0,00	0,00
Perustamishankkeiden valtionosuuksien palautusvastuut (vastuu voimassa 15 vuotta)	5 935 900	7 891 900	5 935 900,00	7 891 900,00

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut. Vastuut päättyvät vuosina 2021-2031 ja koskevat Jokirannan koulua, lukiota, Kiviojan koulua, Rahkolan koulua, Liikuntakeskusta, Sipilän palvelukeskusta, jäähallia ja liikuntapuiston huoltorakennusta. Ylivieskan kaupungin suunnitelmissa ei ole sellaisten rakennusten/kiinteistöjen myyntejä, joita arvonlisäveron palautusvastuu koskee. Konserniyhteisöjen ilmoittama arvonlisäveron palautusvastuu 31.12.2018 on 213 830,11 euroa.

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Koronvaihtosopimukset A (Voimassa olevat)				
Koronvaihtosopimuksilla A 1-5 suojataan koko lainakantaa. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Korkojako vaihtuvan koron määrittystä varten 3 tai 6 kk. Suojattava vaihtuvakorkoinen nousee yli 100 milj.e vuoteen 2020 ja yli 110 milj. euroon vuoteen 2021 mennessä(taloussuunnitelma 2019-2022). Suojausaste lainakannasta on noin 20-30 %:a vuosina 2021-2023.				
Sopimukset erääntyvät 24.1.2019, 27.9.2021, 28.10.2021, 30.3.2022 ja 30.3.2027. Kahteen sopimukseen liittyy ehdollinen jatko-oikeus 24.1.2019-24.1.2024 ja 3.7.2023-1.7.2030. Sopimukset purkuoikeudellisia molempien osapuolien osalta.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	28 402 481	44 469 429	28 000 000	44 000 000
Käypä arvo yhteensä	-1 511 450	-1 720 109	-1 506 128,75	-1 708 428,87
Painotettu keskiporkko %			0,10	0,40
Ehdollinen jatko-oikeus	0	18 000 000	0,00	18 000 000,00
Käypä arvo yhteensä	0	-715 918	0,00	-715 918,00
Koronvaihtosopimukset B				
Tulevaisuudessa voimaan tulevilla koronvaihtosopimuksilla B 1-4 suojataan otettavia vaihtuvakorkoisia lainoja. Koronvaihtosopimuksilla muutetaan vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 2020-2028, 2022-2032, 2024-2044 ja 2026-2059. Suojaustarkoitus: suojattavan vaihtuvakorkoisen sopimuksen lainaehdot käänteisesti yhteneväiset tai suojaus velkakirjalainan ja koronvaihto-koko lainasalkulle. Arvioitu suojattava lainapääoma 100-110 milj. euroa. suojausaste noin 60 %. Sopimukset purkuoikeudellisia molempien osapuolien osalta.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	65 000 000	32 000 000	65 000 000,00	32 000 000,00
Käypä arvo yhteensä	-13 117 931	-9 835 549	-13 117 931,00	-9 835 549,00
Koronvaihtosopimusryhmien A ja B yhteenlaskettu arvioitu suojausaste on noin 32-33 %:a 2024 saakka ja 42-54 %:a vuoteen 2028 saakka, jonka jälkeen noin 33 %:a.				

5.7 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42 Henkilöstön lukumäärä

Sisältää vakinaiset, tilapäiset ja sijaiset.

Henkilöstön lukumäärä 31.12	2018	2017
Yleishallinto	20	19
Pelastustoimi	583	576
Varhaiskasvatuspalvelut	149	131
Opetus- ja kulttuuripalvelut	456	418
Tekniset palvelut	144	156
Työllistetyt	18	13
Yhteensä	1370	1313

43 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut 31.12.	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	48 508 338,41	45 768 652,49
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	124 884,30	212 364,37
Henkilöstökulut yhteensä	48 633 222,71	45 981 016,86

44 Luottamushenkilön palkkioista perityt puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2018	2017
Suomen Keskusta	16 226,64	16 367,03
Kansallinen Kokoomus	3 243,00	2 642,20
Suomen Sosialidemokraattinen puolue	2 013,00	1 764,76
Perussuomalaiset	2 394,75	1 791,09
Vihreä liitto	3 600,00	2 153,91
Suomen Kristillisdemokraatit	849,00	697,35
Vasemmistoryhmä	987,25	786,47
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	29 313,64	26 202,81

45

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot kunnassa	2018	2017
Lakisääteinen tilintarkastus	8 976,25	18 591,02
Tark.lautakunnan sihteeripalvelut	7 313,14	4 457,84
Muut palkkiot	-	1 142,95
Palkkiot yhteensä	16 289,39	24 191,81

46 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Ei tarvetta liitetietoon.

4. Eriytetyt tilinpäätökset

4.1. VESIHUOLTOLAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS

Viemärlaitos eriytettiin kirjanpidollisesti omaksi taseyksiköksi 1.1.2018, joten vuodelta 2017 ei ole vertailukelpoista tuloslaskelmaa.

Viemärlaitoksen tuloslaskelma

31.12.2018

Liikevaihto	1 775 583,85
Liiketoiminnan muut tuotot	11 811,79
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	-38 256,18
Palvelujen ostot	-1 019 803,11
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-19 806,03
Henkilösivukulut	-10 557,51
Poistot ja arvonalentumiset	
Poistot	-424 880,40
Liiketoiminnan muut kulut	-3 020,58
Liikeyli-/alijäämä	271 071,83
Rahoitustulot ja -menot	
Korkomenot	0,00
Korvaus peruspääomasta 4,0 %	-144 275,42
Yli-/alijäämä ennen varauksia	126 796,41
Poistoeron muutos	0,00
Varausten muutos	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	126 796,41

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto,%	5,24
Voitto, % (sis. korvauksen peruspääomasta)	7,14

TILIVUOSI 01.01.2018-31.12.2018

TASE	VIEMÄRILAITOS	Avaustase	Vuoden alusta	Muutos
	VASTAAVAA			
	A PYSYVÄT VASTAAVAT			
	I Aineettomat hyödykkeet			
	II Aineelliset hyödykkeet			
*	1. Maa- ja vesialueet	16 355,93	16 355,93	0,00
*	3. Kiinteät rakenteet ja laitt	4 210 882,81	4 266 801,31	55 918,50
**	Aineelliset hyödykkeet yht	4 227 238,74	4 283 157,24	55 918,50
****	PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 227 238,74	4 283 157,24	55 918,50
	B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
	C VAIHTUVAT VASTAAVAT			
	I Vaihto-omaisuus			
	II Saamiset			
	Pitkäaikaiset saamiset			
	Lyhytaikaiset saamiset			
*	1. Myyntisaamiset	446 570,26	868 610,20	422 039,94
*	3. Muut saamiset	7 119,50	42 237,67	35 118,17
**	Lyhytaikaiset saamiset yht.	453 689,76	910 847,87	457 158,11
***	Saamiset yhteensä	453 689,76	910 847,87	457 158,11
	III Rahoitusarvopaperit			
	Rahat ja pankkisaamiset			
**	Rahat ja pankkisaamiset yht.	0,00	-330 064,34	-330 064,34
****	VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	453 689,76	580 783,53	127 093,77
*****	VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 680 928,50	4 863 940,77	183 012,27
	VASTATTAVAA			
	A OMA PÄÄOMA			
*	I Peruspääoma	-3 606 885,38	-3 606 885,38	0,00
*	IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	912 829,07	912 829,07	0,00
*	V Tilikauden yli/alijäämä	0,00	-126 796,83	-126 796,83
***	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-2 694 056,31	-2 820 853,14	-126 796,83
	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
	C PAKOLLISET VARAUKSET			
	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
	E VIERAS PÄÄOMA			
	I Pitkäaikainen			
*	7. Muut velat	-1 781 123,64	-1 856 989,89	-75 866,25
**	Pitkäaikainen vieras po. yht.	-1 781 123,64	-1 856 989,89	-75 866,25
	II Lyhytaikainen			
*	6. Ostovelat	-197 762,36	-70 682,56	127 079,80
*	7. Muut velat	-352,58	-101 391,38	-101 038,80
*	8. Siirtovelat	-7 633,61	-14 023,80	-6 390,19
**	Lyhytaikainen vieras po. yht.	-205 748,55	-186 097,74	19 650,81
***	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-1 986 872,19	-2 043 087,63	-56 215,44
*****	VASTATTAVAA	-4 680 928,50	-4 863 940,77	-183 012,27

4.2. PELASTUSLAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS

PELASTUSLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	31.12.2018	31.12.2017
Liikevaihto	26 099 517,29	25 203 672
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0
Liiketoiminnan muut tuoto	0,00	0
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-2 576 335,32	-2 454 441
Palvelujen ostot	-2 000 635,21	-1 985 361
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-15 458 867,66	-14 552 546
Henkilösivukulut	-3 102 459,28	-3 263 039
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-444 139,21	-492 341
Liiketoiminnan muut kulut	-2 916 139,82	-2 449 759
Liikeyli-/alijäämä	-399 059,21	6 185
Rahoitustulot ja -menot		
Korkotulot/-menot	0,00	0
Korvaus jäännöspääomasta	0,00	0
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-399 059,21	6 185
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	399 059,21	-6 185
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	0
Tuloslaskelman tunnusluvut	2018	2017
Voitto, %	-0,05	-0,05

Pelastuslaitoksen pysyvät vastaavat	2018	2017
Tietokoneohjelmistot	0,00	0,00
Kuljetusvälineet	1 843 370,44	2 285 035,25
Muut koneet ja kalusto	74 544,76	31 939,16
	1 917 915,20	2 316 974,41
Pelastuslaitoksen kertynyt poistoero	1 917 915,20	2 316 974,41

5. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista, selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Käytetyt kirjanpitokirjat vuonna 2018

Pääkirja
 Päiväkirja
 Ostoreskontra
 Myyntireskontra
 Palkkakirjanpito
 Varastokirjanpito
 Tilinpäätös, joka sisältää toimintakertomuksen, tilinpäätöslaskelmat ja tilinpäätöksen liitetiedot
 Tase-erittelyt ja liitetietojen tositteet

Tositteiden lajit

1 Pankkitositteet
 2 Tiliotteet Basware
 9 Palkkatositteet
 10 KP Laskennalliset
 11 KP Automaattikirjaukset
 12 SL Laskennalliset
 13 SL Automaattikirjaukset
 14 Vyörytykset
 15 Luottotappiot
 20 Ostolaskujen maksut
 21 Ostolaskut WorkFlow
 22 Ostolaskut ostoreskontra
 30 Myyntireskontran suoritukset
 31 Myyntilaskut/ Hetan yleislaskut
 32 Myyntilaskut/ Tekninen yleislaskutus
 33 Myyntilaskut/ Muu yleislaskutus
 34 Myyntilaskut / Liikuntapalvelut
 35 Myyntilaskut / Kansalaisopisto/HelleWin
 36 Myyntilaskut / Jope valvontalaskut
 37 Myyntilaskut / Ensihoidon omavastuu
 38 Myyntilaskut/ Varhaiskasvatuspalvelut
 86 Hyvitysten kohdistus
 87 Korkolaskut
 88 Sopimuslaskutus
 89 Sisäinen laskutus
 90 Muistiotositteet
 96 Kirjanpidon tulos
 97 Kirjanpidon tulos laskennalliset
 98 Sisäisen laskennan tulos
 99 Sisäisen laskennan tulos laskennalliset

Kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytys

Kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilyttämisessä noudatetaan vahvistettua arkistosääntöä. Vuodesta 2008 alkaen on käytetty sähköistä arkistointia. Osa aineistosta paperitulosteina, tositelajit 2, 10, 12, 22, 90 ja 96-99. Tilinpäätös pysyvästi, päiväkirja 10 vuotta ja pääkirja 10 vuotta

6. Vuoden 2018 tilinpäätöksen allekirjoitukset

Ylivieskassa 25. päivänä maaliskuuta 2019

Ylivieskan kaupunginhallitus

Pääjohtaja Marko Vainio

Varajohtaja Jarmo Niemelä

Taloudenjohtaja Tiina Laakso

M. M.

7. Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Olemme antaneet suorittamamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Ylivieskassa, _____.____. 2019

TALVEA JULKISHALLINNON PALVELUT OY
JHTT-yhteisö

Susanna Piltonen, JHT, HT